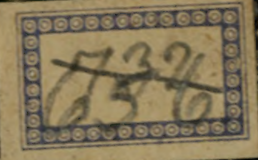
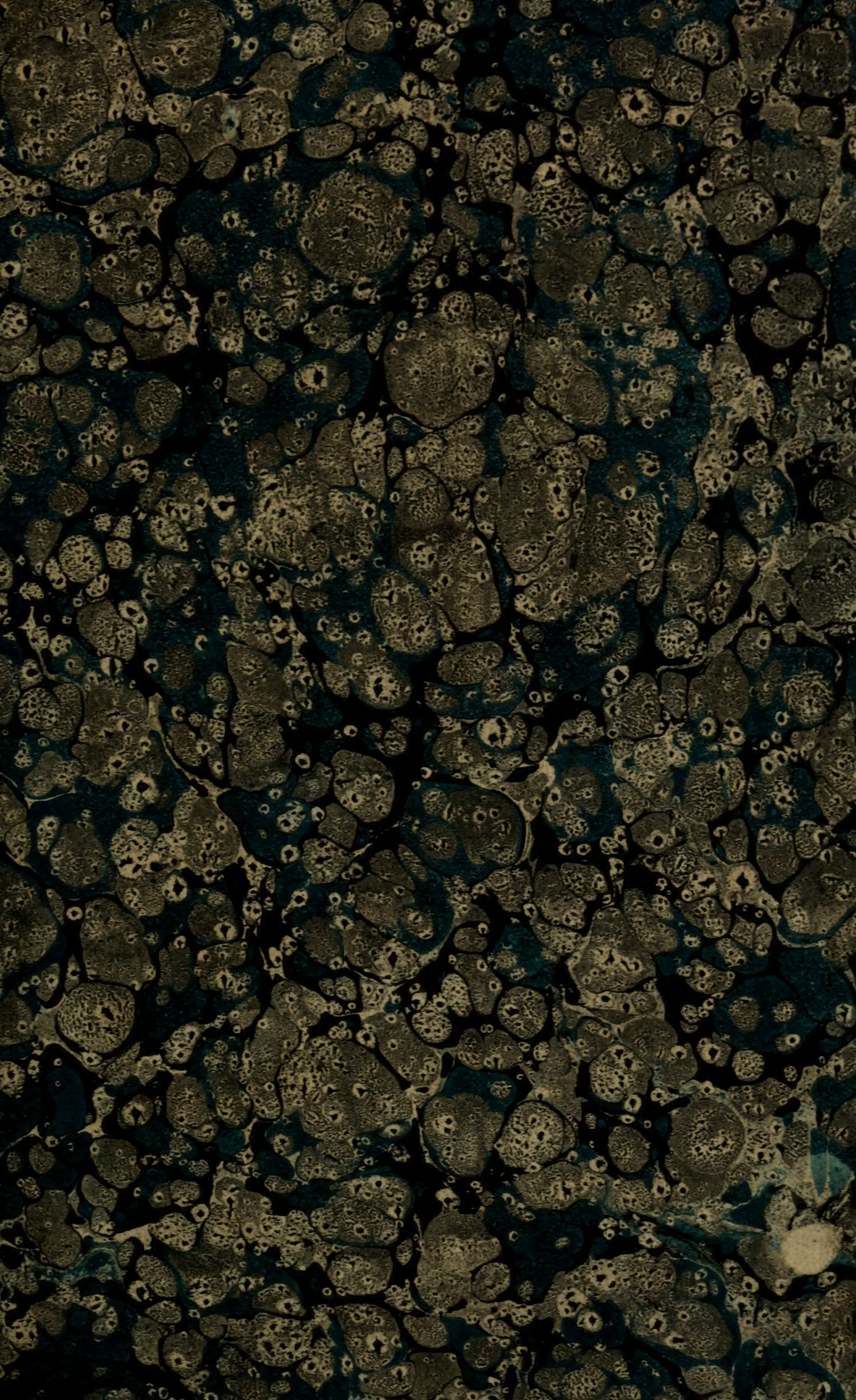

3 1761 06633836 9

Johan Gordon.

En Fortælling

af

Peter Engel Lind.

(Aftrykt af Kjøbenhavns flyvende Post for 1835.)

Kjöbenhavn.

Trykt paa den Schubotheske Boghandlings Forlag,

hos P. N. Jørgensen. Løvstræde Nr. 128.

1836.

Förste Capitel.

Den, som i sin Ungdom har havt Leilighed til at deeltage i Studenterselskaber, beholder vist deri et af sine meest tiltrækkende Ungdomsminder. Billedet af disse gjenkalder os vore mange Venner, mange Forhaabninger, mange glade Timer; de Fleste af os havde dengang endnu ikke erfaret nogen egentlig Modgang, og skjøndt vi af Andres Erfaring vidste at Livet bringer mange Sorger, skuede vi dog glade ud i Fremtiden, og saae kun Glæder. Atter see vi vore Ungdomsvenner, høre dem med lystig Latter belønne fremmed Vid, med funklende Øine gjengjælde den; vi bemærke mange gale Streger, men tænke dog med mere Glæde tilbage paa denne Galskab, end mangen fornuftig Sentents hos Horats eller Cicero. Mange Aar, eller rettere: Aar, hvori jeg har levet meget, ere henrundne, siden jeg i dem fandt min kjæreste Plads. Livets Alvor har lagt sig imellem dem og mig, men

aldrig kunde jeg vredes over de ubesindige Ord, som jeg der hørte, de uoverlagte Handlinger, hvis Minde jeg tog med mig; og naar den Gamle knurrer over dem, da siger jeg: "Gamle, du har Ret som Gammel, men ogsaa du, Unge, har Ret."

En rig Onkel, hvis Yndling jeg var, og hvis Tillid jeg heller aldrig bedrog, underholdt mig, uden at jeg dog boede hos ham; mine Forældre havde jeg tidlig mistet. Han satte mig istand til oftere at holde saadanne Selskaber; thi skjøndt det her kommer lidet an paa hvad man spiser, holder man desmere af god Viin og god Tobak. En deilig, klar Foraarsaften ventede jeg engang saaledes paa et Antal gode Venner. Nogle af os havde i længere Tid ikke seet hinanden; forskjellig Leveplan havde adspredt os under forskjellige Fakulteter. En Eneboer som jeg følte anderledes ved at skulle være Vert end en Huusfader. Man knytter sig i Ungdommen nærmere sammen, og føler stærkere for hinanden; ogsaa jeg havde dennegang længe nydt den Tanke, at skulle see glade Mennesker omkring mig, som skyldte mig deres øieblikkelige Glæde. En saadan Tanke vækker kjærlige, forsonende Følelser hos os; for mig havde den usædvanlige Orden i Stuen, de mange tomme Stole tillige noget Høitideligt. Med en vis Uroe lukkede jeg min Bog, og gik op og ned ad Gulvet; uvilkaarlig blev jeg staaende

foran et Vindue, og lod mine Øine og Tanker glide ud i det store Rum. Du har vist ofte bemærket, kjære Læser, naar din Følelse drev dig til at betragte Himlen, hvorledes Synet af denne styrkede dit indre Liv; intet enkelt Forsæt, men en heel Roe og Kraft udbredte sig over dig; du havde samme Følelse, som Jorden vilde have, naar den mærkede, hvorledes den som en mild Dug modtog de Dunster, den forhen opsendte. Men jeg veed ikke hvorledes det gik mig denne Gang; min Følelse var ikke Roe og Alvor, men indvortes Sønderrivelse og Melancholie; for første Gang syntes Livet at skjule for mig uhyre Sorg, uhyre Trængsel. Mine Drømmerier dengang ansaae jeg senere for en Ahnelse, af hvad der denne Aften vilde begynde at udvikle sig for mig, skjøndt jeg vel snarere maa kalde dem Virkningen af en Stemning, hvori klare Foraarsaftener ofte sætte os, og som jeg vilde have følt opløse sig paa en mildere Maade, hvis ikke Nogle af dem, jeg ventede, ved deres Indtrædelse havde afbrudt mig.

Snart var mit Selskab samlet. Den, for hvem jeg denne Aften meest interesserede mig, var Richard C. — Hans Fader var Præst paa Fyens sydlige Kyst, og da min Fader i Nærheden af ham havde havt et juridisk Embede, havde vi været Barndomsvenner. Alt som Drenge bleve vi skilte fra hinanden; senere studerede han Medicin, jeg Jura, og vi havde maaskee

ganske glemt hinanden, da han tillige var ældre end jeg, hvis jeg ikke kort iforveien havde truffet ham hos hans Fætter Carl C., et Menneske, til hvem Skjæbnen og Lighed i Studeringer, mere end nogen egentlig varig Tilbøielighed, havde knyttet mig. Da jeg gjensaae Richard, imponerede hans høie Væxt og skjønne Aasyn mig; i hans mørke Øine laae Genie forbundet med Betænksomhed, hans røde Kinder vidnede om Sundhed; men en noget bøiet Holdning, og et hyppigt, skarpt iagttagende og forskende Blik lod formode, at han i sit 24de Aar allerede havde prøvet en Deel i Verden. Iøvrigt havde han ingen Familielighed med sin mindre og blege Fætter, hvis Ven han heller ikke var. Vel var det umiskjendeligt, at ogsaa dennes Blik kunde funkle af Begeistring, og jeg kjendte ham som et udmærket Hoved, men hyppigst var det Selvbegeistringens Ild, der udtalte sig deri.

I Begyndelsen gik Alt høfligt og ædrueligt til; vi Danske ende altid bedre end vi begynde. Men da Selskabet havde summet sig, da vi havde tændt Lys, da et kjækt Hazardspil var begyndt, og de første Flasker tømte, da løstes Tungebaandet; og paa Glædens høieste Punkt blev det Forslag gjort og antaget, at holde Taler. Bordet blev rykket hen til Kakkelovnen; paa dennes Tromle sattes Viin og Lys; i Værelsets modsatte Ende ordnede Tilhørerne sig paa Sopha og

Stole. Den første Tale tilfaldt Richard C.; man gav ham til Emne "om Fruentimmerne." Langsomt gik han hen til Bordet, og skred derop uden Hjælp af Stol, rømmede sig derpaa med Alvor og begyndte:

"Adam blev skabt før Eva; skulde han kun være Model for den Fuldkomnere? Adam var stærkere end Eva; har Delila afklippet hans Hovedhaar? Adam var større end Eva; skammer han sig over sin Storhed, saa at han bøier Knæe for hende? Adam var smukkere end Eva; har Eva stjaalet hans Speil? — Blev maaskee Qvinden din Herre, fordi hun blev tagen af dig, som du blev Jordens Herre, fordi du blev tagen af Jord? Eller sover du endnu gamle Daare, som dengang man tog dit Ribbeen? Adam! Adam! Salomo fik Viisdom i Drømme, og du fik en Qvinde! I Adams Sønner, hvorfor efterligne I kun den store Mands Feil? Har I solgt Qvinderne Eders Førstefødsels-Ret? I vide, de ere Familiernes Førstefødte. Kunde de tale strar, da vilde de raabe: "Først Folk, siden Mandfolk." — Hvorfor b i d e r Eva kun i det sure Æble, og I spise Resten af Galanterie? Altfor Ædelmodige! det bliver Eder siddende i Halsen. — Men ak! jeg veed Grunden til Eders Trældom; Eva studerer; af sit Strikkegarn gjør hun Lænker; hun er meget klog, skjøndt hun fordærver sit Syn ved at brodere. Aristoteles siger at Qvinderne som oftest ere

slette; Shakspeare paastaaer, at de læspe og hoppe, give Guds Skabninger Øgenavne, og anstille sig uvidende af Letfærdighed. — Dog det hjælper ikke at raisonnere; Qvinden leer af din Viisdom, og skjøndt du er et philosophisk Hoved, Adam, gjør du dog for mange Complimenter. Tal Sandhed, Gamle! hvem beundrer du meest, naar du smigrer Eva: dit eget Vid, eller hendes Guddommelighed? Mon ikke hendes Guddommelighed, oprigtige Adam? — — Dog sandt; en Piges Arme ere bløde, og har du Penge, da gift dig, og kjøb en Forhøining til Konen; men husk paa at Eva er arrogant, skjøndt hun skifter Navn efter dig, og naar hun bliver gammel, da har hun en slem Tunge, et stort Skjæg, og fylder Munden med Drikkevare. Men du har hele Skylden, Adam! Eva er gjort til din Hjælp, men du har sat hende i Glas og Ramme; hun er af Naturen god og bøielig, men du har syet hende Snørliv med Blanchet. Men hermed Holla, "den høie Tale skader kun min Lunge," som Rabbi Shylok siger. Noah var en praktisk Philosoph fremfor Adam; denne gav Dyrene Navn, men Noah glædede sit Hjerte ved Vinen. Din Skaal, bacchanaliske Patriarch!"

Her standsede Richard, og drak med rolig Ironie; han gik tilbage til sin Plads, men jeg havde her lært at kjende hans Lidelsers Kilde.

"De er for slem ved de stakkels Piger", bemærkede en Theolog, der var forlovet, og ikke ganske havde forstaaet ham; "jeg troer, at De har gjort som Præsten i min Fødebye, der altid afmaler Lasten saa sort, at Ingen vil gjenkjende sig deri."

Richard svarede ham, at Præsten i hans Fødebye gjorde ofte det Samme.

Spøgen fortsattes, til Touren kom til Carl E. Kun han og jeg vare tilbage. Med større Opmærksomhed saae jeg ham med sin ikke engang blandt sine muntre Kammerater aflagte Kulde træde frem; thi jeg vidste at han ansaae Intet for Spøg, men havde Hensigt der, hvor man mindst formodede den. Han gjorde sig interessant ved paa de franske Jacobineres Viis at løsne sit Halsbind, og talte omtrent saaledes om "Nutiden":

"I have seet det Utrolige; I have oplevet hvad kommende Slægter ville forbauses over; den gamle Mørkets og Trældommens Tid er forbi, og vi hilse Morgensolen, der luer i ungdommelig Glands. Et heltemæssigt Folk har i Harme rystet sine Lænker, til de brast, og af de træge Lænker har det smeddet det skarpe Staal, og afhugget Tyranniets Hoved. Hører I Krigsmusikken, der lyder hid fra Italiens Haver, fra Spaniens Dale, fra den vældige Rhinstrøm? Det er det samdrægtige Folk, der udøser sit Blod,

naar Marseillanermarchen toner, for at indføre Sandhed, den nye Tingenes Orden paa Jorden. Det seirende Folk drog frem; det mødte Slaver, hvor det kom. "Hvorfor trælle I?" var dets Raab; "aflægger Eders Lænker; lad Eders Tyran nedlægge sit Scepter og sine Ordensbaand; stiller Eder nøgne ved Siden af den nøgne Hersker, og prøver Styrke!" Den franske Nation drog frem; overalt kneisede Overtroens Kirker. "Nedriver disse Aandens mørke Boliger; forjager den elendige Slægt, der lever af Løgn, som Ravnen af Aadsler; brænder de Løgnens Bøger, de kalde hellige, og smelter Blye ved deres Luer, til at gjennembore Frihedens Fiender." — I hørte deres Raab, danske Mænd! I mærkede Sandhedens Stemme, den hellige Naturs høitidelige Toner, men hidtil bandt Frygt og Fordom Eders kraftfulde Arm. Men I ville ikke staae tilbage, I, som staae høiest paa Fædrenes Skuldre, I Verdens sande Ældste! Svarer med Frihed den Stemme, I høre; thi den er Sandhed, undfanget, da Naturen ordnede sig, født nu i Tidernes Fylde. Timen er kommen, da I Alle ere frie, Alle Konger. Har I hørt Folkets Knurren? har I mærket dets Gjæring? har I seet, hvor de raadne Baand have løsnet sig? — Reiser Eder da, I paa hvem Nationens Forhaabninger hvile, reiser Eder, og sværger: ved Eders

Forening at grundlægge et Forbund, der skal bringe Folket til Selvbevidsthed, knuse Tyranniet, og forevige Eders Navn blandt taknemmelige Efterkommere."

Buonaparte var just paa denne Tid i Begyndelsen af sit Seiersløb; han var alle de Unges Helt, og med Forbauselse havde man fulgt ham og den franske Nation; Voltaire var Tidens Orakel, og Mange, selv de Veltænkende, lode i deres Frihedsruus haant om Christendom og Troskabseed til en Regjering, der havde Fordring paa Folkets Kjærlighed. Da nu allerede Vinen havde sat Tilhørerne i en begeistret Stemning, da Carl havde anvendt det Høitidelige, fordi han kjendte Indflydelsen heraf under saadanne Forhold, og vedligeholdt en virkelig imponerende Holdning, undrede det mig ikke at see de Fleste træde frem, for i enthusiastisk Svimmel at aflægge den forlangte Eed. Men Richard, paa hvis Hjerne Vinen kun sjelden virkede, og som var bleven uhyre kold ved Dens Varme, med hvem han ikke sympathiserede, afværgede det, idet han med Tordenstemme udraabte: "Holdt, Krabater: han lyver!" Et Dieblikś Taushed fulgte; pludselig gjentoge de Fleste med et forundret, alvorligt Blik: "Han lyver," og vendte Carl Ryggen. "Narre," sagde denne, "I forstaae ikke Spøg; vogter Eder for Forførelse;" men hans Vredesblik til Richard, og hans foragtende, forbittrede

Blik til de Andre, lode det idetmindste uvist, om han blot spøgede. Selskabet var forstemt; Djævlen var bleven malet paa Væggen, og vi havde seet Forbrydelsen imellem os. "Forbandet!" raabte M., en Theolog, der med stor Iver dyrkede Philosophien, "forbandet, at det skulde træffe mig! C., De har smigret vor Følelse og Egenkjærlighed, og saaledes fordunklet vor Erkjendelse." "Meget muligt," svarede Richard; "men naar De har handlet galt, gjør De en anden Gang bedst i, at anstille Deres Betragtninger i Taushed; De seer, at min kjære Fætter er ikke oplagt til at tygge Drøv."

"Lad nu det være glemt," tiltalte jeg Selskabet, idet jeg mindedes Vertens Pligter, "see her den første Flaske Champagne. Jeg er overbeviist om, at C. kun anstillede et Forsøg med os, for at prøve sin Menneskekundskab; hans Triumph var stor, lad os drikke en Skaal paa hans fremtidige Veltalenhed."

"Jeg takker mine Herrer," tog Carl Ordet: "jeg troede ikke, jeg var gjennemskuet."

"Vel talt," sagde Richard, "og end nu, Hr. Vert, vore akademiske Øvelser, med at holde en Lovtale over den høitelskede Professor Z."

Jeg følte Nødvendigheden af, at give Selskabets Underholdning en anden Retning; med Lystighed begyndte jeg derfor: "Denne Sag har sine Vanskelig-

heder; tillader mig derfor at dele min Lovtale i to Parter, hvori jeg i den ene giver en Lov, i den anden holder en Tale. Loven er kort, den nemlig, at de Alvorlige skulle siden synge og dandse, og de Muntre spille for dem. Hvad Professoren angaaer, da skal jeg heller ikke længe trætte Eders Opmærksomhed. Thi I have selv seet, at hans Lys paa Cathedret straaler som et Lys, der er tændt om Dagen, og uagtet han, som de syv magre Køer, opslugte de syv fede, er han lige mager, thi med hans Forelæsninger kan man spæde alle de Øvriges. Ja i Sandhed! han har stor Lighed med en tom Karreet med Tjener bagpaa; han er et juridisk Register indbundet i velsk Bind med forgyldte Kanter, eller rettere et Plagiat indbundet i sig selv. Han besidder ikke Granitens Fasthed, men destomere af dens Spat og Glimmer. Have I bemærket, naar han træder ind, hvorledes"..

Her standsede jeg ved mine Tilhøreres stive Blik mod Døren; jeg vender mig derimod, og seer Professor Z. stikke Hovedet ind af den halvaabnede Dør med en Mine, som var en Blanding af Kulde og Hede, der dog ikke forenede sig til nogen Middeltemperatur. Med en blandet Følelse af Forfærdelse, Forbittrelse og Overgivenhed, sprang jeg baglænds ned af Bordet, og foer tilbage. Hamlets Ord til sin Faders Aand faldt mig i Munden og jeg udbrød:

"Engle, Naadens Sendebud, bevar os!
Er du en Lysets Aand, en Mørkheds Djævel?
Fra Himlens Æther, eller Helvets Svovlpel?
Er from din Hensigt, eller skadelig?
Saa gaadefuld ...."

"Til Orden, Taler", afbrød Richard mig, der havde stillet sig ved min Side. "See!" sagde han, idet han traf Z., der var traadt ind ad Døren, hen til mig, "det er ikke din Faders Aand, men den omtalte Hr. Professor Z., der beærer os med sit Besøg. See, du i Hast kan finde et Lovsted mod Lurere; vi ville da uden videre hæfte Manden, med mindre De, Hr. Professor, skulde, som den afdøde Konge, høisalig Ihukommelse, være vant til at rode i Jorden som en Muldvarp."

Richards Adfærd gjorde Z. noget beklemt; han havde uden Tvivl ventet at kunne træde ind som Triumphator, og maatte nu mærke, at den beskednere Ovation allerede vilde være meget. "Unge Menneske", stammede han i høieste Forbittrelse, "veed De, hvem De taler til?"

"Med en Mand, som bliver meget hvid af Vrede; og skjøndt jeg nu veed, at den hvide Gløds brænder stærkere end den røde ...."

"Richard!" afbrød jeg ham, "her bør jeg tale; hans Vrede angaaer kun mig. Hr. Professor, De

har hørt, hvad jeg har sagt; et Tilfælde, der indtraf i dette Selskab, fremkaldte mit overgivne Lune; et Tilfælde gjorde, at det traf Dem; jeg beder Dem om Forladelse."

Den Svage blev uforsonligere, da han troede at mærke Svaghed. "O! De spøger, Kjære!" sagde han, "jeg veed meget vel, hvad De behager at kalde Tilfælde; jeg har været Vidne baade til Deres Ondskab og Deres oprørske Conventikler, og skal i sin Tid vide at benytte mig deraf."

"De har ikke Ret til at true," svarede jeg: "Har jeg Uret, som jeg tilstaaer, saa har De ogsaa; lad os hellere slutte Forlig, og love gjensidig Taushed."

"Deri kan jeg ikke tjene Dem, men maa allerede for Deres egen Skyld lære Dem Agtelse for Deres Foresatte."

"Troer De at kunne skræmme mig?" svarede jeg; "hvad kan De sige Andet, end at De hørte, hvad en Lurer hører: Løgn og Deres egen Skjændsel?" Allerede følte jeg en hæftig Lyst til at udøse min Forbittrelse over Z.; da han derfor med stolt Mine svarede: "Taabelige Dreng! De skal føle min Hævn!" raabte jeg: "Pak Dem ud af min Stue, Herre! gaae strax, De er os til Uleilighed; gaae, hvis jeg ikke skal tvinge Dem dertil!"

Z. iilte ud af Døren; min Stolthed og Hidsighed var dengang ubegrændset, og jeg kunde maaskee have forgrebet mig paa ham. Jeg følte imidlertid altfor vel det Mislige ved denne Sag, til at jeg ikke skulde blive forstemt; men Synet af de Andres Uroe æggede min Stolthed til en anden Virkning, og jeg gjorde Mine til at fortsætte mine Udfald mod Z., som hans Indtrædelse havde afbrudt. Men Richard holdt mig tilbage.

"Ingen Affectation, kjære Johan", sagde han. "Z.'s Indtrædelse var ganske vist ubeleilig, og den forbandede Aand kan faae Indfald at skrige Hævn. En fræk Lurer er vel skikket til at bringe os i Harnisk, men Du blandede dog for megen Malurt i hans Afskedsbæger; Kulde og et strængt Blik gjør en saadan Mand saa bange, som om han havde seet et Spøgelse. — Men ligemeget; jeg vidste fra først af, at Spillet kunde ikke vindes, bedre derfor at tabe det for Alvor."

"I fortryde vel, at I ikke pryglede ham", faldt Carl ind med spottende Mine: "Du kan være rolig, Richard; men jeg og nogle Andre skulle uheldigviis examineres af ham."

"Saa læs vel paa Capitlet om Høiforræderie", bad M., der ikke kunde glemme sin uphilosophiske Opbrusen.

Carl svarede ikke, men spurgte mig, om jeg ogsaa var sikker paa at Z. havde luret. "Udentvivl", sagde jeg; "han besøger ofte Justitsraaden ovenover mig, men vor høirøstede Tale har formodentlig standset ham i Aften." — "Saa lader os Alle være enige i at tie med hvad der er forefaldet med Z.", ønskede Carl. Vi fandt det rigtigt, og lovede det.

"Jeg foreslaaer at glemme det", sagde Richard; "og nu Johan, har Du mere Viin? vore Talers Skjæbne svarer i Aften ikke til deres Værd; din Viin formaaer at bringe Balance."

"Tre Flasker Champagne, dertil et godt Raad: at stoppe Piberne, og synge en lystig Sang."

"Du er en brav Vert, og bliver en dygtig Mand", udbrød en søvnig Mediciner, hvis Blik opklaredes, da han saae Champagnen, "og du, C., begynder vist."

"Paa Sangen nemlig", tilføiede Philosophen, der allerede havde skjænket i sit Glas.

"Med Glæde," svarede Richard, og tog Viinglasset i Haanden: "Jeg vil ligne Orpheus, der spiller ved Lethe", og med sin kraftfulde Stemme begyndte han en aandrig Drikkesang. Vi andre sang Choret; vor Lystighed var stormende, og da Klokken slog Eet, og Flaskerne vare tømte, kappedes Alle om at ophøie denne Aften. Richard smilte, og foreslog

en almindelig Spadseretour; den skjønne Nat med sin stjerneklare Himmel indbød dertil. "Hvor Maanen skinner smukt i Aften", udbrød En af os; "hvo der havde Sundhed og Kræfter og langt Liv som den!" "De har det", rettede en Anden ham; "det er de evige Kræfter, der svinge baade Dem og Stjernerne!" Samtalen syntes at ville tage en alvorlig Vending, da Carl gjorde os opmærksom paa at vi gik forbi en Dandsebod. Jeg raadede mine Venner, af hvilke Nogle følte Vinens Virkninger, fra at gaae ind, og Richard raabte til dem: "sapere aude!" men det var for sildig. Carl selv, der paa Slutningen af Aftenen meest havde tabt sig i Jagttagelser af de Andre, fulgte ikke med, og det var kun Richards Mod og Styrke, der reddede os fra Ubehageligheder.

Andet Capitel.

Z. var en svag, forfængelig, pedantisk Mand, og havde altfor høie Tanker om sit Værd og sin Dygtighed. Desuagtet fandt de, der vilde rette sig efter hans Feil, ingen ondskabsfuld Mand i ham; heller ikke røbede hans Ansigt noget Saadant. Og i Sandhed! hvis han blot havde været mindre glad over sig selv, da havde jeg været forsonet med ham; men nu hadede jeg ham for hans utaalelige Indbildskhed. Hel-

ler ikke kunde hans Tanker om mig være de bedste. Vi traf undertiden sammen hos min Onkel, og den Ligegyldighed, hvormed jeg modtog hans Opmuntringer til flittigere at besøge hans Forelæsninger, maatte lade ham i mig see den dovne, taabelige, og trodsige Student. Da jeg derfor, Dagen efter mit sidste Sammenstød med ham, overtænkte det Forefaldne, laae den Tanke mig tungt paa Hjertet, at han engang skulde examinere mig; det ahnede mig ikke, at det var ikke saaledes, han skulde give mig og mit Liv en anden Retning. — Gamle Z.! Du skal have spurgt efter mig paa din Dødsseng! Jeg har fortrydt den Uret, jeg havde mod dig, og forlængesiden tilgivet dig. Du var ikke den Skyldigste! — Men jeg vil vende tilbage til min Fortælling.

Et Par Dage efterat hiint var skeet, traadte Richard ind til mig. "Læser du flittigt?" spurgte han mig, da han saae mig omgiven af Bøger.

"Aa ja", svarede jeg; "det synes at jeg maa bestræbe mig for at staae paa mine egne Been."

"Ah!" sagde han efter et Øieblikş Taushed, "Ulykken forbedrer dig; du vil faae flere. Men apropos, veed du at min elskværdige Fætter i Gaar har underhandlet med Z., og sluttet en Præliminair=Fred, som du skal ratificere? han vil udentvivl snart være her."

"Din kjære Fætter er en stor Politicus; han ender vist engang sit Liv i Galgen."

"Afhold dig fra ildevarslende Ord", svarede Richard uden Spøg; "han kunde muligen fortjene denne Ophøielse; han er saa dybsindig i sin Hævn og Had, og lidenskabelig som Faa; han er Genie i Ondskab, og lyser, ligesom Phosphor, kun i Mørke."

"Der er noget Sandt deri", tilstod jeg; "men dine Udtryk ere for stærke. Hans Kundskaber ere overordentlige, og han er dygtig, hvor man handler med ham i Forening. Jeg veed ogsaa at han kan føle menneskeligt. Engang, da jeg havde læst Góthes: "Bruden af Corinth" for ham, sad han længe ganske taus; pludselig foer han op, udgød Taarer med en rasende Heftighed, og forlod mig."

"Det, du siger, beviser kun at han har følt menneskeligt; dengang følte han som Djævel. Forresten har ogsaa jeg et Slags Respekt for ham, og hans Omgang har noget Tiltrækkende for mig; men ligefra den Vinter, han for to Aar siden tilbragte i Sverrig, er han mere Djævel end Menneske."

I samme Øieblik aabnede M. Døren. "Naar man taler om Djævlen, er han nærmest", hilste Richard den Indtrædende. "Jeg skulde være ulykkelig", bemærkede M., "hvis jeg ikke just paa Trappen havde tænkt, at ville træffe Dem her."

"De er maaskee en Dualist", gjengjældte Richard; "det vil sige: De antager ingen Gud, men to Djævle."

"Slet ingen", svarede M. med philosophisk Alvor.

"Hvorledes? slet ingen? hvorfor ikke?"

"De vil disputere i Dag; nu velan da. Der er ingen Djævel. Djævlens Idee vilde være selvmodsigende, og hvor Ideen mangler, maa ogsaa dens Udtryk mangle."

"Siger De det saa bestemt?" spurgte Richard, der af Hjertet havde suffisante Meninger, og gjerne vilde gjøre alle dem, der fremførte saadanne, til Skeptikere; "tillad en Exoteriker at opfordre Dem til et Tankeexperiment. Forestil Dem da et Øieblik en Verdensrecensent, som Gleim taler om, en Erkeengel, der er saa hovmodig som Kammerherre D. Hvor det Onde er kommet fra, vide vi ikke; nok, det er der; Erkeenglen kunde da ogsaa have begaaet en dum Streg, og hvis han faldt, da var udentvivl hans Fald stort. Men hvormed skal den Landflygtige more sig? Jeg tænker, han sidder ved Strandbredden, og raaber "commune naufragium", og engang imellem laaner Neptunus's Trefork og Æolus's Poser."

"Deres underlige Tale er let at gjendrive", afbrød M. ham: "Hvorledes skulde en ond Aand kunne virke paa os? hvorledes skulde de mange Skib-

brudne, som De omtaler, forenes til een Magt, da Venskab kun kan bestaae imellem Gode? hvorledes skulde vor Tids Resultater af Aarhundreders Videnskabelighed, hvoriblandt ogsaa Djævlens Ikke-Tilværelse hører, endnu ikke være sikker Vished?"

"Saa stille", svarede Richard med dyb Alvor: "Jeg har mange Gange seet det hippocratiske Ansigt, og hørt de Døendes sidste Ord, og De kan i al Fald ikke nægte Muligheden af, at den ene Aand kan virke paa den anden. Hvad Beelzebubs Tilværelse angaaer, da er den mig ganske ligegyldig, men De skal ikke sige, at han ikke er til. De svage Onde holde aldrig Tractater, men de stærke Onde gjøre det, og dersom de Alle kun søgte at gjøre Andre saa onde som de selv, da vilde der aldrig blive Grund til Uenighed; eller om de ogsaa sloges værre end Franskmændene, saa kunde dog dette Rige staae ved Magt for en Tid; saalænge nemlig til hver enkelt Djævel, der dog i sin egen Sjæl kjæmper en Kamp med det Evige, var raadnet hen som en Kræftbyld, og, som sin egen Sjælemorder, var bleven et existerende Nul, en indtørret Edderkop, der ikke engang havde Kræfter til at gjøre en Væv. Hvad Deres Videnskabelighed angaaer, da troede jeg at De som Theolog holdt Dem til Testamentet."

"Dette afgjør, som det synes, Intet i denne Sag; og selv om saa var, ere Christi Ord ikke altid afgjørende; vi kunne ikke bestemme, om Christus var et guddommeligt Væsen eller et høiere Menneske; vi maae da selv see at finde Sandheden."

"Hvis det er vist", svarede Richard, "da kan heller ikke Guds Aand have boet i Christus; thi et saadant Væsen vilde have baaret sig saaledes ad, at Theologerne ikke kunde opstille det som almindelig Regel, at hans Guddommelighed var tvivlsom. Djævlen bryder jeg mig Fanden ikke om", vedblev han med Heftighed, "men naar nu et Menneske har Lyst til Sandhed, hvad skal han da gjøre? Eders philosophiske Systemer kuldkastes, det ene efter det andet; et Menneskeord er mig ikke nok, og af Eders Bøger har jeg seet, at det nye Testamente maaskee er opdigtet." — "Ja!" vedblev han efter nogen Betænkning, og ligesom for sig selv: "Resignation! Resignation!"

M. havde blot et Ærinde til mig, og gik. "Hvad mener du, Johan", spurgte Richard, "har du nogen Troe?"

"Jeg troer paa Gud og Sjælens Udødelighed", svarede jeg.

"Har du aldrig tvivlet?"

"Nei."

"Den Tid vil komme", sagde Richard, og reiste sig af min Sopha, hvori han hidtil havde ligget, og i hans store, sorte Øine malede sig et heelt Liv; "den Tid vil komme, da Himlens og Helvedes Kræfter ville røre sig i dig, og den franske Revolution afbilde sig i dit Indre, og Verden og al dens Løgn og Sandhed sætte sig paa Forundringsstolen for dig; da vil du blive Mand, og føle hvad Kraft der kan ligge i det Ord Resignation, og glæde dig ved at du dog er en Mand." Han vendte Blikket mod Jorden, hans Ansigt antog et endnu ædlere Udtryk, en klar Rødme bedækkede hans Kinder; han saae atter paa mig med et Blik, der straalede af Sjæleadel, og sagde: "Johan! jeg holder af dig! min Kjærlighed til dig er større end Qvindens Kjærlighed, som Davids til Jonathan; siig, skal vi være Venner, som i vor Barndom?"

"Ja!" svarede jeg, og lagde min Haand i hans, thi jeg elskede ham med Inderlighed. "Jeg glemte dig aldrig, Richard", tilføiede jeg, "at du engang stak din Arm i en Hunds Gab, der vilde bide mig."

"Og jeg aldrig", svarede han, at du en Aften nær havde forblødt dig, fordi du ikke vilde lade min Fader see, at jeg havde skaaret dig. Men holdt! nu forstaae vi jo hinanden!"

Vi taug begge; Richard begyndte at fløite en munter Melodie, og gik op og ned af Gulvet. Da hørte jeg korte, faste Skridt uden for min Dør, og gjenkjendte Carls Gang. "Der kommer han", sagde jeg. —

"Ah! Ophelia den hulde", citerede Richard af Hamlet, og stoppede sig en Pibe. Carl traadte ind, og hilste os med Høflighed.

"Formodentlig veed du, at jeg har talt med Z. Dit Malerie af ham forleden Aften var meget godt, og jeg kunde have Lyst til at høre dig fortsætte det; men nu maa han forsones; han forlanger at du skal gaae op til ham, og gjøre ham en Undskyldning."

"Og hvis jeg nu føiede ham, skulde der da ingen Vidner være tilstede?"

"Han ønskede rigtignok, at dine Gjæster fra den Aften fulgte med. Tjen ham deri, du kjender jo vore Tanker om ham; og hvis du ikke gjør det, kunde han maaskee skade dig."

"Jeg takker dig for din Uleilighed og Omsorg for mig; jeg vil ogsaa gjøre ham en Undskyldning i de Andres Nærværelse, imod at han staaer udenfor Døren og hører til."

Carl smilte, og vendte sig til Richard, der endnu var beskjæftiget med at slaae Ild til sin Pibe.

"Er det sandt, Richard, at du ofte staaer saaledes hele Timer?"

"Nei", svarede han med et ærgerligt Blik; "det længste jeg nogensinde stod, var tre Qvarteer"; derpaa lagde han Fyrstaalet, og tog en Skraae op af sin Vestelomme. Carl betragtede ham med opmærksom Mine, bladede i en Afhandling om Monarchiet, som laae paa Bordet, og sagde: "Jeg kjender denne Afhandling; Forfatteren forsvarer Monarchiet, og sammenligner det med den guddommelige Regjering; og ganske vist, ikke uden Grund: Retfærdiggjørelsen skeer ogsaa her ikke af Retfærdighed, men af Naade. Ogsaa Kongernes Udsendinger ere Storme, og deres Tjenere gloende Ild; og ved deres Tafler sidde de som Afguderne ved deres Præsters Offermaaltider. Skjøndt Djævlen satiriserer dem slemt i Fristelsens Historie ved at kalde deres Kongedømmer sine, fortjene de dog det hædrende Tilnavn: "Folkenes Hyrder", som August den Stærke, Johan 5 og Leopold 2, og jeg er vis paa, at det er af Kjærlighed til deres Undersaatter, at de aldrig begaae Selvmord."

Deelt imellem Ærgrelse og Velbehag støttede Richard sig med Hænderne mod Knæerne, og taug. "Keiser Otho", indvendte jeg, til hvem Carl iøvrigt ikke talte.

"Med ham var det en anden Sag", vedblev Denne, der havde foresat sig at vinde Richard. "Det er iøvrigt forunderligt, at den eneste mig bekjendte Religionsstifter, som udtrykkelig forbyder Selvmord, er Muhamed. Jeg har i den senere Tid for min Fornøielse studeret de orientalske Sprog, og læser i denne Tid Koranen. Muhamed har ypperlige Indfald; han siger iblandt Andet, at gode Qvinder skulle giftes med gode Mænd, onde Qvinder med onde Mænd; paa denne Maade troer jeg, de gode Mænd maatte Alle leve i Coelibat."

Richard flammede af Vrede, men bekjæmpede den. "Jeg veed, hvad I kalde Liberalitet", sagde han, uden at agte paa Carls sidste Ord; "I troe at det bestaaer i Misfornøielse med det Nærværende; I ville reformere Verden, saa at den kan reformere Eder, men ville ikke reformere Eder selv, for at blive skikkede til at reformere Verden; Eders Midler ere kun ringe, de bestaae i store Ord og en tyk Stok." Derpaa reiste han sig, og spurgte, om vi vilde følge med ham paa en Seiltour den næste Dag. "Gjerne", svarede Carl; "hvem Andre følge med?"

"Ingen Andre, end den christelige Theolog S., og vor naturlige Theolog M. — Deres Selskab vil more os."

"Jeg er overbeviist derom", svarede Carl, hvem det kun var lidet magtpaaliggende, i hvis Selskab han var.

Richard gik, og Carl fulgte strax efter.

Tredie Capitel.

En bestandig Forsken efter hvorvidt vort Haab paa Sjælens Udødelighed kunde være grundet, drev Richard til hyppigen at indlade sig med theologiske Studenter, idet han forsøgte, om de kunde overbevise ham om Aabenbaringens Sandhed. Samtaler om Religionen vare desuden dengang meget hyppige, idet den almindelige Gjæring havde gjort den til Dagens Emne. De theologiske Studenter vare paa eengang de meest agtede og meest foragtede. De, der uden at være blinde Eftersnakkere, banede sig en Vei imellem de mangfoldige Angreb paa Christendommen, og med Fasthed holdt ved det Bibelske i det kirkelige System, kunde i Almindelighed regne paa Velvillie og Agtelse blandt deres Kammerater, medens man i dem, der fulgte Strømmen, foragtede ikke alene dem selv, men ogsaa Religionen og den hele geistlige Stand. Blandt dem, der hørte til hiin Klasse, lærte jeg at kjende S., medens M., der i det Hele taget var en maadelig Student, uden at høre til den sidste, dog nærmede sig den. Disse to, Richard, Carl og jeg

bestege den næste Morgen en Seilbaad ved Toldboden, og overlode det ganske til Richard at bestemme vor Tour. Han sad ved Roret, Carl passede Seilene.

"Jeg vilde ønske, De maatte faae Søsyge, M.", begyndte Richard, "jeg vilde da studere denne Sygdom, hvortil jeg endnu ikke har havt Leilighed."

"Tal ikke derom", bad M. med synlig Angst.

"Jeg havde egentlig tænkt," vedblev den ubarmhjertige Richard, "at opsætte denne Tour; thi Himlen seer urolig ud; men da jeg mindedes, hvorledes jeg saae, at De forleden Dag ikke syntes at have Mod til at skræve over en bred Rendesteen, besluttede jeg at vove mit Liv, for at studere Angsten fra Grunden af."

"Det var ikke Mangel paa Mod", forsikkrede M., "men ved at betragte den faldt jeg i Tanker."

"Det har været dovne Tanker", svarede Richard, "af samme Slags udentvivl, som en Dreng havde, som jeg i Vinter saae gaae forbi en Iisklump, der laae paa Gaden, men lidt efter vende tilbage, for at sparke den foran sig."

M. spurgte, om han troede det var muligt, at vi fik Storm.

"Mulighedernes Rige er stort", var Svaret, "men forvild Dem ikke deri; derfra kommer man hjem som Hypochondrist, Projectmager, Skeptiker, Sværmer,

eller bliver i Daarekisten som Gal. Men overhovedet, hvad gjør det, om en Karl, som De eller jeg, drukner? Vi besidde begge to en vis rolig Vantroe og et roligt Mod; jeg har seet Dem gaae under Bræder, der stode udenfor et Huus, til Tegn paa, at der faldt Stene ned. Men vore Dyder have desværre deres Grund i Dovenskab, og ere følgelig ikke andet end glimrende Laster. Hvad troer De for Exempel, at vi to ere værd imellem Brødre? jeg har regnet det nøiagtigt ud; jeg forsikkrer Dem: ikke mere end Føden og 8000 Rbd."

S. vilde gjerne gjøre en Ende paa en Underholdning, der øiensynligen generede hans Medstuderende. "Det er mærkeligt," sagde han, "hvor Borgerne kunne trodse af de mange Skatter og Afgifter, de betale; de modtage dog Alle Mere end de give; thi Ingen vilde sælge sin borgerlige Existents og fjerne sig fra Statslivet for den Priis."

"Da er jeg overbeviist om, at M. vilde gjøre det", vedblev Richard, "han troer at Mennesket skal krybe paa alle Fire."

"Jeg!" raabte M.: "Kjender De ikke min Bemærkning, at allerede det, at Hovedhaaret vorer saa langt, viser at Mennesket er bestemt til et cultiveret Liv?"

"Fortræffeligt!" udraabte Richard; "den Bemærkning er en Hovedbemærkning. — Men hvorledes? De seer saa bleg ud; al Deres turgor vitalis har stjaalet sig bort; jeg siger Dem at De er syg."

"Jeg troer det ogsaa", svarede M. med forskrækket Mine; "veed De noget Raad?"

"Deres Puls viser, at De har et Saar i Lungen."

"Virkelig?" sukkede M.

"Har De ingen Smerter i Hovedet? De seer ud som om De havde Vand i Hjernen."

"Ak mit Hoved!" jamrede M., "men kjære C., veed De intet Raad?"

"Trøst Dem med, at Noget er bedre end Intet", svarede denne; "men spørg for Alting ingen Læge; ellers gjør han en Mithridates af Dem; det vil sige, han giver Dem Gift, til den ikke virker mere."

"Troer De, jeg døer?" spurgte M.

"Drik Dem en Snaps", svarede Richard med Godmodighed, "og forvild Dem ikke i Mulighedernes Rige, saa skal De blive 90 Aar gammel. De er ligesaa rask som jeg."

M.s Ansigt opklaredes mærkeligt, og han fulgte sin Plagers Forskrift. — Man maa ikke troe, at det var Hovmod, naar Richard talte saaledes; vel findes der noget Hovmod hos Mennesket, naar det træffer sig, at han i Livets Udviklingsgang, kommer til

at staae paa et humoristisk Standpunkt, men her var det kun Harme over en Andens Hovmod af indbildt Viden. Det laae i M.s, som i saa mange Andres Charakteer, at han, for ligesom ikke at staae tilbage, med Begjærlighed greb enhver nyere Tænkers Resultater, og uden at prøve dem gjorde dem til sine. Medens nu den, der træder frem med en ny Mening, kan, hvor urigtig denne saa er, være beskeden, ja ydmyg, hvorpaa Spinoza er et talende Exempel, maa derimod den, der uden at have erkjendt og følt Sandheden deraf dog forsvarer en saadan Mening, blive hovmodig; og naar hiin lader Plads aaben for en anden Mening, nægter denne Muligheden af at feile. Den samme Kjærlighed til Sandheden, der bragte Lessing til saa ofte at forsvare forskjellige Anskuelser, gjorde at Richard harmedes over et Menneske, der med den største Tryghed optog enhver Sætning, som Datiden fremsatte.

Richard tændte sin Pibe, og Carl spurgte S. om han havde hørt, at en fornem fransk Dame havde for nylig i et Selskab beklaget at Voltaire havde været bigot. "Hvorledes?" spurgte denne.

"Fordi han troede Guds Tilværelse."

S. smilte heraf, men M. bemærkede, at hvad denne Dame paa en pøbelagtig Maade havde sagt, maatte den meest Dannede for en Deel give hende

Ret i, da man maatte nægte Guddommens Personlighed. S. søgte ved en philosophisk Beviisforelse at svække hans Paastand, da jeg sagde: "Jeg antager en personlig Gud, men ikke de Christnes."

"Hvilken anden da?" spurgte S.; "De tillægger ham dog Selvstændighed, Harmonie og Virksomhed; men hvad er det andet end den Christne siger: "at Gud er Kjærlighed?"

"Hvor kan De være Christen i gammel Forstand?" spurgte M. "Hvis det Nye Testamente er Aabenbaring, da maa ogsaa det Gamle være det; og det vil dog Ingen længere paastaae."

"De mener, at De er voxet fra den jødiske Aabenbaring; men Aabenbaring kan den gjerne være; thi De maa erindre, at Mennesket besidder Perfectibilitet, men Gud er altid den samme; og da Gud ingen Mirakler gjør i Menneskets Sjæl, er det ikke at undres over, at Aabenbaringens Reenhed i det Gamle Testamente staaer saa langt tilbage for den i det Nye."

"Reenhed!" raabte Carl, "med dets Mirakler, Dæmoner, Englesyner og forvirrede Tale!"

"De spotter Christendommen", svarede S., "og glemmer at den har opdraget Dem; dens Lys skinner som Solens baade over den Retfærdige og Uretfærdige, over den Troende og den Vantroe. Husk paa

at "Disciplen er ikke større end hans Mester." Af forvirret Tale er der kun Lidet eller rettere Intet; det, at der er en christelig Kirke, er et Vidnesbyrd om at der er skeet Mirakler; og er der Noget, der maa bort, da husk paa at "Ordet er blevet Kjød", og vi maae arbeide paa, at reducere Kjødet til Ord."

"Men hvorledes?" spurgte jeg, "og naar der er een Feil, kan der jo være mange."

"Kun naar Christi Ord staae i Opposition med Tidsalderen, kunne vi være sikkre paa, at han selv taler; men der er allerede givet os nok, naar et christeligt Liv er beskrevet."

"Men hvorfor er Sandheden fremsat saa ufuldkommen?" vedblev jeg.

"Fordi De skal uddanne Deres Fornuft, hengive Dem til Troen med Frihed, og bevare den med Kjærlighed."

"De gaaer i Blinde", paastod Carl; "Videnskaben er Dem Intet."

"Videnskaben er mig Meget", svarede S., "men al sand videnskabelig Stræben er en Reise til Gud, gaaer ud paa at opfyldes af Troe."

"Hvor kan De da glemme, at vor Tid synes at have beviist, at det Nye Testamentes Bøger ere opdigtede?"

"De have megen Uret, som have paastaaet dette; de have baaret sig ad som Kritikere i Almindelighed gjøre, der forsvare en urigtig Læsemaade, naar de finde en ny Grund for den."

"Muhamed siger", bemærkede Carl, "at Veien til Gud er lige, men de Christne have gjort den krum. Kan ikke gjerne den Mand, der dømmer saa træffende, være den sande Apostel?"

"Jeg veed", svarede S., "at det er Muhameds værste Feil, urigtigt at anvende Sandheden."

"Men hvor kan Christendommens Fortrinlighed og alle dens udvortes Beviser bringe mig til at troe?" spurgte jeg med Heftighed.

"Ikke saaledes", svarede S.; "afhold Dem fra det Onde, og vent til Tiden kommer, da vil maaskee ogsaa De føle et Vidne, der er mere end alle Beviser."

"Lad det være nok for i Dag", afbrød Richard os, der under denne Samtale havde i en fremboiet Stilling hørt paa S. med opmærksom Mine.

"Hvilket Vidne?" raabte jeg.

"Forløsning fra Tvivl, Frygt, Synd, og Glæde i Gud", svarede S. langsomt.

M. havde fremtaget vor Frokost, og vi satte os til at spise. Den hele Samtale havde fornærmet ham, og idet han ønskede at fortsætte Striden, begyndte han: "Naar man gjennemgaaer Biblen med Kritik, da"...

"Da lærer man at den skal behandles med Ærefrygt", afbrød S. ham.

"Det lærer man ikke, naar man gjennemgaaer A.'s sidste Comoedie", sagde Carl; "den er fuld af Dumheder; rimeligviis har han lagt Mærke til, at Folk i Almindelighed lee mere af Dumheder end af Vittigheder."

"Mange Theaterdigtere", bemærkede S., "bære sig ad som Theatermalerne: de store Klatter see kun godt ud i Afstand."

"Det er den letsindige franske Charakteer", meente M.

"Gid det var saa vel", sagde Carl; "det er kun den letsindige Danske."

Under saadanne Samtaler vare vi komne et langt Stykke ud i Øresund. Foraarsluften blæste heftigt og koldt, og vor noget skrøbelige Baad gyngede stærkt paa Bølgerne. Carl og Richard passede deres Forretninger med udmærket Færdighed, og Richard paastod, at Friheden var sendt i Landflygtighed paa Havet, og at det eneste Sted, hvor man følte sig fuldkommen fri, var paa en Baad. Han bandt Roret fast, og stod paa Bagstavnen; med opmærksomt, funklende Blik fulgte han de store rullende Bølger, til de forsvandt under Baaden, som de hævede, og naar de overstænkede ham, udbrød han i et Slags frydefuld Latter, og gjorde en Bevægelse, som om han hilste

Havet. Med Pilens Fart foer vi hen over Vandet; Vinden peeb i Seilene, og med begeistret Blik vendte Richard sig mod alle Sider, og begyndte med høi Stemme at synge en Frihedssang. Men hans Frihed var ikke Carls Frihed; Taarer trængte sig frem i hans Dine; hans Aasyn var som den Bedendes, thi han sang om den Frihed, som vi godt føle at vi her ikke kunne opnaae. — S. og jeg vare ogsaa bag i Baaden; Carl sad ved Forstavnen, hensunken, som det syntes, i mørk Grublen; M. havde Søsyge. Vi havde ikke bemærket, hvorledes Vinden lidt efter lidt var sagtnet, da et heftigt Vindstød fra en noget forskjellig Kant vækkede Carls Opmærksomhed. "Passer Du Roret, Richard?" raabte han; Vinden vender sig; vi faae Storm." — I samme Dieblik knagede Roerpinden; Roret vendte sig, og Roerpinden rullede over Bord; Baaden slingrede, og dreiede sig til Siden. Richard greb med begge Hænder om Roret, og dreiede det tidsnok, for at vi ikke kantrede; Carl iilte med at faae Seilene ind. "Roerpinden maae vi have, om saa en af Neptuni Heste havde slugt den", raabte Richard. Hurtigt lagde jeg min Kjole, og sprang i Havet. "Svømmer du godt?" spurgte han mig, da mit Hoved atter kom over Vandet. "Saa temmelig", svarede jeg. Neppe havde jeg gjort nogle faa Tag, før Richard kaldte mig tilbage; jeg vendte mig om, og

saae ham i Begreb med at tage Roret ind, som var løsnet fra Baaden ved hans stærke Greb; jeg svømmede tilbage, og steg op i Baaden, dog ikke uden Roerpinden.

"Naar den gamle Charon vilde sætte os over Acheron, burde han selv tage med", udbrød Richard, og citerede med en Mine, som om han havde Lyst til at sønderslaae Baaden:

— "gemuit sub pondere cymba
Sutilis, et multam accepit rimosa paludem."

"Stille", raabte Carl; "læg en Aare ud; Vinden er Nordost; jeg heiser Seil og driver paa Land."

"Først skal Johan have en tør Skjorte paa", svarede hans Fætter, der begyndte at klæde sig af.

"Vi have ingen Tid at spilde", vedblev Carl med Heftighed, "jeg har aldrig været ude paa saa skrøbelig en Baad; Een maa tage Skade for os Andre!"

"Jeg er af samme Mening", sagde jeg.

"Jeg kjender Foraarszephyrerne, og deres gunstige Indflydelse; klæd dig af, hvis du ikke vil have en phtisis", svarede Richard og rakte mig sin Skjorte og sine Underbeenklæder.

"Jeg heiser Seil!" raabte Carl i Forbittrelse, "styr med Aaren, eller vi drukne alle Fem."

"Har Du Lyst", var Svaret, og Richard begyndte atter at klæde sig paa.

Carl heisede Seil.

"Bort med Dine Klude", raabte Richard, idet han løste Tougene, og rev Masten op; "jeg skal selv roe Baaden i Land!"

Halvnøgen tog han fat paa Aarerne, medens Carl, skjøndt høist forbittret, lagde sig roelig ned i Baaden, "Hvor Du seer ud", sagde han lidt efter til mig; "roe den ene Aare." Jeg gjorde som han sagde, og efter en Times Anstrængelse, medens S. uafladelig havde øset, stod Baaden paa Grund. Ved det stærke Stød og de overskyllende Bølger vækkedes M. af sin Apathie, og hans Søsyge ophørte, da Baaden stod stille.

"Vi ere stødte paa en Klippe, M.", tiltalte Richard ham; "om lidt gaaer Baaden itu; vi kunne kun reddes ved at forlade den." Med disse Ord sprang han i Vandet, M. fulgte ham, og beklagede sin ulykkelige Skjæbne.

"Staae stille!" raabte Richard pludselig, "Klippen er af ringe Omfang; gaaer De to Skridt videre, da kan De ikke bunde."

"Hvad skal jeg gjøre?" spurgte M.

"Kryb op paa denne Bjergaas", raadede Richard ham, idet han pegede paa en stor Kampesteen. M. klattrede derop. "Vi Andre ville svømme til Land, og skaffe Hjælp."

Carl, S. og jeg havde imidlertid trukket Baaden i Land; Richard kom til os. "Ville I betragte M.", sagde han; "han troer, han er kommen til et ubekjendt Land, og frygter for at blive spiist af Kannibaler. "M.", raabte han derpaa, "kom dog i Land; De veed, hvad Horats siger om den gode Samvittighed." Vor Eventyrer mærkede at det ikke var saa ganske rigtigt, og naaede endelig Fastlandet. Vi vare alle gjennemblødte, og gik derfor iilsomt til et dengang meget besøgt offentligt Sted. Her tørrede vi vore Klæder, og satte os til at spille Kort; vi havde et behageligt Værelse, og besluttede at blive her Natten over. Vi lode os give Punsch, og Carl havde just givet Kort, da Professor Z. med nogle andre Professorer kom ind, for at gaae igjennem vort Værelse. Vi reiste os, og hilsede dem.

"Trodsig og uartig, Drukkenbold og Spiller", mumlede Z. saa høit, at Alle hørte det. Jeg lagde mine Kort, og skjød Stolen tilbage, da Richard sagde til mig: "Spil ikke dine Trumfer for tidligt ud. Manden er vred, fra sidste Gang han blev Sortepeer."

Men Z. havde bemærket min Bevægelse, og sagde til dem, der vare med ham, idet han pegede paa mig: "De seer her et ungt Menneske, som kan kaldes et sandt lumen i alle slette Streger."

"Virkelig?" sagde en Anden; "jeg kjender just Hr. Gordon, fordi jeg kun har hørt det Bedste om ham."

"Slet Selskab fordærver gode Sæder", svarede Z., idet han traf paa Skuldrene og saae til Richard.

"Mit Selskab er maaskee ikke saa godt", faldt denne ind med Godmodighed; "men Hr. Gordon er fornøiet med det."

"Jeg kjender Dem", sagde en Anden af Professorerne med Varme, og rakte ham Haanden.

"Hvis De vil høre mig nogle faa Dieblikke", sagde jeg til den, der havde taget mit Forsvar, "vil De vist ikke forandre Meget i Deres Mening om mig, skjøndt den næsten smigrer mig altfor meget."

"Han er en Løgner," indvendte Z., og vilde gaae, for at de Andre skulde følge ham.

"De maa blive", sagde Richard, og stillede sig foran ham, "jeg seer at min Ven vil tale med Dem."

"Jeg har Intet at sige Dem, Hr. Professor", sagde jeg; "Deres Collegers Nærværelse gjør Fordring paa min Høflighed."

Z. overvældede mig med Skjældsord.

"Denne Mand forekommer mig dog i Sandhed utaalelig", sagde Richard med Eftertryk og i alvorlig Vrede, da han saae, at jeg ingen Mine gjorde til at svare; "veed De, Hr. Dr. juris utriusque, at De ikke kan tale saaledes til noget Menneske, uden at udsætte

Dem for Et og Andet? Tag Dem dog i Agt, at jeg ikke giver Dem et Puf for epigastrium!"

"Hvad er Deres Navn?" spurgte Z. i den yderste Forbittrelse, og tog sin Tegnebog frem.

"Lad os nu have Roe", sagde jeg; der er Ingen, der skammer sig ved at nævne min Vens Navn; De kan let faae det at vide. Jeg indseer ikke, hvad der berettiger Dem til denne Tone, og maa idetmindste bede Dem opsætte Deres Vredes-Udbrud til Examen."

"Men husk paa", lagde Richard til, "at den, der er uretfærdig mod ham, kommer til at spille Himmelspræt med mig. Mit Navn er Richard C."

De andre Professorer havde efterhaanden forladt Stuen, og Z. gik bort. Richard gik op og ned af Gulvet i den heftigste Vrede, og udbrød i enkelte stærke Yttringer.

"Men hvorledes kommer De til denne Strid?" spurgte S., der med stor Forundring havde seet paa denne Scene. Jeg fortalte ham, hvad der var skeet hjemme hos mig. "Jeg bemærkede", sagde han, "at Professorerne betragtede os med misbilligende Blikke, da de forlod os."

Carl, som var gaaet ud, kom nu tilbage. "Nu er alt Venskab imellem Eder ude", sagde han ligegyldig til mig; "det er ubegribeligt, at et Menneske kan være saa blind for sin egen Fordeel."

"Her var intet Andet at gjøre", svarede jeg; "men Carl! jeg er overbeviist om at du fisker i rørte Vande."

"Du vilde maaskee have", var Svaret, "at jeg skulde sulte ihjel, fordi I andre gjøre Vandet mudbret?"

Jeg vilde ikke svare, og spillede mit Kort ud. Richard havde imidlertid trøstet sig med, at Vreden var et kort Raserie; og han gjorde sig Umage for at føle Galdens Secretion. "Alt hvad der er et Factum, er et uundgaaeligt Fatum", sagde han, og satte sig med sin sædvanlige Rolighed; "følgelig Kammerater! ikke et Ord mere herom. I sidde i et luunt Værelse med Piber i Munden, Kort i Haanden, Punsch paa Bordet; værer nu glade, thi I føle at det er godt. Stik, Makker!"

"Efter hvad jeg har hørt", sagde S., "maa Z. være meest forbittret paa Dem, Richard."

"Aldeles ikke", svarede M. "Om vi Alle havde fornærmet Z., og Johan havde tiet, saa vilde han dog kun have fattet endnu større Had til ham. Naar et Menneske er i den Stemning, at han venter paa Leilighed til at hævne sig, da finder han Anstød i hele den Forhadtes Personlighed. Synet af ham er nok, og et ubetydeligt Ord i hans Mund mere end ti af de værste Skjældsord i en Andens."

M. gjorde flere rigtige Bemærkninger, og jeg havde Leilighed til ogsaa her at iagttage, at Mennesker, der med en vis Lidenskabelighed hengive sig til Kortspil, vise ikke alene ofte heri en Skarpsindighed, der ikke svarer til deres sædvanlige, men ogsaa i andre Ting, som de tale om under Spillet.

Her allerede maa jeg bede Læseren tage Afsked med M., hvis Minde, — jeg har erfaret hans Død, — jeg kun har opfrisket, fordi jeg vilde skildre nogle Træk af mit Studenterliv, og fordi han var nærværende ved Anledningen til et Fiendskab, der havde den vigtigste Indflydelse paa mit følgende Liv.

Fjerde Capitel.

Daglig knyttedes Richard og jeg nøiere sammen; vi bleve Venner, fordi vi vilde det Samme, om end paa forskjellig Maade. Ofte besøgte vi hinanden blot for at læse i hinandens Selskab; vi spadserede sammen, og deeltoge sammen i alle vore Fornøielser. Jeg erkjendte tydeligere hans høie og frie Aand, hans ædle Hjerte, hans rene, beskedne Sindelag. Hans bestemte Charakteer laae tydelig udtalt i hans Aasyn; han besad en høi Grad af Styrke og legemlig Skjønhed. Dog saae man, som jeg allerede før har bemærket, at Livet havde efterladt sig Spor i hans Udvortes. I Selskab med Andre, især Fruentimmer, laae ofte

et Slags ærgerligt, sarkastisk Udtryk i hans Ansigt, som først veg, naar hans eget Liv kom til Gjennembrud, eller naar vi vare ene; det var en Skygge af samme Art, som den, der fremkommer, naar man beaander et Speil; men naar den forsvandt, da gav den Plads for et glad og livfuldt, ofte barnligt Udtryk. — Richard havde nemlig tidligere været meget ulykkelig i Kjærlighed; han havde senere i nogen Tid ført et temmelig vildt Liv, og da hans Faders Understøttelse ikke vilde slaae til, gjort stor Gjæld. Han saae snart næsten ingen Andre end Creditorer, forbittredes over Livet, og led tilsidst Mangel endog paa det Nødvendige, da han afslog sine Venners Tilbud om Understøttelse. Det var paa denne Tid, som han selv fortalte mig, at han engang fremtog sine chirurgiske Instrumenter, for at gjøre et vigtigt Experiment paa sig selv, der rigtignok ufeilbarlig maatte bringe ham Døden; han havde just fremtaget Skrivematerialier, for at optegne sine Iagttagelser, som han troede kunde være af Vigtighed for Videnskaben, da han hørte en vedholdende Banken paa sin Dør. Han frygtede for, at denne vilde forstyrre ham, og besluttede for sidste Gang, som han troede, at aabne den. Der modtog han af en Tjener hos en af de medicinske Professorer et meget smigrende Brev, hvori der blev tilbudt ham nogle fordeelagtige Forretninger som Ama-

nuensis. Han pakkede atter sine Instrumenter sammen, gik til Professoren for at takke ham, og fulgte strax med ham, for med de samme Instrumenter at operere en Syg. Jean Paul siger, at "Intet gjør et Menneske mere humoristisk, end naar han med Marimens Perler er nødt til at fuldstøde de Huller, som Orme bore i hans Perlemoder", og jeg bemærkede Sandheden heraf hos Richard; dog gik hans Humor kun sjeldent over til den hovmodige, alvorlige Spotten over Verden, og naar han mærkede det, da dadlede han sig selv med de Ord, at "den, der gjorde Nar af Verdensordenen, var Narren selv."

Vi havde just i længere Tid ikke seet hinanden; jeg havde besøgt ham, men fundet hans Dør lukket, og han var heller ikke kommen til mig, da jeg en Dag, idet jeg traadte ind i mit Værelse, fandt ham, som havde ladet min Tjener lukke sig ind, halv afklædt liggende paa min Sopha. Hans Halsbind, Støvler, og nogle andre Klædningsstykker, som laae adspredte rundt omkring i Værelset, forraadte en usædvanlig Pynt.

"God Dag, Johan"! raabte han, "jeg er i Dag bleven erklæret for en særdeles duelig medicinsk Candidat."

"Jeg gratulerer, kjære Richard! man skulde næsten troe, du havde taget Examen ganske privatim; jeg har jo ikke hørt et Ord derom."

"Du veed, det er min Regel, kun at tale om hvad der er skeet. Hvor mange Hundreder af Sygdomme kunde ikke fra i Dag for 14 Dage siden have gjort dette Corpus til et Cadaver; hvor mange Forfald kunde ikke Verden have skaffet mig, og hvor mange Anfald af Dovenskab kunde jeg ikke selv have bukket under for? — Der var endnu en Grund, hvorfor jeg sørgede for at du ikke fik det at vide; jeg vilde overraske dig."

"Det er egentlig mit Princip", vedblev han, efterat jeg havde bevidnet ham min Glæde over dette Beviis paa hans Kjærlighed, "ikkun at tale om hvad der er skeet, som du selv nylig hørte; men da mine Principer have opdynget sig i den Grad, at jeg ikke længer kan huske dem, vil jeg holde mig til det Princip, jeg fattede i Gaar, nemlig at glemme dem alle. Siig mig derfor, hvornaar gaaer du op?"

"Senest om et Aar."

"Godt; saa har du god Tid til at følge med mig paa Landet til Ferien, — hvis du ellers har Lyst?"

"Jeg modtager med den største Glæde dit Tilbud; jeg har nu i snart 13 Aar ikke seet min Fødeegn. Men er du vis paa, at jeg er kjærkommen?"

"Læs dette Brev," svarede han, "det fik jeg fra den gamle Præst i Gaar."

Jeg læste Brevet, og saae deraf, at Richard havde tidligere ikke sparet paa Lovtaler; hans Fader mindedes

mig endnu, som det syntes, med Kjærlighed. "Carl følger altsaa med?" spurgte jeg, da jeg havde læst Brevet.

"Rimeligviis," svarede Richard, "uagtet jeg har forestillet ham, at han maatte kunne more sig langt bedre paa sin Faders Herregaard."

"Jeg vilde ønske, han vilde blive hjemme," sagde jeg; "jo renere vore Nydelser ere, desto mere ønske vi ogsaa moralsk Reenhed hos dem, der deeltage deri. Jeg erindrer, at jeg engang, før jeg kjendte Carl nøiere, var reist med ham til Helsingøer. Vi spadserede om Aftenen i Marienlysthave; den skjønne Aften og den smukke Udsigt henrev mig; ogsaa han følte derved. Men da han bemærkede, at jeg overlod mig til min Følelse, og at min Følelse var stærkere end hans, blev han taus, betragtede mig nøie, og med et spottende Blik. Dengang tænkte jeg ikke derover; men fra den Tid jeg lærte at kjende ham nøiere, er hans Selskab mig ved saadanne Leiligheder, som om jeg gik paa en Mine, der skulde sprænges."

"Det skeer ogsaa engang; det er umuligt at virke paa ham, dertil er han for stærk paa sin Viis; hans Selskab er os saa ubehageligt, fordi vi staae i samme Forhold til ham, som to parallele Linier til hinanden."

"De Gode blive altid Venner," svarede jeg, "fordi de møde hinanden; de Slette finde ingen Ven, thi de møde kun sig selv."

"Du har Ret," sagde Richard, "de Gode maae møde hinanden; deres Vei gaaer mod et fælleds Centrum; maaskee mod et stort Centrallegeme, hvorom Sole og Planeter rulle sig, hvorimod Tyngden stræber i den legemlige Verden, Kjærligheden i den aandelige. Men min Fætter maa gaae sin Gang; lad ham ogsaa gaae den, naar vi komme til Fyen; vor Vei er ikke bunden til hans."

Vi taug et Øieblik, da Richard spurgte mig, om jeg mindedes hans Søster.

"Den lille Emilie?" spurgte jeg, "som gav de fattige Børn deres Legetøi, og spurgte dem om de bad deres Aftenbøn?"

Richard hørte mig med synlig Glæde. "Nu er hun gaaet frem og blevet stor," rettede han mig, "hun har allerede fyldt sit 18de Aar. Hun er voxet efter mig og er næsten ligesaa stor som du."

"Hvor jeg glæder mig til at see hende," sagde jeg, "kan hun huske mig endnu?"

Richard viste mig et andet Brev, hvori hun tillod ham at hilse mig. Vi vare allerede i Begyndelsen af Juli-Maaned, og besluttede at reise om en Uge.

Der er Faa, der glæde sig saameget ved at reise bort om Sommeren, som Studenten. Selv den Flittigste lægger med Glæde Bogen, naar han hører Posthornet, eller naar en gunstig Vind er begyndt at blæse.

Og selv om ingen Forældre, ingen Forlovet kalder ham fra Byen, saa har det dog et uimodstaaeligt Trylleric for ham, nu for en Tid at være fuldkommen fri, og paa sin Reise maaskee opleve et eller andet Eventyr. Med skjønne Farver udmale vi os i vor Ungdom enhver Forandring af Stedet, naar den kun er vort eget Ønske; og jeg kjendte Mange, der, som jeg, aldrig saae en Postvogn komme ind i Byen uden et Slags Vemod, aldrig kjøre ud af den uden et Slags Glæde.

Jeg mindes endnu Aftenen, da jeg gjorde mig færdig. Jeg havde været hos min Onkel og sagt ham Farvel, og havde gjort alle de kjære Reisefornødenheder i Stand. Med glad Sind tænkte jeg paa at forlade Byen. Jeg var altid flittig som Student; jeg følte, at ingen Dyd bærer i den Grad Lønnen i sig selv, som Flid; heller ikke denne Dag havde jeg forsømt mine Bøger. Jeg satte dem nu bort, for over en Maaned ikke at see dem, og en dyb Roe, den ædleste Følelse, Mennesket eier, opfyldte mit Bryst. Fuld af Vemod, og dog fuld af Glæde, tænkte jeg tilbage paa Hjemmet og mine afdøde Forældre. Hvor elskede jeg ikke min gode, blide Moder! From og stille gik hun i sit Huus, og gjorde sin Gjerning uden Larm; hun udstrøede Velsignelse, uden at man mærkede hvorledes. "Hendes Prydelse var ikke den udvortes," som Apostlen

siger; "ikke Haarflætning eller paahængte Guldsmykker; men Hjertets skjulte Menneske i en stille og sagtmodig Aands uforkrænkelige Væsen." Naar da efter min Faders Død hun og jeg om Aftenen sad ene i Tusmørket, da tog hun mig ofte paa sit Skjød, og sang for mig med en blid, melodisk Stemme, hvis Toner jeg aldrig glemmer. Jeg troede at føle hende i min Nærhed, atter at høre denne Stemme, og see det skjønne af Moderkjærlighed bevægede Aasyn. Jeg syntes hun hviskede til mig, som dengang hun laae paa Dødsleiet: "Johan, du har ingen Sødskende; men vær from og dydig, da vil Gud velsigne dig." Et Hjem, tænkte jeg, hvor lykkelig den, som har et Hjem; en Fader, en Moder og en elsket Søster. Da løde Tonerne af en Lire i den stille Aften fra Gaden op igjennem mine aabne Vinduer; en usigelig Hjemvee greb mig; i inderlig Andagt opløstes min Vemod, og i Tanken samledes jeg allerede med de Afdøde.

Jeg havde en Drøm denne Nat, som jeg her vil meddele, skjøndt jeg veed, hvor liden Opmærksomhed man i Almindelighed skjænker de Drømme, der læses i Bøger, medens man ofte med Interesse hører dem, naar de fortælles mundtlig. Det forekom mig, at jeg sad i en yndig Egn ved Foden af en Klippe, hvorover en Flod strømmede ned; men min Sjæl fandt ingen Roe, hverken naar jeg betragtede Maanens Spil paa

Bølgerne, eller hørte paa de milde Vindes Raslen i Træerne. Da gled en Skye forbi Maanen; en qvindelig Skikkelse hvilede forklaret paa den, og vinkede, at jeg skulde gaae. Jeg forlod den skjønne Egn, thi den havde vækket et Savn, som den ikke tilfredsstillede. Men medens jeg gik frem med Blikket heftet paa Skyen, løde Orgeltoner hen til mig gjennem Nattens Stilhed; den lyse Skye standsede over en Kirke, hævede sig og forsvandt i Himlens Blaae. Jeg betraadte Kirkegaarden; Orgeltonerne løde mægtigere; men som jeg fortsatte mine Skridt mod den oplyste Kirke, pressede en heftig Smerte Taarer af mine Oine ved Synet af de mange Grave. Jeg gik gjennem den lange Kirkegang mod Alteret, hvorfra Lyset strømmede; her stod en høi Mand, i hvem jeg gjenkjendte Richard, klædt i Præstekjole. "Græd ikke," sagde han, og pegede mod Crucifixet; og da jeg vaagnede ved disse Ord, troede jeg endnu at føle den samme milde Roe, hvormed jeg var indslumret om Aftenen.

Den næste Morgen gik Richard, Carl og jeg ombord. Paa Skibet traf vi nogle andre Passagerer, som Carl hurtigt gjennemløb med Diet, da en simpelt klædt Mand i en blaa Vadmels Frakke, der ikke sluttede til Ryggen, nærmede sig, til hans synlige Forlegenhed. Hans Ansigt bar tydeligt Præget af Kum-

mer, og af en Charakteersvaghed, der Intet havde at sætte imod Livets Sorger.

"God Morgen, Hr. Falberg" sagde han, som jeg hørte var en Svensker, og tog Hatten dybt af, "hvor det glæder mig at see Dem. Nu er det længesiden vi saae hinanden, det var Dagen før Helenes Død. Det stakkels Barn", vedblev han, og tørrede sine Oine, "hvor hun holdt af Dem; det Eneste, vi hørte af hende, medens hun droges med Døden, var Deres Navn. O! at hun ogsaa saa snart skulde afsted; De og hun vare blevne et lykkeligt Par, thi Helene var en god, en sjelden god Pige."

Carl skjælvede, og hans Ansigt antog et frygteligt Udtryk. Med et Sideblik til mig, som stod tæt ved, hvori Had og Forlegenhed blandede sig, trak han Manden til en Side, og talede længe med ham; derpaa kom han atter hen til mig, og begyndte en ligegyldig Samtale. Men jeg saae let, at hans Opførsel her forudsatte noget Ualmindeligt, og den syntes mig, at kaste et Lys over hele hans øvrige Forhold.

"Carl!" afbrød jeg ham, "bruger du falske Navne! du har vist engang begaaet en meget slet Handling?"

"Slet!" gjentog han i et halvt Raserie, "hvor I ere naive med Eders Dyder og Laster. Jeg kjender kun Forskjel paa Kraft og Svaghed, og anden Forskjel kjender intet sundtfølende Menneske."

"Men al Last er Svaghed, og Mangel paa Kraft til at gjøre det, vi kalde det Gode."

"Du kunde ligesaa gjerne sige som Muhamed, at "de Onde have Satan til Kammerat, og hvor slemt er det ikke at have Satan til Kammerat!"" svarede han, og vendte mig Ryggen med en spottende Latter. "Dog endnu et Ord", vedblev han, og vendte sig igjen imod mig, "taler du et Ord om Slethed, ja tænker du derpaa, Menneske, saa skjælv for dit Liv!"

"Troer du, jeg frygter dig?" spurgte jeg. "Richard, kom herhen og hør" ....

"Tie dog stille", hviskede Carl, og holdt mig for Munden, "for dine Forældres Skyld, din Moders Skyld; vil du see mig døe? Jeg ender mit Liv, den første Gang du nævner et Ord herom for Richard. Tilsværg mig Taushed, ubrødelig Taushed med hvert Ord du har hørt!"

Det gjorde mig ondt at see ham nu være saa svag, og i Sorg og Medlidenhed lovede jeg ham Taushed. "Richard!" raabte han derpaa saa høit omtrent som jeg havde raabt. Men denne, der laae ud over Skibets Reling, og saae paa Havet, hørte ikke. "Godt", mumlede han derpaa, og satte sig fra mig i nogen Afstand; hans Hund, som var fulgt med, lagde sine Poter op paa ham, og et Slags mørk Vemod trak over hans Ansigt, medens han saae den ind i Øinene.

Jeg gik hen til Richard. Det var ikke faldet Carl ind, at naar denne med sin ligefremme Charakteer havde hørt vor Samtale, da vilde han ikke have forstilt Uopmærksomhed; thi det er, som Jean Paul siger: "den Gode forstaaer den Ondes Handlemaade, men den Onde ikke den Godes." Richard begyndte just en Samtale med en gammelagtig Dame, der havde taget Plads i Nærheden af ham.

"Ligesom man fortæller om En af Aserne", sagde han, "at han kunde høre Græs groe, saaledes besidde nogle Mennesker et uhyre skarpt Syn. For ikke længe siden levede i Frankrig en ung Pige, der kunde see igjennem andre unge Piger; og jeg selv for Exempel, der i dette Øieblik opdagede et Marsviin paa Bunden af dette Hav, seer ogsaa meget skarpt. Johan!" raabte han til mig, der just traadte nærmere, "vær du mit Vidne! var der ikke en Mand, der hed Lynceus?"

Damen reiste sig, og gik.

"Hvor saadanne Mennesker dog kunne være paatrængende; jeg kunde see paa hende, at hun ventede Søsyge, og vilde gjøre mig til sin Sygevogter." Lidet efter indtraf hans Spaadom, men han gik til hende, og hjalp hende af bedste Evne.

Vi havde god Vind, og vare snart forbi den berygtede Kjøgebugt. Passagererne bleve muntrere, og vi satte os til at spise i Fællesskab. Men de mange

Damer paadroge sig snart Richards Uvillie, og han begyndte en Kritik over Spise i Almindelighed, og udviklede Fordøielsesprocessen. "Det kunde synes ret passende", endte han, "om man til ethvert Slags Dyr, man spiste, brugte til Gemyse saadanne Ting, som udgjøre disse Dyrs Føde; f. Ex. til Fiske: Orme, til Oxer: Græs, til Reier: druknede Matroser." — "Afskyeligt", udraabte en Dame, og reiste sig; de fleste andre fulgte hendes Exempel, og Richard var bleven Gjenstand for Alles Misfornøielse. Kun en ung Pige med et smukt, aandrigt Ansigt, syntes gjerne at ville være i hans Nærhed, og han henvendte sig ogsaa flere Gange til hende med en Høflighed, som, skjøndt noget original, dog var større end jeg havde tiltroet ham.

Da jeg gjorde ham opmærksom paa vort Reiseselskabs Vrede, svarede han: "de fortjene ikke bedre; med samme Rolighed som du før saae dem pille Kjødbeen, kunne de slide hver Muskel og Kjødtrævl af en Mand, naar de faae det isinde. Rigtignok vilde de bag efter skrige i vilden Skye over hvad de havde gjort; hvad hjælper det? "It clamor ad coelum!" De ere uhyre grusomme."

Den næste Eftermiddag, som var en Søndag, vare vi i Nærheden af Fyen; Carl, Richard og jeg lode os sætte i Land. Jeg bemærkede, at Carl først gav Helenes Fader Indholdet af sin Tegnebog.

Femte Capitel.

Det er en forunderlig Følelse, der griber den, der endnu ikke har reist meget, naar han ene paa det store Hav, saavidt Øiet rækker, i mørkt Veir seiler forbi et Land; det er som om han ønskede at standse her; som om hans Paradiis maatte findes her. Men endnu vemodigere stemmes vi, naar vi da nærme os det Sted, hvortil vi ville; naar vi paa den lille Baad see Skibet, hvormed vi kom, forlade os med vore Medreisende, naar vi vende Blikket mod den bare Strandbred, og ikke opdage Nogen, der venter paa vort Komme. Det er da, som en ængstelig Følelse griber os; vort Blik vender sig atter mod det store Skib, et Øieblik sørge vi over at have forladt det. Ogsaa greb denne Følelse mig; jeg nærmede mig desuden et Sted, hvor min Slægt laae begraven; men mine Barndomsminder vare vakte hos mig, og hiin Følelse maatte snart vige for Længsel efter at betræde Landet. I den Skov, som omcirklede den venlige Landsbye, og kun lod Udsigten mod Havet fri, havde jeg ofte leget som Barn; i Kirken, der laae afsides paa den frie Mark, havde jeg hørt Richards Fader prædike, og mindedes endnu hans kraftfulde Stemme; i Taarnet havde jeg ofte været, naar den gamle Klokker tog mig med sig for at ringe til Kirke, og hist i Aaen,

der strømmede igjennem Præstens Have, havde Richard og jeg mangen Gang roet, eller ladet os derfra drive ud i Stranden, for med Nød og Neppe at komme hjem igjen; men i Præstegaarden, der laae paa en Bakke, boede Richards Fader, der efter min Moders Død havde havt mig eet Aar i Huset, og der boede ogsaa hun, min Barndoms Engel Emilie, hvem jeg mindedes klarere og klarere, som jeg atter nærmede mig disse Steder. Præstens Kone levede ikke længer; Emilies Fødsel havde kostet hende Livet. Det er velgjørende for Sjælen undertiden at tænke sig tilbage i hine Tider, da man levede sorgløs som Barn, og paa mine Spadseretoure vækker jeg ofte Mindet om en eller anden Dag fra den Tid, og gjennemgaaer den fra først til sidst, saavidt min Hukommelse rækker; men aldrig ønskede jeg dog at være Barn igjen, — jeg glæder mig ved Mindet, men takker Gud for at jeg er bleven stor.

Vi vare ikke gaaede langt, før Richard saaledes forstærkede sine Skridt, at Carl og jeg maatte blive tilbage; hans Familie havde fra Gaarden, der ikke laae langt borte, bemærket Skibets Komme. Jeg saae, hvorledes en ung Pige i en Kiole af mørk Farve nærmede sig ham; hendes Skikkelse var fuldendt, og en huld Qvindelighed syntes ligesom at standse og tilbageholde hendes iilsomme Skridt; Richard omfavnede

hende med Inderlighed, og fortsatte sin Vei til sin Fader, medens hun nærmede sig os langsomt. Jeg vidste aldrig, at jeg havde seet noget skjønnere Ansigt. Rige, bløde, brune Lokker bølgede frem under et hvidt Tørklæde over den ædeltformede Pande; hendes mørkeblaae Øine vare venlige og livfulde; en mild Rødme bedækkede hendes runde Kinder. Men det var ikke dette, der gjorde hende saa henrivende; langt mere den Harmonie, der var udbredt over hendes hele Væsen, og viste sig i hver Bevægelse; den sande Qvindelighed, der paa eengang udtrykte baade Hengivenhed og Frygt. Hun rakte Carl Haanden, og hilste mig. "Deres Fætter glemmer at forestille os for hinanden", sagde jeg; "thi udentvivl er De Richards Søster; De veed at mit Navn er Johan, — Johan Gordon."

"Jeg troer, jeg kunde kjende Dem, om jeg ogsaa ikke vidste det", svarede hun; "men min Fader længes meget efter at see Dem, skulle vi ikke gaae til ham?"

Vi bleve modtagne med Hjertelighed; Richards Fader var en aldrende, men kraftfuld Mand; han modtog mig med et varmt Haandtryk, og nogle forskende Øiekast.

"Nu blive I hjemme i Aften alle Tre", sagde han, da vi vare traadte ind i Stuen, "og fortælle os noget Nyt fra Byen; og du, Johan, anseer mig for

din Fader, om du saa vil, og Emilie for din Søster. Hvad siger du Emilie?"

"Jeg synes at Hr. Gordon og jeg kunne gjerne kalde hinanden for Johan og Emilie."

Jeg tog med Glæde mod hendes Tilbud, og vi maatte nu underholde den gamle C., som han ønskede, medens Emilie sørgede for Aftenbordet, og hver Gang hun gik igjennem Stuen kastede fornøiede Blikke paa vor Forsamling.

Vor Samtale faldt først paa, at Richard var bleven Candidat; Emilie hørte dette med et Glædesudraab og betragtede ham med et Blik fuldt af Kjærlighed. Men Carl, der sjelden dvælede ved Samtaler, der ikke vare af almindeligt Indhold, tog Leilighed til at spørge C., hvoraf det kom sig, at hans Bønder saae saa reenlige ud.

"Fordi de ere oplyste og religiøse", svarede denne.

"Er dette Grunden?" spurgte Carl; "mange Videnskabsmænd, og mange Religiøse have dog ikke været det."

"Umuligt. Det har enten været Bogorme eller Sværmere; Mennesker, der have tilsidesat Alt for en Lidenskab. Men mine Bønders egentlige Oplysning er fremgaaet af deres Religiøsitet, og den sande Religiøsitet har i Almindelighed ogsaa denne Virkning."

"Har De da virkelig kunnet bringe dem til et saadant Punkt af Religiøsitet?"

"Ved Guds Hjælp! ja! Men du veed at en Præst virker paa flere Maader end ved at prædike, skjøndt Mange glemme det. Jeg troer at have bragt Folkene her til den Grad af Selvvirksomhed, at Ingen længer lader Biblen ligge støvet paa sin Hylde."

Men er Biblen da en ønskelig Andagtsbog? Leder den ikke ligesaa godt til en enfoldig og overtroisk Ærbødighed for forældede Former?"

"Du mener, Carl, vil jeg troe", svarede C. med et strængt Blik, "at den danske Bibeloversættelse er ikke god; at den snarere er hebraisk og græsk end dansk, og deri giver jeg dig Ret."

"Troer De da at det er af saa stor Vigtighed", spurgte jeg, "at Bibellæsning overhovedet gjøres almindelig?"

"Jeg veed det af Erfaring. Det er et af de vigtigste Midler til at bevare Fromheden i Mennesket, forudsat at den Læsende troer."

"Men det maa dog blive en fattig Aand, — jeg mener en udyrket Forstand", sagde Carl, "der alene næres af Bibellæsning."

"Det er ikke Folkets Sag at læse Meget; men Bibellæsning er ikke nok. Derfor staaer min Samling

af Fædrelandets poetiske og historiske Værker aaben for mit Sogn, og bruges flittigt."

"De friere Ideer have altsaa ikke fundet Indpas hos Dem?"

"Her er kun skeet et Forsøg derpaa", svarede Richards Fader, medens hans Blik med Alvor hvilede paa Carl. "Jeg tillod for et halvt Aars Tid siden en Student at prædike i min Kirke. Jeg mærkede snart, at han var en Frihedssværmer, der troede at alt Gammelt var det Fængsel, hvori Friheden hidindtil havde været bunden. Da han havde endt, spurgte jeg Menigheden, om den havde forstaaet ham. Alle svarede Nei. Jeg vidste det; Sværmerie virker aldrig paa det naturlige, tilfredse Menneske. Studenten fulgte mig hjem. "Hvorfor taler De saaledes?" spurgte jeg ham. Han svarede, at han følte Kald dertil. "Er der da en rolig Stemme i Dem, der befaler Dem at tale saaledes, og har De med kold Fornuft overveiet dens Bud; eller føler De ikke meget mere en hidsig Lyst til at tale saaledes?" Han meente at et indvortes Kald kunde gjerne byde med Heftighed. "Muligt", svarede jeg; "men da raader jeg Dem at mistroe Deres Kald." Jeg forsøgte at gjendrive ham ad den philosophiske Vei, men naar han mærkede, at han maatte give tabt, da opgav han Traaden paa en saadan Maade, at jeg saae, at han holdt sig for et Genie. "Vi ville

ikke tale herom", sagde jeg derfor til ham; "De er uforbederlig for det første. De har som saa mange unge Mennesker den Indbildning at være Genie; læs Pascals, Leibnitz's, Newtons Levnetsbeskrivelse, eller sammenlign Dem med en Aand, som Shakspeare, Göthe og flere Andre, og besidder De et Gran af Oprigtighed, da vil De forandre Deres Mening. Dette vil koste Dem et Par Dages Mismod, men siden efter vil De føle det værdigere for dem, at vide Sandheden; og endelig vil De trøste Dem med, at vi alligevel Alle ere lige gode, og at Gud ogsaa har skabt Dem til at udfylde en Plads i Verden."

"Jeg har lagt Mærke til", sagde jeg, "at denne Indbildning opstaaer ofte hos de unge Studenter, naar de læse de Steder i deres philosophiske Bøger, der handle om Genie, og en meget god eller meget daarlig Examens-Charakteer tjener i Almindelighed til at forlænge denne Indbildning."

"Det er rimeligt", svarede E.; "Egenkjærligheden vækker deres Selvreflection. Dog hører denne Indbildning for Mange med til Livets Udvikling; det er en Sindstilstand af samme Art, som den ulykkelige Kjærlighed, der udtaler sig i Grublen og Frygt for Andres Fortrin; men naar den er bekjæmpet, da har man gjort en høist gavnlig Erfaring, som fuldkommen opveier Tabet af den kjære Vildfarelse."

Sjette Capitel.

"Er dette Kjærlighed?" tænkte jeg, da jeg den følgende Dags Aften stod under en løvrig Bøg paa et Sted, hvor Udsigten aabnede sig til den ene Side mod Langeland, til den anden mod Torsinge. Richard var bleven mig endnu dyrebarere, og dog elskede jeg Eensomhed; jeg elskede Naturen, og dog havde jeg intet Øie for den, hvor jeg nu stod. Tanken om Emilie havde ganske opfyldt mig. Hun, der selv var et af mine Barndomsminder, oplivede og forskjønnede dem alle, da jeg gjensaae hende som det levende og forskjønnede Minde; hendes Lighed med hendes Broder vilde alligevel have tiltrukket mig, og hendes Hjertensgodhed, Dannelse og Elskværdighed kunde selvstændig have gjort Fordring paa min Kjærlighed. Jeg følte at jeg befandt mig allerbedst i hendes Nærhed, og jeg kunde ikke nægte for mig selv, at det kun var i Haabet at see hende, at jeg var gaaet ud.

Jeg saae hende ogsaa snart komme fra et Huus i Landsbyen for at vende hjem, og kom hende imøde som af et Tilfælde, just som nogle Voxne og Børn, hun mødte, bleve staaende for at hilse hende.

"De er vist meget elsket af Folkene her?" sagde jeg, da vi vare gaaede forbi dem.

"Troer De", spurgte hun hurtigt med et venligt Oiekast, "gid jeg var det; det er den høieste Lykke, jeg kunde ønske mig."

"De har Ret", svarede jeg, "den største efter en god Samvittighed. Og hvorfor skulde De ikke være det? Det Fortrin, som allerede Deres Fødsel giver Dem i disse Folks Omdømme, gjør at man lønner Deres Kjærlighed med endnu mere Kjærlighed."

"O! det er saa let at vinde Folks Kjærlighed; naar jeg har været venlig mod Andre, have de altid været det mod mig. De kan aldrig troe, hvor stor Glæde jeg har af de Børn, jeg nu kommer fra"...

"Jeg veed, De er Skolelærer", afbrød jeg hende.

"Richard siger altid", svarede hun og rødmede, "at Pigerne ingen Nytte gjøre. Men disse Børn fortjene Kjærlighed. De gjøre, hvad jeg beder dem om, fordi de holde af mig! og naar de have gjort noget Godt, fortælle de mig det altid, ikke for at rose sig selv, men for at glæde mig."

"De følger altsaa Mildhedens Princip", sagde jeg; "jeg troer ogsaa, at De gjør Ret; hele Naturen aander Kjærlighed, og der ligger vist ogsaa Kjærlighed i ethvert Barns Hjerte; det er derfor meest naturligt at virke paa denne Maade."

"Jeg fordrer Intet af dem, uden Lydighed mod hvad der staaer i Biblen; ellers beder jeg dem kun."

Jeg taug; thi min Mening om Aabenbaringen var dengang forskjellig fra hendes. Men hun blev mig derved kun elskværdigere; thi jeg vidste at en Mand kan være from og retskaffen uden Aabenbaringstroen, men en Qvinde maaskee aldrig. Uden denne hendøe hendes skjønneste Blomster, og Hovmod eller Letsind træder i deres Sted.

Under vor Samtale vare vi komne til hendes Faders Have; vi gik over Broen, der førte til den anden Deel af den, da jeg blev staaende for at kaste et Blik paa Omegnen. "Hvor er det muligt andet, end at være lykkelig her, Emilie? hvor kan Arbeidet være lettere, eller Hvilen sødere?"

"Ja!" svarede hun, og nærmede sig mig med Udtrykket af taknemmelig Glæde; "jeg er lykkelig; med et glad Sind gjør jeg hvad jeg skal; og seer De det Lysthuus, som Aaen strømmer forbi, der sidder jeg naar jeg er færdig med min Fader, og seer ud i Guds frie Natur, og da fortæller han mig om Fortiden og om fremmede Folk, eller jeg læser" . . .

Hun taug et Øieblik; "hvori?" spurgte jeg.

"O! han er vist altfor dybsindig for mig, men jeg læser helst i Jean Paul."

"Jean Paul!" raabte jeg, "ham Følelsens Fortolker, den dybe, kjærlige, aandfulde Jean Paul, har han fundet Vei til Dem?"

"De kjender ham ogsaa, Johan", sagde hun med et Blik, hvori jeg gjenkjendte Richards Venskab, "hvorfor skulde jeg ikke læse ham? der er Ingen, der har skrevet saa menneskekjærligt som han."

"Læs ham", udbrød jeg, "gjør Alt, hvad Deres rene Hjerte tilskynder Dem til."

Vi gik ind i Haven; jeg kastede et Blik i det Lysthuus, som Emilie havde betegnet som sit Yndlingsopholdssted, da Carl med et hadefuldt Blik til mig, som jeg ikke forstod nærmere at udtyde, traadte ud deraf, og nærmede sig os. Han henvendte sig til Emilie, og gjorde Bemærkninger over den skjønne Beliggenhed, som røbede stor Forstand, men syntes at komme fra et Hjerte, der Intet følte derved. Hans Nærværelse var mig ubehagelig, og jeg gik bort.

Nogle Dage senere indbød C. os alle til en Skovtour. Nogle Damer fra en nærliggende Herregaard, foruden en ung Adelsmand, hvis Navn var Otto B., som opholdt sig der, skulde ogsaa følge med. Jeg var allerede iforveien bleven bekjendt med ham, og havde i ham fundet en Person, ikke blottet for Aand, men fattig paa Kundskaber, og stor i sine egne Tanker; i sin Opførsel var han hvad vi kalde en fuldendt Laps. Som den sande Caricatur først opstaaer, naar en Person først efterlignes godt, og da overdrives, saaledes kunde denne have været fuldendt i sin Opførsel, hvis

han ikke havde overdrevet denne Fuldendelse. Hans Domme om Verden vare ikke de bedste; han beskrev den i Almindelighed som uhyre forfængelig, men han glemte, at han ved sin egen Forfængelighed fremtvang den Forfængelighed, der laae i Andre, og saaledes saae dem langt forfængeligere end de virkelig ere. Men hvad der meest paadrog ham min Vrede, var den Tilbøielighed, han havde fattet for Emilie, og som han paa en ofte udelicat Maade lagde for Dagen. Jeg følte mig dreven til Selvforsvar, og han forbittredes, da han mærkede, at jeg ikke søgte at overgaae ham i Komplimenter, men bestræbte mig for at holde ham borte ved Alvor og temmelig megen Overlegenhed. Da Richard bortjog ham ved sin Ironie, blev Carl kun tilbage for ham, og det var tydeligt, at denne gjorde sig Umage for at vinde hans Venskab. Iøvrigt formaaede ikke disses Nærværelse at forstyrre min Glæde; min Kjærlighed blev endnu frimodigere, da jeg var i Selskab med Otto, og Stedets Skjønhed hævede min Glæde til Begeistring, saa at jeg ganske glemte deres Nærværelse.

Jeg mindes kun lidet af denne Dag, da vi henstrakte i Græsset under skyggefulde Træer kun aandede Mildhed og Kjærlighed; da vi erindrede hinanden om de skjønneste Steder, vi havde læst, eller talte af vort eget Hjertes Fylde, da Emilie og nogle af hendes

Veninder sang, og Richard af og til foer op, og i vældig Begeistring, snart i Humor, snart i Kjærlighed meddeelte os sine Indfald. Disse Dage ere saa sjeldne i vort Liv, da vort Hjertes Strænge vare stemte til fuldkommen Harmonie, og den Tone, der klang fra det ene, fandt Gjenklang i alle de Andres; vi vide ikke, hvorfra de kom, og vide ikke hvor de gaae hen; men deres Minde staaer tilbage for os, og er os kjært som Barndommens, helligt som Haabet om noget Bedre. Kun erindrer jeg endnu tydeligt, hvorledes jeg stod paa en Høi, bevoxet med Træer, og saae ned til dens dybtliggende Fod, hvor en lille Søe, beskygget af overhængende Træer, mild og stille krusede sin Overflade. Dens mørke Vande syntes at skjule en dyb Hemmelighed, og en vemodig Længsel opstod hos mig, medens jeg stirrede derned. Da traadte Tanken om Emilie frem for mig; endnu var min Kjærlighed ung, og dens Fred og Længsel randt igjennem min Sjel. Med Hjertet fuldt af stille Roe vendte jeg mig om, for at gaae til de Andre, da jeg saae hende, i hvem alle mine Ønsker vare indesluttede, staae tæt ved mig, bedækket af Undseelsens Rødme, og betragtende mig med et mildtstraalende, men forundret Blik, som hun nu forvirret nedslog. Ogsaa jeg blev forvirret ved Synet af hende, thi jeg mindedes at have nævnet hendes Navn, og saae, at hun maatte have hørt det.

Ved hinandens Side vendte vi tilbage. Richard kom os imøde; "ere vi længer Uvenner", spurgte han, der heller ikke i Dag havde sparet paa Udfald mod hendes Kjøn. "Vi vare jo aldrig Uvenner", svarede hun, greb hans Haand, og betragtede ham med den inderligste Kjærlighed.

Hvad er renere end Kjærlighedens første Bevægelser? Hvad er saa nøisomt, saa mildt, som Hjertet, naar det haaber Gjenkjærlighed? Men her havde jeg snart fattet min Beslutning. "Gid hun var din", tænkte jeg hver Gang, hun gik over Gulvet, og snart oprørtes jeg ved den Tanke, at hun kunde blive en Andens; jeg besluttede derfor fast at vinde hendes Kjærlighed. Richard mærkede det; thi han spottede ikke længer Fruentimmerne, naar jeg hørte derpaa, og endnu fastere trykkede han min Haand; men ogsaa Otto, der stedse hyppigere besøgte os, gjenkjendte mine Følelser med Medbeilerens skarpe Syn, og vort Forhold til hinanden blev Dag for Dag mere spændt. Naar han, som oftest i Carls Selskab, forsøgte at afbryde mine Samtaler med Emilie, læste jeg paa hans Ansigt fornem Spot, medens den sidstes Blik blev bestandig mere hadefuldt. Carl, som lige fra den Tid han hørte, at jeg vilde reise med, opførte sig imod mig med en vis uvillig Forlegenhed, og hvis Fiendskab Dag for Dag syntes at voxe, uden at han lod mig

ahne den sande Grund, havde jeg vant mig til at foragte, medens jeg besvarede Ottos bidende Bemærkninger med rolig Kulde.

Vi gik en Aften alle Fire langsmed Bredden af den føromtalte Aae, og vor Samtale faldt hændelsesviis paa Embeders Besættelse. Otto sagde, at Adelen med Rette blev hurtigt befordret, og forsvarede sig med de almindelige Beviser. "De glemmer den sande Grund", sagde Richard, da han havde talt ud, "den nemlig at Adelen maa være langt visere end Andre, fordi de Adelige i Almindelighed blive langt tidligere Oldinger. Iøvrigt kan De ligesaa gjerne give Adelen Prædicat af "ædel", som den franske Nation kaldte Ludvig den 13de "den Retfærdige", fordi han var født i Vægtens Tegn."

Skjøndt jeg altid søgte ved saadanne Personligheder at vedligeholde Alvor, især naar den Fornærmede var min Uven, kunde jeg dog ikke tilbageholde et Smiil.

Ottos Blik bevogtede mig. "Hvoraf leer De?" spurgte han i en anmassende Tone.

"Svaret herpaa ligger Dem nærmere end De troer", sagde jeg.

"Hvorledes? vil De fornærme mig?"

"Her er ingen Fornærmelse endnu", faldt Richard ind, "og for at ingen skal indtræffe, er det bedst at vi skilles ad." Derpaa traf han Otto og Carl med

sig, og skjøndt jeg havde Lyst til at fortsætte Samtalen, foretrak jeg dog at gaae hen til Emilie, som jeg saae i nogen Afstand. Richard havde maaskee ogsaa bemærket hende, og givet mig Leilighed til at blive alene med hende.

Vor Vei faldt hen mod et Sted, hvor der laae en lille Baad, der tilhørte hendes Fader. "Har De Lyst, saa ville vi roe lidt op ad Aaen", sagde jeg til hende. Hun rødmede, og jeg iagttog en lille Urolighed hos hende, men hun modtog dog mit Tilbud. Solen var næsten under Horizonten; i Vesten luede Himlen endnu af dens matte Straaler, over Østen laae Aftenens høitidelige, dunkle Slør; Skoven var stille og eensom; vi hørte kun Aareslagene og Aftenklokken, der lød fra Kirken. Blid og rolig saae Emilie op mod Himlen, Taarer glindsede i hendes Øine, og da hun atter vendte Blikket mod mig, saae vi et Øieblik tause paa hinanden. Jeg tog Aarerne ind, og lod Baaden drive mod Strømmen.

"See hvor Bølgerne rulle hen, Emilie!" sagde jeg; "hvor forvirret synes ikke deres Gang, hvor det Mindste sætter sig imod den, og dog er det de evige Naturlove, der frembringe alle disse blandede Bevægelser."

"Ja, jeg har ofte tænkt det Samme, naar jeg ikke kunde begribe, hvorfor nogle Mennesker havde det saa

godt, og Andre levede saa ulykkeligt; men da anklagede jeg kun mig selv, fordi jeg ikke kunde finde ud af Forvirringen, og troede at Gud saae Orden, hvor vi ingen see."

"Ja, der maa være Orden", gjentog jeg; "den, der har dannet denne høitidelige Aften, der har sat Stjernerne paa Himlen, og tilhyllet dem med Nattens Slør, han maa være salig, og hvor kunde han være salig, naar hans Skabelse kun var Forvirring?"

"De er jo Richards Ven?" sagde Emilie til mig efter nogen Taushed, med en Engels Udtryk i sit Ansigt.

"I Ordets fulde Betydning; — Emilie! er jeg ogsaa Deres?"

"Ja!" svarede hun, og rakte mig sin Haand, og saae paa mig med stille Alvor.

"Hvilken Salighed", tænkte jeg, at trykke denne Pige til dit Bryst!" men endnu vovede jeg det ikke; "hun er din Ven", tænkte jeg, "hvor lykkelig er du!"

Vi stege i Land; jeg greb hendes Arm; stiltiende vendte vi tilbage til Hjemmet; hendes Gang var svævende, og et mildt, lykkeligt Smiil spillede om hendes Læber; jeg følte mig overbeviist om, at jeg ikke var hende ligegyldig.

Hjemme traf jeg Otto og Carl, der disputerede om en Romans Værd, der laae paa Bordet. "Vor

Tid", hørte jeg Carl sige, "er Fornuftens; vi ynde indviklede Intriguer; vi ville see en Mand ved Aandens Kraft rede sig ud af alle Snarer, beherske alle sine Omgivelser, men vi ville see ham som den behændige Verdensmand, ikke som den stormende Helt, der overhugger alle Knuder med sit Sværd."

"O ja", svarede Otto; Giganterperioden er lykkeligviis forbi, da man ikke var sikker paa, at komme igjennem Livet, uden at brække Arme og Been. "Hvad mener De", spurgte han Richard, der just traadte ind af Døren, "troer De ikke ogsaa, at vor Tid er den bedste?"

"Bedst og bedst er to", svarede denne, "om den ikke er den bedste for os, er den vel den bedste for vore tilkommende Børn og Børneborn. Den har forresten et ypperligt Hoved, og tænker godt for alle dem, som ikke selv tænke."

"Den er ikke alene Forstandens Tid", paastod Carl, "men ogsaa Villiens. Ingen Tidsalder har udviklet en saadan Kraft som denne."

"Hvad det angaaer", indvendte Richard, "da er der megen Kraft, der skjuler sig af Høflighed, og megen, der qvæler sig af Undseelse; og hvad den angaaer, der viser sig, da er den ofte intet Andet end Sværmerie, og sjelden Andet end Egoisme."

"Ligesom Gjæringen i den Enkelte", bemærkede jeg, "forkynder sig ved en egoistisk Selvreflection, saaledes er vor Tidsalders egoistiske Retning rimeligviis kun en Følge af den almindelige Opvaagnen, og kun en Overgang. Hvad iøvrigt Forfatteren af denne Bog angaaer, da synes han mere at høre til dem, som forverle Kraft med Sværmerie."

"Saa?" spurgte Otto, "mener De? Jeg troer, man gjør bedst i hverken at skrive eller tale om eller for vor Tid, thi den gjør dog, hvad den vil."

"De har Ret", sagde jeg, "især hvad Talen angaaer, og den skjænker jeg Dem gjerne; men om ikke for Andet, saa troer jeg dog, at man for sin egen Skyld kunde faae Lyst til at skrive en Roman; deels lærer man saaledes at gjøre et dybt Blik i en anden Forfatters Indre, deels lærer man først saaledes at studere og bedømme en fremmed Roman."

"Maaskee", sagde Otto. "Jeg begyndte ogsaa engang at skrive en Roman. Gid jeg havde kjendt Dem dengang; Deres Lærdomme vilde da uden Tvivl have opmuntret mig til at vedblive, og Verden vilde have havt en god Bog mere. Men medens jeg skrev, fattede jeg mere og mere Foragt for Publicum og dets skjæve Domme. Jeg er overbeviist om, at naar jeg i Tillid til min Menneskekundskab lod en af mine Personer begaae en eller anden Inconseqvents, da

vilde man beskylde mine Charakterer for at være skjævt tegnede; naar jeg ikke gjorde Helten pletfri, da vilde man ikke elske ham. Desuden kunde jeg ikke bestemme mig til, om jeg skulde lade Helten selv tale, eller jeg fortælle om ham; i første Tilfælde kan man kun være paa eet Sted, i andet mangler man beqvem Leilighed til at gjøre sine bedste Bemærkninger."

"Skade for Deres Bemærkninger!" raabte jeg. "Hvor har De da gjort af dem?"

"Jeg udgav dem som Aphorismer."

"Saa?" faldt Richard ind, der havde tiltaget sig Ret til at sige hvad han vilde; "de kom dog ud! "Et Ord i en Nars Mund er som en Piil i en Mands Skulder!""

"De burde ikke have gjort det", tilføiede jeg; "den gode Bemærkning taber ligesaa meget naar den staaer som Aphorisme, som Ædelstenen, der ikke indfattes."

"De synes at være i særdeles godt Humeur?" spurgte Otto mig, og rettede sin skjødesløse Stilling.

"Jeg forsikkrer Dem", svarede jeg, "en uskyldig Fornøielse" ....

"Som jeg troer De vover at søge paa min Bekostning", vedblev han, og reiste sig fra Stolen.

"De er vist Determinist", sagde Richard; "jeg kan see det af Deres Ansigt; de determinerte Ansigter tilhøre altid Determinister."

Jeg betragtede Otto, og saae en latterlig Lighed og Ulighed med hvad Richard sagde; det kolde Udtryk af fornem Ligegyldighed var endnu ikke veget for hans Vrede. Jeg vidste, hvormeget min Latter maatte fornærme ham, just fordi jeg pleiede at være meget høflig, men kunde dog ikke tilbageholde den.

"Fortræffeligt!" bemærkede Otto i en skjødesløs Tone; "vi faae her Leilighed til at afgjøre en gammel Gjæld."

"Vi kunne gaae udenfor", sagde jeg, da Emilie just traadte ind.

"Vi forstaae hinanden", sagde han; "Kaarde eller Pistoler?"

"De er temmelig rask! Klinger, og i Morgen Kl. 5."

Richard og Carl kom ind i samme Øieblik. "Hvad have I for?" raabte den første.

"Vi tænke paa, hvem vi skulle have til Secundanter", svarede Otto.

"Glimrende Indfald! I have intet Begreb om hvad det vil sige at blive obduceret, ellers tabte I snart Lysten. Betænker Eder dog til i Morgen!"

"Vi have givet hinanden Ordet", svarede Otto, "al Indblanding er unyttig. Carl! vil De være min Secundant?"

"Hr. B. har fuldkommen Ret", sagde jeg.

"Er Udsoning umulig?" spurgte Richard med Alvor.

"Det faae vi jo altid at see bagefter", bemærkede Carl, der forgjæves søgte at skjule sin Glæde over vor Beslutning.

"I gamle Dage", vedblev Richard med dyb Stemme, og nærmede sig Carl med et gjennemborende Blik, "sloges Secundanterne med. Carl lad os to ogsaa prøve vore Klinger!

"Raser du!" raabte denne og foer tilbage.

"Vi faae maaskee aldrig saa god en Leilighed til at kjøle vort Had paa hinanden", vedblev Richard, der forfulgte ham; "træk nu med i Morgen, og lad os tale bagefter om Udsoning, skjøndt jeg troer, vi maae duellere evig. Forstaaer du, Carl! jeg udfordrer dig!"

"Raser du?" gjentog Carl; "hvem hader dig?"

"Dig hader jeg", svarede Richard, "fordi jeg troer at din Sjæl er sortere end Ragnarokr; og ud med Sproget, du hader mig igjen. Træk nu med i Morgen, og lad os slaaes, som Secundanterne gjorde i gamle Dage."

"Ha!" raabte Carl; "hvis det kom an paa at vise mit Mod, da skulde jeg vel møde dig; men nu slaaes jeg ikke med dig."

Jeg traf Richard til Siden, og gjorde ham alvorlige Forestillinger; endelig afstod han fra sin Paastand, som han forresten hverken havde fremført eller forsvaret med Heftighed.

Imidlertid vare Carl og Otto gaaede bort, for at ordne Alt til den følgende Morgen. Richard og jeg undgik den gamle C.'s og Emilies Efterspørgsler, og gik op paa vort Værelse. Jeg var i en ubehagelig Stemning. Skjøndt jeg ikke frygtede for Duellens Udfald, hverken med Hensyn til Otto eller mig, forudsaae jeg dog, at denne Sag vilde nedsætte mig betydeligt i den strænge C.'s, og den fromme Emilies Øine. Jeg ærgrede mig over min Stolthed i saa hurtigt at modtage Udfordringen, og maatte tillige ansee det for umuligt at træde tilbage. — Jeg aabenbarede Richard mine Bekymringer; han afholdt sig altid fra Dadel, hvor den var for sildig, og idet vi glemte det Forestaaende, udmalede vi os vor Fremtid i de skjønneste Billeder.

Hvor forunderligt er det ikke med vore Ungdomsforhaabninger! det er, som om de vare givne os, kun for at lokke os til at betræde den tornefulde Manddom, eller som om vi i dem skulde have en saa stor Sum af Mod med paa vor Vei, at vi ikke altfor tidligt skulle trættes, idet vi have Nok at tage af. Det yndige Landskab ligger udbredt for os; klare Floder

strømme igjennem det; hist og her taarner sig en Høi; grønne Skove vederavæge vort Øie, og den skyfrie Himmel hvælver sit Telt derover. Hvor meget Godt ville vi ikke udrette paa denne Vei; til hvilket Punkt ville vi ikke hæve os; hvor mange Glæder vente vi ikke at finde! Men de klare Floder blive rivende Bjergstrømme, hvis Bølger vi maae gjennembryde; de yndige Høie blive til Bjerge, som Pligten byder os at bestige; de grønne Skove ere uveisomme, og mørke Skyer drage hen over Himlen, og udsende Lyn og Torden. Og naar nu engang de trætte Been ikke ville bære os længer, mon vi da ikke ville høre op at haabe? "Eet Aar endnu", beder ofte Oldingen for at see sine Børns Lykke, og naar han nu fik dette Aar, mon da ikke ogsaa dette Haab saa ofte bar bedraget? Og dog maa der være Sandhed i disse Forhaabninger, der svæve foran os, men aldrig indhentes; de ere Udtryk for Længslen efter det Bedre, og Vidner om, at der er noget Bedre. Paa Gravens Rand blive Idealerne staaende; her griber den frigjorte Sjæl dem, og de blive virkelige i Sandhedens Rige. Ja Herre! du gav ogsaa dem en Plads i Verden; du vil at den sunde Sjæl skal gribe efter dem, for at den skal elske det Gode; du tillader den at haabe for dristigt derpaa, for at den skal lære Erfaring;

du vedligeholder dens Troe derpaa, for at den endelig skal sætte sin Tillid til dig.

Carl pleiede altid at staae tidligst op om Morgenen, men næste Morgen var jeg den første. Jeg gik forbi hans Seng, og ved Lyset af Morgensolen, der faldt igjennem Vinduet, saae jeg ham sove, — den eneste Gang, saavidt jeg mindes. Han syntes at ligge i en hæslig Drøm; han havde knyttet sin høire fremstrakte Haand, hans Læber bevægede sig krampagtigt, og hans regelmæssige, smukke Ansigtstræk havde fordreiet sig som til at udtrykke een frygtelig Følelse. Han begyndte at tale i Søvne: "du er ikke Helenes Moder! — bort! hvad vil du her? — lad mig i Roe, Plageaand! — hvorlænge vil du pine mig? — jeg er ulykkelig nok, ulykkelig nok, — ulykkelig nok. — Men! ha! vogt dig! jeg"....

"Carl" raabte jeg, som ubevidst lyttede efter, men kaldtes tilbage til mig selv ved den Heftighed hvormed han fremsagde de sidste Ord, "Carl! Carl! vaagn op."

"Hvad? hvem er der? hvad ville I?" raabte han, og stirrede paa mig, idet han sprang op, med Forfærdelsens Øiekast.

"Vaagn op! du taler i Søvne!"

"Har du hørt Noget?" spurgte han; "hvad har jeg sagt? lurer du paa den, der taler i Søvne? Men det er sandt," blev han roligere ved, "du har jo sov-

ret Taushed. Vogt dig for Meened, det er en gruelig Synd."

"Ulykkelige!" sagde jeg, og forlod ham; denne frygtelige Samtale, der lød endnu rædsommere i Dagbrækningen, end den vilde have lydt om Natten, havde rystet mig dybt.

Han klædte sig paa, for at gaae til Otto, og med ham følge til det betegnede Sted. Richard og jeg gjorde os færdige, og traf Kl. 5 de Andre paa Stedet. Otto hilste mig med Høflighed, og behandlede det Hele som blot Spøg, kun var han fast besluttet paa, ikke at tillade nogen Udsoning; Secundanterne stillede sig paa deres Plads, og vore Klinger mødtes. Der fandtes et vist ædelmodigt Træk i hans Charakteer, som ogsaa viste sig her; thi skjøndt han huggede godt, bemærkede jeg dog strax, at han blottede sit Hoved for mine Udfald, som om han antog det for vist, at vi ikke vilde saare hinanden der. Jeg iagttog strax det Samme, og indskrænkede mig blot til Forsvar. Med ligesaa koldblodig Fasthed forsøgte han nu at bibringe mig et Hug et andet Sted; jeg besluttede derfor at forekomme ham, og efterat have pareret et vel anlagt Udfald, slog jeg ham, idet han trak sig tilbage, over den høire Skulder, saa at han tabte sit Vaaben. Saaret var dybere, end jeg ønskede, men ikke farligt.

"Tag til Takke med min Venstre; De hugger bedre end jeg troede", sagde han, og lagde til: "det Mindste, den Overvundne kan gjøre, er at rømme Pladsen." Richard forbandt hans Saar, medens Carl med et misfornøiet Blik forblev en fuldkommen ligegyldig Tilskuer.

Jeg var tilfreds med Duellens Udfald, og vendte tilbage, efterat have fulgt Otto hjem. Men allerede om Eftermiddagen mærkede jeg en vis Frygtsomhed eller Forlegenhed hos Emilie, naar jeg tiltalte hende, og hun betragtede mig ofte med et alvorligt Blik, hvori nogen Vemod ogsaa syntes at blande sig. Det var tydeligt, at hun havde hørt Noget om mig, der var hende imod, og jeg holdt det for vist, at Carl havde fortalt hende, hvad der var skeet. At retfærdiggjøre mig for hende var umuligt; det kunde skee, naar jeg vilde tilstaae hende min Kjærlighed, men at gjøre det under disse Omstændigheder forekom mig upassende for det første; og dog kunde jeg kun paa denne Maade lade hende vide, at den sande Grund til Duellen laae i at Otto og jeg vare Medbeilere. Det Forhold, som fremkom af denne Taushed, mellem hende og mig, havde noget Ubehageligt for os Begge; jeg blev ofte mod min Villie nødt til at vise hende Kulde, og skjøndt Emilies Charakteer viste sig for mig i et endnu skjønnere Lys, og min Kjærlighed til hende

vorede ved hendes Opførsel, fattede jeg den faste Beslutning, ikke at frie til hende før efter min Embedsexamen, som jeg nu vilde fremskynde. Men allerede før jeg bestemte mig hertil, var vort gamle Forhold næsten vendt tilbage. Hun havde nemlig en Dag talt til Richard om det Forefaldne, og denne havde til sin Forbittrelse hørt, at hun ved Carls Yttringer havde gjort sig Forestillinger om Grundene dertil, der vare høist ufordeelagtige baade for Otto og mig; ikke at tale om, at Carl ogsaa havde beskyldt Richard for blind Hidsighed, og givet at forstaae, at det kun var ved hans eget Maadehold, at Sagen ikke havde faaet et værre Udfald. Richard gav hende sit Ord paa, at Carl havde talt usandt, og jeg bemærkede til min største Glæde, hvorledes det nu var, som en Steen var falden hende fra Hjertet. Jeg begreb ikke Carls Handlemaade, skjøndt det burde have været mig let; men mit Had til ham blev hver Dag større. Skjøndt derfor den gamle C., der indklædte sin Irettesættelse i Spøg, viste mig den samme Velvillie som før; skjøndt Richard og jeg holdt os sammen, og jeg ofte havde Leilighed til uforstyrret at tale med Emilie, længtes jeg dog undertiden efter at vende hjem, for at komme igjen uden Carl; jeg saae nemlig, hvorledes vor gjensidige Stemning, som ikke kunde undgaae Richards Familie, ogsaa indvirkede piinligt paa denne.

Vi havde allerede kun faa Dage tilbage, da noget Nyt satte Carl i et endnu mistænkeligere Lys. En Dag, da Posten var kommen, tog Carl et Blad, og oplæste lidt efter med en forundret Mine følgende Annonce, hvori de fulde Navne vare indrykkede:

"I Fyen er for nylig forefalden en Duel mellem Hr. Otto B. og Hr. Stud. jur. Johan Gordon. Den første skal være bleven haardt saaret."

"Hvem kan vel have gjort det?" sagde jeg.

"Jeg troer, at Otto selv har gjort det", svarede han efter et Øieblikfs Betænkning; "han anseer det formodentlig for noget Roesværdigt, og du kjender jo hans Forfængelighed."

"Du har altsaa ikke gjort det?"

"Hvorledes?" raabte han; "denne Annonce kunde jo give Anledning til en Undersøgelse, og jeg har naturligviis ikke Lyst til at blive nævnet som Secundant."

"Maaskee", svarede jeg, og forlod ham for at gaae til Otto. "Ondskabsfuld Spøg", tænkte jeg paa Veien, "ligger ikke i Carls Characteer; har han gjort det, da maa det være Alvor." Jeg vidste, at han hadede mig, og det syntes mig derfor ikke urimeligt, at han kunde have gjort det blot for at nedsætte mig i Andres Øine, for at skade mig hos Emilie. Var dette Sidste hans Hensigt, da opnaaede han det imidlertid ikke; thi vel erholder Duellanten af Verdens

Dom sjelden Hæder, ofte Skam, og Qvinden er meget afhængig af Verdens Dom, men Emilies Opførsel mod mig blev den samme.

Hos Otto, hvem jeg oftere havde besøgt, traf jeg Richard, der havde været hans Læge. Otto svoer ved sin Ære, at denne Indrykkelse var ikke af ham, og vor Mistanke faldt derfor aldeles paa Carl, skjøndt vor Duel var allerede bleven bekjendt blandt Flere. Richard erklærede, at vi burde gaae hjem, og jage ham ud af Huset, og jeg havde Vanskelighed med, at afholde ham fra en voldsom Fremgangsmaade mod Carl.

Endelig kom Aftenen for vi skulde reise. Jeg tilbragte den med at gjensee alle de Steder, hvor jeg havde været med Emilie. Hvert Sted, som hendes Fod havde betraadt, var mig dyrebart; i hele Naturen fandt jeg Gjenklang af min Kjærlighed. Hendes rene, skjønne Billede bevarede jeg med Ærbødighed, næsten med Tilbedelse, og Afskeden begyndte at ligge mig tungt paa Hjertet. Endelig standsede jeg paa Broen i Haven for at gjenkalde mig min første Samtale med hende. Jeg saae over mod hendes Vindue, og glædedes da jeg saae Lys i hendes Værelse. "Gid jeg var hos dig", tænkte jeg, "gid jeg sad ved din Side og talte med dig, gid du elskede mig, du Herlige!" Da slukkedes Lyset, jeg stod med Ansigtet

vendt mod Syden, der hvor den nedgaaende Sols Flammehav flyder sammen med Østens Mørke; mit Blik faldt derhen, og paa de mørke, rødlige Skyer, der svømmede deri, som Elysiums Øer i Oceanet. Drømmende tabte jeg mig i deres Beskuelse; hele Tilværelsen opløste sig for mig i Poesie; paa en Baad vilde jeg roe imellem dem, og bestige og gjennemvandre dem alle; jeg troede mig allerede henflyttet imellem dem; jeg var ikke alene, men min Ledsagerindes Ansigt kunde jeg ikke kjende; hun var høi og ædel og stille som Emilie, men jeg følte det kun, hendes Ansigtstræk kunde jeg ikke see. Da vækkede en Raslen i Buskene mig; jeg forlod min Plads, for allersidst at sidde i Emilies Lysthuus. Hun sad der allerede; stille Alvor var udbredt over hendes Ansigt. Det kostede mig Overvindelse, at fastholde min Beslutning; jeg havde nær grebet hendes Haand, og tilstaaet hende min uendelige Kjærlighed, men jeg betvang mig. "Enhver Afsked er tung", sagde jeg til hende; "jeg føler først i Aften, hvor Meget jeg vil savne, naar jeg kommer hjem."

"Jeg vilde ogsaa ønske", sagde hun, "at De og Richard vilde blive her længere."

"Deres Broder vender jo snart tilbage, Emilie, og maaskee jeg ogsaa gjenseer Dem før et Aar."

"Vil De?"

"Ja, Emilie! hvis jeg maa. Denne Rose til et Minde om Dem." Jeg tog en Rose, som hun holdt i Haanden, og forlod hende.

Den næste Dag reiste vi. — Afskedens Vemod varer ikke længe. Saalænge man endnu er nær nok til at see den Egn, hvorfra man er kommen, saa at man dvæler ved Tanken om, endnu at kunne vende tilbage, føler man et smerteligt Savn og Tomhed; men naar Muligheden til at vende om synes at være afskaaren; naar Verden ligesom vender en anden Side frem, da finde vi os i hvad der skeer, thi vi føle at det maa skee. Saaledes gik det ogsaa mig. Opfyldt af glade Forhaabninger, og fuld af Iver efter at ende mine Universitetsaar, gik jeg ind paa alle Richards Indfald, og da Kjøbenhavn laae for mig i det Fjerne med sine høie Spiir, begyndte jeg endog med Længsel at tænke paa, hvorledes det saae ud i mit kjære Hjem. Vor Overfart havde været heldig, og vi vare snart paa Toldboden; det var silde paa Aftenen, og Richard og jeg gik endnu en Tid omkring paa Gaderne, efterat vi vare skilte fra Carl, fra hvis Aasyn den lidenskabelige Spænding var vegen, og havde givet Plads for dyb Eftertanke. Endnu engang gjentog jeg for Richard min Tak for Opholdet hos ham, mine Forhaabninger, og min Beslutning snart at tage Embedsexamen, og skiltes fra ham udenfor min Bo-

pæl. Her var Alt ordnet for min Tilbagekomst; jeg glædedes ved de rene Gardiner, det rene Betræk paa Sopha og Stole; jeg følte Kjærlighed til mit Hjem, takkede Gud for min Reise, og følte Taknemmelighed til alle Mennesker. Jeg tog en Bog af min Reol; det var Göthes Digte; jeg slog den op, og læste hændelsesviis følgende Sted:

"Schon ist mir das Thal gefunden,
Wo wir einst zusammen gehn,
Und den Strom in Abendstunden
Sanft hinunter gleiten sehn.
Diese Buchen auf den Wiesen,
Diese Pappeln auf den Hain;
Ach! und hinter allen diesen
Wird doch auch ein Hüttchen seyn."

Da vaagnede Mindet om den forgangne Tid med sin hele Kraft. Jeg fremtog den Rose, jeg havde faaet af Emilie, og gjenlevede i Erindringen endnu en Time med hende, og omgiven af Kjærlighedens skjønneste Billeder lagde jeg mig endelig til Hvile.

Syvende Capitel.

Den første Periode af vort Liv er Tankeløshedens, og vi lære endnu Intet af det; vi see og tænke os det ikke som det virkelig er, men leve blot i det nærværende Øieblik, og vente, naar dette er forbi, paa et tilkommende. Men naar en vigtig Ting ind-

træffer, hvori vi selv ere Hovedpersonerne; naar en Ulykke rammer den, der forhen kun kjendte Medgang, eller en Lykke bliver den til Deel, som hidtil sløvedes i Modgang, da vaagne vi til den fulde Bevidsthed om os og Livet, da gaae vi tilbage i Erindringen til den forløbne Tid; vi sammenligne Fortid med Nutid, og slutte os deraf til Fremtiden. Det er overhovedet, for at bruge eet Ord, en Kamp med Lidenskaberne, og Omtumlen af dem, der kaster et saadant Lys over hele Livet, og giver os saa at sige et Paradigma, hvorefter vi deklinere alle Livets Tilfælde. Der ligger en dyb og omfattende Sandhed i de Ord, der bleve sagte Qvinden i Paradiset, "at hun, naar hun spiste af Æblet", — og saaledes traadte i Kamp med Synden, — "skulde lære at skjælne imellem Ondt og Godt." — Jeg vil her gjøre Læseren bekjendt med det, der danner et nyt Afsnit i mit Liv; thi i mange Aar havde jeg kun kjendt Lykke.

Der var forløbet nogle Dage, og jeg havde atter med Alvor taget fat paa mine Studeringer, da jeg en Aften fik en Opfordring til at møde næste Dag for Consistorium. Dette forundrede mig ikke saa meget; jeg ahnede let, at det var i Anledning af min Duel, og ventede en Irettesættelse. Paa Veien dertil mødte jeg Richard, og fortalte ham det; han blev alvorlig, og fulgte med, for at høre Udfaldet. Jeg

traadte ind; de fleste Professorer vare forsamlede; man spurgte mig, om jeg havde duelleret, og saaret en Anden. Paa min Tilstaaelse bemærkede Z., dette Aars Rector magnificus, at man blot havde ventet denne: "Duellantens Dom var allerede falden." Han udviklede nu i en Tale, at jeg allerede tidligere havde udviist et trodsigt Forhold, der lod vente det Værste, naar det ikke blev straffet; at mit toileløse Sind havde nylig fuldkommen aabenbaret sig i en Handling, strafværdig af Enhver, dobbelt strafværdig af den, der studerede de hellige Love; at min lovstridige Handling havde givet Forargelse for Alle, og at et Exempel maatte statueres for at skrække Ungdommen, der var forvildet af Revolutionens Gjøglespil. "Derfor", endte han, "er De af denne høiærværdige Forsamling dømt til Relegation paa tre Aar. Hvis De ikke havde havt Venner her, der troede, at der dog boede Noget"....

"Relegeret!" afbrød jeg ham, som truffen af en Lynstraale, "vil De relegere mig, Deres Magnificence? Pleier ikke Loven at true, før den straffer?"

"Her skal De kun tie", sagde Z., idet han hævede sig med Værdighed; "i det Høieste takke Deres milde Dommere, der troede, at der dog boede"....

"Relegeret!" raabte jeg igjen, "ærelos! tør De gjøre mig ærelos? jeg kunde dog maaskee komme til at gavne mit Fædreland, men De"...

"Stille", afbrød En af Professorerne mig, hvem jeg personlig kjendte og agtede, "forglem Dem ikke i Deres Hidsighed; find Dem i Deres Skjæbne; Straffen er mild, husk paa at Universitetet har en større Straf end Relegation paa tre Aar."

Vel følte jeg, at denne Straf, der for mig var det Samme som Relegation for bestandig, var for stræng i dette Tilfælde; men jeg indsaae tillige, at den fra Professorernes Standpunkt maatte kaldes retfærdig, og at jeg kun havde gyldig Aarsag til at være forbittret paa Z., der med Glæde vilde have paaført mig en større. Da jeg desuden agtede det Sted, hvorpaa jeg stod, og tillige følte det Upassende i at udgyde min fornærmende Hidsighed, naar jeg ikke længer var udsat for nogen Straf, bukkede jeg taus for Forsamlingen og gik.

"Naa! hvad sagde de?" spurgte Richard, da jeg kom udenfor.

"Bie lidt", svarede jeg, "lad mig først faae noget frisk Luft. Følg hjem med mig."

Vi gik tause ved hinandens Side med hurtige Skridt; da vi kom hjem, stillede han sig for mig, som den, der ventede Svar. "Jeg er ikke længere Student, og vil ikke længere være det", sagde jeg.

"Hvad siger du", raabte han, og traadte mig nærmere.

"Relegeret!"

Han stirrede længe forbauset paa mig. "Johan!" sagde han endelig, og greb mig under Armene, "hvad bryde vi os om **senatus academicus**! skal jeg atter gaae paa Forelæsninger, og lade mig relegere! skal jeg forvride Z. en Arm, eller lædere hans **cerebrum abdominale**?"

Med disse Ord forlod han mig. "Kjære Richard!" raabte jeg efter ham, halvt i Frygt, halvt i Fortvivlelse, "vogt dig for leges civiles", men som en afskudt Piil var han nede af Trappen.

Jeg har oftere bemærket, hvorledes vi først da føle en indtruffen Ulykke, naar et eller andet lidet Uheld, som sjelden udebliver, kommer til; det gaaer her, "som naar et Glas, der er fyldt over Randen, først da løber over, naar blot en Draabe hældes derpaa." Uden endnu at ville give den nedtrykkende Følelse Rum, som truede med at overvælde mig, gik jeg op og ned af Gulvet, og tænkte i uklare Billeder med Stolthed, Vrede og Fortvivlelse i Hjertet over hvad der var skeet og vilde skee. Da kom jeg just til med en Pennekniv, som jeg lukkede op og i, at tilføie mig et dybt Stik i Haanden. Blodet vilde ikke lade sig standse, og efterat jeg længe forgjæves havde forsøgt derpaa, kastede jeg mig endelig, kjed af hele Livet, paa en Stol. Jeg syntes at alle mine

Forhaabninger maatte nu være forbi; min Fremtid laae for mig i den mørkeste Skikkelse; en Følelse, der lignede Selvforagt begyndte at bemægtige sig mig; thi aldrig ønsker man mere Andres Agtelse, end naar man elsker; jeg turde ikke længere tænke paa Emilie, jeg troede endog i moralsk Henseende at see en altfor stor Afstand, thi som vi i Lykken i Almindelighed ere altfor tilfredse med os selv, saaledes see vi os i Ulykken slettere end vi ere. Men denne Overgang fra det reneste Liv, hvori jeg saalænge havde levet med Hjertet fuldt af stille Glæde, var for stor; jeg følte hvorledes Sorgen voxede i mig; jeg sprang op, lukkede Døren i Laas, og overgav mig til de heftigste Udbrud af Smerte. Denne var forlængesiden sagtnet, og den rolige Sorgs Stilhed var begyndt at omtaage mine Sandser, da jeg hørte En gribe i Døren; jeg vilde ikke lukke op, og blev siddende: "Johan! det er mig", hørte jeg Richard raabe; jeg aabnede Døren, og vendte tilbage til min Plads; Richard satte sig noget fra mig med Øinene hæftede paa Gulvet. Vi sad længe saaledes; endelig nærmede han sig mig, og lagde Haanden paa min Skulder, og sagde til mig med den bløde Stemme, der lyder saa indgribende fra den Kraftfuldes Læber: "Er Johan bedrøvet, saa er Richard det ogsaa; naar min Broder sør-

ger, da sørger ogsaa jeg", og to store Taarer rullede ned over hans Kinder.

"O, Richard!" raabte jeg, sprang op og sluttede ham i mine Arme.

"Skal min Ven ikke have det godt", vedblev han; "han skal have det godt; han skal blive glad igjen."

"Richard! Richard!" sagde jeg, "jeg vil være glad, jeg har jo dig, du Trofaste."

"Ja vist har du mig; min Sjæl er bunden til din, og vi ville holde sammen til Enden." — "Vil du gaae en Tour med mig?" spurgte han mig lidt efter.

"I Aften ikke, Richard; i Morgen er jeg frimodig igjen."

"Som du vil", sagde han, og gik.

Man er aldrig ulykkelig, saalænge man kan kalde eet Menneske sit, og jeg følte endnu mindre min Ulykke, da det var Emilies Broder, der var min Ven. Med et lettere Hjerte begyndte jeg at tænke over hvad der var skeet, og klarere og klarere steg den Beslutning frem hos mig, at sige den Løbebane for altid Farvel, som jeg hidtil havde fulgt. Men førend jeg kunde afgjøre noget Bestemt, maatte jeg endnu gaae en tung Vei, og tale med min Onkel. Denne var en from gammel Mand, der betragtede mig, der var hans eneste Slægtning, som sin Søn; han havde viist mig de største Velgjerninger, og hans høieste Ønske var

at see mig som juridisk Embedsmand. Jeg gik til ham, og da jeg havde overvundet hans første Bekymringer, fik jeg ham til at gaae ind paa mine Ønsker; jeg vilde gaae over til den militaire Stand, og hans Rigdomme og endnu vedligeholdte Ungdomsvenskab med den ansete svenske General Grev K. gave mig Haab om, at kunne blive ansat som Officeer i Sverrig. Vel vilde dette paa en anden Tid aldrig have forekommet mig ønskeligt; men studere som relegeret Student vilde jeg ikke, og da jeg først maatte henvende mine Tanker herpaa, og sætte min Lid til denne Udflugt, lærte jeg ogsaa snart alvorligt at ønske det.

Jeg modtog i de følgende Dage mange Besøg af mine Universitetsvenner, blandt disse kom ogsaa Carl. Med et Udtryk, der røbede virkelig Deeltagelse, spurgte han mig, om jeg følte mig ulykkelig.

"Carl!" svarede jeg, "hvor kan du spørge saaledes? Hvis jeg nu var det, var det da ikke dit Ønske og din Hensigt?"

"Hvor kan du troe det? troer du ikke, at jeg ogsaa veed, hvad Ulykke vil sige?"

"Jo!" svarede jeg; "mere maaskee end jeg kjender det; men om du endog ikke hadede mig, saa troer jeg dog at kjende dig saa godt, at jeg veed, at fremmed Ulykke trøster dig."

"Du er altsaa ved godt Mod?"

"Hvorfor ikke?" var mit Svar. Ved dette blev den sympathetiske Traad, der for et Øieblik knyttede ham til mig, sønderskaaren, og hans mørke, kummerfulde, dæmoniske Deeltagelse forandredes til Vrede og Spot. "Men dine Kjærlighedstanker", sagde han, "hvor blive de nu af? En relegeret Student kan dog ikke haabe at vinde Emilies Kjærlighed."

"Vov ikke at nævne dette Navn", svarede jeg, "og vov aldrig at formode eller tale om mine Følelser."

Skal jeg hente dig en Kurv fra min Cousine, hvori du kan gjemme dit sønderrevne Borgerbrev?"

"Du skal aldrig hente mig Noget; ikke engang lukke den Dør op, som jeg nu vil aabne for dig. At tale til dig om hvor slet du handler, kan ikke hjælpe; men jeg ønsker aldrig oftere at see dig her."

"Hvor slet!" raabte han; "er du der igjen; vogt dig for at prædike for mig, og vov ikke at bruge stolte Ord imod mig, hvis ikke min Vrede skal tilintetgjøre dig, og sende dig til et Sted, hvorfra Emilie ikke skal høre dig, om saa du og alle Djævle skreg hendes Navn!" Med disse Ord greb han i sin Sidelomme.

"Hvad har du der?" spurgte jeg, og lukkede Døren, som jeg allerede havde aabnet. Han trak den Terzerol frem, som han, dreven af ond Samvittighed eller romantisk Revolutionsfanatisme, altid gik

med. "Seer du!" raabte han; "jeg er ikke bange for Satan; at duellere med dig passer sig jo ikke længere, men i Eenrum kunne vi tale et Ord sammen. — Hører du hvad jeg siger?" vedblev han, da jeg blev staaende rolig; "du kunde maaskee falde i Enekamp, baade du og din Kjærlighed."

Jeg saae ham nogle Dieblikke stivt i Dinene; "Usling!" raabte jeg derpaa, og rev ham Terzerolen af Haanden, og holdt den med opspændt Hane imod ham. Han forandrede ikke en Mine. "Hvad vilde du gjøre, dersom jeg gav dig den igjen?" — "Dræbe dig", svarede han med hævngnistrende Blik, og forlod mig. "Skulde han selv elske Emilie?" tænkte jeg; "dog", rettede jeg mig igjen, "hvor kan han elske?"

Hvad Richards Trudsler mod Z. angik, da er det uden Tvivl, at han flere Gange lod ham føle sin Styrke paa en haandgribelig Maade. Richard var selv paa denne Tid i bestandig slet Humeur, men min Forbøn uagtet, vilde han dog ikke afstaae fra sit Forsæt mod Z. Iovrigt var denne den virkelige Aarsag i min Relegation, thi, som det blev mig forsikkret, vilde min Duel være bleven overseet, hvis han ikke havde foredraget Sagen, og ivrigen forlangt min Afstraffelse.

Ottende Capitel.

Naar man elsker, begynder Livet at faae mere Rolighed og Alvor; den Kjærlighed, der stræber efter Gjenkjærlighed, er et nyt, vigtigt Træk i Livet, og giver Fremtiden et bestemtere Omrids, idet den, som noget Virkeligt, forjager en Deel af de mange ustadige Luftskikkelser, som vor Phantasie forhen foregjøglede os. Livet har allerede begyndt at aabenbare sine Gaver for os; vi mærke, hvad vi kunne vente os af det, og selv om vi ikke ønskede at være i den Elskedes Nærhed, vilde dog Noget af den Reiselyst alligevel tabe sig, som i Almindelighed ledsager Ungdommen, idet vi føle, at vi ikke behøve at reise for at søge Lykken. Det var derfor ikke i det bedste Lune, at jeg begav mig til Stockholm, især da en Forandring af den begyndte Løbebane, — ligesom Göthe siger om den stiftende Kjærlighed, — tvinger os næsten til Mismod, ved at vise os det Vexlende og Forgjængelige i Livet. Dog vare mine Oine ikke lukkede for den skjønne Natur, der ofte viste sig for mig i dette Land, og da jeg naaede Stockholm, skjænkede den faste Beslutning, at naae mit Maal, og da vende tilbage til Danmark for at opnaae mit høieste Onske, mig Roe og Tilfredshed.

Min Onkel havde rigelig forsynet mig med Penge og Anbefalingsskrivelser. De første skaffede mig et

beqvemt Liv, de sidste adskillige Indbydelser, som jeg dog kun sjelden benyttede; thi endskjøndt den forhen omtalte General var den eneste, der kjendte den sande Grund til mit Ophold, følte jeg dog Ulyst til at deeltage meget i Selskabslivet, før jeg kunde sige mig selv, at al min Skam i Verdens Øine var afvasket. Jeg var heldig nok til at vinde hiin Mands Velvillie, og for at Ingens Kabaler skulde hindre mig i at opnaae mit Øiemed, var det bestemt at kun Richards Fader og Søster skulde vide af min Reise; min Onkel lod Folk gjætte, at jeg var gaaet til Frankrig. Da jeg altid havde studeret Mathematik og Naturvidenskaberne ved Siden af Jura, og nu med al min Kraft lagde mig efter det Fag, hvortil jeg var gaaet over, fik jeg Haab om Ansættelse inden eet Aar; men et lykkeligt Tilfælde forskaffede mig denne endnu tidligere.

Jeg stod en Eftermiddag i Slutningen af October paa Levningerne af den saakaldte Danviks Skandse, og udkastede paa et Papir nogle Forskandsninger, som jeg i Tanken drog om Stockholm. Vinteren, som i Stockholm begynder tidligt, havde endnu ikke viist sig. Jeg var just færdig hermed, og stod fordybet i Tanker, eller rettere uden Tanker, og saae hvorledes den matte Efteraarssol spillede paa Saltsøen med sine gule Straaler, som om den rullede Guldæbler hen

over den, da en simpelt klædt Mand, der syntes at være over 50 Aar gammel, med et mandigt, alvorligt Ansigt nærmede sig mig. Jeg gjenkjendte strax Rigsforstanderen, Hertug Carl af Sødermannland, som jeg eengang før havde seet i militair Dragt, men tillod mig det Kunstgreb, at behandle ham som en ganske Ubekjendt. Han bad om min Tegning, og efterat have betragtet den, spurgte han mig, hvem jeg var, og hvorfor jeg opholdt mig i Stockholm. Jeg svarede saa Meget, som han behøvede at vide, og tilkjendegav ham, at jeg ønskede i Tiden Ansættelse som Ingenieur. I vor Samtale søgte jeg at lægge militaire Kundskaber for Dagen, og efterat have tilkjendegivet sig for mig, da vi standsede ved det kongelige Slots østre Side, hvor han boede, indbød han mig til at besøge sig den næste Dag. Jeg kom, og erholdt det Løfte af ham, at han vilde sørge for min Fremtid, naar jeg vilde tage mit Ophold i Sverrig for bestandig. Jeg svarede ham, at et saadant Løfte turde jeg ikke indgaae, men at jeg i hvert Tilfælde vilde bestræbe mig for at indrette mine Sager saaledes, at jeg kunde blive her. Han var tilfreds hermed; jeg fordobblede min Flid, og blev ikke lang Tid efter ansat som Lieutenant ved Ingenieurcorpset. Jeg havde den Lykke at beholde denne udmærkede Mands Venskab, og han tilkjendegav mig senere sit

Dusse, om et Aars Tid at sende mig med nogle andre svenske Officerer til Buonaparte, for at lære Krigen under denne. Æresfølelse og Taknemmelighed bød mig at modtage dette Tilbud; ogsaa for Emilie troede jeg at ville synes mere, naar jeg engang, vendt tilbage fra Krigen, kunde føre hende til Sverrig som min Hustrue; jeg vidste at Richard vilde følge os, maaskee ogsaa min Onkel. Iøvrigt ligger en Beskrivelse af mit Ophold i Sverrig uden for min Plan; jeg vil derfor vende tilbage i min Fortælling, til dem, jeg forlod i Danmark.

Fra Richard modtog jeg ofte Breve, der underrettede mig om hans og hans Families Liv, men da de fleste indeholdt Yttringer, der tjene til at fremstille hans Charakteer og hans aandelige Livs Historie, vil jeg nedskrive nogle af dem her. For at forstaae det første af disse, vil jeg gjøre Læseren opmærksom paa, hvorledes en Charakteer som Richards, fuld af Kraft og Trofasthed, men ligegyldig for sig selv, naturligen maa antage sig sine Venners Uheld ganske anderledes end sine egne. Egoistiske Philosopher have paastaaet, at Mennesket handlede altid af Egoisme, idet de tildeels have forverlet Egenkjærlighed med Selvkjærlighed; Erfaringer paa os selv og Andre, hvor vi vide paa det Bestemteste, at ingen Reflection gik forud for vor Handling, kunne gjendrive dem;

og idetmindste fandt jeg i Richard et Menneske, der i høieste Grad gjorde Andres Interesse til sin, og det ikke, som hine Philosopher udtrykke sig, for at være tilfreds med sig selv, men af reen Drift; hvis ogsaa denne kunde henføres til Egoisme, da maatte selv Hellighed ikke være sand Moralitet. Med en vis Resignation handlede han, ligesom forventende en lykkeligere Sjælstilstand, i en Art reen Intelligents, uden nogensinde at svigte sin Overbeviisning om hvad der fornuftigviis burde gjøres; men det Uheld, som havde truffet mig, rev ham ud af denne Rolighed, og kastede ham for en Tid tilbage i den urolige Sjælstilstand, hvoraf den var fremgaaet. Hans Brev lød saaledes:

"Havde jeg dog ikke tænkt, at gjøre som Matrosen naar han roer en Baad, at tage Kraftens Aare i den ene Haand og Viisdommens i den anden, og saa ligesaalidet som han bryde mig om, at jeg roer med Maalet i Ryggen. "Brug begge Aarer ligegodt", sagde jeg tidt og mange Gange til mig selv, "og giv din Baad en lige Retning, og tænk, at det gaaer godt." Men hvad er det dog for et Pak, der er her i dette Løgnens og Mørkets Rige, jeg ikke undtagen, at man skulde gjøre saa store Omsvøb; jeg gaaer ofte paa Gaden, og seer Folk i Sinene, og naar jeg saa tænker over, hvad dog disse Folk egentlig ville, og hvad de gaae og løbe og kjøre efter, da maa jeg undres over

at Verden er til. En har Hovedet fuldt af Maitresser, en Anden af Penge, en Tredie af Rang, en Fjerde af franske Moder; og, Død og Helvede! hvor er Mennesket, det blotte, bare, rene Menneske, som Stamfaderen, før han greb til Figenbladet! Der gaaer en Vægter, der en Major, der en Excellence, men hvor er Mennesket! Og hvad er de saa dog Alle! Ligge ikke de Cujoner paa Sottesengen, som en Qvinde i Barnsnød, og naar de saa tænke paa de hule Nødder, de altid have knækket, og den hule Nød de selv vare, og at hele deres Liv var som Drengens paa Gyngehesten, saa hente de en Præst, for at han skal snakke for døve Øren og døve Sjæle om hvad han dog ikke selv forstaaer; de ere ikke engang nysgjerrige nok for at glæde sig til Døden, og dog skulle de døe! de ligne ormstukne Æbler, hvor Kjernehuset er fuldt af Forraadnelse. Og siig mig nu, Johan! skulde der være nogen Udødelighed? hvad skulle disse Dyr med Udødelighed? de tænke jo ikke derpaa, de bryde sig ikke derom, og ere fornøiede naar de have Nok at leve af. Nei, lader os være fornøiede med det Nærværende, og dyrke Sandseligheden; det er dog noget Reelt; denne Verden er et.... Dog jeg forstaaer det ikke, og vil ikke tale derom, men jeg maa lee af alle os Maddiker, der krybe i denne store Verdensorden, og æde og yngle deri, og gaae paa Baller og Viinkjældere, og con-

verſere og drikke Theevand, og ſætte dog Næſen høit i Skye, alt efterſom vor Kjole er fiin eller finere, eller vel endog beſat med Epauletter, Ordener og Diamanter. Børn gidder jeg ikke ſeet paa, thi de begynde godt; unge Mandfolk ikke, thi de ere liderlige; unge Piger ikke, thi de ligne Lilierne paa Marken, ſom Holberg ſiger, og ere bange for, at deres Skind ſkal ikke være ligeſaa hvidt ſom Allunshandſker; Fædre ikke, thi de glæde ſig over deres Børns Feil, naar disſe ere de ſamme, ſom de ſelv have; Mødre ikke, thi de ſkamme ſig ved at give deres Børn Patte, — Satans Mødre! og knap det, thi jeg er vis paa at Satans Oldemoder bar ſig ikke ſaa forkeert ad i ſine unge Dage. Overhovedet, og for at fatte mig i Korthed: hele denne Slægt med ſine fornemme og optrukne Anſigter er mig forhadt, ligefra den Myndige til den, "qui ad parietem mingit", ſom der ſtaaer; "Mand behager mig ei, ei heller Qvinde", ſom Hamlet ſiger, og jeg gjør maaſkee bedſt i at pakke ind, og kravle ned i Jorden, og forſøge om jeg kan gjøre Muldvarpeſkud. Thi jeg er egentl'g i ſlet Humeur, og jeg ſynes undertiden, at jeg føler en Djævel i mig. Farvel! gid jeg var hos dig."

Af et andet Brev, der var ſkrevet i ſamme Tone, vil jeg blot optage følgende Yttring:

"Hvor Carl, heilovlig Ihukommelse, dog havde Ret, da han engang, da jeg fortalte ham en Historie om en Svensker, som hed Falberg, der havde piint sin Kjæreste ihjel, sagde at det var Mandfolkene, der fordærvede Fruentimmerne. Det synes ordentlig at tage paa ham, den gode Sjæl. Jeg havde hørt den Historie af et Helvedes Qvindmennesfe, til hvem jeg engang blev kaldet, og som syntes at være tilfreds med mig. Jeg gad forresten vide, hvorfor Carl gav hende saa store Foræringer"....

"Falberg?" tænkte jeg, "Falberg? — var det ikke saaledes Carl havde ladet sig kalde; — har Carl begaaet en slet Gjerning, som han vidste, at Richard havde hørt var begaaet af en Person, der heed Falberg; og var det derfor, at Carl frygtede for, at Richard skulde høre, hvad Helenes Fader sagde, da vi reiste til Fyen?" Jeg begyndte at ahne en Væv af Slethed, men besluttede at vente, og lade Fremtiden afsløre den, om det maaskee var muligt.

Af Richards følgende Breve erfarede jeg hans Faders tiltagende Sygdom; Richard var reist tilbage til sit Hjem, for at yde ham den Hjælp, han formaaede, men det var forgjæves. Jeg vil her nedskrive det Brev, hvor han melder hans Død; det var skrevet i Begyndelsen af Januar.

"Hvad er min Kunst! jeg vilde ikke have brugt Lægemidler; jeg vilde have aabnet mine Aarer, og hældet mit Blod i hans; jeg vilde have indaandet ham min Aande, og aldrig aandet mere, men jeg kunde ikke. Nu ligger han, den gamle brave Præst, i Jorden med indfaldent Ansigt og tæt tillukkede Øine; hans Legeme fortæres af Orme, men gid Nogen kunde svare mig, naar jeg raaber: hvor er hans Sjæl? Han sagde, da han døde, at han gik til Gud, og Emilie siger det Samme; hvorfor troer hun, og jeg tvivler? er Sandheden ikke eens for os begge? men Sagen er, hun er from, jeg er det ikke. Sandhed! den maa dog være etsteds; Herre i Himlen, du maa være til, send mig blot en Straale, blot et Glimt af din Rigdom; hvorlænge kan jeg vel holde dette ud! Livets Modgang kan jeg bære, men Livet selv, hvilken Plage! Jeg elsker ham, der er død; elsker jeg da Legemet, der forraadner; umuligt; elsker jeg hans Minde, thi jeg elsker ham endnu, skjøndt han er død, men hvad er dette Minde, naar hans Sjæl ikke lever? uden en Sjæl er det Intet; elsker jeg da Intet? Staaer der ikke i Biblen at Gud er de Levendes Gud? — Nei! der maa være Udødelighed, hvor var ellers Herrens Naade; skal jeg hjælpe med at opføre et Gjøglespil! skal Dyret være lykkeligere end Tænkeren, thi det ahner dog ikke engang sin Død. Og dog maa-

ſkee Bedrag det Hele; ingen Gud eller ingen trofaſt Gud; ingen Udødelighed, jeg et Intet, du et Intet, vi Alle, hele Verden et Intet. Hvad da, Johan! ſkulle vi ikke kjøbe os Strikker, og ende vort Liv ved førſte Leilighed? Og dog nei! jeg vil vente endnu en Tid: tale de Chriſtne ikke om et Kald til Guds Rige; jeg troer undertiden at have følt det, og jeg lyttede altid dertil med Begjærlighed. Maaſkee der var Sandhed i Chriſtendommen; vi vide jo Intet; vi kunne fortvivle ſelv om Guds Tilværelſe; maaſkee han vilde aflægge et Vidnesbyrd om ſig ſelv ved at aabenbare ſig i Chriſtus; Verden ſynes mig tom, maaſkee der kom Fylde i den, naar jeg troede paa Chriſtus. Jeg føler, jeg er ſkabt til indvortes Glæde; jeg har eengang følt denne Salighedens Spire i mig; jeg vilde føle den altid, naar jeg troede paa Chriſtus; leder da min Inſtinkt mig til Chriſtus? maa jeg ſtøtte mig til ham for at føle mig lykkelig? er jeg da en Daare, der ikke vil min egen Lykke? Men ville! jeg kan ikke befale mit Jeg; en Deel kan ikke beherſke det Hele. Er der Kraft i Bønnen? der maa være Kraft, ellers er Chriſtendommen heller ikke Sandhed, og da maa Fortvivlelſen regjere Verden. Ja! jeg vil bede! Farvel!"

Ogſaa jeg holdt inderlig af den gamle C., men Intet om mine Følelſer, naar Richard taler om ſine. Hans næſte Brev var dette:

"Min gamle Bygning vil ikke længere staae; Herren har sendt sit Stormveir, og kastet den overende. Vil han maaskee sende mig Troen, og give mig denne hans Naades Gave, min Sjæls inderligste Ønske? er dette Frugten af mange eensomme AftENers Kampe, af lang Tids tvungne, halv mørke, halv lyse Resignation? Ja! jeg vil lære igjen, og gjøre min Børnelærdom forfra; jeg vil lære af dem, der forstaae mere end jeg; jeg lærte Medicin af Medicinere, hvorfor ikke Theologie af Theologerne? De skulle lære mig at erkjende Troens udvortes Midler for sande; jeg vil erkjende, for ret af Hjertet at ville hengive mig i Troen. Et heldigt Tilfælde har ført mig sammen med S., og vi komme om kort Tid til at gjøre en Reise sammen. Emilie skal nemlig efter min Faders sidste Ønske i Huset hos Carls Forældre, og jeg vil følge hende dertil. Jeg vilde ønske, at dette kunde være anderledes, da hverken du eller jeg ville have Noget at gjøre med Carl; jeg kunde have ernæret hende og mig, og hvis jeg skulde have manglet, kunde jeg have taget af Dit, men nu maa jo min Faders Ønske opfyldes. Kom snart tilbage til os."

Da jeg modtog dette Brev, var jeg nylig bleven ansat, og kunde ikke reise bort endnu. Tanken om at Emilie skulde boe, hvor Carl, der imidlertid havde taget Embedsexamen, opholdt sig, var mig vel ube-

hagelig, og Frygten for at han, hvilket rigtignok næsten syntes mig utroligt, skulde hemmelig have henvendt sine Tanker paa Emilie, gjorde mig denne Tanke endnu utaaleligere; dog haabede jeg, at et Besøg hos dem, som jeg i ethvert Tilfælde senest om et halvt Aar vilde aflægge, skulde bringe Alt i Orden. Da indtraf der Noget, der fremskyndede min Reise, da jeg fik Lys i en Sag, som jeg hidtil kun havde ahnet i dunkle Omrids. Det var Carls Misgjerning, der kom for Dagen.

Halvanden Miil fra Stockholm i en af de skjønneste Egne ved Mælaren, som, ligefra den Tid jeg kom hertil, ofte havde draget mig til sig ved sine skovbevorede, høie Bakker, der optaarnede sig ved Siden af den brusende Søe, hvorfra man i lige Linie saae hen over Mælarens Flade til det paa denne ligesom svømmende Stockholm, laae et Vertshuus, hvortil jeg reed i mine Fritimer, for der at tilbringe disse, snart alene, snart i Selskab med Andre. Verten var reist til Danmark, og hans Datter bestyrede Huset i hans Fraværelse. Hendes Legemsdannelse var smuk, og hendes Ansigt vilde ogsaa have været det, uagtet dets paafaldende Blegbed, hvis ikke et Udtryk af heftig Lidenskabelighed, og af en Sorg, der var for stor til at give hende et ædelt Udseende, havde lagt noget Afskrækkende i hendes Blik, og noget Fortrukket i hen-

des Ansigtstræk. Naar jeg talte til hende, gav hun mig kun korte Svar, skjøndt jeg troede at spore en Glæde hos hende, da hun paa min første Tiltale spurgte mig, om jeg var fra Danmark. Vinterens Begyndelse havde standset mine Besøg paa dette Sted, men jeg bemærkede hende i denne Tid oftere i den i Nordre-Malm beliggende St. Clarakirke, hvor jeg saae hende knæle foran det kort iforveien indviede "Nye-Alter", med Blikket heftet paa den her afbildede Marie Magdalene, der med opløftede Arme og taarefulde Øine betragtede Frelserens Nedtagelse af Korset. Min Opmærksomhed for hende vækkedes herved endnu mere, og da det første Foraar begyndte, fortsatte jeg mine Udflugter til det Sted, hvor hun boede. Men det var forgjæves, at jeg søgte at vinde hendes Fortrolighed; hun modtog mine Yttringer af virkelig Deeltagelse med en næsten foragtende Mistroiskhed. Da traf det sig, at hun engang hørte, at jeg havde i Sinde snart at aflægge et Besøg i Danmark, og paa denne Reise ogsaa komme til Kjøbenhavn; en fyrig Ild luede op i hendes Øine, og hun bad mig tage Noget med fra sig. Jeg sad nysgjerrig paa det Værelse, jeg for stedse havde udvalgt mig, og ventede paa hvad dette kunde være, da hun med sagte Skridt traadte ind, og lagde et Brev i mine Hænder. Jeg

læste Udskriften, og læste med Forfærdelse Navnet Falberg. "Kjender De ham?" spurgte hun.

"Jeg veed det ikke bestemt", svarede jeg, idet jeg fattede mig hurtigt, "men maa jeg høre Deres Beskrivelse af hans Udvortes?"

"Han er meget smuk. Kulsorte, flammende Øine, af lille, men skjøn Legemsbygning, og altid smukt klædt."

"Bleg", fortsatte jeg, "med en lodret Fure i Panden?"

"Ja! det er ham."

"Han var her i Sverrig for tre Aar siden?"

"Ja De kjender ham! vil De give ham dette Brev?"

"Men han har her begaaaet en slet Handling!"

Hun stirrede forfærdet paa mig, og traadte et Skridt tilbage. "De kan ikke kjende hans Liv, hvorfor vil De da dømme ham", sagde hun endelig, og vilde gaae. Jeg lukkede Døren af, og tog Nøglen til mig.

"Gud! hvad vil De!" raabte hun.

"De har havt en Søster?" sagde jeg.

"Hun er død", svarede hun med zittrende Stemme.

"Men hvorledes døde Helene?" spurgte jeg, idet jeg traadte nærmere.

Et Øieblik saae hun som sønderknuust paa mig; da skjulte hun sit Ansigt med sine Hænder, og vilde

have styrtet til Gulvet, hvis jeg ikke havde grebet hende. Jeg førte hende til en Stol, og fik hende bragt til sig selv igjen. "Helene!" sagde hun med mat Stemme, "min Søster, vil du hævne dig paa den Ulykkelige! O lad mig lide Straf, lad Falberg leve, o lad blot Falberg leve."

Jeg havde engang seet et Sted i Skriften, der siger om Frelseren, "han knuste ikke det brudte Rør, og slukkede ikke den rygende Brand", og det havde altid i høi Grad tiltalt mig. Jeg ønskede at kunne handle rigtigt med den, som jeg vel erkjendte for en Forbryderske, men hvis Anger jeg var overbeviist om, og tiltalte hende med de mildeste Ord. Men under Angren er Øret døvt; ene den mægtige Tanke lever i Sjælen, som sønderknuser Hjertet, og jager de hede Taarer ud af Øinene, ligesom det Vievand, hvormed Sjælen renser sig for et bedre Liv. Det varede længe, inden hendes Udbrud hørte op; hun gik over til de vildeste Klager, og sank endelig i en fuldkommen Udmattelse. Jeg lod hende hvile paa min Seng, og forblev i Værelset, til hun atter kaldte paa mig. Hun skriftede for mig med den dybeste Anger, bad mig skaane Falberg, og overgive hende til Retten. Jeg opmuntrede hende til at søge Trøst i den Religion, hvortil hun bekjendte sig, og lovede, at gjøre en Præst, som hun havde Tillid til, under Taushheds Løfte bekjendt

med hendes Forbrydelse, men undgik et bestemt Svar paa mine Hensigter mod Falberg. Da jeg senere reiste bort, var hendes Liv en stille Sorg; hun ønskede sig Døden for at forsone sig med Helene og fremstille sig for Guds Domstol, men den Fortvivlelse, som i Begyndelsen ofte vilde bemægtige sig hende, fandt jeg intet Spor af. Jeg erfarede senere af den tilstedeværende Præst, at hun var død kun et halvt Aar efter denne Begivenhed, med de Ord, at hun vilde prise Gud, ogsaa om han straffede hende. Hendes Fortælling til mig sætter mig istand til at fremstille Følgende for Læseren.

Nordstrøm, Eieren af dette Sted, som endnu ikke var vendt tilbage fra Slesvig, fordi han hidtil ikke havde kunnet erholde den Understøttelse hos sin Familie, som han ventede, havde to Døttre: Helene og den yngre Ulricca. Denne gav udentvivl Helene ikke meget efter i Skjønhed, skjøndt hun med et Slags ærefrygtsfuld Anskuelse udmalede mig hendes Søsters Helgenansigt og Helgenvæsen; kun var der den Forskjel, at Ulricca, som var en Datter af Nordstrøms anden Kone, var mørk, medens Helene var blond. Denne sidste var Faderens Yndling; at hendes Stedmoder elskede sin Datter høiere, var naturligt; men hendes slette Charakteer tillod hende ikke at danne Grader i sin Kjærlighed til de to Piger; hendes Sindelag til Helene

var kun Had og Afsky, og ved at opægge Ulriccas irritable og stolte Charakteer, idet hun indbildte hende, at hendes Fader hadede hende, fordi det var tydeligt, at han elskede Helene høiere, frembragte hun mellem sine Døttre en Spænding, der lignede Fiendskab, meest fra Ulriccas Side. Til disse huuslige Forhold kom Pengetrang, hvorved Familien, istedetfor at knyttes sammen, adskiltes endnu mere. Stedmoderen, der i Ulriccas 17de Aar endnu vilde kaldes smuk, og ikke ganske glemmes i Verden, yttrede dagligen sin Forbittrelse mod Nordstrøm over hans Huusholdning og Uheld; og i de urolige Scener, der deraf dannede sig, toge Døttrene hver sit Partie. Under saadanne Forhold blev deres Huus besøgt af et ungt Menneske, som kaldte sig Falberg, hvis Udvortes Læseren ovenfor kortelig gjorde sig bekjendt med. Han opholdt sig i Stockholm, fordi han paa en Reise, han foretog sig igjennem Sverrig, deels for sin Sundhed, deels for sin Fornøielse og Uddannelse, ogsaa var kommen hertil, og den skjønne Egn havde lokket ham ligesom mig til at besøge Nordstrøm. Den Rigdom, som han ikke lagde Skjul paa, og især brugte i Nordstrøms Huus, gjorde ham til en vigtig Gjæst, og man opdagede snart, at han havde fattet en levende Tilbøielighed for Helene. Dette maa jeg nemlig af andre Omstændigheder nødvendigen forudsætte, uagtet Ulricca, saa for-

underlig er Qvinden, syntes at ville paastaae, at Falberg alene havde elsket hende, og aldrig hendes Søster. Heller ikke var Helene bleven ufølsom for den smukke, rige unge Mand, men havde givet ham al den Opmuntring, en ung, uskyldig Pige, af de svenske, friere Sæder, kunde give. Men paa samme Tid nærede Ulricca en brændende Kjærlighed til Falberg; hun havde ligesaavel som hendes Søster pleiet ham, da hans svagelige Helbred var bleven endnu mere rystet derved, at han en Aften, ophidset af at roe en Baad ene med begge Søstrene, ved et uheldigt Tilfælde var styrtet i den kolde Mælar; og ogsaa hun havde troet, at spore en lignende Følelse hos ham. Derfor var hun bleven et Rov for alle Skinsygens Plageaander, da hun en klar Maaneskinsaften useet maatte være Vidne til, hvorledes Falberg, der sad med Helene paa en Bænk, hvorfra den skjønneste Udsigt aabnede sig henover Søens mange granbevoxede Øer, havde tilstaaet hende sin Kjærlighed. Efter Qvindens Skik rettede hun alt sit Had mod den lykkelige Medbeilerske, og attraaede med endnu mere Heftighed Falbergs Kjærlighed; men denne syntes fra nu af kun at have Øie for Helene, medens Nordstrøm glædede sig, og hans Kone, for hvem Ulricca beklagede sig, fattede et endnu dybere Had til Stedbatteren, og besluttede at gjøre Alt, for at forandre Partiet til Fordeel for sin Datter.

Omstændighederne viste sig gunstige. Kun to Maaneder vare forløbne efter denne Tid, da Falberg, som ved Moderens tilsyneladende Begunstigelse havde havt Leilighed til at være ene med Helene, saa ofte han ønskede, talte om at ville fortsætte sin Reise ind i Rusland. Han yttrede dette første Gang, medens hele Familien var samlet, og med en Heftighed, som man aldrig før havde sporet hos Helene, foer hun op, og stirrede med et Smertens Udraab forfærdet paa ham. Falberg gjentog sin Beslutning med Kulde, da Helene iilte hen imod ham og udbrød med Heftighed: "du tør ikke." Saadanne Scener forefaldt oftere, da Falberg tilsidst hemmelig gjorde Anstalter til sin Reise; men da Nordstrøms Huus var blevet hans faste Opholdssted, kunde dette ikke andet end vække Familiens Opmærksomhed, og Ulriccas Moder søgte ikke alene, saavidt hun formaaede, at lægge Hindringer i Veien, men underrettede ogsaa Helene derom. Neppe var Falberg derfor en Nat gaaet ud af Huset for at ile til Stockholm, før Helene overraskede ham, og med Taarer og den krænkede Qvindeligheds hele Overtalelsesmagt drog ham tilbage. Fra nu af bevogtede hendes Øine ham skarpere end Falken betragter sit Bytte, hun ledsagede ham hvert Skridt, han gjorde ud af Huset, og hun og hendes Moder forhindrede ham i flere Forsøg paa Flugt. Men fra denne Tid hvilede ogsaa Falbergs

Blikke mørke og vredefunklende paa hende, og hans flammende Øine spaaede hende Hævn. Da opdagede den ulykkelige Helene sin Søster engang, da hun følte levende Trang til at lette sit Hjerte, at Falberg havde forført hende, men at hun, som hans retmæssig Forlovede, hellere vilde døe, end lide den Skjændsel, at blive forladt af den Troløse; at hvis han gik bort, da vilde hun følge ham til Verdens Ende, om hun og skulde tilbetle sig sit Brød: med Spot havde Ulricca stødt hende fra sig, og meddeelt sin Moder hvad hun havde hørt. Da begyndte denne at tale med Falberg paa en anden Maade; hun anstillede Betragtninger over hans ulykkelige Skjæbne, at være bunden til en Skabning, hvis Selskab, ja maaskee hvis Hævn han ikke kunde undgaae, og lod sig mærke med, at hun var villig til at gaae ind paa enhver Plan, for at gjøre en Ende herpaa. Med et mørkt Øiekast forlod Falberg hende, samme Nat gjorde han endnu et Forsøg paa Flugt, men Helene, hvis mistænkelige Iagttagen vogede Dag for Dag, forhindrede ogsaa dette. Nu forandrede Falberg sin Opførsel, han blev rolig, thi han havde fattet en fast Beslutning. Han fremhyklede den samme Kjærlighed, han forhen havde viist Helene, og begyndte at tale om Ægteskab, og om derpaa at reise med hende til sin Familie; paa samme Tid søgte han at rokke Ulriccas Troe paa Religionens Sandheder,

og medens Helene altid havde frygtet for Falbergs Vantroe, hørte denne ham med Opmærksomhed og Tillid, idet hun troede ogsaa deri at spore hans Fortrolighed, og af andre Tegn at opdage, at hun var egentlig den, han elskede. I nogen Tid fortsattes dette Liv, da Falberg en Dag traadte ind til Ulricca i Selskab med dennes Moder, med hvem han ofte havde havt hemmelige Samtaler, og tilbød hende sin Haand, idet han med de stærkeste Talemaader bevidnede hende sin Kjærlighed; men dog paa den Betingelse, at hun skulde lukke Oine og Oren for hvad hun saae og hørte. I den høieste Glæde modtog denne uden Betænkning hans Tilbud; men da Moderen havde forladt dem, — thi denne vilde ikke at Datteren skulde indvies med i Forbrydelsen, og havde endog taget et edeligt Løfte af Falberg herpaa, — førte han hende hen til et afsides Sted af Huset. Her gjentog han sine Forsikkringer om den inderligste Kjærlighed og strax paafølgende Ægteskab; han omtalte deres tilkommende lykkelige Liv paa hans Gods i Danmark, og bestyrkede hende i hendes Fornægtelse af Religionens Lærdomme; endelig fremtog han et Papir, som syntes at indeslutte et Pulver; han sagde hende, at det var Gift; at hendes elendige Søster, der falskelig havde opfundet hiin Beskyldning imod ham, var til Hinder for deres Lykke, og idet han greb en Dolk, erklærede

han, at han vilde ende sit Liv, hvis hun inden tre Timer havde sagt sin Søster, at han med denne Gift havde fast besluttet at bringe hende Døden. Ulricca faldt ham om Halsen; han gjentog Nødvendigheden af sit Forsæt, talte om sin brændende Kjærlighed til hende, og gik bort. Ulricca sagde Intet. Den næste Dag gjentog Falberg det Samme; men Ulricca sagde endnu Intet. Om Aftenen saae hun ham blande Giften; hun gik grædende bort og skjulte sig; hun saae ham og Moderen i Selskab med Helene, men gik ikke til dem. Den næste Morgen laae Helene i sit sidste Aandedræt, men Falberg var forsvunden; Moderens Jagttagelse af hans Bevægelse var ophørt under Datterens Dødskamp; Huset gjenlød af hendes Forbandelser, men kun Falbergs Reisekuffert og et Brev, fuldt af glimrende Løfter og brændende Kjærligheds-forsikkringer til Ulricca, var tilbage. Denne, der havde forladt Huset, vendte først tilbage, da Helene alt var død; hun troede Falberg, Moderen forstod ham bedre, og Nordstrøm, hvis svage Forstand, svækket af Kummer og Drikfældighed, Falberg let havde forstaaet at skuffe, og som meente, at Datteren var død en naturlig Død, græd kun over sin elskede Datter. Fra denne Tid forværredes Familiens huuslige Omstændigheder endnu mere; Konen forlod sin Mand, og reiste til Kjøbenhavn; Ulricca blev tilbage for at bestyre Huset, og

nærede en fast Tillid til Falbergs Kjærlighed. Hun modtog flere Breve fra ham, som vare daterede fra Rusland, og først da Moderen underrettede hende om, at han levede i Danmark, begyndte hendes Tillid at svinde bort. Med Tabet af hendes Gjernings forventede Frugter vaagnede den fulde Erkjendelse af hendes Forbrydelse; hun vandrede om uden Roe, og kunde dog ikke hengive sig til Anger, thi hun havde paa den anden Side ikke Kraft til at resignere, og opgive ethvert Haab om fremtidig Lykke. Denne Strid mellem hendes Følelser undergrov al hendes Roe, og det var derfor intet Under, at hun, hvis Hjerte ikke var slet, næsten kom mig imøde med Opdagelsen af den fulde Sandhed, da hun mærkede, at jeg vidste Noget.

Da jeg havde hørt Alt, hvad Ulricca kunde sige mig, gik jeg bort for at overtænke, hvad jeg vilde gjøre. Hendes Fortælling havde rystet mig dybt, skjøndt det var mig, medens jeg hørte den, som om jeg havde hørt den før, som om kun de Ord, hvormed den nu blev mig fremstillet, vare nye. Carl, der maatte være den samme som Falberg, og til hvis antagne Navn jeg formoder hans Udsvævelser kunne have afgivet Grunden, havde engang været min Ven; men som jeg lærte ham nøiere at kjende, gik mit Venskab for ham først over til Uvillie, senere til Afsky. Dog var jeg mig bevidst, at der ikke blandede

sig nogen Lidenskabelighed i denne; jeg hadede ham egentlig med en Dommers Had, og jeg paatog mig Dommerembedet, fordi Omstændighederne hindrede mig i at overgive ham til Loven, medens dog en saadan Forbryder, der angerløs, men urolig, truede med at begaae flere Forbrydelser, fortjente at straffes. Derfor fattede jeg den Beslutning at reise til Danmark, og kræve Helenes Blod af ham, og hævne Ulriccas Synd, og jeg bestemte at reise ufortøvet, fordi jeg ikke kunde udholde den Tanke, at Emilie skulde boe under Tag med en saadan Morder. Carl og jeg havde ofte øvet os sammen i Fægten, og vor Færdighed var dengang omtrent lige; men jeg havde fortsat denne Øvelse, og var fuldkommen overbeviist om, at være ham overlegen; i de faa Dage, der vare tilbage før min Afreise, vedblev jeg at øve mig med endnu mere Flid; thi det var Kaarden, for hvilket Vaaben jeg havde fattet en vis Kjærlighed, jeg vilde tvinge ham til at bruge, for med den at gjennembore hans Hjerte.

Ogsaa over den anden Forbryder vilde jeg bringe Hævnen, men dog opsætte den for det første. Men som senere Tiders Begivenheder maaskee alligevel vilde have hindret mig, blev det ganske uudførligt, da hun, som jeg ved min Ankomst til Kjøbenhavn erfarede, havde forladt denne Bye, uden at Nogen vidste hen-

des Opholdssted. Yttringer af Carl, som ere blevne mig forebragte, finde kun deres Forklaring i den Antagelse, at han just paa denne Tid havde, rimeligviis ved en Sum Penge, bragt hende til at forlade Byen, og hans mislykkede Forhaabning om at undgaae Opdagelse eller idetmindste Straf, nu da det farligste Vidne til hans Forbrydelse var bortfjernet, forstørrede maaskee ikke lidet hans senere Raserie. Af nogle Breve til Ulricca saae jeg hvorledes denne frygtelige Qvinde havde vidst at pine Carl, og ene leve paa hans Bekostning; jeg gruede ved Tanken om det Liv han maa have ført, og den Fordærvelse, der maa have været Følgen af Qvaler af denne Art. Vel manglede Carl altid Grundsætninger, og lod sig regjere af rasende, egoistisk Lidenskabelighed, men denne Qvinde, som maaskee endnu lever, har bidraget uhyre til hans fuldkomne Fordærvelse.

Jeg havde skrevet til Richard, at jeg vilde reise til Holsteen, hvor Emilie boede hos Carls Forældre, og ifølge mit eengang til Carl aflagte Løfte, fortiet hvad jeg havde erfaret om denne, da jeg modtog et Brev fra Richard, der endnu ikke havde modtaget mit, hvori han fortalte mig, at Carl havde gjort Emilie til Gjenstand for sin afsindige Kjærlighed, og at det udentvivl var derfor, at han havde ophidset Otto imod mig. "Min fromme Emilie",

saaledes lød Slutningen af hans Brev, "maa være bleven bragt til det Yderste, og du og jeg ere vist ogsaa enige i, at Carl aldrig skal faae hende. Kan du komme, saa veed jeg du kommer; kan du ikke, saa skal jeg paasee dit Bedste."

"Jeg vil komme", tænkte jeg, og gik hen for at bestille Postvogn, thi jeg havde allerede af Rigsforstanderen erholdt Tilladelse at blive borte fra Sverrig i tre Maaneder. Dagen efter var jeg paa Hjemveien til Fædrelandet. Var jeg før bestemt paa at udføre mit Forsæt mod Carl, var jeg det langt mere nu. Jeg var ikke skinsyg over en Medbeiler, som blev modtagen med Frygt og Afskye, men fuld af retfærdig Vrede mod den, der havde forgivet een Pige, forladt en anden, og nu rettede sine Ønsker mod en tredie, hvis hulde Billede opfyldte mit Hjerte. Et saadant Menneske kunde vel være indtaget i hende, men elske hende kunde han aldrig; hans Kjærlighed kunde kun være en sygelig, egoistisk Villen, en egensindig, misundelig Fastholden, men som ved sin Hemmelighedsfuldhed, og maaskee Sandselighed, havde antaget en frygtelig lidenskabelig Charakteer. Jeg forestillede mig hvorledes hans Omgang maatte være for Emilie, og syntes at høre hans vilde Udbrud, see hende flygte hans Nærhed; krampagtig knyttede min Haand sig om Kaarden, og jeg fordobblede Post-

karlens Betaling, for at han hurtigere skulde føre mig til Maalet. Efter kort Tids Forløb var jeg i Kjøbenhavn; jeg besøgte min Onkel, og bad ham opsætte Forklaringen af min Tilbagekomst, og i Selskab med Richard, som endnu var her i Byen, fortsatte jeg ufortøvet Reisen til Emilie. Min Vens mandige Aasyn havde antaget et endnu fastere Udseende, og alle hans Handlinger havde et vist Udtryk af Rolighed og Munterhed. Efterat vi havde tilkjendegivet vor fælleds Glæde over Gjensynet var hans første Spørgsmaal, hvad min Hensigt var?

"Du veed det jo", svarede jeg.

"Men Carl?"

"Du vil undres naar du hører mit Svar; Carl maa døe."

Richard saae forbauset paa mig. "Hvorfor det?" spurgte han, "og naar han har fortjent det, som jeg gjerne vil troe, hvorledes?"

"Ved min Haand."

"Johan! det vilde jeg ikke gjøre i dit Sted; saavidt tør du ikke gaae, vi maae ikke være hans Dommere, især naar vi blot ledes af Had."

"Jeg ledes ikke af Had; idetmindste var jeg fri for denne Bevæggrund, da jeg fattede min Beslutning; sæt Tillid til din Ven; en Eed binder min

Tunge, Mere tør jeg for det første ikke sige, men hvis Carl falder, da skeer det af fuldgyldige Grunde."

Richard betænkte sig et Øieblik. "Ja!" sagde han derpaa, "jeg kjender dig jo. Men hvorfor vil du ikke hellere, naar du har saadanne Grunde, overgive ham til Retten?"

"Det kan ikke skee; de Beviser, jeg har imod ham, ere maaskee ikke tilstrækkelige. Men ogsaa i dette Tilfælde kunde jeg ikke, thi min Eed forhindrer mig, og et Menneskes Liv afhænger af min Taushed."

"Hvilket Menneskes?"

"Vel en Forbryders", svarede jeg, "men en saadan, som jeg vil skal døe en rolig Død."

"Du taler formodentlig om en angrende Forbryder; men naar han angrer virkeligt, vil han ikke undslaae sig for at gjøre Loven Fyldest."

"Vel sandt, Richard; men denne Forbryder skal døe en rolig Død."

"Nu vel da! men din Eed, er den saa forpligtende, at den ingen Undtagelse taaler?"

"Hvem skulde jeg hellere undtage end dig?" svarede jeg; "maaskee jeg handlede Ret i ikke at tage det saa strængt med et Løfte, hvis Omfang jeg først senere erfarede var saa stort; men jeg vil ikke, at blot den mindste Skygge af en Meeneed skal hvile paa mig."

"Denne Sag er betænkelig", sagde Richard; "er der intet Tilfælde, hvori du vil afstaae fra dit Forsæt?"

"Eet naturligviis. Hvis han, naar jeg har sagt ham, hvad der er at sige, overgiver sig til Anger, da stiller han sig umiddelbart for Guds Domstol, og da har jeg Intet at gjøre med ham. Men Carl angrer rimeligviis ikke."

"Nei", svarede Richard, "saa maa du kæmpe med ham. Jeg kunde minde dig om, at Vaabenlykken er usikker, men dette er Noget, du rimeligviis deels har betænkt, deels ikke vil betænke."

"Jeg troer, jeg fægter bedre", svarede jeg, "og Carl maa tvinges til Kamp med Kaarden; han vil dog foretrække denne for Skarpretterens Øxe."

"Carl fægter godt."

"Jeg er overbeviist om, at jeg fægter bedre", svarede jeg; "men jeg vilde ansee det for Feighed af mig, af Frygt for den Usikkerhed, der altid maa blive tilbage, at lade en saadan Sag gaae hen. Carls Forbrydelse er større end de fleste, der blive begaaede paa Jorden, og den skal straffes, især da den ikke alene har været, men og synes at ville blive en Kilde til flere. Men selv om ingen Eed og intet andet Hensyn hindrede mig i at overgive ham til Retten, vilde jeg dog nødig handle saaledes med min Ungdomsven, din Fætter, og en agtet Families eneste

Søn. Hvad bliver der da tilbage, end selv at drage Retfærdighedens Sværd?"

"Du har Ret", svarede Richard, og under Reisen talte vi ikke oftere derom.

Det var snart et Aar siden jeg havde seet Emilie, og jeg følte, at naar jeg efter dette lange Mellemrum atter kom sammen med hende, vilde det falde mig tungt at vente længere paa Afgjørelsen af det, hvori jeg satte mit Livs Lykke. Men skulde jeg tilstaae hende min Kjærlighed før min Kamp med Carl, og saaledes maaskee kort efter blive hende berøvet, hvis hun elskede mig; eller skulde jeg først kæmpe med Carl, og siden, efter hans Fald, tilbyde hende min blodbestænkte Haand? Sagens egen Beskaffenhed, Hensyn til Emilies Charakteer og mit eget Ønske bestemte mig for det første.

Niende Capitel.

Den Familie, hvis Rolighed jeg maatte forstyrre, havde jeg tilforn lært at kjende under et Vinterophold i Kjøbenhavn; især havde Bekjendtskabet med Fru C., Carls Moder, interesseret mig. Hun var født i Italien, og bevarede med Omhyggelighed Levningerne af den Skjønhed, der for en Deel var Aarsag til det rige Giftermaal, hun havde gjort. Hun havde viist sig som en behagelig og aandrig Vertinde,

men hvad hendes Charakteer angik, da følte jeg mig frastødt, forsaavidt jeg forstod den, thi dens inderste Grund var en dyb Selvkjærlighed, der ofte blev i den Grad til Egenkjærlighed, at hun ikke taalte Selvkjærlighed hos Andre. Hun var lidenskabelig Egoist; begeistret for sig, og Alt, hvad der stod i nær Berøring med hende, men ligegyldig mod Alle, der ikke havde opoffret hende deres Ønsker; og som hendes Søn lignede hende i udvortes Henseende, saaledes var hans Charakteer den samme som hendes, kun at han vilde handle der, hvor hun maaskee vilde fortvivle. Modgang, og Tilintetgjørelsen af hendes kjæreste Haab forbedrede ogsaa hende, og forvandlede hendes urolige Kamp for Lykke til stille, maaskee altfor stille, Resignation.

Jeg havde leiet en Bopæl noget fra Herregaarden, og det var kun med Modbydelighed at jeg fulgte med Richard gjennem den udstrakte Have op mod Gaarden; men mit Forehavende gjorde det nødvendigt. Jeg var klædt som Officeer, for at vise at min Relegation var forglemt, og bar ved min Side den Kaarde, jeg vilde bruge mod Carl. Det var midt i Mai, og Veiret skjønt; vi havde ventet at træffe Emilie og hendes Veninder i Haven, men bleve skuffede i vort Haab. Vi traadte ind i Huset, og traf der med Undtagelse af Carl hele Familien sam=

let. Emilie reiste sig hurtigt, og iilte mod sin Broder; en blussende Rødme bedækkede hendes Ansigt, da jeg greb hendes Haand og hilste hende. Et melancholsk Træk, der syntes at antyde en dæmpet Livlighed, viste sig paa hendes Pande; men det fremhævede i hendes Ansigt det Udtryk af Blidhed og Hengivenhed, som vi tænke os det hos den Qvinde, hvis inderste Væsen er Religiøsitet. Med denne Skygge af Melancholie maatte den Pige vise sig for mig, der, siden jeg sidste Gang saae hende, havde mistet en elsket Fader, og var reven ud af et lykkeligt Familieliv til et fremmed Sted, hvor rasende Lidenskab forbittrede hende Livet; anden Grund vovede og vilde jeg ikke tilskrive det. Fru C., der ønskede at Carl maatte erholde Emilies Haand, modtog mig med Kulde, som jeg dog her foretrak for Velvillie, og hun underrettede os om, at Carl var paa en Reise, hvorfra han om en Uge vilde komme tilbage.

Kun denne Dag havde jeg besluttet at tilbringe hos C., for saaledes at tale med Emilie. Snart opnaaede jeg ogsaa mit Ønske.

Jeg traf hende om Aftenen i Haven. "Hvordan lever De?" spurgte jeg hende i den fortrolige Tone, hvortil jeg troede, mine Hensigter berettigede mig.

"Jeg levede bedre i Fyen", svarede hun langsomt.

"Men dog godt?"

"O nei! hvis min Faders Ønske ikke havde hindret mig, havde jeg forlængesiden foretrukket at leve alene hos Richard."

"Det vilde have været et skjønt Liv", sagde jeg; "hvilken Glæde vilde jeg ikke kunne have følt ved at besøge Dem; jeg veed Intet, der er skjønnere, end Kjærlighed imellem Sødskende."

"Ja gid jeg maatte have levet hos ham, og lettet hans Liv; De veed maaskee ikke engang, hvormeget Arbeide han frivillig paatager sig; men min Fader vidste jo ikke, hvorledes det var her."

"Emilie", sagde jeg, idet vi just nærmede os et Sted, hvorfra Udsigten aabnede sig henover Markerne, der hviilte i Aftenens Stilhed, "mindedes De mig nogensinde under min Fraværelse?"

Hun rødmede og taug.

"Mindedes De mig?" vedblev jeg; "jeg tænkte med Sorg paa vort Venskab, da det Uheld rammede mig, som De kjender; men jeg tænkte atter med Glæde derpaa, da jeg turde haabe, at det var glemt."

"Jeg glemte Dem aldrig", svarede hun.

"Seer De, Emilie", sagde jeg, og greb hendes Haand; "i et Aar har De næst Gud været min kjæreste Tanke; jeg elsker Dem høiere end Alt, hvad jeg kjender eller tænker; siig mig oprigtigt: elsker De mig? — troer De, at De elsker mig?"

Hun taug et Dieblik; derpaa hævede hun Blikket, Taarer perlede i hendes Dine; hun saae paa mig med et Aasyn, hvori den reneste Sjæl laae afspeilet, og sagde: "Jeg elsker Dem! jeg veed at jeg elsker Dem, Johan!"

"Emilie!" raabte jeg, og trykkede hende til mit Bryst, og den rene Kjærligheds Himmelsfryd helligede mit hele Væsen.

"Der har I Velsignelsen, — den er min og min Faders", hørte jeg Richard sige med sagte Stemme; jeg følte hans Omfavnelse, men han var strax forsvunden.

"O! hvor lykkelig er jeg", hviskede Emilie, og løftede sit Blik til en stille Bøn; jeg trykkede hende til mit Hjerte, og vore Tanker steeg mod Himlen, som om de kom fra eet Menneske.

Hvorledes beskriver jeg disse Livets reneste Dage, hvor ingen Sorg, ingen Vrede, ingen vanhellig Tanke formørker Sjælen; hvor Alt er Fred, Mildhed og Forsoning, og kun Retfærdigheden taler med endnu mere Alvor. Kjærlighed er denne Lykke, hvori Sjælen for en Tid standser og har intet Ønske mere; her ophører for en Tid dens urolige Higen, og den lever ene i det Nærværende. Nye Kræfter vore frem i Sjælen; hver Anstrængelse er let; thi Kjærligheden er rig paa Kraft, og fører os over i et nyt Liv,

hvor "Jordens tunge Dække ikke længer betynger Sjælen". Hver Gjenstand, vi komme imøde, har et andet Udseende; den Ulykkelige synes os forsonet med sin Skjæbne; for Synderen haabe vi Fred i Himlen; det er som vor Lykke kastede et Gjenskin paa Alt, hvad vi see, som den hele Verden straalede i vor Saligheds Glands. Den Ahnelse, som opfyldte os før ved Bækkens Rislen, ved Vindens Susen igjennem Træerne, ved Skyernes Fart henunder Himlen, ved Maanens Glands i Aftenens Stilhed, den er ikke længer Ahnelse; vi forstaae Naturen, og troe, at den forstaaer os. — Ingen Lykke er større end den sande Kjærligheds, men ingen er sjeldnere; thi den gjæster kun det uskyldige Hjerte, og ikke engang altid dette.

Jeg havde hørt af Emilie, hvorledes Fru C. havde søgt at overtale hende til at give efter for det Ønske, Carl saa lidet lagde Skjul paa, og vi havde besluttet, at holde vor Forbindelse hemmelig. Men allerede tre Dage efter vidste hun det, og efterat jeg havde afslaaet en Indbydelse til hende, kom hun til mig i min Bopæl. Her forsøgte hun paa en Maade, som jeg ikke vil gjengive, og i Ord, som kun Carls Moder kunde sige uden at fornærme mig, at bringe mig til at afstaae Emilie, og selv overtale hende til en Forbindelse med Carl. Et saadant Forlangende maatte jeg naturligviis afvise, og da jeg mærkede, at

hun selv troede, at Carl stod paa Fordærvelsens Rand, lod jeg hende ahne, at han var en Forbryder. Jeg vilde saaledes forberede hende paa hvad der maatte skee; men hun forbittredes over mine Ord, og skiltes fra mig i Vrede.

Men ogsaa jeg vaklede i min Beslutning. Skjøndt Carls Misgjerning stod for mig i det samme frygtelige Lys, og min Afskye for ham var voxet ved Tanken om at være elsket af Emilie, havde dog min egen Lykke formildet den Strænghed, som udgjorde en Deel af min Charakteer, og jeg følte stor Ulyst til en Handling, der stod i en saadan Modsætning til den Følelse, der opfyldte mig. Jeg saae tydeligere, hvilken Sorg jeg vilde bringe over hans gamle, svage Fader; hans Moders Fortvivlelse; hans Søstres Taarer. Jeg er overbeviist om, at hvis jeg paa dette Tidspunkt havde erfaret Carls Forbrydelse, vilde jeg ikke have fattet den Beslutning, jeg nu havde, men snarere søgt blot at fjerne mig og alt Mit fra ham. Dog seirede mit tidligere Forsæt, som jeg endnu, skjøndt ikke ubetinget, maa kalde det gode. Jeg saae den blide, elskværdige Helene kjæmpende med Døden; jeg saae den ulykkelige Ulricca, som Carls Lumskhed havde draget med i Synden, med sit forspildte Liv; og jeg frygtede for at en Skare af Misgjerninger vilde følge. "Han maa døe", var atter min uigjen-

faldelige Beslutning; "jeg frister jo ikke Forsynet", tænkte jeg; "denne Kamp er intet Ordal, thi jeg kjender min Overlegenhed, og maa kunne fælde ham."

Den næste Dag fortalte jeg Emilie en Deel af min Samtale med Carls Moder. "Min Fætter er et ulykkeligt Menneske", sagde hun. "Han har forfulgt mig med Ord, som undertiden bragte mig til at gyse, og for kort Tid siden tilsvoret mig sit Had; han nævnede dengang ogsaa dit Navn. Men jeg frygter ikke saalænge du er hos mig, Johan! jeg frygtede heller aldrig for mig; blot ikke hans Vrede vender sig mod dig."

"Jeg frygter ham ikke", svarede jeg, men dreiede vor Samtale fra en Gjenstand, jeg nu ikke ønskede at tænke paa. Vi satte os ved hinandens Side paa en Græsbænk under nogle løvrige Træer ligeoverfor den nedgaaende Sol. Emilie fæstede sine skjønne, sjælfulde Oine paa mig; jeg slyngede min Arm om hendes Liv, og troede at læse ind i hendes rene, blide Sjæl. "Gid vort Liv altid maa henrinde saa mildt og stille", sagde jeg. "Snart reise vi til Sverrig, Emilie! din Broder følger med; ogsaa der er Naturen skjøn som her; hvilket Liv ville vi ikke tilbringe!"

"Jeg holder meget af dette Land", svarede hun, "men hvor du er, vil jeg ogsaa være. Fra det Oieblik du engang, da du troede du var ene, nævnede

mit Navn høit, var det som en Stemme bød mig at følge dig."

"Men", sagde jeg, "endnu en Reise maa jeg gjøre, før vi altid skulle boe hos hinanden; jeg har lovet Hertug Carl, at gaae til Frankrig; vil du ikke vredes, naar jeg opfylder dette Løfte?"

"Hvor kunde jeg vredes, naar du opfylder din Pligt? Gud vil føre dig tilbage igjen."

"Han vil det", svarede jeg, "naar du beder for mig." Jeg trykkede hende til mit Hjerte, men jeg saae, hvorledes en Taare samlede sig, og formørkede hendes Øine. "Hvorfor græder min Emilie?" spurgte jeg. Hun bøiede sit Hoved mod mit Bryst og taug. "Hvorfor græder du?" spurgte jeg igjen; "siig mig alle dine Tanker, som du er Herre over mine."

"O! det er Intet", sagde hun, og hævede atter Hovedet; "men det var ofte, naar jeg gik her om Aftenen, som om jeg hørte en Stemme, der kaldte mig til sig; jeg vil troe, jeg bedrog mig; men den vækkede altid Mindet om min Fader, og den Tanke opstod hos mig, at mit Liv vilde ikke blive langt."

Jeg glemmer aldrig det smeltende Blik, hvormed hun udtalte disse Ord; Ungdommens skjønne Glæde over Livet forenede sig deri med en dyb Hengivenhed i den Villie, som hun troede at have udforsket. "Hvorledes kommer du til disse Tanker?" sagde jeg; "hvis

Sundhed blomstrer frodigere end Emilies? og hvem fortjener mere et langt og lykkeligt Liv?"

"Jeg fortjener Intet, men for din Kjærligheds Skyld skal jeg maaskee leve. Nu da jeg har fundet dig, synes Livet mig ogsaa saa skjønt, at jeg ønsker at blive her længere."

"Det var Løvets Raslen, du hørte", sagde jeg, "det var mine Tanker, mine Ønsker, at du levede hos mig i Sverrig, der naaede herhen, og lød som en kaldende Stemme igjennem Træerne."

"Ja, det var dine Tanker", svarede hun og smilte, "der mødtes med mine."

I samme Øieblik lød en stærk Raslen gjennem Buskene. "Skurk! forsvar dig!" hørte jeg Carl raabe: "stjæler du dig ind i mit Paradiis? Bort, Pige!" vedblev han til Emilie, der ængstelig hang sig ved min Hals, med Hovedet vendt imod ham, "har du nu fundet dine Ønskers Maal? men din Lykke vil desværre blive kort."

Jeg fjernede sagte Emilie af min Omfavnelse; greb den Pistol, Carl rakte mig, men slog i samme Øieblik hans egen ud af hans Haand. "Carl!" sagde jeg, og greb ham i Brystet, saa at han stod ubevægelig; "det er anden Gang, du truer med Mord, men snart har din sidste Time slaaet. En Fornærmelse mod denne Engel straffer jeg med tifold Hævn; men

denne Aften skal ikke skue Blod. Du er værgeløs; jeg staaer som din Dommer; en eneste Bevægelse vil koste dig Livet; men før i Morgen ville vi ikke tale mere sammen. Gaae nu!" vedblev jeg, og løftede Pistolen truende imod ham; "forlad os i Øieblikket." Han gik bort, zittrende af Vrede. "Sørg ikke", sagde jeg til Emilie, hvem Skrækken havde berøvet Talens Brug, "lad os følge hans Skridt. Gud er med Sine, hvordan det saa gaaer."

Den følgende Dag modtog jeg et Besøg af Carl, der var kommen tidligere hjem, end hans Moder havde ventet; Richard, der boede hos sin Tante, fulgte med ham.

"Hvor vover du, der har forbudt mig at komme til dig, at besøge os?" begyndte den første.

"Mit Besøg gjaldt ikke dig; hvad vi to have at tale sammen, kunne vi afgjøre paa fri Mark."

"Hvor vover du", vedblev han, at gjennemkrydse mine Planer? troer du at kunne spotte mig ustraffet? hvem kjender dig her? hvo af os veed, om du kommer som Landstryger, eller virkelig er, hvad du udgiver dig for?

"Din Vrede gjør dig til et Barn", svarede jeg.

"Det er mig ligegyldigt, hvad du er", raabte han; "men du har trodset mig, og skal bøde derfor."

"Hvis du har skjulte Vaaben", sagde jeg, "da læg dem fra dig; vi have det samme Ønske; her behøves intet Snigmord."

"Snigmord", raabte Carl, "hvo lærer dig dette Ord! den Fornærmelse skal afvaskes med Blod; jeg udfordrer dig til Kamp paa Liv og Død."

"Rolig! Carl. Min Reise fra Sverrigs Hovedstad gjaldt dig og din Død."

"Læg dine skjulte Vaaben!" raabte han med Latter; "din Hensigt var at komme bag paa mig, men den mislykkedes."

"Richard!" sagde jeg; "bed Carl, om du maa blive, og høre den Forbrydelse, han har begaaet i Sverrig."

"Forbrydelse!" raabte Carl og iilte hen imod mig; "taler du om Forbrydelse? hvad Nyt bringer du fra din Reise?"

"Hykler! hvorlænge vil du blive ved i den Forhærdelse! kjender du Ulricca?"

Carl foer tilbage, og stirrede paa mig med Dødens Blegheb i sit Ansigt. "Hun har fortalt mig Alt", vedblev jeg, "din Forbrydelse er aabenbaret."

"Raser dette Menneske!" sagde han, idet han betvang sig, men med dyb, langsom Stemme, og med stivt Øiekast; "vil du drive Spil med mig? troede du

at vide Noget om mig, havde du vel allerede fortalt Richard det."

"Jeg erindrede den Eed, jeg svoer dig, da vi seilede til Fyen, dengang du talte til Nordstrøm."

"Nordstrøm!" raabte han med hiin Glæde, som den forbittrede Forbryder undertiden bryder ud i, naar han fortvivlet griber den sidste Udflugt; "hvem er Nordstrøm? hvem er Ulricca? hvilken Eed? er du kommen for at tillyve mig en Forbrydelse! Ha! vogt dig! Richard og jeg hade Løgn, — ikke sandt Richard? bliv nu, og lad os høre paa denne Løgner!"

"Carl!" sagde jeg; "jeg beundrer din Styrke i Løgn; men er du vis paa, at du ikke vil fortryde, at du gjør Richard til min Tilhører?"

"Tal!" sagde han, og satte sig med Kulde.

Jeg udviklede nu kortelig, men uden Skaansel, hvad jeg vidste om ham, og da jeg havde endt, var det kun en Forbryder af Carls Forhærdelse, paa hvis Ansigt imidlertid de forskjelligste Udtryk afvexlede, der kunde kalde min Fortælling Løgn, og nægte enhver Omstændighed, der beviste, at han var den samme som Falberg.

"Det var altsaa Madam Nordstrøm", sagde Richard, og reiste sig med et truende Blik, "det var altsaa denne Qvinde, som du besøgte i Kjøbenhavn."

"Naturligviis", svarede Carl; "har du ikke forstaaet det? Gjentag endnu engang din Fortælling, Johan; vor kjære Richard har ikke forstaaet den."

"Carl!" sagde jeg, "du har udfordret mig; selv om det ikke var skeet, vilde jeg dog have tvunget dig til at fægte med mig. Det er latterligt, at du vil nægte din Misgjerning; men føler du, at du kan angre din Handling, da vil jeg gaae bort, og lade dig i Fred."

"Angre? hvorledes? har du glemt, at hvor ingen Aarsag er, kan heller ingen Virkning være?"

"Stille!" raabte Richard med Tordenrøst, og rev ham op af Stolen, og slyngede ham tilbage derpaa, saa Stolen knustes; "i Støvet, Skurk! og tak Johan for hans milde Dom; endnu lader jeg denne Sag være hans; men om en liden Stund er Sagen min, og da skal du blive baaren til Fængsel paa mine Arme, naar vi ingen anden Leilighed kunne finde."

"Jeg vil meget gjerne fægte", sagde Carl og reiste sig; "det har længe været mit Ønske, men hvad dine Trudsler angaaer, da husk paa at du maa have Beviser, og dette kunde maaskee falde dig vanskeligt."

"I Morgen tidlig altsaa", afbrød jeg ham, "Klokken 5, bag ved din Faders Skov. Richard er min Secundant; søg nu dig een."

"Jeg underkaster mig ganske dine Ønsker", sagde Carl med et hadefuldt, spottende Blik, og forlod os.

Efter hans Bortgang aftalte jeg med Richard, at han skulde efter Carls Fald reise tilbage til Kjøbenhavn med Emilie, hvem jeg ønskede i Huset hos min Onkel, og som selv udentvivl intet vilde have derimod. Jeg vidste, at hun hos ham, som ogsaa kjendte og agtede hendes Broder, vilde finde den velvilligste Modtagelse; jeg derimod vilde vende tilbage til Sverrig, og haabede herfra oftere at finde Leilighed til at see hende, før jeg reiste til Frankrig.

Da Richard og jeg henimod Aften vare komne til E's Huus, bad jeg ham tilkjendegive Emilie, at jeg ventede hende. "Jeg skal vogte Carls Bevægelser", svarede han, og gik ind. Kort efter kom Emilie. Min Stemning var alvorlig; det var maaskee den sidste Samtale jeg førte med hende, og jeg maatte i denne gjøre hende bekjendt med min Beslutning. Jeg søgte at opsætte dette, og det var blevet Aften før jeg endnu havde sagt hende Noget derom. Ikke langt fra E's Herregaard laae Landsbyen med sin Kirke, Maanen beskinnede Murenes hvide Sider, og spillede paa Kirkeruderne. Naturen, som vi ellers helst nyde alene, er os aldrig skjønnere, end naar vi vandre ved dens Side, som vi elske; men især har da det Ophøiede og Høitidelige noget i høi Grad Til-

trækkende for os. Vi gik derhen, og satte os ved hinandens Side paa en Bænk paa Kirkegaarden. En Gysen foer igjennem mig, da jeg følte, at jeg maatte ile med at aabenbare hende mit Forsæt. "Emilie", sagde jeg; "naar jeg følte, at jeg i Retfærdighedens Navn maatte foretage en Handling, hvorved der voveдes Meget, vilde du da holde mig tilbage?"

"Det vilde jeg ikke", svarede hun, men betragtede mig med et spørgende Blik.

"Jeg maa udføre en Gjerning", vedblev jeg, "hvorved jeg udsætter mit Liv, skjøndt jeg egentlig ikke vover det; den maa skee snart, og er retfærdig; kun dine Bønner og din Kjærlighed vilde bringe mit Forsæt til at vakle, — vil du vel holde mig tilbage?"

"Nei", svarede hun, "hvad er dit Forsæt?"

Jeg endte min Fortælling, og saae at Taarer randt ned over hendes Kinder; hun tørrede dem af paa den stille Maade, hvorpaa den fromme Qvinde sørger. "Græd ikke, min Emilie!" sagde jeg, og sluttede hende i mine Arme; "jeg føler at Carls Sværd kan ikke dræbe mig; — græd ikke, min Elskede; snart skal al din Sorg være forbi, naar denne Forbryder ikke længer vanhelliger Jorden. Naar jeg ikke forudsaae saa klart, at jeg maatte overleve dette, hvor kunde jeg da have glædet mig i din Kjærlighed?"

"Hvis du var død, uden at jeg havde vidst at du elskede mig", sagde hun, og smilede med Blidhed, "vilde jeg have sørget endnu mere; nu vilde min Sorg være mere rolig. Men du vil leve", blev hun ved, og hævede sine Øine bedende mod Himlen. "Carl! Carl!" sagde hun, "o! vil han ikke endnu vende tilbage? — bed som jeg, at Gud vil kalde ham fra hans Synd og hans Fortvivlelse." Hun foldede sine Hænder; ikke hendes Ord, men hendes Aasyn, der straalede af Godhed, vakkede min Følelse, og et ærligt Ønske for Carl, — thi jeg havde ogsaa for min Skyld ønsket, at han maatte forandre sit Sindelag, — steeg ogsaa op fra mit Hjerte.

"Og om du dog faldt, — om det dog var den sidste Gang, jeg talte med dig", sagde hun lidet efter, og greb min Haand med Heftighed, og hendes hede Taarer strømmede ned over den. Da greb en uhyre Følelse mig; jeg sank ned paa en Grav, der laae ved vore Fødder, og greb hendes Hænder, og bedækkede mit Ansigt dermed; "jeg skal leve Emilie!" raabte jeg med en Stemme, som qvaltes ved Synet af hendes Sorg, "jeg skal overleve dette, og vi skulle leve evig sammen." Smilende aftørrede hun mine Taarer, og løftede mit Hoved i Veiret. "Lad os forlade dette Sted", sagde hun; jeg stod op, og vi begav os paa Hjemveien. Ved Havelaagen bleve vi staaende. Maa-

nen kastede sine Straaler paa hendes Ansigt, og hun stod for mig som en Forklaret. "Der", sagde hun, og pegede mod Himlen, "er dog det rette Hjem; der lever Kjærligheden i fornyet og høiere Glands; der skulle vi gjenfinde hinanden, om vi ikke mødes før; og der høre vi hinanden til, som vi allerede elske hinanden her." — "Jeg er din", sagde jeg, og slyngede min Arm om hende, "din for Herrens Øine; her og i Himlen." Hun trykkede et langt Kys paa mine Læber, og forlod mig. Længe blev jeg staaende for at see efter hende; jeg fulgte med Blikket den henrivende Skikkelse, der høi og ædel svævede hen ad den lange, dunkle Havegang; hun standsede paa et Sted, hvor Maanens Straaler faldt paa hende, og vendte sig imod mig; hun bevægede Hovedet, for at hilse mig, hun vendte sig atter bort, og forsvandt.

Tidlig den næste Morgen fulgte Richard med mig til det Sted, jeg havde betegnet Carl. En stor Skov, hvorigjennem en bugtet Vei slyngede sig lige ned til Stranden, skjulte det ganske for Beboerne af Hovedgaarden, fra hvilken det kun var fjernet en halv Fjerdingvei, saaledes at det laae Stranden nærmere. Carl, der allerede var kommen, havde til Secundant valgt en Person, der havde været middelbar og umiddelbar Deeltager i flere Dueller, og denne havde, efterat have erfaret, at vor kunde kun endes med den Enes

Død, ordnet Alt paa den hensigtsmæssigste Maade. En opsadlet Hest var i en kort Afstand bunden til et Træ, og et Skib, der gik til Preussen, og hvis Ankomst man den foregaaende Dag havde erfaret, laae, uagtet den gunstige Vind, stille, noget fra Kysten, for at modtage den Passageer, som Skipperen for en stor Sum Penge havde lovet at optage. Ifølge Aftale maatte han ogsaa holde en Baad beredt ved Strandbredden, som laae omtrent en halv Miil fra os. Jeg havde overladt Richard Omsorgen for at forskaffe mig endnu en Samtale med hans Søster; og han fortalte mig, at han havde underrettet Emilie om alle disse Omstændigheder, og at jeg vilde træffe hende, naar jeg reed igjennem Skoven, i en Hytte, som en gammel Mand med sin Kone beboede.

"Endnu engang", sagde jeg til Carl, efterat have bedet hans Secundant at fjerne sig, "vil jeg opfordre dig til at tilstaae din Gjerning. Du indseer vel, at jeg kan ikke antage din Benægtelse, og din Død er udentvivl vis, naar du vedbliver i din Forhærdelse."

"Løgner!" var hans Svar, "troer du at jeg frygter Døden?"

"Jeg vil troe, at Livet ikke længer har noget Værd for dig, men formaaede du endnu ikke at bruge det med Viisdom, naar du vilde opoffre Resten af det til Anger?"

"Hvad er din Hensigt?" spurgte han, "at prædike for mig, eller kjæmpe med mig? dit Ønske at dræbe mig kommer formodentlig deraf, at du har sat dig i Hovedet, at jeg dræber Qvinder; frygter du maaskee for Emilie?"

"Ondskabsfulde!" sagde jeg, og gyste ved Tanken om den Fare, hvori hun ogsaa syntes at have svævet; "er dette dit sidste Ord?"

"Maaskee", svarede han og trak sin Kaarde, der mødte min.

Carls Aasyn røbede en frygtelig Ligegyldighed; han kjæmpede i Begyndelsen ganske mechanisk, og saa at sige uden Interesse, som om Døden ingen Frygt havde for ham, og først efterat have pareret et Par af mine Udfald, viste der sig i hans Blik noget Lurende, og Blodet begyndte at farve hans Kinder, som om Vaabnenes Klirren formaaede at vække hans Virksomhed. Jeg følte mig ham, som jeg havde ventet, fuldkommen overlegen, skjøndt han forstod at bruge sin Kaarde med Indsigt og Kulde, og jeg besluttede hurtigt at give ham Dødsstikket. Jeg vendte min Kaarde mod hans Bryst, og førte den derimod; han modtog den med sin; men hans Liv blev kun reddet derved, at den heftige Maade, hvorpaa han mødte den, vel ikke slog den tilside, thi dertil var min Haand for fast, men foraarsagede, at min Kaarde sprang. Efter

Duellens Lov burde han vente til jeg fik en anden, men jeg saae hvorledes en vild Glæde i et Dieblik malede sig i hans Ansigt, og med et Udraab, hvori Mordbegjerligheden udtalte sig, jog han sin i mit Bryst. Jeg sank tilbage i Richards Arme; jeg saae Carl ile mod Hesten med den blodige Kaarde i sin Haand; jeg hørte Hestens Hovslag; men mine Dine lukkedes og Bevidstheden forlod mig.

Tiende Capitel.

Der forløb tre Dage, inden jeg vendte tilbage til min fulde Bevidsthed. Det var Aften, og ved en Lampes Skin saae jeg mig i et Værelse, som jeg ikke kjendte. Jeg laae med Ansigtet vendt fra Væggen, og mit Blik faldt paa en mandlig Skikkelse, der sad noget fra mig, med Hovedet støttet til Haanden, og sine Dine fæstede paa mig. Det var Richard. Det var de samme ædle Ansigtsformer, men hans Farve var bleg, og et Udtryk af stærk, men rolig og mandig Sorg viste sig tydelig deri. "Richard", sagde jeg med svag Stemme, "jeg lever."

Han reiste sig hurtigt, og kom hen til mig. "Det vil du", haaber jeg, "men tilstaae mig en Bøn: tal ikke; dit Saar er farligt; det har naaet den høire Lunge; men det bliver dødeligt, naar du anstrænger dig for at tale."

"Hvorledes lever Emilie?" vedblev jeg.

"Godt! — meget godt! men skaan dig selv; jeg vil underholde dig, hvorledes du ønsker det, men dit Liv afhænger af din Rolighed.

"Endnu eet Spørgsmaal", hviskede jeg, "hvor er jeg?"

"En Miil fra Fru E., hos nogle Bønderfolk."

"Nu skal jeg tie", vedblev jeg med samme sagte Stemme, "jeg skal leve; vær nu ikke længere bedrøvet."

"Jeg er glad, fordi Gud skjænker mig dig igjen", sagde han med dyb Stemme, og trykkede min Haand. Han fremtog en Bog, og begyndte at forelæse mig Noget, men den korte Samtale havde udmattet mig, og jeg sank tilbage i min Afmagt. "Har Emilie været her?" spurgte jeg Richard den næste Dag.

"Hun er reist bort", svarede han. Opholdet hos E. blev hende umuligt; — naturligviis. Hun har beklaget meget, at hun ikke kunde besøge dig. Carl er borte. Men jeg maa gjentage min Bøn om Rolighed, lov mig Taushed; ræk mig din Haand, og lov mig ved vort Venskab, at du vil tie, og ikke tale med mig eller Nogen i tre Uger, da vil dit Liv være uden Fare!" — Jeg lovede ham det, uagtet jeg havde saa mange Spørgsmaal tilbage.

Richard gjorde i denne Tid Alt for at opmuntre mig. Han læste for mig, fortalte mig om de Cure,

han havde foretaget sig, men undgik at berøre Alt, der kunde have Hensyn til den Begivenhed, der var Aarsag i mit Sygeleie. Ogsaa gjorde han hyppige religiøse Hentydninger med en Kraft og Simpelhed, som jeg aldrig har fundet, og som i lige Grad vidnede om hans egen Overbeviisning, og formaaede at fremkalde den hos Andre. Hans dybe Gemyt synes at have henvendt sig med fortrinlig Opmærksomhed paa Christendommen, og jeg var ofte Vidne til hans Yttringer om denne. Disse fremførte han ganske aphoristisk; de lød som Udbrud af en foregaaende Eftertanke, skjøndt ogsaa undertiden belærende, og enkelte af dem, jeg mindes, vil jeg her fremsætte i den samme Form, hvori de bleve mig meddeelte: "Hvad hjælper det, at man kæmper for at vinde en enkelt Sandhed? man maa have det Liv, som udstraaler blot i Sandheder;" — "kun Faa have Begreb om, hvad en skjøn Aften vil sige; men ligesom Naturen er ikke mindre skjøn, fordi saa Faa føle derved, saaledes er Christendommen ikke mindre guddommelig, fordi saa Faa have erkjendt det;" — "jeg føler at jeg er skabt til Glæde, og den finder jeg først i Sandheden, som alene kan indeholdes i en Aabenbaring; hiin Følelse kan ikke gjendrives af nogen Grund, og er altsaa en Grundsandhed;" — "man kan ligesaalidet kalde det Lidenskab i Speculationen, at man vil have

Sandhed, som det er Lidenskab af den Tørstige, at han ikke vil døe af Tørst;" — "der er kun een Dyd, og den er Troe, og een Last, og den er Vantroe; den ikke Troende kan have Dyder, men ikke være dydig; som kun Lysets Farve opløser sig i syv andre;" — "den christelige Troe er den sande Middelvei mellem Overtroe og Vantroe, da den antager en nødvendig Aabenbaring af det Overnaturlige;" — "ærlige Fritænkere ere Tvivlere, der ere blevne staaende paa Halvveien; de ere undertiden blevne staaende af den Grund, at det nærer deres Stolthed, at være Stoikere; undertiden fordi de finde det mere poetisk, at svømme i et Hav af Tvivl." — Dog, jeg vil ikke længere friste Læserens Interesse; jeg kjender altfor vel Forskjellen mellem at høre en Bemærkning af den, hos hvem den er opstaaet, og faae den meddeelt paa anden Haand.

Den Omhue, Richard viste mig, søgte jeg at gjengjælde ved at vise den største Taalmodighed i den Tvang, der var paalagt mig, og ved at tilkjendegive den Glæde, jeg følte over at have en saadan Ven, men Tiden sneg sig dog langsomt hen for mig; jeg ventede kun paa, at den bestemte Dag vilde komme, da min Sygdom vilde ophøre at være farlig, og jeg atter kunde gjensee Emilie.

Endelig vare de tre Uger forløbne. Jeg var fuldkommen helbredet; kun følte jeg nogen Mathed, som Følge af det store Blodtab og lange Sygeleie. "Tak, Richard", vare mine første Ord; "hvormed skulde jeg gjengjælde dig, naar vi ikke vare Venner?"

"O! det er nok, — mere end nok", svarede han.

Jeg havde, især den sidste Tid min Sygdom varede, iagttaget en paafaldende Forandring i hans Adfærd; undertiden røbede vel hans Aasyn Glæde over min hver Dag tiltagende Sundhed, men langt oftere, især om Aftenen, naar Lyset brændte paa Bordet, og han troede at jeg slumrede, bemærkede jeg at hans Øine vare fæstede paa mig med et forunderligt Udtryk af den dybeste Smerte. Jeg forklarede mig det, som Frygt for mit Liv, og troede, at han ikke vilde nøiere tilkjendegive mig den Fare, hvori jeg svævede. Men selv nu, da han udtalte hine Ord, var det langtfra, at han røbede nogen Glæde; hans Stemme skjælvede, og det var kun med Anstrængelse, at han holdt sine Taarer tilbage. "Siig mig Richard!" sagde jeg, "hvad tænkte du nu paa?"

"Seer du", svarede han, "du veed, hvad du er for mig; du veed, at jeg gik til Tartarus, hvis du sendte mig dertil; stoler du paa mig i Alt?"

"I Alt!"

"Saa lov mig ikke at tale om at besøge Emilie, ikke at tale med noget Menneske, uden med mig i to Uger endnu. For heftig Glæde kunde frembringe et Tilbagefald, og alene jeg kan bestemme, hvor Meget du tør tale."

"Men Richard! hvad er Grunden til din Sorg?"

"Jeg frygter for dit Liv; jeg frygter stærkt for dit Liv, hvis du ikke opfylder min Bøn."

"Jeg lover det", svarede jeg, og rakte ham min Haand; han trykkede den med Heftighed, men fattede sig hurtigt. Kort efter kom der et Bud, der kaldte ham til en Syg; han svang sig paa en Hest, og forlod mig efter at have lovet, snart at vende tilbage.

Richards Opførsel havde noget Piinligt for mig; jeg havde aldrig seet denne Modløshed hos ham; ikke hvor der var virkelig Fare, og endnu mindre, hvor Fare ikke var sandsynlig. Mit Sammenstød med Carl syntes ikke at kunne medføre foruroligende Følger; Emilie levede lykkeligt; og hvad mig angik, da følte jeg altfor vel min Styrke, til at jeg kunde troe, at mit Saar vilde bryde op igjen: jeg maatte derfor undre mig især over den sidste Deel af hans Forlangende, hvorved jeg tillige havde lovet at flye alle Mennesker.

Eftermiddagen var rykket langt frem, og Richard var endnu ikke kommen tilbage. Det var i Juni Maaned; Luften var reen og stille, og jeg tog min Hat, for at søge Hvile og Fred i den skjønne Natur. Eieren af Gaarden stod i sin Dør da jeg gik, og tilnikkede mig sin Hilsen. Jeg kjendte ikke Omegnen, og lod Tilfældet afgjøre, hvilken Vei jeg fulgte. Jeg vilde just vende tilbage, eftersom Aftenen var nær, da jeg gjenkjendte den Egn, hvori jeg var: jeg saae foran mig den Landsbyekirke, som laae i Nærheden af Herregaarden, og med Tanken om Emilie og vor sidste Samtale rettede jeg uvilkaarlig min Gang derimod; jeg traadte ind paa Kirkegaarden, og satte mig paa en Grav, som en simpel Marmorsteen prydede. Aftenrøden sank i Vesten dybere og dybere; Hesperus blinkede i den med sin milde, hellige Glands; fra Syden var Maanen traadt frem paa Himlen, og kastede sine forklarende Straaler paa tynde, eenlige Skyer, der svævede henunder den. Jeg vendte mig mod de lange, sorte Skyer, der som alvorsfulde Tegn strakte sig fra Solens Nedgang hen imod Nord, og en mild Vemod opfyldte mig, da jeg betragtede de klare, i det Hvide og Grønne spillende Striber, der dannede sig imellem dem. Jeg saae ud i dem, som om Sjælens gyldne Paradiis boede der, og en ophøiet Fred forbandt sig med Sjælens inderligste, ube-

gribeligste Længsel. En klar og rolig Tillid til det store Alt, en Fortrøstning og fuldendt Kjærlighed til den, der havde givet mig dette skjønne Liv, opfyldte mit Bryst; og jeg følte tydelig, at der var en høiere, evigere Kjærlighed end den, der knyttede mig til min elskede Emilie. Jeg følte, at den fuldendte Lykke boer ikke i denne Kjærlighed, ligesaalidet som Himlen paa Havets Bund, skjøndt den speiler sig deri. Men i denne Erkjendelse var der dog ingen Vankelmodighed eller Ulyst ved den jordiske Kjærlighed. Jeg skjælnede med Fasthed og Frihed mellem det Større og det Mindre, glædede mig i Gud, og glædede mig ved hans Gave, og bad til ham for mit og Emilies Vel. Længe sad jeg saaledes, og havde ingen anden Følelse, end den, Richard kaldte Salighedens Spire, da hørte jeg en Hests Hovslag paa Veien; Maanens Straaler lode mig gjenkjende Richards hvide Hest, og Rytterens Høide overbeviste mig om, at det var ham. Jeg stod op, for at gaae ham imøde; endnu et Blik vilde jeg kaste paa den Grav, hvorpaa jeg havde hvilet, for at see, hvem den tilhørte. Jeg bøiede mig imod den; Maanen lyste for mig, men, uhyre, tilintetgjørende Rædsel! det var hendes Navn, Emilies Navn! Endnu engang stirrede jeg derpaa, en frygtelig Smerte afpressede mig et Skrig, og jeg styrtede bevidstløs til Jorden.

Naar jeg gaaer tilbage i Erindringen til hvad jeg først mindes efter denne Aften, da seer jeg Emilies Grav foran mig, med den bortvæltede Ligsteen ved min Side. Oprevne Blomster ligge omkring mig, og jeg har begyndt at nedrive den Jord, der betegnede hendes Hvilested. Trættet af mit Arbeide hviler jeg mig paa Jorden, og stirrer taareløs paa den, som om mit Blik kunde naae Emilie. Richard sidder ligeoverfor mig, og seer stille paa mig, med den meest sønderrivende Kummer malet i sit Ansigt. "Himmel!" hører jeg ham sige, "hjælp os i vor Elendighed!" Taarer rinde ned over hans Kinder, og han nærmer sig med en bedende Mine. "Hør mig, Johan!" siger han, "hør din Ven; hjælp mig! hav Medlidenhed med din Ven!" Jeg svarer Intet, men stirrer vildt hen for mig, og peger paa Graven. "Jeg har en Bog med mig", vedbliver han, "dens Ord kunne trøste alle Mennesker; den naadige Gud sendte dem til Jorden, for at Menneskene ikke skulde fortvivle, selv naar Emilie er død, og Johan sidder ved hendes Grav."

"Hvad har du?" spurgte jeg uden Tanker.

"Jeg har en Bog, som indeholder Ord, hvori Gud lægger sin Velsignelse; hør et Øieblik derpaa; den har hjulpet din Ven; maaskee den ogsaa kan hjælpe dig. Hør et Øieblik, Johan, eller skal din

Ven, som elskede sin Søster, som elsker dig saa høit, som du maaskee ikke veed, skal han blive ulykkelig, og leve uden dig?"

Jeg har intet Ord for den Følelse, der gjennemstrømmede mig; han, den Stærke, var sønderknuust som et Rør, og jeg elskede den Samme i Richard, som i hans Søster; da jeg desuden kjendte hans Kjærlighed til hende, følte jeg, hvilket Offer han havde bragt mig i sin Rolighed, og jeg erkjendte, skjøndt dunkelt, at jeg skyldte ham en lignende Selvbeherskelse. Jeg lænede mig op til ham, for at gjøre, hvad han sagde, og han læste for mig disse Ord:

""Jeg er Opstandelsen og Livet; hvo som troer paa mig, om han end døer, skal han dog leve; og hver den, der lever og troer paa mig, skal ikke døe evindeligen.""

Seer du, Johan! Naar der kommer saadanne store Sorger, eller Sjælen kæmper mod Mørket, og er nær ved at fortvivle, og der ikke længer er nogen Trøst paa Jorden, og der dog er en naadig Gud i Himlen, som du altid troede, hvad kunde da hjælpe os, uden at Gud aabenbarede sig paa Jorden, og gav os i sine Ord en evig Trøst? Og Emilie, der nu er død, troede ikke hun paa Frelseren, at Gud havde aabenbaret sig i ham, og vil da ikke Gud, som Frelseren lover, opreise hende igjen?"

Hans Ord lød for mig, som naar man atter hører de halvforglemte Toner af den Sang, hvormed vor Moder dyssede os i Søvn, og med større Opmærksomhed hørte jeg efter, da han vedblev at læse:

""Da Jesus saae Maria græde, og saae Jøderne græde, som kom med hende, rørtes han i Aanden, og blev heftigt bevæget, og sagde, "hvor have I lagt ham?" De sagde til ham, "Herre, kom og see." Da sagde Jøderne: "See, hvor han elskede ham." Men Nogle af dem sagde: "Kunde ikke den, som aabnede den Blindes Øine, have gjort, at ogsaa denne ikke var død?"

See, Johan! Gud kunde gjerne have ladet Emilie leve, men hvo af os forstaaer hans Veie? du har kaldet Gud uretfærdig, men du vidste ikke, hvad du sagde. O, Johan! vi forstaae det ikke; men selv at hun, den Elskede, den Gode, den Fromme, er død, det er ogsaa kun Guds Naade, som vi ville prise, til vi komme i Himlen til Gud, og finde vor Emilie.

""Men Jesus rørtes inderlig, og kom til Graven. Men der var en Hule, og en Steen laae derfor. Jesus sagde: "tager Stenen bort."""....

"Den er borte!" raabte jeg, medens Taarestrømme rullede fra mine Øine, og vædede Richard, til hvis Bryst jeg kastede mig.

"Ja, den er borte", gjentog han, "men vi skulle ikke fortvivle, fordi Frelseren ikke længer er paa Jorden, og opvækker de Døde. Der", sagde han, og pegede mod Himlen med Udtrykket af en Fromhed, som mindede mig om Emilie, "der er Emilie, — ikke i den mørke Grav. Der er hun en Engel, som hun var det her, og beder maaskee nu til Gud, at han vil skjænke dig Trøst. Hvor vilde hun ikke glæde sig, hvis du foldede dine Hænder, og bad til Gud!"

Mine Tanker havde lidt efter lidt vendt sig bort fra Graven, og jeg betragtede ikke længer den som Emilies Bolig; jeg saae op mod Himlen, og Tanken om at Emilie maaskee saae mig, gav mig Kraft til at bede. Da lyste Richards Øine af Glæde. "Gud være lovet!" raabte han; "nu er den frygtelige, kolde, jordiske Sorg forbi; nu stoler jeg paa Guds Bistand og din egen Kraft!"

Fra denne Dag begyndte jeg at gjenvinde min Fatning. Jeg ordnede atter den Grav, jeg havde forstyrret, men naar jeg tænkte paa Emilie, saae jeg ikke længere paa den. Paa en Maade, der røbede en høi Grad af Menneskekundskab, vidste Richard at vedligeholde denne Stemning hos mig, og tilsidst be-

gyndte ogsaa jeg at søge mit Livs Holdning og Fasthed i den christelige Religion. Vel blev jeg ofte greben af en heftig Smerte; men fortvivlet var jeg aldrig. Jeg besluttede atter at leve i Verden, men uadskillelig fra Richard; jeg vilde ikke føre et sygeligt, men et i Tillid til Gud og ved overstandne Lidelser fast og roligt, skjøndt alvorligt Liv. Heller ikke følte jeg nogen urolig, higende Længsel efter Hævn; jeg vilde ikke opsøge Morderen, men naar han kom mig nær, da skulde han lide sin Død, om Skjebnen vilde tillade det.

Forunderlige Natur, hvor du danner Mennesket! Snart er det koldt og roligt, og Intet formaaer at sætte det i Bevægelse; snart er det fyrigt og livsfuldt, og naar Lidenskaben engang er vækket, vil det med al sin Kraft gjennemføre sine Planer, der kun tilhøre Lidenskabens Verden, og Følgen bliver, at det Intet gjennemfører, at det kun fordærver eller tilintetgjør sig selv og sine Omgivelser. Man fortæller om Caligula, at han piinte sin Elskerinde tildøde, fordi han ikke kunde begribe, hvorfor han elskede hende saa høit, og en Spire til en lignende Handling ligger vist i den, der haabløs kræver Gjenkjærlighed; et evigt gjentaget: "elsk mig", "elsk mig", staaer let i Fare for at ende med en grusom Handling, thi Lidenskabelighed er af en grusom Natur, og slukkes først,

naar den har seet en Ulykke. Hiint Træk af Caligula viser, hvorledes den høieste Tilegnelseslyst forbinder sig med Tilintetgjørelseslyst; thi om han endog var affindig, saa var han dog et Menneske, og Afsindigheden aabenbarer Meget af hvad der i den menneskelige Natur skal beherskes eller qvæles. Den er lykkelig, hvem Religionen eller Grundsætninger gav en Modvægt mod medfødt Lidenskabelighed, men hos ham, om hvem Talen er her, manglede disse. Og naar nu tillige Sydens Blod koger i Aarerne med en Ild, som Nordboen ikke kjender; naar Tanken er bleven fortrolig med Mord ved den almindelige Blodsudgydelse; naar Foragt mødte ham hos den, han elskede; naar han saae hende forlade sig, for maaskee at forenes i et lykkeligt Liv med den, han hadede meest af Alle; naar Flugten stod ham aaben, og dette Øieblik endnu var hans, medens Havet i det næste for evigt vilde aabne sig mellem ham og hende; naar han med sin Selvforagt nødvendigviis maatte forbinde Had til det Gode; da indseer jeg vel, at hun, den Rene og Gode, ikke uskadt kunde skilles fra ham, at en opbrusende Tilintetgjørelseslyst maatte bemægtige sig ham, der ikke syntes at ville angre, men kun dæmpe sine Forbrydelsers Raab, ved at dynge den ene paa den anden. — Dog, jeg vil vende tilbage til min Fortælling, jeg vil fremsætte Carls Mord,

som det blev berettet mig, for at tilfredsstille Læserens Fordringer, skjøndt der er Intet, der lyder hæsligere i mine Øren, end denne hule, tomme Efterklang af en begaaet Misgjerning, der blev foretagen saa uventet, at den næsten staaer isoleret; der desuden minder om en Tidsalder, der er os fjern, og som ikke hører til dem, der begaaes i Norden.

Richard havde, som Læseren erindrer, bedet Emilie at blive i Hytten, til hun saae mig komme forbi. Men hendes Uroe tillod hende det ikke, og hun gik op ad Veien, for, som hun troede, at møde mig. Da kom Carl, som den gamle Bonde, hvem Hytten tilhørte, fortalte, endnu med det blodige Vaaben i Haanden, og ansporende Hesten til det iilsomste Løb, imod hende. Hans Hund fulgte ham i nogen Afstand. "Du her!" sagde han, og standsede Hesten.

"Carl!" sagde hun, "har du dræbt Johan?"

"Jeg tænker det", var hans Svar.

"Carl!" raabte hun med den Kraft, som undertiden viste sig hos hende, "Carl! du er forfærdelig!"

"Følg mig!" forlangte Carl; "jeg reiser bort; følg mig, Pige; den Døde er død."

"Gaae fra mig", svarede hun, og vristede sig ud af hans Arme, da han gjorde Forsøg paa, at tvinge hende op paa Hesten. "Nei!" raabte hun, "Johan er ikke død, du har ikke kunnet dræbe ham."

"Endnu engang", gjentog Carl, og truede Bonden, der vilde nærme sig, "følg mig!"

"Lad mig gaae," sagde Emilie, "jeg vil see Johan; han lever, — han er ikke død!"

Da løftede Carl Kaarden; — han maatte føle, at hun mulig havde Ret; — et usikkert Blik, der tilsidst gik over til djævelsk Triumph, traf Emilie, og idet han raabte; "saa døe da du!" foer hans Kaarde i hendes Bryst. Han slyngede den fra sig ind i Skoven, og fløi forbi i susende Carriere. "Fader i Himlen! lad mig samles med Johan!" hørte Bonden hende bede, og da han havde lovet at bringe hendes Afskedshilsen, opgav hun sin Aand. Dagen efter skulde hun begraves; og da hun bleg, men endnu skjøn i Døden, laae i den hvide Kjole paa Baaren, samledes Landsbyens Beboere, der ikke kjendte Aarsagen til hendes pludse Død, og strøede under Taarer Blomster paa Veien, som Ligtoget skulde gaae. — Ogsaa Livets Skjæbne har en Andeel i de Forbrydelser, der begaaes, idet den stiller dem, i hvem de slumre, i et saadant Forhold, at Fristelsen henriver dem; men den tør vi dog kun beundre: mange af Penselsstrøgene i Livets Malerie ere sorte, men i Forbindelse med de andre danne de det skjønneste Billede, hvor den mørke Farve heller ikke tør mangle. —

Carls Mord blev kun bekjendt iblandt Faa; og foruden den gamle Bonde og hans Kone, der vare tilstedeværende, og Richard, Carls Secundant, og hans Familie, vare der endnu kun tre Personer, som erfarede det. Naturlig Ulyst til at gjøre denne Sag til Gjenstand for almindelig Omtale, Hensyn til mig, og senere til Carls ulykkelige Familie, bragte Richard til at kræve et ubetinget Taushedsløfte, og jeg billigede ganske hans Fremgangsmaade. En høi Øvrighedsperson hørte til Medviderne; og skjøndt han med Omhyggelighed lod anstille Efterforskninger for at udfinde Carls Opholdssted, og saaledes faae ham draget for Domstolen, ventede vi os dog ikke Noget af dem, thi det var let for Carl at skjule sig i denne stormbevægede Tid, og vi formodede ham allerede et Sted i Frankrig. Iøvrigt paastod Richard, at hans Moder kjendte hans Opholdssted, og at han havde Grunde til at antage, at hun havde sendt ham betydelige Summer.

Min Sundhed var vel atter bleven rystet, men min kraftige Natur, og min fuldkomne Helbredelse, før jeg erfarede det Sidste, holdt mig opreist. Richard tilstod, at det især var af Frygt for, at jeg for tidlig skulde erfare Carls Gjerning, at han havde taget saamange Forsigtighedsregler, da den sande Fare allerede tidlig var forbi. Han vilde have fjernet mig

længere fra Skuepladsen for denne Begivenhed, hvis ikke mit farlige Saar og flere andre Omstændigheder havde hindret ham; og da han vidste, at jeg ikke kjendte Omegnen, og havde besluttet aldrig at fjerne sig længe fra mig, haabede han, at jeg ikke uforberedet skulde erfare Emilies Død. Den Aften, da jeg opdagede hendes Grav, var han imod Forventning bleven nødt til at blive længe borte; et Bud, han havde affendt, havde ikke truffet mig; men da han selv vendte tilbage, erfarede han af den Mand, hos hvem vi boede, hvilken Vei jeg havde taget. Da han kom i Nærheden af Kirken, uden endnu at have seet mig, ahnede han, hvor jeg var, og bragte mig, der endnu laae bevidstløs paa Graven, hjem til vort Opholdssted. Den næste Dag troede han at spore Begyndelsen til Vanvid; snart rasede jeg, snart lod jeg mig lede som et Barn, og selv fortvivlet, hørte han mig afvexlende spotte over Styrelsen, og tale om min Ulykke under milde Klager. Han kunde ikke føre det over sit Sind, at tvinge mig, naar jeg vilde gaae til Emilies Grav, og her brød min Fortvivlelse endelig ud paa den Maade, jeg ovenfor har beskrevet. Det var maaskee den eneste Gang i hans Liv, at hans Kraft ganske forlod ham, idet han tillige bebreidede sig sin egen Uforsigtighed, — og dog vilde Ingen have kaldt det Uforsigtighed, naar Emilie endnu havde levet. Det var forunder-

ligt, saa fast han og jeg Aftenen før min Kamp med Carl vare overbeviste om, at denne maatte falde; — Himlen forandrede Udfaldet; jeg vil ikke klage.

Men jeg maatte atter ud i Livet, og med Begjærlighed greb jeg Hertug Carls Tilbud at gaae til Frankrig. Ifølge et Brev til ham, hvori jeg underrettede ham om mit Ønske, erholdt jeg hans Tilladelse til at blive i Frankrig saalænge jeg vilde, imod efter denne Tid at vende tilbage til Sverrig. Richard vilde følge med, og vi reiste i Selskab til min Onkel, hvem jeg allerede havde gjort bekjendt med Alt. Med Bemod tog jeg Afsked fra min gamle faderlige Ven, og kort efter indskibede vi os til Toulon.

Ellevte Capitel.

Det var paa denne Tid, at Napoleon havde sat Europa i Forbauselse ved Toget til Ægypten. Ogsaa jeg var henreven af dette Genies Heltebedrifter, og følte en levende Glæde, ved at skulle træde i Forbindelse med ham. Men ligesaalidet som jeg her vil tillade mig nogen Bedømmelse af denne Mand, havde jeg dengang gjort mig Rede, hvorfor hvert Ord, jeg hørte om ham, i saa høi Grad interesserede mig. Jeg hadede de Uhyrer, den franske Revolution havde avlet, og skjøndt jeg erkjendte dens Værd i Historien, hørte jeg med Forbittrelse den Maade, hvorpaa Ver=

densstyrerens Tanke blev udført ved de blodtørstige Rædselsmænd. Jeg var begeistret for Revolutionen, men ikke for Revolutionens Redskaber. Men ud af disses Skarer var nu den unge Corsikaner fremtraadt; han havde hævet sig fra Ringhed til den første Generals Post; ingen Grusomhed havde besmittet hans Feltherreliv, og med den Godmodighed, hvorpaa jeg havde hørt saamange Exempler, forbandt han en vældig Aandskraft og et omfattende Genie. Det var disse ophøiede, dristige Planer, som han udførte med Fiinhed, Kraft og Selvtillid, der henreve mig med saa mange Andre; især syntes hans nuværende Foretagende mig stort, og han havde vundet min Phantasie, om end ikke mit Hjerte.

Napoleon havde, da vi landede i Toulon, seiret over Mamelukkerne ved Pyramiderne; men Nelson havde ødelagt hans Flaade ved Abukir. Engelske Skibe krydsede i Middelhavet, og først i Slutningen af September lykkedes det Richard og mig at naae Ægypten. Vi begave os strax paa Veien til Cairo, hvor Regjeringens Sæde var. Man har paastaaet at Napoleon vilde grunde et Rige i Orienten, og som hans egne Yttringer snarere bestyrke end gjendrive et saadant Sagn, synes det ogsaa at hans Politik tydede hen paa Mere, end blot som Erobrer at sikkre sig den faste Besiddelse af Ægypten. Saaledes søgte han i sine

Proclamationer at bibringe Landets Indbyggere den Mening, at han var en anden Muhamed, og hans Underhandlinger om at gaae over til "de Rettroende" synes, skjøndt aldrig nogen Beslutning, dog at have været mere end blot Spøg. Han var, da vi ankom til Cairo, beskjæftiget med sine Planer med Hensyn til Landets Organisation, og maatte opbyde al sin Kraft og Klogskab for at holde Folket i Tømme. Femtusinde Moslems havde for nylig maattet bøde med Livet for den Opstand, hvori de havde deeltaget mod de Franske; men Gjæringen var almindelig, og med Glæde hørte man om Englands Understøttelse. Da saaledes den egentlige Krig hvilede, kunde Hensigten af min Reise for det første ikke opnaaes; og skjøndt man modtog mig med Høflighed, paa Grund af min Anbefalingsskrivelse fra Hertug Carl, forblev jeg dog uden Ansættelse i den franske Leir. Napoleon var paa denne Tid i en yderst lidenskabelig Sjælstilstand, og de faa Samtaler, jeg havde med ham, saavelsom de Planer, han paa denne Tid syntes at nære, kunde kun bidrage til at fjerne mig fra ham. Hvor mangen Aften stod jeg ikke den Tid paa det nøgne Bjerg, ved hvis Fod Cairo er bygget, og saae tilbage paa mit Fødeland. Da var det, at den døde, sørgelige Natur, hvor Fuglens Flugt, Dyrets Gang, Luften, Jorden, Alt ligesom vidner om Træthed, opfyldte min

Sjæl med den dybeste Bitterhed; jeg tænkte tilbage paa den, der var bleven mig fraranet ved Morderhaand, og grublede ofte i dyb Melancholie over den Lykke, at kunne døe hen, og rives ud af denne glædeløse Tilværelse. — Richards Venskab og Fortsættelsen af mine Studier lode mig gjenvinde Herredømmet over mig selv, og det var Religionen, som fuldkommen helbredede mig for mit Tilbagefald, idet den forhøiede min Glæde ved hiint, og skjænkede mig Kraft til at ville fordybe mig i disse.

Hvad Richards Modtagelse hos de Franske angaaer, da var han i Begyndelsen langt heldigere end jeg. Man modtog ham med Glæde ved Hospitalerne, og han vandt overalt Agtelse ved sit Mod og sin Duelighed, saa at selv Napoleon blev opmærksom paa ham. En Officeer, hvem kun en farlig Operation kunde helbrede, var bleven opgiven af de franske Læger, da Ingen vilde foretage denne. Richard paatog sig det, og fuldførte Operationen med Held, og opvakte herved de Tilstedeværendes Beundring, blandt hvilke ogsaa Napoleon var. "Jeg har bemærket Deres Iver", sagde denne til ham; "De har ofte viist et Mod, der grændser til Opoffrelse; De kan fordre en Belønning." — "General!" var Richards Svar, "har De læst Guions Historie?" — Iøvrigt kunde han ikke lide

Napoleon, og paastod, at der gaves flere saadanne paa Corsica.

Endelig ophørte ogsaa min Uvirksomhed. Medens Napoleon foretog sig en Reise ved det røde Hav, samledes en tyrkisk Hær i Syrien for at tilbageerobre Ægypten. Napoleon ønskede at forekomme denne, og jeg var iblandt hans Følge, da han med 10,000 Mand rykkede imod den.

Ved det middellandske Hav ligger Fæstningen El Arisch, det gamle Rhinocolura. Dens Besiddelse er af Vigtighed for den, der behersker Ægypten, og Napoleon besluttede at erobre den. Fuld af Begjærlighed efter at vise ham, at jeg ikke var kommen, for at være ørkesløs i hans Leir, red jeg til ham i samme Øieblik en af de Bataillоner, som skulde fornye Angrebet, mistede sin Chef ved en Kanonkugle, og forlangte at føre den imod Fienden. Han betænkte sig. "General!" sagde jeg, "jeg bestiger Voldene!" — "Skynd Dem da", svarede han, og pegede med sit indtagende Smiil paa en anden Bataillon, der allerede var i Færd dermed. Jeg galoperede frem, og sprang af Hesten. "Franskmænd!" tiltalede jeg Soldaterne, "Generalen bemærker os; vi maae være de første; vi maae hævne den Faldne!" og rykkede frem i Stormskridt. En Hagl af Kugler modtog os; mine Vaabenbrødre faldt til alle Sider; men et Øieblik efter

stode vi paa Skandsen, og Fienden flygtede. Fæstningen var kort Tid efter erobret; vi marcherede forbi Napoleon, der var stegen af Hesten, for at udmærke Seierherrerne. "Vaabenbrødre!" sagde han til min Bataillon, da den nærmede sig, og omfavnede mig i Hærens Paasyn, "denne vil i Fremtiden føre Eder." — "Til Seier eller Død", svarede jeg, og vendte mig imod dem, og takkede Generalen med rørt Hjerte for hans Godhed. Skjøndt jeg ikke undgik Misundelsen, havde jeg dog al Grund til at være tilfreds med det Liv, jeg fra denne Dag førte i den franske Leir.

Vi fortsatte vor Marche ind i Palæstina, gjennem de store Sandørkener, der findes her. Jeg red ofte ved Napoleons Side, idet han, naar han opfordrede mig dertil, spøgende bemærkede, at jeg var kommen hertil, for at gaae i Skole hos ham. "Jeg plages af Tørst", sagde han en Dag til mig; "men jeg vil ikke drikke. Mine Soldater tørste ogsaa. Og dog hvor herlig er denne Ørk! Her er frit Rum for Tanken, Umaalelighed for Ønsket. Eensom, grændseløs, uudgrundelig. Kun Franskmænd i denne Ørk! Ha! vidste I"... Han fuldendte ikke; men hans stolte Blik, der var vendt mod Havet, lod mig formode, at han tænkte paa sine Modstandere i Frankrig.

"General!" sagde jeg efter nogen Taushed; "troer De ikke, at baade Skjønhed, og — Lykke maa være begrændset?"

"Grændser!" raabte han med et flammende Diekast; "Grændser er der, men jeg seer dem ikke. Der maa være Grændser, men jeg tænker det kun!"

"Men kan Sjælen finde Roe i denne Umaaleligheed?"

"Roe?" sagde han efter et Dieblikś Taushed, "den Følelse kjender jeg ikke; men dens Plads er ogsaa først ved Grændsen."

"Mon den ikke er nødvendig for at naae Grændsen? Mon ikke Livets Hensigt?"

"Livets Hensigt!" raabte han, og vendte sig hurtigt imod mig, "den kjender De ikke. Hver har sin. Men vi bør handle, som om vi selv bestemte den."

"Jeg er enig med Dem, General!" svarede jeg, "og dog ikke enig. Jeg troer paa en levende Gud."

"Godt! godt!" sagde han i dyb Eftertanke; "maaskee! hvem veed det!"

Vi red længe, uden at han sagde Noget. Pludselig foer han op, og spurgte mig, om jeg ikke havde sagt ham, at jeg var fra Danmark. "Jeg var i Begyndelsen mistroisk imod Dem", vedblev han; "en af Deres Landsmænd havde kort iforveien bedraget mig. Det var et dygtigt Menneske; jeg kunde have brugt

ham; men jeg greb ham i Løgn, og derover forbittredes han imod mig. Han ophidsede Folket i Cairo, og hans Dødsdom var allerede fældet; men han undgik sine Bevogtere, og er nu i Fiendens Leir."

"Han var af lille Vært med et forbryderisk Ansigt?" spurgte jeg med Heftighed.

"De er hidsig", sagde Napoleon med Kulde.

"Han kom til den franske Armee", vedblev jeg, idet jeg fattede mig, "kort efter Landingen i Ægypten. Hvis han ikke har givet sig et falsk Navn, da kaldes han Carl C."

"Deres Beskrivelse passer, undtagen Navnet. Han er Deres Fiende, og har begaaet en Forbrydelse imod Dem, som De vil hævne. Træffer De ham ikke, da lover jeg Dem, at Franskmændene ville det. — Der er en anden Dansk i Armeen", blev Napoleon ved; "det Navn, De sagde, minder mig om ham. Jeg traf ham paa Hospitalerne i Cairo. Det er en stor Charakteer, som man kalder det, men han er for simpel. Han er paa sin Plads, ellers burde han føre Kaarden."

"Han er simpel", svarede jeg, "men dog, som De siger, stor."

En Efterretning om, at Gaza kunde sees i det Fierne, afbrød vor Samtale, og et Corps Mamelukker, der havde samlet sig, gjorde Fordring paa Hærens

Opmærksomhed. Gaza aabnede sine Porte, og før vi rykkede mod Jaffa, fortalte jeg Richard, hvad der syntes at antyde Carls Nærhed. Han vidste allerede, hvad jeg først nu havde hørt, men ansaae det ikke for vigtigt nok til en Meddelelse, som han forudsaae vilde gjøre et ubehageligt Indtryk. Men det Følgende vil vise, hvor grundet vor Formodning var.

Jaffa forsvarede sig med beundringsværdig Tapperhed, men de Franske seirede og toge Byen med Storm. Jeg holdt til Hest uden for Fæstningen, da jeg saae en ung, rigtklædt Tyrk galopere derfra, for at søge sin Redning i Flugten. Han havde vendt sit Ansigt imod mig, og i Øieblikket gjenkjendte jeg ham. Jeg satte Sporerne i Hestens Sider, og forfulgte ham. "Det er den tappre Franke, der er bleven en Rettroende", sagde min Tjener, en arabisk Overløber, der iøvrigt bar virkelig Hengivenhed til de Franske, "men hans Hest løber hurtigere end vore." — "Du indhenter ham ikke", vedblev han efter et lidet Ophold, i hvilket Afstanden mellem os og Carl var voxet betydeligt; "hans Hest flyver som Søndenvinden, thi den stammer fra Kerda af Racen Kohayleh!" Jeg indsaae det Sande i hans Bemærkning, og red tilbage, men med det sikkre Haab at træffe ham engang endnu; — et Haab, der kun indtraf altfor vel.

Den franske Armee drog kort efter mod Acre. Medens Napoleon uden Held beleirede denne, samledes en fiendtlig Hær af forskjellige Folkestammer i Samarien. For at standse dennes Fremskridt udsendtes Kleber med 3000 Mand, — blandt disse vare ogsaa Richard og jeg. Efterat have slaaet flere fiendtlige Afdelinger, nødtes vi endelig til at standse ved Bjerget Tabor, hvor 30,000 hævngløbende Muhamedanere omringede os; vor Stilling var fortvivlet; vi forudsatte vel at Napoleon kjendte vor Fare, men frygtede for at hans Hjælp vilde komme for sildig. Da opfordrede Kleber Nogle af de franske Officerer til det farlige Foretagende at forsøge paa igjennem den fiendtlige Leir at naae Napoleon, og fremskynde Hjelpehærens Ankomst; Ingen adlød, thi Fortvivlelsen var almindelig, og de saae overalt den visse Død. Jeg var tilstede i Krigsraadet, og traadte frem, for at tilbyde mig; mit Forlangende blev tilstaaet, og de ærgjerrige Franskmænd kappedes nu om at tilbyde sig.

Da jeg forlod Klebers Telt, mødte jeg Richard. Jeg underrettede ham om hvad der var skeet, og da jeg endnu havde tre Timer tilbage, besluttede vi at vandre langs med Leiren, for fra de Høider, hvor den udstrakte sig, at nyde Synet af det herlige Landskab, hvorover den nedgaaende Sol kastede sine sidste Straaler. I en Skov hvor Palmer og Citrontræer

vorede tæt ved hinanden, satte vi os, noget fjernede fra Leiren, i det bløde Græs, hvor en Kilde sprudlede frem ved vor Side.

"Hør, hvor Vinden suser over Genezarets Søe", sagde Richard, og vendte Øret derimod; "nu taarne Bølgerne sig som dengang, da Frelseren befalede over Stormen."

"Seer du", sagde jeg, og pegede mod Venstre, "hvor Maanen straaler over Toppen af det hellige Bjerg."

"Tabor!" raabte Richard begeistret, "gid jeg kunde naae din Top, og staae hvor engang Han stod!"

"Maaskee han ogsaa har været her", sagde jeg. "Her stod han maaskee som Yngling i en Aften som denne, og lyttede til Kildens Rislen, naar Maanens Straaler spillede paa dens Vande, og glædede sig i den uendelige Kjærlighed."

"Eller han beskuede Himmellegemernes Gang", sagde Richard, "og glædede sig i den harmoniske Orden, og følte at han kjendte den evige Sandhed."

"Maaskee den gamle Ceder der dengang var ung", vedblev jeg, "maaskee den skyggede over ham, naar han slumrede."

"Dette Lands Minder", sagde Richard, "ere skjønnere end Barndommens, skjønnere end Kjærlighedens; her kunde jeg have Lyst til at døe."

Jeg følte, hvor nær Døden laae os, og opfyldt af Længsel vendte jeg vor Samtale hen paa hans Søster. Endelig sagde jeg ham, at det var Tid for mig at gaae. Vi vilde just reise os fra det Sted, hvorpaa vi havde hvilet, da han bad mig at blive liggende, idet han tillige pegede paa en Hund, der nærmede sig os igjennem Skoven. "Det er Carls Hund", hviskede han til mig, som ogsaa troede, at have gjenkjendt den. Kort efter viste dens Herre sig. Hans Ansigt var blegere end jeg nogentid havde seet det; Furen i hans Pande var bleven endnu dybere, og en mørk Ild flammede i hans Øine. Uden at bemærke os, naaede han den Plads, hvor vi laae skjulte under Træernes Skygge, idet hele hans Opmærksomhed syntes at være rettet imod den franske Leir, da hans Hunds Gjøen underrettede ham om Fremmedes Nærværelse. "Forræder!" raabte Richard, idet han sprang op, og lagde sin tunge Haand paa Carls Skulder, "nu følger du med os til dem, du har forladt."

"Eller vil du hellere falde her?" sagde jeg, og traadte frem med dragen Kaarde.

"Du her?" raabte Carl med Frygtens og Forvildelsens gyseligste Udtryk i sit Ansigt, og bævede under Richards Arm.

"Jeg kan ikke myrde en Værgeløs!" vedblev jeg, "forsvar dig, skjøndt din Død er vis."

"Helvede!" stammede Carl, "sender du dine Djævle mod mig!"

"Søg at fatte dig, Carl!" sagde jeg, "og tag en Beslutning."

"Ingen Kamp!" raabte Richard, og vilde drage Carl med sig.

I samme Øieblik lød et Knald fra Buskene; en Kugle foer hen over os, og en Tyrk, som flere Andre i kort Tid fulgte, sprang frem. Carl rev sig i Forvirringen løs; jeg vendte mig imod ham, der forsvarede sig med Fortvivlelsens Mod, indtil han sank død ned for min Kaarde. Imidlertid vare mange Franske fra den nærliggende Leir komne til, og vore Fiender maatte flygte. Den første, jeg saae mig om efter, var Richard; men hvor stor var min Forfærdelse, da jeg saae ham henstrakt paa Jorden!

"Jeg er truffen", sagde han med mat Stemme, efterat jeg havde skilt ham ved Byrden af deres Lig, som hans Kæmpestyrke havde dræbt.

"Hvor?" raabte jeg; "er dit Saar farligt?"

"Min Død er vis", svarede han med blid Stemme; "see her", vedblev han, "denne Dolk er forgiftet, mit Saar brænder som Ild."

"Du tager feil", raabte jeg med Fortvivlelse, "du vil ikke døe af dette Saar". Jeg havde hørt, at et Saar af denne Art blev uskadeligt, naar en Anden

sugede Giften deraf, og jeg rev Richards Klædning op, for at forsøge dette Middel.

"Nei min Ven", sagde han, og lagde sin Haand over Saaret, "det hjælper ikke; hvorfor skulle vi døe begge? — Hjælp mig hen paa en reen Græsplet, og øs lidt Vand paa mit Bryst." — "Sæt dig ved min Side," blev han ved, da jeg havde opfyldt hans Ønske, "jeg har endnu lidt tilbage; lad os handle som Mænd. — Fortvivl ikke; Gud er i Døden, som i Livet." — "Jeg saae Carl falde", sagde han lidet efter; "han vil vel ogsaa engang angre." Heftige Convulsioner greb ham, og det var som hans kraftfulde Aand vilde gjøre disse Modstand. Han trykkede min Haand; "til Emilie", hviskede han, "god Nat! i Jesu Navn"; og hans Øine brast. Da var det, som mit Livs Lys slukkedes; jeg holdt det kolde Lig i mine Arme, og stirrede paa de ædle, afsjælede Træk.

Da min Tanke atter vendte sig fra Richard, saae jeg mig omgiven af franske Soldater. Jeg fulgte Richards Lig tilbage til Leiren, og satte mig paa min Hest, for at udrette mit Ærende hos Napoleon.

Tolvte Capitel.

Fienden var slaaet, og Levningerne af hans Hær flygtede til Damascus, og ved Foden af Tabor jub-

lede Franskmændene over deres Befrielse; men jeg følte mig fremmed for den almindelige Glæde. Jeg forlod de muntre Skarer, og satte mig i den stille Aften under et Træe i nogen Afstand fra Leiren. Jeg følte mig nu ganske ene, thi en Ven, som Richard, kunde jeg aldrig finde; jeg undredes over min Skjæbne, at skulle berøves dem, jeg elskede meest, og uagtet jeg ikke fortvivlede, følte jeg dog heller ikke nogen Trøst ved Tanken om det Forsyn, hvis Tilværelse jeg var overbeviist om. Da hørte jeg en Hunds Tuden i nogen Afstand; de ynkelige Toner vækkede min Medlidenhed, og jeg reiste mig for at undersøge Aarsagen dertil. Det var en hvid, ganske udmagret Pudel, der løftede sit Hoved mod et Træe, hvortil et menneskeligt, halvt fortæret Legeme var fæstet. Det var Carls; hans Forbrydelse var betegnet til Afskrækkelse for alle Franske. — Han havde berøvet mig Meget, og nu, — nu kunde jeg ikke hade ham, da dette usle, af Rovfugle omflagrede Lig, denne Hund, der dog elskede ham, og som han ogsaa havde elsket, viste sig for mig. Beklage ham maatte jeg af Hjertets dybeste Grund, græde Sorgens bittreste Taarer over Mennesket og Menneskets Liv. Jeg maatte prise Guds Naade, at jeg ikke var bleven som han, thi en Spire til alt Ondt, maatte jeg sønderknuust bekjende, fandtes hos mig, saavelsom hos ham. Jeg

var mig ingen stor Brøde bevidst, og dog maatte jeg græde som en Angrende. Da erkjendte jeg ogsaa først Christendommens store Lære, at Vantroen fordømmer, og Troen frelser, thi havde Carl troet, da havde han aldrig endt saaledes. En forunderlig Hengivenhed opfyldte mig, og jeg besluttede kun at see Guds Styrelse, Guds Naade i mit Liv. Jeg vendte tilbage til mine Vaabenbrødre, og glædede mig med dem, men min Glæde var dog ikke som deres.

Men nu var jeg ogsaa i Modgangs Skole moddnet til Mand, og Lidenskaberne begyndte at tabe deres Herredømme over mig. Lidt efter lidt havde Ærgjerrigheden faaet en mægtig Stemme i mit Bryst, men jeg besluttede ikke at følge den; jeg vilde ikke længere offre en fremmed Sag mine Kræfter. Da derfor Napoleon, efter Ophævelsen af Acres Beleiring, indskibede sig til Frankrig, og indbød mig til at følge sig, erklærede jeg at jeg vilde vende tilbage til Sverrig. "En ny Tidsalder forestaaer Europa", sagde han; "jeg vil søndertræde den gamle Orden, og selv danne en ny. Vil De følge mig? jeg lover Dem mit Venskab." Jeg tilkjendegav ham min Taknemmelighed, men gjentog ham mit urokkelige Forsæt. "Velan da!" sagde han, og rakte mig sin Haand; "dersom De engang betænker Dem, da vend tilbage til Frankrig." Men til denne Dag er jeg bleven mit Forsæt

troe, og vil fremdeles blive det. Maaskee en glimrende Lykke vilde bleven mig til Deel ved hans Keiserhof, — men ingen større, end den jeg nyder her i Sverrig. Her er min Onkel flyttet til mig, og til hans Gods reiser jeg ud, naar mine Forretninger i Hovedstaden ikke hindre mig. — Du vil maaskee spørge, kjære Læser, om jeg er glad eller sørgmodig? — Ingen af Delene, som man i Almindelighed forstaaer disse Ord. Livets største Lykke, især et Huus, hvor Emilie og Richard levede hos mig, er mig for bestandig nægtet; men jeg er Mand, og hvor min egen Kraft er for svag, der har jeg lært at søge min Glæde i Gud.

Ungdomsaar.

Novelle

af

Peter Engel Lind.

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandling.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1840.

Ungdomsaar.

Novelle.

Paa den østlige Side af Bornholm, imellem Svanike og Nexøe, ligger en smuk og venlig Dal, som paa Grund af dens ikke ubetydelige Længde bærer Navn af Langedal. Om Foraaret, naar Sneen smelter, gjennemstrømmes den af et bredt og hurtigt løbende Vand; om Sommeren derimod er den bevoxet af friskt og frodigt Græs. Dens ene Side ligger for en stor Deel aaben for Østenvinden, naar denne kommer over Havet; thi her sænker Dalen sig kun ubetydeligt, og de smaa Skovpartier, som findes hist og her, dække den ikke tilfulde; men imod Vest beskyttes den af en skovbevoxet Klipperyg. En opkastet Vei, hvis midterste Deel er en Bro, fører over Dalen, og forsvinder histovre i den lille, men langstrakte Skov. Der hæve de unge Ege- og Bøgetræer sig bag hinanden, men lidet tilhøire har en nøgen, fremtrædende Klippe leiret sig midt iblandt dem og deler Skoven i tvende Dele. Her er smukt, og Vandringsmanden stand-

ser gjerne og beskuer de grønne Træer og den graae Klippe og lytter til Fuglenes Sang, der lyder saa sødt og venligt i den stille, eensomme Dal. Men gaaer han derover og fortsætter sin Vei opad igjennem Skoven, da fører denne ham snart til den høitliggende Slette, hvis Marker og Agre oplives af malerisk henkastede Trægrupper. Nye Hoider begrændse i Baggrunden denne Slette; men der begynder Heden, som ikke fremviser andet, end nogne Klipper i den brune Lyng. Hellere seer han tilbage paa de Steder, hvorfra han kom; paa Skoven, som fra Skrænten stiger ned i Dalen; paa det hele Kystlandskab, som ligger bag denne, og blandt sine rige Afverlinger ogsaa fremviser Byen Nexøe; paa Havet endelig, det vide Hav, hvor en Fiskerbaad i Nærheden af Landet, og en enkelt større Seiler i det Fjerne tildrager sig hans Opmærksomhed.

I denne Egn laae for flere Aar siden en betydelig Gaard. Hovedbygningen med sin hvide Muur og sine klare Ruder var opført langs med Skrænten, og Skoven med sin blomsterrige Jordbund, med sine Græspletter, som dens Krumninger dannede, med sine vilde Rosenbuske og Caprifolier, var Beboernes yndige Lysthave. Gaarden tilhørte min Fader, og der blev jeg født den 1ste November i Aaret 1772. Mit Navn er Theodor Munk.

Min Fader var en dannet, kundskabsrig og velhavende Landmand. Af Charakteer var han aaben, gavmild

og frimodig; heftig af Temperament, rask til at handle, men tillige tænksom og forstandig. Feilede han, da skete det ikke med Forsæt og ikke uden Anger; af Laster havde han ingen. I Christendommen fandt han de helligste Opfordringer til sin Virksomhed og den bedste Beroligelse for sit Sind. Af sine Huusfolk var han elsket; thi han levede med dem som en Fader. Han søgte at modarbeide den Forskjel, som Rigdom og Fattigdom har frembragt paa Menneskene, og hadede den epicuræiske Livsanskuelse, som paa Grund af denne Forskjel har udelukket Tjenestefolkene af deres Herrers Familieliv og udbredt Raahed, Misfornøielse og Usædelighed iblandt dem. Han havde den Lykke at være gift med en Kone, som han endnu elskede med den samme Varme, hvormed han i sin Ungdom havde stræbt at vinde hendes Kjærlighed. Hun var født i Kjøbenhavn og var der bleven opdraget med Omhu; min Fader havde lært hende at kjende, da han opholdt sig ved Universitetet for at indsamle Kundskaber, man ansaae gavnlige for ham i hans tilkommende Stilling som Landmand. Men hun fortjente hans Kjærlighed. Besjælet af levende Tro var hendes hele Liv et opløftende Udtryk af den Ydmyghed, Taknemlighed og Kjærlighed, hun følte til Gud. Hun var lykkelig, og kun een Tanke formaaede at give hendes Aasyn og hendes Ord et sørgmodigt Præg: det var Tanken om de Mange, som ikke ere lykkelige. Jeg var ikke mange Aar gammel, før jeg

vidste, hvad det Suk betød, der undertiden, naar hun sad ved stille, qvindelige Sysler, trængte sig fra hendes Bryst, og da hendes Hoved bøiede sig, og hendes Ansigt blev blegt og alvorligt. Men længe varede denne Stemning aldrig. Som hun oftere lærte mig, at naar jeg engang blev bedrøvet, da skulde jeg atter blive glad, om jeg kun vilde søge at blive bedre, saaledes overvandt hun al Sorgmodighed ved en fornyet Stræben efter at gjøre alt det Gode, hun formaaede. Det var naturligt, at denne ædle Kone, hvis Kald her paa Jorden var at gjøre vel, især maatte søge at virke for de Menneskers Lyksalighed, som levede under hendes Tag. Hendes velvalgte Opførsel og især hendes herlige Personlighed gjorde sig ogsaa seent eller tidlig gjældende paa alle vore Tjenestefolk, i hvis Selskab hun daglig spiste og arbeidede. Men da min Faders Bestræbelser her stødte sammen med hendes, udviklede sig i mit Hjem et huusligt Liv saa rigt paa Lykke, som det sjelden findes. Mine Forældre saae i hinanden det Ungdoms Ønske opfyldt, de nærede ved deres Forlovelse; og de sædelige, forstandige og glade Mennesker, som de kaldte deres Tjenestefolk, og hvem de havde bibragt Følelsen af Menneskeværd, belønnede deres Velgjerninger med den varmeste Hengivenhed. Det var Tjenestefolkene, som lærte mig at ære Fader og Moder; jeg har oftere paa festlige Aftener siddet hos dem under den stjerneklare Himmel, medens Bordet blev dækket bag de oplyste Vinduer, og

med andagtsfuld Glæde hørt paa den Roes, de tildeelte mine Forældre. Man maa ikke troe, at det var et omhyggeligt Valg, som havde forskaffet disse et saadant Huustyende; ogsaa de have havt Tjenestefolk, som i Begyndelsen vare usædelige, efterladende eller tyvagtige; men her meente de, at Hjælp især var nødvendig: de beholdt dem, og med faa Undtagelser fik de senere Grund til ikke at ville skille sig ved dem.

Jeg var mine Forældres eneste Barn, født i det ottende Aar af deres Ægteskab. To Brødre, som vilde have været ældre end jeg, vare begge døde i en tidlig Alder. Nogle meente, at jeg blev forkjælet; i Løbet af min Fortælling vil det maaskee vise sig, hvorvidt denne Mening var rigtig.

Naar jeg i Erindringen gaaer tilbage til mine første Barndomsminder og springer over de intetsigende eller ubetydelige, da finder jeg mig siddende paa en mosgroet Steen ved Bredden af et lille Vand, som Kildevældet har dannet, der usynligt sprudler frem under en stor og fritliggende Klippe. En gammel, men lavstammet Eeg beskygger Vandet. Vinden kruser de smaa Bølger og rasler i Træets Blade. Stedet ligger lavt, og Udsigten begrændses af høiere liggende Markers grønne Flader. Her er stille, eensomt og hemmelighedsfuldt. Det synes, som det mørke Vand vilde aabenbare Noget, og den tause Klippe skulde være Vidne dertil; det synes, som man ved sin Nærvæ-

relse forhindrede Noget, der skulde skee og ikke maatte dvæle her for længe. Klippen har et saa trofast, saa alvorligt, saa ærværdigt Udseende; den er taus, men synes at give Agt paa hvad der skeer; blev en Misgjerning øvet her, da vilde den løfte sin Røst og raabe høit og frygteligt. Her sidder jeg og lytter med spændt Opmærksomhed og hemmelig Gysen til min Ledsagers vidunderlige, tiltrækkende Fortællinger om Dværgenes Færd i de underjordiske Boliger; thi paa dette Sted lade de sig undertiden see; her have de en Opgang og et overjordisk Forsamlingssted. Han lærer mig, at de gode Mennesker have intet at befrygte af dem, thi Christus har knust al Djævelens Magt; ja at de maaskee aldrig have egentlig Lyst til at gjøre Skade, thi mange Sagn berette, hvorledes de have hjulpet de Betrængte. „Men troe de da paa Gud?" spurgte jeg. „Det just ikke", var hans Svar. „Man mener, at de i tidligere Dage have forseet sig og nu til Straf maae tilbringe deres Liv paa Steder, hvor intet Lys kommer til dem, hverken til Legemets eller Sjælens Øie. De ere bange for Korset og skjælve, naar de høre Kirkeklokken ringe."

„Gaae de da aldrig i Kirke?" spurgte jeg fremdeles.

„Nei; dog siger man, at de længes efter et bedre Liv, og at naar et Menneske kan elske dem og føle varmt for deres Vel, da have de baade Glæde og Gavn deraf."

Denne Samtale gjorde et dybt og levende Indtryk paa mig. Jeg blev opdraget i Gudsfrygt, og min Moder havde ofte i Aftenskumringen taget mig i sin Favn og fortalt mig om Gud og Frelseren. De stakkels Underjordiske, som maaskee gjerne vilde høre det Samme, og som bleve glade, naar et Menneske holdt af dem, beskjæftigede mig uafladelig. Nogle Spørgsmaal, jeg gjorde min Fader, bleve vel besvarede paa en Maade, der skulde tilintetgjøre min Tro paa slige Væseners Tilværelse, men hans Ord gik forbi mit Øre, uden at jeg fattede deres Betydning. Jeg havde seet de Underjordiske i deres dybe Gange, hvor Faklerne lyste; de vandrede dernede sørgmodige og stille med venlige Ansigter; de saae ofte paa mig og talte derpaa med hinanden: jeg følte Medlidenhed med dem og ønskede at trøste og hjælpe dem. Hiint gaadefulde Sted var ikke langt fra vort Huus; jeg begav mig ofte derhen, og snart havde det tabt alt Skrækkeligt for mig. Mine Ønsker bleve til Handlen. Under afbrudte Sætninger, som jeg udtalte halvhøit for mig selv, opreiste jeg en Dag et Kors i Nærheden af Kilden og ophængte en Klokke ved Siden deraf. De Ord, jeg sagde, indeholdt en Anviisning for de Underjordiske til den rette Benyttelse af disse Ting. Snart syntes mig dette at være for lidet. Jeg fattede den Beslutning at bygge en Kirke og begyndte med Møie at opføre dens Vægge af Græstørv og Leer. Min Fader overraskede mig ved

dette Arbeide. Han forstyrrede det ikke, men førte mig hjem under muntre og venlige Samtaler. Jeg var dengang fem Aar gammel; han indsaae, det var paa Tiden, at give mig en ordnet Beskjæftigelse. Iøvrigt blev han ikke vred paa den gamle Karl, som ved sine Fortællinger havde givet min Indbildningskraft en saadan Retning. Han meente, at Fabler og Eventyr ere Børnenes rette Dannelsesmiddel, og, som han overhovedet fandt Behag i at citere berømte Forfattere, anførte han i denne Henseende Plato, der i sit Værk om Staten fuldkommen billiger, at man begynder Børnenes Underviisning med Myther, naar disse blot ikke indeholde Meninger, der ere de modsatte af dem, som Børne have og skulle have.

Jeg havde glemt de Underjordiske og gik aldrig mere hen til den gaadefulde Kilde; andre Ønsker opstode hos mig, og den Ængstelighed, hvormed mine Forældre iagttoge mine Skridt, fremkaldte ikke nogen lignende Stemning hos mig. Havet laae neppe en halv Fjerdingvei fra mit Hjem; naar Stormvinden raste, saae jeg fra vore Vinduer med Beundring paa de vældige Bølger, og den stærke Brusen lød tillokkende for mine Øren; men endnu havde det ikke udsondret sig for mig fra den øvrige Verden, og ingen Attraa efter det førte mig hen i dets Nærhed. Da blev det engang efter en stormende Efteraarsnat forkyndt paa Gaarden, at der var et Vrag paa Strandbredden. Jeg ledsagede min Fader derned. Et tomastet

Skib var slynget ind over Klipperne og laae der med frygtelige Huller i den ene Side; fire menneskelige Lig fandtes i Nærheden deraf. Min Fader søgte at unddrage mig dette Syn og lod mig gaae hjem; paa Veien vendte jeg mig ofte omkring og saae med Forfærdelse paa det voldsomme Hav. Fra nu af stod min Hu til Havet. Ofte blev det mig tilladt at gaae derned i Selskab med Andre; en enkelt Gang alene, efterat mine Forældre først havde paalagt mig den største Forsigtighed. Med Fryd sprang jeg omkring paa Klipperne, stillede mig nær ved Havet og saae paa Bølgerne, som i taktfaste Slag skyllede imod dem. Mangen Gang grundede jeg paa den frygtelige Magt, disse kunne besidde; men naar de nu glede hen saa smukt og venligt, meente jeg, at Havet kun straffede Forbryderen og tilintetgjorde den Skibbrudne i retfærdig Vrede. En Deel af denne Egn bærer Navn af Maltqværn. Ligeoverfor de landfaste Klipper hæver sig i Havet selv en lav og kort Række af andre, der danne ligesom en Formuur til hine og modtage det første Slag af de oprørte Bølger. En Aften henimod Solens Nedgang blæste atter en vældig Østenvind. Jeg saae de høie Bølger og hørte den frygtelige Brusen. En uimodstaaelig Magt drog mig til Havet. Jeg steg ned ad Klipperne just paa hiint Sted, jeg ovenfor har beskrevet; jeg ændsede ikke den bedøvende Larm eller de gjennemblodende Stænk; jeg stod paa de

yderste Stene, hvor Havet skyller op, trænger sig frem og danner sig Revner og Huler og hemmelige Veie. Med inderlig Fryd hengav jeg mig til Elementernes Kamp, saae paa Bølgerne, der hævede sig høie som Huse, nu sank for deres egen Vægt, naaede hine Klipper, som stode frit i Havet, sprang over dem som stærke Kæmper, men modtoges saa haardt, at en Deel af dem opløste sig i Skum og foer høit i Veiret, medens en anden med utæmmet Raseri rullede op om Stedet, hvor jeg stod; Menneskeaandens Styrke rørte sig i mig; jeg tiltalte dem, jeg raabte høit, som vilde jeg udfordre dem til større Prøver, eller befale dem at være stille. Pludselig følte jeg en Haand paa min Skulder; det var min Fader, som førte mig hjemad. Da vi havde fjernet os saa langt, at Bølgernes Larm ikke kunde hindre ham i at høres, irettesatte han mig for den Frihed, jeg havde taget mig, og da jeg kom hjem, maatte jeg love, aldrig oftere at betræde dette Sted. Det var første Gang, jeg maatte opgive en alvorlig meent Tilbøielighed; ofte syntes Havet at vinke mig til sig, naar jeg i eensomme Øieblikke var overladt til mig selv, og en Ahnelse af de Hindringer, som kue Livet, en Ahnelse af Sorg opstod hos mig.

Et Par følgende Aar vare de mindst lykkelige, jeg tilbragte i mit Barndomshjem. Den Heftighed, hvormed jeg attraaede, havde begrundet mine Forældres Ængstelighed, og en Sygdom, hvoraf min Fader paa denne Tid

led, forhøiede hans Frygt og viste ham Farer allevegne. Mine Forældre vare enige i, at Livet kan ikke elskes for høit; men ved gjentagne Forbud imod Barndommens naturlige Ønsker, stode de i Begreb med at svække min Lyst ved Livet, og jeg beklagede mig ofte med Taarer for min Moder. Hun følte, at jeg havde nogen Ret, smilede medlidende til mig og lovede mig mere Frihed, naar jeg kunde vise Lydighed uden at bedrøves. Dog varede det neppe saalænge, før jeg opnaaede mit Ønske.

Min Fader havde gjenvundet sit Helbred. En Sommerdag, da han intet andet Bud havde, sendte han mig til Nexøe med et Brev, som skulde til Kjøbenhavn. Paa Veien saae jeg en Hugorm; med en Steen knuste jeg dens Hoved og gjemte den under en Busk, for at tage den med, naar jeg kom tilbage. I Nexøe sagde man mig, at den Skipper, med hvem Brevet skulde afsendes, var gaaet noget mere sydpaa, men vilde ligge stille der en Timestid for at indtage Fisk. Da Skibet kun var en Fjerdingvei fra Land, besluttede jeg at tage derud; der laae i Havnen en gammel Baad, og en halvvoxen Dreng var villig til at roe. Jeg seilede altsaa med ham, efterat jeg først havde afsendt et Bud til mine Forældre, der skulde fortælle dem Aarsagen til min længere Udeblivelse. Jeg havde kun eengang før været tilsøes, og følte mig meget lykkelig ved denne Hændelse; Drengen viste mig, hvorledes jeg skulde holde paa Roret, arbeidede selv

rask, og efter kort Tids Forløb var Brevet afleveret. Da vi vendte tilbage, fik jeg Lyst til at roe med; han lærte mig nu at holde paa Aaren, men glemte at sige mig, at jeg ikke maatte stemme Foden imod Beklædningen. Jeg var stærk, tog rask fat, men traadte saa haardt, at et halvforraadnet Sidebrædt sprang. Vandet styrtede ind med Voldsomhed; det hjalp kun lidet, at min Trøie blev stoppet i Hullet, eller at vi hældede os til den ene Side. Lykkeligviis vare vi endnu ikke komne for langt fra Skibet; vi gjorde Anskrig, roede selv hen imod det, og to Mand kom os øieblikkelig til Hjælp i en Baad. Vi sank just, som denne havde naaet os, og drivvaad kom jeg iland med Tabet af min Trøie. Her stod min Fader, som havde ahnet et Uheld, da han fik mit Budskab at høre; jeg forklarede ham, hvorledes alt var gaaet til og lod ham tydeligt mærke, hvor lidet det bekymrede mig. Da vi paa Hjemveien kom forbi hiin Busk, sprang jeg tilside og trak Hugormen frem. Min Fader studsede og forblev taus til vi kom hjem; men en glad Ahnelse gjennemtrængte mit Væsen, da en Samtale, han havde med min Moder, endtes med de høit og oftere udtalte Ord: „Han skal lære Alt."

Fra denne Dag erholdt jeg megen Frihed. Jeg var kun ti Aar gammel, men forud for min Alder. Mine Forældre havde indseet, hvor lidet de vandt ved ængstelig Forsigtighed og hvormeget min Natur trængte

til Frihed. Med Tillid til det Forsyn, i hvis Hænder de følte, de dog maatte betroe mig, og i Erkjendelsen af, at Indsigt og Oplysning var det bedste Gode, de kunde meddele mig, stræbte de fra nu af at lære mig selv at udlede de Regler og Indskrænkninger, som Religion og Fornuft kunde foreskrive min Virksomhed. „Vær fri, men vær klog," „vær fri, men vær god," vare Talemaader, som ofte bleve henvendte til mig med et mildt og kjærligt Blik; jeg bevarede dem troligt og gav dem ved alvorlig Eftertanke et bestandigt voxende Omfang. Jeg lærte at svømme, at klattre og at ride; en Hest, som jeg selv maatte pasſe, kunde jeg ansee som min egen. Jeg havde allerede iforveien sluttet Venskab med en stor Hund; det var lykkelige Dage, naar jeg, fulgt af denne, red ud i Bornholms vidunderlige Hede og efter et langvarigt Ridt stod af Hesten, for i en yndig Dal at lade denne græsse, medens jeg deelte min Aftensmad med min Hund. Vel lod jeg da min Phantasie svæve vidt omkring, men den saae ikke lave eller ligegyldige Ting; Naturen i dette skjønne Land gjør rene og bestemte Indtryk, mit Sind var alvorligt og opfyldt af Taknemlighed, og kun Billeder af Seier og uskyldig Lyksalighed beskjæftigede mig i disse Timer. Aldrig kom jeg tilbage uden at have oplevet noget bestemt, uden at kunne gjøre Rede for hvad jeg havde seet og tænkt. Paa samme Tid begyndte jeg hjemme at vise en større Flid end før; hvor den ikke var

en Følge af Lyst, blev den et naturligt Udtryk for den Taknemlighed, jeg følte. Min Fader var selv Student; han ønskede, at ogsaa jeg skulde opholde mig en Tid ved Universitetet og derpaa vende tilbage, for at blive Landmand: af flere Tegn troede han at have opdaget, at jeg havde Kald til denne Stilling. Eet af disse indeholder en Erindring for mig, som endnu er mig kjær. Over hans Jorder løb der en Bæk, hvis Leie i Nærheden af Gaarden stødte sammen med en Markvei og derved var bleven opkjørt; Vandet løb ureent og forplumret i mange forskjellige Hjulspor, og en Mængde løse Stene bedækkede Jorden. Jeg fik Tilladelse til at rense dette Sted, dannede et Leie for Bækken, befriede dens Bredder for Stene, beplantede dem med Piil og anlagde en ordentlig Vei. Det næste Aar var Jorden bedækket med yndigt Grønt; Vandet rullede klart og frisk over den steenbestrøede Bund og de unge Træer bøiede sig for Vinden. Med inderlig Glæde beskuede jeg mine Hænders Gjerning, elskede den Bæk, hvis Velgjører jeg var, forfulgte dens Løb til dens Udspring og ahnede den høie Glæde, som ligger i en frelsende, forædlende Virksomhed.

Jeg var snart tretten Aar gammel, da mine Forældre begyndte at føle Vanskelighed ved selv at undervise mig; de besluttede derfor at antage en Huuslærer. Hvor Frihed til at vælge er saa indskrænket, som ved denne Leilighed, er Optagelsen af en ny Person i Familielivet et betyde-

ligt Vovestykke; de meente derfor, at have Grund til at glæde sig, da en Student med gode Kundskaber og af sædelig Vandel opslog sin Bolig hos os. Jeg troer ikke, at jeg i Begyndelsen følte nogen stor Tilbøielighed for hans Person; i hans Væsen var der noget Slapt og Koldt, og Børn elske Kraft og Varme; men jeg havde ikke gjort hans fulde Bekjendtskab, før Begivenheder indtraf, der tilintetgjorde mit Barndoms Paradiis og stillede mig eensom hen i Verden. Erindringen derom beholdt jeg tilbage; den lyste for mig, selv naar jeg ikke vidste det; den var min Beskyttelse, til jeg lærte, hvorledes Guds Rige kommer i os selv; og endnu frydes jeg ved dens Billeder. Som lykkelige Venner, lyse og levende, svæve de ofte omkring mig; Døden naaede dem ikke; thi en høi og hellig Kjærlighed til Livet er evig, som Livet selv.

Min Moder havde været syg i flere Dage; de faa Øieblikke, Sygestuen daglig var bleven aabnet for mig, havde jeg seet hende ligge stille, som om hun sov. Dog var aldrig Tanken om hendes Død falden mig ind, før jeg en Aften saae min Fader og alle vore Tjenestefolk gaae omkring med ængstelige og forvirrede Miner. Ved sædvanlig Tid begav jeg mig paa mit Værelse; angstfuld tilbragte jeg Natten snart der, snart ude paa den mørke Gang, hvor jeg stod for at lytte: Ordet Død var endnu ikke bleven udtalt af Nogen, heller ikke jeg vovede at

spørge Ved Morgenens Frembrud blev jeg kaldt ned; man førte mig hen til min Moders Leie, og jeg blev der, til hun døde. Hendes Død var let, og hendes Aand blev ikke formørket.

Tiden læger alle Saar; men der gives Saar, som vare saa dybe, at de for bestandig have svækket Constitutionen. Jeg veed ikke, hvorvidt dette var Tilfældet med min Fader. Vel søgte han med alvorsfulde Trøstegrunde at dæmpe min Smerte, som undertiden brød voldsomt frem, og lod aldrig selv nogen Klage høre; men den vemodsfulde Blidhed, som fra denne Tid viste sig i hans Væsen, naar han var hjemme, og den paafaldende Iver, hvormed han greb enhver Leilighed til at hjælpe Andre ved rask og kraftfuld Daad, tydede hen paa et Savn, som aldrig mere kunde blive tilfredsstillet. Det varede ikke længe, før han atter blev forenet med den, han elskede. En Nat vækkedes vi ved at høre, at der var Ild paa en Gaard, der laae en halv Miil fra min Faders. Vi satte os tilhest; paa en Vogn skulde nogle af vore Tjenestefolk følge efter. Min Fader red lidt forud; Luen, der rasede i det Fjerne, havde bragt ham til at fordoble sin Hurtighed. Pludselig hørte jeg et Fald; jeg standsede min Hest, steg af og fandt ham, vædet af Blod, liggende ved en Grøft, der var kastet tvers over Veien. Vi erfarede siden, at den foregaaende Dag var et Veiarbeide bleven begyndt hiinsides Grøften; een af vore Folk vidste det,

men havde i Forvirringen glemt at advare os derfor. Den Vogn, som skulde have bragt de Brandlidte Hjælp, kjørte min Fader hjem i bevidstløs Tilstand.

Den næste Dag befandt han sig bedre, og snart kunde han atter være oppe; men ifølge Lægens oprigtige Udsagn, som min Fader begjærede at høre, kunde han ikke leve længe. Hans Bryst havde faaet en voldsom Beskadigelse; den ringeste Bevægelse bragte ham til at opkaste Blod. Fra nu af begyndte han at gjøre mig fortrolig med Tanken om sin nærforestaaende Død. Vi førte Samtaler, som rystede mig dybt, men atter opreiste mit Mod, og dæmpede det frygtelige Indtryk, den senere Tids Begivenheder havde gjort paa mig, ved det fromme og faste Sindelag, den klare Tankegang, som deri aabenbarede sig. Sorgen opslog sin Bolig hos mig, men den bragte Alvor med, og jeg blev voxen før Tiden.

Det var just i disse Dage, at en Oncle af mig, — min Faders Halvbroder, — kom til Bornholm og nedsatte sig paa een af de nærliggende Gaarde. Han var som Dreng gaaet tilsøes, havde reist Verden omkring, men aldrig ladet sin Familie høre fra sig. Han havde nu, som han fortalte, erhvervet sig en betydelig Formue, og vilde ende sit Liv paa sin Fædrenes. Det var en høi, smækker Mand; bleg af Ansigtsfarve; let og hurtig i sine Bevægelser. Naar han troede sig upaaagtet, var hans Øiekast mørkt, men skarpt, hans Mine haanlig,

hans Holdning urolig; men naar han talte, opklaredes hans Ansigt for en Deel af et Smiil, som ikke var ubehageligt, og hvad han sagde syntes i lige høi Grad at røbe Klogskab og Frimodighed. Dog følte jeg ingen Glæde ved hans Besøg; det Tidspunkt, da vi bleve bekjendte med hinanden, var ogsaa for sørgeligt, til at nogen levende Tilbøielighed kunde udvikle sig hos mig. Han var gift med et udenlandsk Fruentimmer og havde med hende adskillige Børn. Vore Tjenestefolk vare ikke vel stemte imod ham; de meente, at hans tidligere Liv ikke havde været ustraffeligt, og rystede paa Hovedet over hans raske Levemaade; dog kunde de neppe med Grund sige andet om ham, end at hans Væsen ikke var dem klart.

Min Fader var glad over denne Mands Ankomst til Bornholm. Han ønskede, at jeg efter hans Død skulde beholde Gaarden, for i sin Tid selv at bestyre den, og troede, ikke let at kunne gjøre noget bedre Valg, end naar han bestemte ham til at være min Formynder. Skjøndt Fremmed var han dog den Nærmestbeslægtede, en klog, erfaren og rig Mand, som boede i Nærheden af os og vilde blive der for bestandig. Min Oncle tog med Glæde imod Forslaget, viste megen Interesse for min Person, besøgte os daglig, men undlod aldrig at yttre de bedste Forhaabninger om min Faders Helbred.

Med Sorg og mørke Ahnelser betragtede jeg den, som snart skulde indtage hans Plads.

Mod Slutningen af Efteraaret befandt min Fader sig meget slet. Han havde opgjort sin Regning med denne Verden, bestemt en Sum Penge for hver af sine fattige Tjenestefolk og høitidelig taget det Løfte af mig, at jeg værdigen vilde bruge den betydelige Formue, som skulde tilfalde mig. Med Hensyn paa mit fremtidige Liv var alt omhyggelig bleven ordnet; jeg skulde boe paa Gaarden, og min Lærer forpligtede sig med Glæde til, naar intet overordenligt Tilfælde indtraf, at forblive hos mig i fire Aar; min Oncle skulde jeg vise Lydighed, men adskillige Friheder, som han aldrig kunde ophæve, bleve mig forud indrømmede. Undertiden vare min Faders Lidelser store; han var nu beredt paa Døden og længtes efter dens Komme.

En Eftermiddag sad jeg i vor lille Frugthave, skuede ud over Markerne og betragtede Naturens hendøende Liv. Bag de store Skyer straalede Solen i udbredt Glands, men uden Kraft til at varme; sparsomt hang det halvvisnede Løv paa Træerne; den skarpe Efteraars-vind foer ødelæggende frem og omtumlede de gule Blade i vilde Hvirvler. Jeg var sørgmodig, og det Billede, som viste sig for mig, var ikke skikket til at indgyde mig Trøst. Som mit Liv var ogsaa det forstyrret af en voldsom Fjende; men naar Vinden foer frem, og det

brusede i Træernes Toppe, og Løvet hvirvledes hen, og de visne Græsstraa zittrede, da syntes det mig, som Naturen, selv følesløs ved sin Sorg, opfordrede mig til at fortvivle, som den: min Bevidsthed traadte tilbage, og kold, som Vindens Pust, stirrede jeg ud i det Frie, medens vilde Billeder af Ødelæggelse stege frem af min Indbildningskraft. Af denne Stemning blev jeg vakt ved de Ord: „Han kan ikke leve længe," der bleve udtalte med en Sikkerhed og en Kulde, som trængte mig til Sjælens Inderste. Jeg sprang op, min Oncle stod for mig, og vore Blikke mødtes. Nogle Secunder stirrede vi paa hinanden, da vendte jeg ham Ryggen med et vildt, men dæmpet Udraab, og ilte ind til min Fader. Jeg skulde have fortalt ham denne Hændelse og betroet ham mine mørke Ahnelser, dersom han just ikke nu havde givet Tegn paa heftige Smerter. Dagen efter døde han; men de sidste Timer, jeg levede med ham, havde jeg ikke blot tilsidesat, men ogsaa glemt min Frygt.

Naar Sorgens Skyer have leiret sig over Sjælen, og denne slumrer under det mørke Dække ligesom stivnet og bedøvet, da arbeider Livet sig dog fremad og udvikler et Trøstens Billede. I Begyndelsen er det svagt og mat og kaster blot enkelte lyse Solglimt over Sjælen; men i Tidens Løb vinder det Glands og Styrke, til det endelig, som den modne Tanke, gjennembryder Mørket, vækker Villiens Virksomhed og danner et Forsæt, der bliver

Overgangen til den bedre Tilstand. I dette Forsæt og i den Kraft, hvormed det behersker Sindet, er Trosten givet; thi fra os selv, fra vor frie Villie, skal enhver Seier i Livet udgaae. Den Tanke, at ville ligne mine Forældre og føre Fred og Lyksalighed tilbage i vort Huus, blev hos mig det levende Forsæt, som frelste mig fra Sorgens Magt. Men ligesom de snevre Grændser, indenfor hvilke min Erfaring og Frihed bevægede sig, forhindrede dette Forsæt i at erholde et bestemt Udseende og udtale sig i en ordnet Virksomhed, saaledes var denne Ubestemthed og Almindelighed Aarsag i, at det heller ikke formaaede at skjænke mig nogen uafbrudt Tilfredshed. Ofte steg det lyst og seierrigt frem i min Sjæl, men sank saa atter tilbage; og skjøndt man af min Stemning, som i Almindelighed var Ro og Velvillie, maatte kunne skjønne, at det ikke var blevet uden Indflydelse paa min Charakteer, bevarede det mig dog ikke fra at tilbringe mange Dage, hvor jeg kun levede for det Nærværende, hvor Livets smaa Spændinger udgjorde min eneste Interesse, og den høiere Lykke var vegen fra mig. Mangengang rev Erindringen om mine Forældre mig hen i bitter Smerte, og naar jeg da betænkte, hvorledes jeg nu stod ene tilbage, overladt til mig selv og til min egen Kraft, uddannede der sig vel en Fasthed hos mig, der allerede nu gav mit Liv en vis Holdning, men tillige et Alvor og en Stolthed, som ikke lettelig tillod mig at lyde nogen

Befaling, hvis nødvendige Grund jeg ikke indsaae. Ofte blev jeg greben af en dyb, vemodig Uro, hvis Kilde var Kjærlighed til Livet, og hvis Længsels Gjenstand var Dyd og Salighed; jeg forstod den ikke, Ingen tolkede mig dens Betydning: i saadanne Øieblikke sadlede jeg min Hest, red ene ud og foer iilsomt hen over Klipper og igjennem Dale. Dog naaede jeg ikke saaledes min Længsels dunkle Billeder; utilfredsstillet vendte jeg tilbage og savnede her min Moders Kjærlighed.

Paa denne Tid indgik jeg et nøiere Bekjendtskab med min Lærer. Hans Charakteer var redelig, og hans Væsen blidt; men hans Stemning bar Præget af en stadig Tungsindighed. Det var imidlertid langt fra, at Omgang med ham nærede samme Stemning hos mig; jeg følte ikke blot Medlidenhed med hans Tilstand, men blev ogsaa opmærksom paa mig selv, at ikke ogsaa jeg skulde blive et Bytte for Sorg og Mismod. En Aften gjentog han i en Samtale med mig, hvad han oftere havde sagt, at for mig laae Verden aaben, at jeg havde Udsigter til en lykkelig Tilværelse, og at Tiden vilde fuldkommen læge det Saar, den havde tilføiet mig. Han betonede disse Ord paa en saadan Maade, at jeg uvilkaarlig spurgte ham: „Vil De da altid sørge?“ Dette Spørgsmaal overraskede ham. Efter nogen Betænkning sagde han: „Der gives Sorger, fra hvis Herredømme Ingen formaaer at løsrive sig. Der er en Følelse, man kalder

Kjærlighed, og hvor den har fundet Leilighed til at udvikle sig, hersker den med uboielig Magt. Alle vore Tanker dreie sig om den elskede Gjenstand; vor Lykke er afhængig af hende; uden hende er Kraften borte, og Livet dødt. Hvad skal man leve for, naar man ikke kan leve for hende, som var det Eneste, man elskede! I en saadan Tilstand har Mennesket kun den Trøst tilbage, at Livet engang vil vige for Døden."

„De har altsaa selv prøvet den Sorg, De beskriver?" spurgte jeg.

„Jeg frygter ikke for at tilstaae dig det. Jeg har været ulykkelig i Kjærlighed, mere ulykkelig, end de Fleste have været, der kalde sig saaledes. Jeg har været det blinde Redskab til at styrte den i Ulykke, som jeg elskede, men som ikke elskede mig, og jeg har manglet Midler, ikke blot til at forbedre de ulykkelige Forhold, men endog til at glemme dem."

„Er Livet saaledes," sagde jeg, „hvorledes tør De da love mig en større Lykke, end De selv har havt?" Han taug. Selvkjærlighed blandede sig med min Medlidenhed, og jeg vedblev: „Men det skal ikke skee, det kan ikke skee. Intet Menneske skal have denne Magt over mig. Ere vi ikke frie? kunne vi ikke, hvad vi ville? Hvad er Frihed?"

„Frihed!" gjentog han og trak paa Skuldrene.

„Ja, Frihed!" svarede jeg. „Jeg har følt det,

jeg er fri. Forlang derfor, hvilket Beviis, De vil; paalæg mig et Foretagende, saa vanskeligt De kan udfinde, og jeg vil udføre det, eller døe under Anstrængelsen, for at vise, jeg er fri."

„Men naar man nu mangler Lysten til at bruge sin Frihed; naar der Intet er tilbage, som man ønsker at opnaae, og denne Tilstand dog behager os mere, end al Verdens travle Virksomhed?"

„Den behager Dem ikke!" raabte jeg, „o nei! den behager Dem ikke; hvorfor var De ellers bedrøvet? Hvis De nu tog deres Examen; hvis De gik fremad, som andre Mennesker gaae frem; hvis De fik et Huus og et Hjem, som andre Mennesker have, troer De da ikke, at ogsaa De vilde blive lykkelig?" Han svarede ikke, men i hans Ansigt læste jeg tydelig, at mere livlige Tanker bevægede sig hos ham. Jeg gik bort og bad til Gud for ham og for mig. Da jeg senere tog den første Examen ved Universitetet, blev han paa samme Tid theologisk Candidat. Han forberedede sig hertil under vort Samliv paa Bornholm, og tilstod mig oftere, at han af mig havde lært at være flittig.

Der var hengaaet nogle Maaneder efter min Faders Død, da min Formynder, som i denne Tid hyppig havde besøgt os, en Dag gjorde mig det Forslag, at tage hjem med ham og blive hos ham nogle Dage. Jeg havde ingen Lyst til dette Besøg, thi jeg havde følt mig util-

freds de faa Gange, jeg tidligere havde været hos ham; jeg modtog imidlertid hans Indbydelse. Da vi stege tilvogns, undrede det mig, at min Lærer ikke fulgte med; men den Tilbageholdenhed, jeg pleiede at iagttage mod min Oncle, hindrede mig i at gjøre nogen Bemærkning derover. Vi vare snart ved hans Gaard; det var Aften; og da jeg traadte ind i Stuen, var Bordet dækket, og et Selskab tilstede, som med Undtagelse af hans Kone, blot bestod af Mandfolk. Der herskede en lystig Tone imellem dem, hvori jeg blev opfordret til at deeltage ved den Opmærksomhed, man viste mig; men deres Lystighed behagede mig ikke, og jeg stod iblandt dem, som en taus og uvillig Tilhører. Min Formynders ældste Søn, en rask og munter Dreng paa ni Aar, ønskede formodentlig, at jeg skulde give mig af med ham; thi efterat han længe havde tumlet sig omkring i min Nærhed og neppe vundet et Blik derfor, tilføiede han mig endelig et dybt og smerteligt Stik med en Naal. Den stakkels Dreng blev straffet haardt derfor af sin Fader. Ved Bordet blev jeg mere munter. Iblandt Gjesterne var der en Mand af et livligt og behageligt Væsen, som sang særdeles smukt. I et Øieblik, da han stod opreist med Viinglasset i Haanden og med fortræffelig Pathos sang om en Helt i Fortiden, der havde udstaaet meget og endnu ikke saae sine Lidelsers Maal, men altid livsfro og velvillig, bevarede sit faste Mod og opfordrede sine Venner til at

lide og kæmpe og nyde, som han, satte jeg, henreven af hans Sang og den smukke Vise, mit hidtil urørte Glas for Munden og tømte det. Min Oncle fyldte det igjen, Sangeren bemærkede, hvilken Magt han udøvede paa mig og henvendte ofte sin Sang til mig. Vinen var god; jeg drak atter ud, og den Forstemthed, som hidtil havde behersket mig, veg Pladsen for Mod, Oprigtighed og Glæde. Jeg reiste mig og gjentog syngende den sidste Strophe af Visen. „Ja, Mod og Kamp," vedblev jeg, „det skal være vort Løsen. Dristig ville vi tumle os paa Livets Bølger. Bort med Frygt, bort med Nag og Vrede. Oncle! jeg har ikke holdt af Dem før, jeg har baaret Nag til Dem før, jeg har troet, De meente mig det ilde. Tilgiv! jeg har taget Feil; tilgiv mig, fra nu af holder jeg af Dem, fra nu af ville vi være Venner." Smilende stødte han sit Glas imod mit og sagde: „Du har maaskee misforstaaet mig engang; det glæder mig, at du selv erkjender det; du vil faae at see, at jeg ikke mener dig det saa ilde." „Jeg veed det, jeg veed det," sagde jeg; „lad os blot blive ved at synge," og paa min Anmodning blev den Vise gjentagen, som havde behaget mig saameget.

Paa denne Maade gik Aftenen hen; Stemningen blev bestandig mere vild og overgiven; men en god Aand vaagede over mig, at jeg ikke endte, som fuldkommen beruset.

Virkningerne af et Drikkelag ere i Almindelighed af den Beskaffenhed, at de, eengang prøvede, burde gjøre os mere maadeholdne i vore Nydelser for Fremtiden. Hiin Tyran i Theben henlagde „de alvorlige Forretninger“ til den følgende Dag og hengav sig saaledes til Drikkelagets Nydelser: i Sandhed, den følgende Dag bliver alvorlig nok, selv om ingen Sammensværgelse udbryder imod vort Liv. Jeg vaagnede med Hovedpine og følte mig uskikket til alt. Den foregaaende Aften stod for mig berøvet al sin Glands; jeg erindrede kun den støiende Latter, de vilde Udraab, den overplettede Dug, de nedbrændte Lys. Det var første Gang, jeg havde været Vidne til slige Scener og deeltaget deri; endnu havde altfor alvorlige Tanker Herredømmet i min Sjæl; misfornøiet ønskede jeg mig derfor tilbage til et Hjem, der var prydet med skjønne og rene Minder. Jeg havde klædt mig paa og stod, speidende efter Hjemmets Tag, ved et Vindue af det Opholdsværelse, min Oncle havde anviist mig, da denne traadte ind. „Alt paa Benene!“ var hans Udraab; „du holdt dig tapper igaaraftes og aflægger idag nye Prøver paa din Dygtighed.“

„Mener De?“ svarede jeg. „Jeg forsikkrer Dem, jeg er utilfreds med min Opførsel og ønsker mig hjem igjen.“

„Hvorledes? Du er neppe kommen til mig, før du vil forlade mig? Frygter du maaskee for, at skulle savne

noget hos mig? Dette Værelse er dit; det er rummeligt, og, som jeg haaber, smukt. Er du utilfreds med disse Meubler, da kunne vi let hente dine egne. For din Fornøielse skal jeg sørge efter bedste Evne; har du Lyst dertil, skal jeg lade din egen Hest komme herover. Hvad mener du om en Kanetour idag? Det har frosset i Nat og Føret er ypperligt."

„Jeg takker Dem for Deres Tilbud," svarede jeg, „og jeg holder meget af at kjøre i Kane. Men maa jeg saa ikke kjøre hjemad? Jeg frygter for, at det vil falde mig tungt i længere Tid Intet at bestille."

„Vi kunne sende Bud efter dine Bøger, kjære Theodor!"

„Men jeg læser bedst hjemme; desuden kunde dog Hr. Holm ikke følge med."

„Hvorfor ikke? Jeg har Plads til ham. Han kan meget godt opslaae sin Bolig her."

Forundret spurgte jeg: „Hvorlænge vilde De saa, at jeg skulde blive hos Dem?"

„Sandt at sige," svarede han, idet han strøg sig med Haanden over Panden, „indseer jeg ikke, hvorfor du atter skulde forlade mig. Du vil i alle Henseender faae et ligesaa behageligt Opholdssted hos mig, som du har det hjemme, og i nogle Henseender langt bedre. Men fremfor Alt maa du betænke, hvilken betydelig aarlig Udgift, jeg sparer af din Formue, naar du bli-

ver boende hos mig. Der bliver ført en formelig Huusholdning for din Skyld; Alt kan indrettes langt simplere; og det er min Pligt, som din Formynder at varetage din Fordeel."

Mit hele Væsen satte sig imod hans Forslag. Bestemt paa at gjøre Modstand til det Yderste erklærede jeg ham, at jeg aldrig vilde flytte bort fra et Opholdssted, som jeg elskede, og som min Fader havde anviist mig.

„Sagen fortjener dog en nøiere Overveielse," paastod min Oncle med en Mine, som ikke kunde indgyde Tillid; „lad os nu kjøre ud; i Aften kan du give mig Svar." Han gik; jeg fulgte; men mit Svar var givet.

Den hele Dag søgte min Oncle at indtage mig for sit Huus og det Liv, jeg vilde komme til at føre hos ham; jeg trøstede mig med, at min Faders Testament maatte være uomstødeligt. I den Samtale, vi førte om Aftenen paa mit Værelse, beraabte jeg mig derfor paa dette; men denne Beviisgrund mishagede ham, og han brugte Udtryk, som ophidsede mig, fordi jeg vidste, at jeg havde Retten paa min Side. Han reiste sig i Vrede, forsikkrede mig, at han forstod at tæmme en taabelig Dreng, og dreiede Laasen om paa min Dør, da han gik. Denne Handling syntes at forkynde Arrest; eet Øieblik var jeg forbauset derover, men snart var min Beslutning fattet, at gjengjelde Fængsling med Flugt. Jeg forholdt mig stille, til Alt i Huset havde været taust og roligt

i nogle Timer; tog derpaa mine Lagener, skjar dem itu og bandt dem sammen til et Reb, hvoraf jeg klattrede ned fra mit Vindue; saaledes kom jeg udenfor Gaarden og begav mig nu iilsomt hjem. Jeg bankede paa Vinduerne til min Lærers Sovekammer; han vaagnede og lukkede mig ind og var glad ved at høre, at jeg havde modsat mig en Plan, som han allerede kjendte, men havde lovet at fortie, da han Intet vilde gjøre for at fremme den. Iøvrigt foretog min Oncle sig Intet mere i denne Sag. Over det Forefaldne spøgede han paa en egen Maade den næste Gang, vi saaes; men jeg troede af hans Opforsel imod mig at kunne forudsee, at jeg nu idetmindste aldrig turde gjøre Regning paa hans Venskab.

Omtrent et Aar efter min Faders Død blev jeg confirmeret. Samtidige med denne Handling vare Bevægelser i mit Gemyt, som skulde have bragt mig til at tie til Præstens Spørgsmaal, naar han affordrer den christelige Troesbekjendelse, hvis ikke min Lærer havde forestillet mig, at en Bekjendelse, som aftvinges, aftvinges kun Læberne og ikke Hjertet, og at Handlingen var dog af den Beskaffenhed, at jeg kunde forbinde et godt Forsæt dermed. Jeg var nemlig paa denne Tid begyndt at tvivle om de religiøse Læresætningers Sandhed, og Anledningen dertil vare de Beviser for Christi Guddommelighed, Guds Tilværelse og Sjælens Udødelighed, som

fandtes i en større Lærebog, hvorefter jeg læste. Jeg havde stedse troet, at disse Lærdomme vare uomtvistelige; Ordet Fritænker vakte hos mig den samme Forestilling, som Ordet Sortekunstner; jeg erfarede nu, at man kunde tvivle, og frygtede for, at den Tvivl, som med alle sine alvorlige Bestræbelser ikke havde bevirket noget heldigt Resultat, maatte være stor og almindelig. Min Lærer formaaede ikke at komme mig til Hjælp; jeg bemærkede snart, at han selv hørte med til dem, som vaklede, og da jeg trængte paa ham, tilstod han mig, at Guds Tilværelse og Sjælens Udødelighed syntes ham uforkastelig, men om Christi Guddommelighed vilde han kun sige, at han ønskede, det saa maatte være. Vel forsøgte ogsaa jeg at indskrænke Omfanget af min Tro, for med desto større Sikkerhed at kunne holde fast ved det, som blev tilbage; men det lykkedes mig ikke; jeg elskede Jesus Christus, og uden ham syntes mig alt det Øvrige at blive forvirret og livløst. Ængstelig og bedrøvet bad jeg ofte Gud om en Aabenbaring; jeg bad til ham, med hvem jeg vilde døe, og uden hvem Livet var mig intet; men mangen Gang blev jeg i hine Tider trøstet, naar om Natten mine Forældres lyse og venlige Skikkelser viste sig for mig i Drømme. Omsider lagde sig denne voldsomme Kamp i mit Indre; jeg beroligede mig ved Tanken om, at Sandhed maatte være, og henstillede min Tro for at dømmes af denne. Men dermed var ikke mit

Mod kuet, eller min Virksomhed sløvet. Forestillingen om Sandhed var traadt mægtig frem i min Sjæl; jeg elskede dens Væsen, skjøndt jeg ikke kjendte det; og som jeg med Ærefrygt skuede ud i et Liv, hvori Sandheden ligger skjult, saaledes saae jeg med Lyst en Fremtid imøde, som jeg vilde indvie til at søge den. Selv Døden havde ikke længer noget Frygteligt for mig; for mig var den Liv; thi ogsaa den førte til Sandhed. Derfor blev undertiden mit Mod til Vildhed og utæmmelig Trods; jeg styrtede mig ind i Farer og ubekjendte Forhold, for at prøve Livet i alle dets Skikkelser. Men bestandig voxte den Erkjendelse hos mig, at Sandheden maatte være saliggjørende; ofte knyttede sig til de friske Minder fra min Barndom en varm Begeistring for den christelige Tro; da bad jeg Gud, at jeg altid maatte holde fast ved den.

Jeg havde ladet mig undervise i at styre en Seilbaad og besad deri en betydelig Færdighed; men da det var mig ubehageligt altid at laane, besluttede jeg selv at anskaffe mig en saadan. De Marker, som engang skulde tilhøre mig, strakte sig ligehen til den høie, klippefulde Kyst; en lille Bugt, som dannedes derved, at de i en halvcirkelformig Bue skraanede ned imod Havet, udvalgte jeg til at være min Havn. Stedet var smukt; de klare Bølger rullede ved Foden af den krummede Bakke saa frisk og let; og da Strandbredden her var fri for Klip-

per, tillod den selv i en Storm at lande med Sikkerhed, naar Vindens Retning ikke var altfor ugunstig. Tvende Fiskere fra Neroe tilbøde sig at bygge min Baad; jeg havde sparet nogle Penge sammen og gjorde mig ingen Betænkeligheder med Hensyn til det Manglende; Træet blev indkjøbt og Arbeidet begyndt. Medens jeg en Dag stod og betragtede det halvfuldendte Værk, kom min Oncle uformodenlig til; vi vare ene, kun en stor Hund, min trofaste Ven, havde lagt sig i Græsset ved Siden af mig. „Hvo lader Baad bygge her?“ spurgte han skarpt.

„Det gjør jeg“ var mit ubekymrede Svar.

„Du?“ raabte han; „du vover at foretage dig Sligt uden at have din Formynders Tilladelse?“

Hans Ord opirrede mig; thi medens han talte saaledes, svang han sin Ridepidsk. „Jeg har Lyst til at seile“, svarede jeg kort og ligesom sysselsat med Arbeidet; „forresten bryder jeg mig kun lidet....“

Jeg fik ikke udtalt; hans Ridepidsk susede igjennem Luften og ramte mine Skuldre med et heftigt Slag. Jeg var aldrig før bleven straffet med Slag; min Stolthed krævede Hævn, og i næste Øieblik var min Hund hidset paa ham. Rasende søndersled den hans Klæder bestandig opmuntret af sin Herre; det var forgjeves, at han værgede sig imod den; den greb ham i Struben og kastede ham til Jorden. Videre maatte det ikke komme; jeg kaldte

Hunden tilbage og traadte hen til ham. „Det var for Pidskeslaget“, sagde jeg; „rør mig endnu engang med Deres Pidsk, og De er Dødsens. Her er jeg Herre, og hvad jeg vil gjøre, det gjør jeg.“ Min Formynder stod op og betragtede mig med et fast Blik; „seil til Satan, forbandede Dreng!“ sagde han derpaa, vendte mig Ryggen og gik. Fra denne Dag vare vi Uvenner, heller ikke gjorde jeg noget for at tilveiebringe en Forsoning; men Pengene til Baadens fuldkomneste Udrustning fik jeg uden nogen Vanskelighed.

Jeg gik en Dag paa Veien, som løber imellem Nexøe og Svanike, da en fiirsædet Vogn, opfyldt af Reisende, kjørte forbi mig. Vognen holdt, og en tilstedeværende Herre bad mig om nogle Oplysninger angaaende Veien. Da Kudsken ikke fandt min Beskrivelse tydelig nok, tilbød jeg mig at være Veiviser; mit Tilbud blev modtaget, og man gjorde Plads for mig paa Vognen. Jeg erfarede nu, at Selskabet var fra Kjøbenhavn, kom fra Rønne og agtede sig til Svanike, for derfra at tage over til Christiansø. Vor Underholdning var livlig; thi de Fremmede havde Lyst til at spørge, jeg til at svare og fortælle, hvad jeg vidste, men Ingen talte saameget med mig, som en ung Dame, foran hvem jeg sad. Jeg fulgte med ligetil Svanike, thi Selskabet ønskede, at jeg skulde kjøre tilbage med Vognen; og da Overfarten ikke kunde skee strax, blev jeg indbuden til at drikke Caffe.

Uafladeligt vare mine Øine heftede paa den unge Dame, som om jeg ventede paa hendes Spørgsmaal og helst vilde besvare dem, og da jeg bemærkede, hvorledes hun hviskede Noget til en anden og derpaa kastede et Blik, fuldt af Velvillie, paa mig, fremtraadte hendes Personlighed for mig med fuldkommen Bestemthed. Jeg saae, at hun var smuk, og jeg betragtede hende med Ærefrygt og Beundring; hendes Smiil fremkaldte mit Smiil; men jeg fattede ikke længer Betydningen af hendes Ord, medens jeg fuld af Hengivenhed for hendes Person skuede i de milde, kjærlige Øine. Jeg vandrede ved hendes Side ned til Havnen; jeg bar hendes Reisetøi og søgte at gjette hendes ringeste Ønsker; i Afskedsøieblikket trykkede hun mine Hænder og bød mig et ømt og kjærligt Levvel.

De følgende Dage var jeg taus og indesluttet i mig selv; bestandig svævede hiin Piges Skikkelse for mig; i søde Drømme saae jeg et nyt og herligere Møde. Snart traf jeg hende ene i de grønne Lunde; snart fandt jeg hende i Havsnød ved de frygtelige Klipper, og jeg løste min Baad og seirede over Bølgerne og udstrakte min Arm til hendes Frelse; snart var jeg en Helt, der vendte seierkronet tilbage, og lagde min Magt og min Ære for hendes Fødder. Oftere blev jeg spurgt af min Lærer og vor gamle Huusholderske, om jeg var syg; jeg benegtede det, men fortaug min Kjærlighed.

En Eftermiddag stod jeg ved min lille Havn og

stirrede op imod den Kant, hvor jeg vidste, at Christiansø maatte ligge; Stedet var mig bekjendt; thi jeg havde været der tvende Gange. Det var een af de sidste Dage i September; Luften var lidt kold, Himlen noget overtrukken, Vinden blæste rask fra Syd. „Til Christiansø," gjenlød det pludselig i mig, og hurtig blev mit Forsæt iværksat; en Dreng, som var søvant, og som jeg godt kunde lide, fordi han var taus og lydig, fulgte med. Mod Aften naaede jeg Stedet, lod Drengen blive tilbage og gik selv i Land. Efterat have navngivet mig for Soldaten, som stod paa Vagt, nærmede jeg mig Commandantens Bolig, fra hvis oplyste Værelser Musiken tonede. Vinduerne vare lave nok, til at man derigjennem kunde iagttage Selskabet; jeg stillede mig hen iblandt nogle andre Tilskuere i det sikkre Haab, at skulle see min Elskede, og mit Haab bedrog mig ikke. Hist sad hun i en Krog af Salen; hendes Kinder brændte, hendes Øine funklede, og den blaae Silkekjole klædte hende saa smukt; „Cecilie," sukkede mit Hjerte, medens jeg betragtede hende i sød Henrykkelse. Men hvo var han, den høie, muntre Mand i den røde Uniform, som nu nærmede sig hende, og hvem hun betragtede med disse Øine? hvo var han, som nu tog hende om Livet og trykkede hendes Haand til sit Bryst? ha! det sortnede for mine Øine, Blodet standsede i mine Aarer, Forfærdelse betog mig, og først efter nogle Minuters Forløb fik jeg Kraft til at spørge,

hvo han var. „Det er Auditeuren", svarede mig en gammel Kone; „den unge Dame er hans Kjæreste; hun er kommen herover for at giftes." Endnu et Blik kastede jeg paa den, som skulde have fængslet mig til Stedet den hele Nat, naar ikke hiin Mand havde berørt hendes Liv; jeg skammede mig ved min Vildfarelse og harmedes over den forfængelige Drøm; i eet Øieblik var jeg atter ved min Baad; Vinden var gaaet om i Øst; uden Betænkning lod jeg Seilene heise og styrede hjemad.

De Følelser, hvormed jeg gik ombord, maatte snart forsvinde, thi der indtraf Omstændigheder, som gjorde Fordring paa min udeelte Opmærksomhed. Lidt efter lidt havde Himlen overdraget sig med tætte Skyer; Vinden begyndte at lade sig høre i stærke Pust, og da vi havde tilbagelagt omtrent to Miil, kunde Natten kaldes mørk og stormende. Regnen skyllede ned; Stjernernes Lys var slukket; Bølgerne hævede sig skummende, og jeg tænkte paa den frygtelige Brænding ved min Fødeøes Klipper. Af Frygt for Overseiling heisede vi en Lanterne paa Masten; en anden skinnede ved mit Compas; vort lille oplyste Fartøi syntes under Elementernes Kamp at ville flygte med Lysets hellige Skat. „Hvad mener du, Jens!" spurgte jeg min Ledsager, „troer du, vi komme levende til Bornholm?„

„Var det ikke lettere at komme tilbage til Øen?"

„Umuligt," var mit Svar, „vi komme aldrig ind i

denne Storm.“ Han erkjendte Rigtigheden af hvad jeg sagde; ved Christiansø maatte Bølgerne paa denne Tid gaae høie som Bjerge og i Forbindelse med Mørket udslette hvert Tegn, som angiver Løbet af Renden. „For det Første,“ vedblev jeg, „seile vi i Sydsydost; imidlertid ville vi betænke, hvad der er bedst, at holde Søen, eller strande i Egnen af Nexøe.“

„Vi maae seile saameget i Øst, som muligt,“ paastod han; „thi vi drive bestandig indad.“ Jeg frygtede for, at han havde Ret, og fulgte hans Advarsel.

Efterat vi havde tilbragt omtrent en Time i denne Spænding, nærmede sig Farens sande Øieblik; vi maatte antage, at Svanike ikke kunde være langt borte, at vi maaskee endog vare komne forbi denne By; det vilde nu snart vise sig, hvorvidt det havde været os muligt, at undgaae en altfor stor Afdrift af Baaden; thi her naaer Landet sin største Udstrækning mod Øst. „Gaa hen i Læ,“ bad jeg min Ledsager, „og lyt efter, om du kan høre Brændingen.“

„Gud frie os for at høre den!“ sagde han og opfyldte mit Ønske.

„Jens!“ blev jeg ved, idet Erindringen om de Lig, jeg i min Barndom havde seet paa Maltqværn, opsteg hos mig, „vidste jeg i dette Mørke, hvor min lille Havn ligger, — jeg troer, jeg styrede derind, hellere end at seile forbi Maltqværns Klipper.“

„Jo længere til Syd, jo bedre," meente han, „gid vi blot maae naae til Nexøe."

Mine Tanker vare henvendte paa Hjemmet. „Da du hentede vore Redskaber," spurgte jeg, „fik de da at vide, at vi seilede ud?"

„Jeg mødte Deres Lærer; han veed, at vi ere tilsøes."

Han havde neppe udtalt, før vi bemærkede Lys; Lyset udgik fra Lanternerne paa et Skib, der styrede tvers forbi os lige ind mod Land. Jeg havde hurtig erkjendt den Fare, hvori det svævede; jeg greb min Raaber, og i samme Øieblik, det foer os forbi, raabte jeg, saa stærkt jeg formaaede: „Land forud! vend, vend!" Man havde forstaaet mine Ord; hurtig forandrede Skibet sin Bevægelse og fulgte den samme Retning, som vi. „Gud give," sagde jeg, „at de ikke forgjeves maae have truffet paa os; et Leie imellem Smaasteen paa den jevne Kyst er Alt, hvad jeg i denne Nat ønsker for os og dem."

„Op i Øst, op i Øst, saalangt De kan!" skreg pludselig min Ledsager.

„Mærker du Brændingen?"

„Jeg troer, vi have den," svarede han og lyttede med den mest spændte Opmærksomhed.

„Jeg har gjort, hvad der kan gjøres" vare de Ord, hvormed jeg trøstede ham og mig.

„Land!“ sagde han kort derpaa, idet han vendte sig imod mig med et Aasyn, hvori Forfærdelsen stod malet, og pegede hen mod et Blus, der oplyste en Deel af Strandbredden, og som en fremspringende Pynt hidindtil kunde have skjult. Jeg havde neppe seet det, før jeg følte mig overbeviist om, at det var en Virkning af mine Venners Omhu og et Tegn paa Hjemmets Nærhed; men i samme Øieblik begreb jeg, at vor Afdrivt var for stor, til at vi kunde undgaae en snarlig Stranding. Min Ledsager deelte den dobbelte Formodning, jeg i faa Ord udviklede for ham; „nu maa Gud hjælpe,“ sagde jeg derpaa; „overlad til mig at handle, som jeg vil.“ Jeg styrede hen til Skibet, der fulgte os lidt i Læ; med Raaberen for Munden advarede jeg dem: „Baaden ud; siden maae I drive paa Klipperne; her maaskee er Frelse!“ Paa Mandskabets Adfærd kunde vi bemærke, at Lyset ogsaa havde vakt deres Opmærksomhed; de synes imidlertid ikke at kunne fatte nogen øieblikkelig Beslutning, og vi vare just i Begreb med at forlade dem, da en Mand viste sig ved Skibets Ræling og bad os, om at tage ham med. Uagtet Faren, vi udsatte os for, traf vi i en Hast de fornødne Anstalter: „først hende,“ sagde han og kastede en halvvoren Pige ned til os; derpaa fulgte han selv. Vi satte af og styrede mod Blusset, der brændte klarere og klarere og belyste Omridsene af flere Mennesker, som havde samlet sig omkring det.

Vi svimle ofte, naar vi tænke paa Faren, men ikke saa let, naar vi befinde os i den; da er Sjælen opfyldt af en eneste Tanke, vor Opmærksomhed er spændt, vi vente Liv eller Død, og vort Haab er ikke større end vor Resignation. Uforsagt sad jeg til Roers den korte Tid, som hengik, inden vi naaede det rygende Blus; min lille Bugt, thi det var virkelig denne, havde forandret sig til en uhyre, sydende Kjedel; var Frelse mulig, maatte den udgaae fra hine Mænd, der syntes at vente vor Ankomst. Det afgjørende Øieblik kom. Med et Stød, der sønderslog Forenden af Baaden, tørnede vi mod Land; men idetsamme bleve ogsaa et halvt Dusin Baadshager kastede saa sikkert og fastholdte saa kraftigt, at Havet maatte give Slip paa det næsten vundne Bytte; hastig grebe vi de Toug, man kastede til os, kom i Land og omfavnede vore Redningsmænd. Det var Holm, som havde truffet Anstalter til vor Frelse; han jublede af Glæde over det heldige Udfald. Og jeg, hvor let aandede jeg ikke, da jeg atter stod blandt mine Venner og ved det flammende Blus skuede ud i Natten over det brusende Hav! Frelse, — hvilket betydningsfuldt Ord! Endnu rase de oprørte Elementer, endnu flyver Ødelæggelsens Engel omkring paa lynsnare Vinger og udbreder Død og Fordærvelse med raske, vældige Slag; men dig rammer den ikke, du! som blev frelst; for dig er der Glæde; du bereder din Høitid paa den vilde Mark under den aabne Himmel;

og naar du skuer ud i den Kamp, hvorfra det blev dig forundt at vende seirende tilbage, da falder du dig født paany; Taknemligheden brænder i dit Bryst, du modtager Livet som en Gjenfødt, og er frimodig, lykkelig og from.

„Hvor fører De os nu videre hen?“ spurgte mig den Mand, jeg havde taget med fra Skibet, og som jeg næsten havde forglemt; hans lille Datter klyngede sig op til ham; hendes Ansigt var blegt, men af hendes mørke Øine, som vare fæstede paa mig, straalede Liv og Glæde. „Til mit Hjem,“ svarede jeg; „jeg boer ikke langt herfra. Du har Intet imod,“ henvendte jeg mig til vor Huusholderske, der ogsaa var kommen ned til Stranden, „at denne Mand tager hjem til os? Deres Kamerater!“ udbrød jeg ved Tanken om den Fare, hvori vi havde forladt dem, „gid deres Foretagende maa lykkes. Jeg maa vide, hvorledes det gaaer dem. Lader os følge Strandbredden; maaskee vi kunne blive dem til Nytte“. Nogle af Mændene, som erindrede sig det dobbelte Skin af Lanterner, havde allerede besteget Klipperne; med Undtagelse af Huusholdersken og den lille Pige fulgte vi andre efter. Skibet seilede nu forbi en Bugtning af Landet; men længere nede springer Maltqværn frem som et Forbjerg; der truede Faren. Den Frygt, jeg nærede, og som de Andre deelte, viste sig snart at være grundet; pludselig forsvandt Skinnet af Lysene; vi søgte forgjeves

efter noget Vrag, og da Alt forblev stille, og intet Raab lod sig høre, gik vi hjem med den sørgelige Vished, at Skibet var forliist og Mandskabet omkommet. Af den Fremmede, som dybtrystet vandrede iblandt os, fik vi at vide, at Skibet var fra Riga, og Besætningen tydsk; han selv var bosat i Flensburg; fra Riga, hvorhen et Handelsanliggende havde kaldt ham, skulde det forulykkede Skib have ført ham til Kjøbenhavn. Hans Navn var Normann.

Den næste Morgen gjensaae jeg den lille Pige, hvis Redningsmand jeg ved hiint forunderlige Møde var bleven. Hun hed Amalie og var tolv Aar gammel. Jeg havde aldrig kjendt Broder eller Søster og neppe havt nogen Barndoms Legekammerat; med inderlig Glæde hengav jeg mig derfor til min unge Veninde, der ærede mig som sin Frelser, elskede mig som en Broder og lyttede med Opmærksomhed til mine Fortællinger, mine Beskrivelser, mine Drømme og mine Indfald. Hun var en smuk og venlig og rigtbegavet Pige. I fyldige Lokker omgav det sorte Haar et aabent Ansigt, fra hvis Øine der straalede Liv, paa hvis Kinder Sundheden glødede; hendes Forstand var klar og gjennemtrængende, hendes Sind var ømt og let bevæget; derfor blev hendes Aasyn et trofast Speil for de vexlende Tanker; men Sandhed var skreven paa den rene Pande, og hendes Ømhed var ikke større end hendes Frimodighed.

Dagen efter, at hun var kommen til os, sad jeg ved Siden af hende under et Æbletræ, som stod i vor Gaard; Solen var sin Nedgang nær; af de modne Frugter havde jeg udsøgt hende de bedste. „Der kommer min Oncle," sagde jeg til hende, da jeg hørte den velbekjendte Raslen af hans Vogn; i samme Øieblik svingede den ind i Gaarden. „Du gaaer ikke hen til ham?" spurgte hun.

„Nei! han er min Uven."

„Men bliver han det saa ikke mere?"

„Maaskee," svarede jeg; „men jeg kan ikke være venlig imod den, jeg hader."

„Men hvorfor hader du ham? du skulde gaae hen og sige ham, at du har Fremmede."

„Det vil jeg gjøre," sagde jeg efter nogen Betænkning. Jeg gik hen og fortalte ham, hvad der var skeet. Han viste sig meget venlig. „Et Uheld," bemærkede han, „som, eengang indtruffet, ikke kommer saa let igjen. Din Baad skal jeg lade istandsætte." Da han fik at vide, at Normann var ude, yttrede han det Haab, at skulle see ham inden hans Afreise, henvendte derpaa nogle Ord til Amalie og gik.

„Er han saa slem?" spurgte hun.

„Han kan ikke lide mig; det havde ikke gjort ham ondt, om jeg igaar var druknet."

„Vil du seile mere?"

„Ja, men jeg vil være mere forsigtig. Hvor godt var det ikke, at jeg seilede igaar, ellers havde du ikke været hos mig idag."

„Det er sandt," sagde hun og saae paa mig med et taknemligt Blik; „men jeg vil altid være bange, naar jeg tænker paa dig."

„Naar du vil tænke paa mig, vil jeg ikke seile mere."

„Virkelig?" raabte hun og sprang op; „saa vil jeg tænke paa dig hver Dag." Hendes livlige Bevægelse vakte min Hund, som laae henne i Gaarden; den nærmede sig og lagde sine Poter paa mine Knæe. „Hvad hedder den?" spurgte hun og klappede den venligt.

„Harald," svarede jeg.

„Harald!" raabte hun og lo; „hvorfor kalder du den saaledes?"

„Efter Harald Haarfager. Synes du ikke, den har smukke Haar?"

„Saa skulde du hellere have kaldt den Haarfager."

„Det skal du hedde," sagde jeg og strøg hendes Lokker fra Panden.

Hun smilte glad og saae betænksom paa mig. „Reis med os," bad hun derpaa, „saa vil jeg være Haarfager. Du skal faae fremmede Lande at see."

„Hvorledes det?"

„Vi skulle reise. Min Fader er født i Tydskland og har en Broder i Gießen. Han vil forlade Danmark og gaae i Compagnie med ham?"

„Hvorfor vil han reise?"

„Hans Broder har bedt ham meget derom, og min Moder," føiede hun til med bævende Stemme, „døde i Foraaret."

„Stakkels Amalie!" sagde jeg.

Hun fattede sig strax. „Vil du saa reise med?" spurgte hun atter med et opklaret Aasyn.

„Derpaa maa jeg betænke mig; men lad os nu ikke tale om Reisen; jeg vil engang besøge dig i Gießen, saa ville vi følges ad og seile ned ad Rhinen." Hendes Faders Ankomst afbrød vor Samtale; vi gik med ham ind for at spise til Aften.

Den næste Dag førte jeg hende ned imellem Klipperne. Hun morede sig ved at sammenligne de mange forskjellige Mosarter, som bedække disse; nogle Stykker, hun viste mig, vare virkelig skjønne. Tilsidst satte vi os paa en lille Plet Grønsvær i Læ af store Klippestene; foran os udstrakte sig det vide Hav. „Det var morsomt altid at boe her," sagde hun.

„Saa kunde jeg gaae paa Jagt og seile ud at fiske," svarede jeg og gik ind i hendes Tankegang.

„Her imellem Klipperne vilde vi boe; her er saa

smukt og stille; Ingen kan see os og vi kunne Ingen see. Jeg vilde blive hjemme og passe Huset."

Som hun talte, foer en Hare op fra sit nærliggende Leie. Vi fulgte den med Øinene; min Hund satte efter den. „Harald," sagde jeg, „kunde fange Harer, og du kunde gjøre Klæder af Skindene."

„Nei, veed du, hvad jeg hellere vilde! Jeg vilde fange saamange, at jeg fik en heel Flok. Det kunde være vore Børn."

„Men naar nu Stormvinden kom, og Bølgerne skyllede op, blev du saa ikke bange?" Hun vidste ikke, hvad hun skulde svare. „Derfor skal jeg sige dig, hvad der var bedre. Vi vilde bygge et Slot, saa stærkt og saa høit, at Bølgerne ikke kunde skade det; der vilde jeg være Konge" ....

„Og jeg vilde tjene hos dig", faldt Amalie ind.

„Nei, du skulde være Dronning. Udenfor vilde vi gjøre en Havn, og der skulde vore store Krigsskibe ligge."

„Vilde du saa føre Krig?"

Jeg betænkte mig lidet. „Ja! jeg vilde seile tvers over Søen og erobre Rusland. Russerne ere slemme."

„Troer du det? Jeg har baade været i Riga og i Liebau, og der vare Folkene gode."

„Men Russerne have Lyst til at eie Bornholm, og Gud frie os for at blive til Russere! Jeg skal sige dig,

hvad jeg har lagt Mærke til. Culturen er bestandig gaaet fra Øst til Vest. Først var dens Hovedsæde maaskee i China, saa længere henne i Asien, saa i Grækenland og derpaa i Italien; nu gaaer den over til Frankrig og England. Men bestandig har der staaet et truende Uveir i Nordøst, og Uveiret er i vore Dage Russerne."

„Du bliver saa alvorlig," sagde Amalie bønlig. „Hellere end at føre Krig, var det saa ikke bedre, at bygge høie Mure omkring hele Bornholm og besætte dem med Kanoner? Ninive var ogsaa en stor By."

„Det kunde vi maaskee ogsaa," var mit Svar; „men saa vilde vi bygge Slottet midt paa Øen."

„Og saa vilde vi gjøre Skovbal hver Søndag for alle Folk."

„Og Arbeidsdage de sex Dage. Ikke sandt? Dygtigt Arbeide. Vi vilde arbeide allesammen."

„Der maatte ingen Fattige være."

„Nei, ingen Fattige; men heller ingen Drankere. Slette Mennesker vilde vi sætte i Aakirkebytaarn."

„Hvorfor vilde du sætte dem der?"

„Jo, thi der spøger det; Spøgelserne vilde gjøre dem bange." Ved disse Ord fik vor Samtale en anden Retning, og jeg fortalte Amalie nogle Sagn om de Underjordiske.

Om Søndagen vare vi i Kirke. Efterat Gudstje-

nesten var forbi, dvælede vi paa Kirkegaarden ved en aaben Grav, hvori en Kiste var sænket ned; Kisten indesluttede et Lig, der var bleven fundet paa Strandbredden og hvori Normann havde gjenkjendt Een af Mandskabet paa det forulykkede Skib. Der var intet Følge og ingen Sang; Præsten nærmede sig for at kaste Jord paa den Døde, hist og her bleve enkelte staaende, for at see paa den stille Jordefærd. Amalie græd; ogsaa jeg var dybtbevæget; jeg ventede at høre mine Følelser blive udtalte af Præsten; men han gik bort, efterat have fremsagt den brugelige Formular. Da blev jeg greben af en heftig Smerte; „usavnet at døe paa en fremmed Strand," tænkte jeg, og Amalie holdt min Haand tilbage, som om hun ikke vilde, jeg maatte forlade Stedet. I dette Øieblik traadte en gammel Sømand hen til os og sagde: „Net saa, mine Børn! lader os synge en Psalme," og med kraftfuld Stemme begyndte han: „Hvo veed, hvor nær mig er min Ende." Rundtomkring bleve Psalmebøger aabnede; Stilhed og Andagt var udbredt over Alle; men Amalie var trøstet; thi med et blidt og roligt Smiil, med et Aasyn, fuldt af Velvillie og Ærbødighed, betragtede hun den gamle Sømand. Denne Begivenhed gjorde, at jeg elskede hende endnu høiere end før.

To Dage efter reiste hun. Der forløb nogen Tid, inden jeg ophørte at savne hende. Oftere gjentog jeg for

mig en Sang, som jeg havde lært hende, og hvis Melodie havde behaget hende meget. Den lød saaledes:

I Altanens aabne Dør hun staaer,
Sorrigfuld i Ungdoms lyse Vaar,
Stirrer vidt henover Skov og Enge.
Stormen flyver over Eng og Skov,
Visne Blade, som dens lette Rov,
Vildt i Høstens Hvirveldands sig trænge.

Og hun stiger ned fra Slottets Sal,
Iler over Høi og over Dal,
Vandrer eensom ad de lange Veie.
Ak! hun mindedes den Tid, som randt;
Glæden visnede, før Vaaren svandt;
Nu hun Sorgen ene har i Eie.

Og ved Aftenstund hun bange staaer
Udenfor en fattig Ridders Gaard —
Lukt er Døren, Huset tomt og øde.
Ukrudt frodigen i Haven groer,
Sneglen i det fordums Lysthuus boer,
Aftensolens sidste Straaler gløde.

„O! hvor er han? Er han lagt i Grav?
Seiler han omkring paa viden Hav?
Vandrer fremmed han i fjerne Egne?
Vend tilbage, lad mig følge dig!
Jeg var din! — Kan ei du høre mig,
O! da maa jeg vel for Sorgen segne.

Jeg gaaer hurtig hen over et Aar af mit Liv, hvorom jeg Intet har at fortælle dig, kjære Læser! uden at mit Sind tog til i Alvor, og min Villie i Kraft. Hiin Stræben efter Sandhed, der var naturlig for mig, som den er det for dig, beherskede mig endnu; men hyppig Læsning af Skrifter, der angrebe Christendom og Religion, havde forøget mine Tvivl. Ofte var jeg inderlig bedrøvet; ofte syntes Livet mig en Ørk, hvor Alting fattes, der kan glæde Hjertet; da vaagnede mit Mod og Følelsen af min Kraft, og i min stolte Selvtillid lovede jeg snart at fremtrylle Oaser i Ørken, snart, naar Haabet sank, og Tanken blev formørket, vilde jeg gjøre mit Liv til den vilde Orcan, storme frem, som den, og gaae tilgrunde, døe hurtigt, men ubeseiret.

Altsaa, lad dette Aar rinde hen; men har jeg ikke trættet dig, min Læser, ved hiin Fremstilling af mit første Ungdomsliv, da følg med mig til Kjøbenhavn. Jeg er Student og boer i Nyhavn i et smukt og venligt Logis; jeg har Penge, saamange jeg vil bruge; jeg har mange Bekjendtskaber, men ingen Ven. Det varede ikke længe, før jeg var indviet i alle de Forlystelser, hvormed man kan hendrive sin Tid i denne By; mig tilfredsstillede de ikke. Jeg lærte at spille, men blev ikke nogen Spiller; selv naar jeg spillede med Lidenskab, følte jeg en vis Modbydelighed for de døde Kort, som Klogskab og Dygtighed ikke kan beherske. Ogsaa med Lastens Boliger

blev jeg bekjendt; jeg saae dem alene, og i Selskab med Andre; men da min Nysgjerrighed var tilfredsstillet, opvakte de min Afsky; eller fristede de mig, da mødte jeg Fristelsen med Alvor og Fasthed: Synden, følte jeg, kunde kun forhøie Trykket af den Byrde, hvorpaa jeg bar, og med en besmittet Samvittighed maatte jeg frygte for, at ville staae Fortvivlelsen nær. Paa mit Værelse tilbragte jeg de bedste Timer. Naar jeg om Aftenen vendte tilbage fra en Spadseretour, beroliget ved Synet af den skjønne Himmel eller forunderlig tiltalt af Livets mange Billeder, og jeg da tændte mit Lys og rullede Gardinerne ned og befandt mig alene i det lune, stille, venlige Værelse, følte jeg ofte en inderlig Ro, der vel var fuld af Vemod, men ogsaa fuld af Trøst; da voxte Haabet frem om bedre Dage, og jeg bad til Gud om Styrke og Taalmodighed. Dog var jeg aldrig nogen Fjende af et lystigt Lag. I glad Forventning samledes jeg med mine Venner, og blev den ikke strax tilfredsstillet, saa var Vinen den Magt, som gjorde mit Hjerte glad og løste min Tunge; vel klang undertiden mine Ord som den vilde Lystigheds Dissonantser, men oftere vare mine Venner glade ved min Nærværelse, og ligesom jeg var den Sidste, der reiste sig fra Drikkebordet, saaledes var jeg den Modigste, naar vi kom ud paa Gaden. Denne Stilhed i Forbindelse med denne Overgivenhed bragte Adskillige paa den

Tanke, at min Sædelighed, som de kaldte det, kun var en Maske.

En ældre Student, ved Navn Marker, var den af mine Venner, som hyppigst besøgte mig. Han var født paa Bornholm; derfra skrev sig vort Bekjendtskab. Det var et smukt Menneske med et velskabt Legeme og et livligt Væsen; han havde brune Øine, mørke Øienbryn, en høi Pande og en kroget Næse; kun et Smiil, som svævede om hans Mund, vanzirede ham; jeg vidste ikke, om det havde nogen Betydning. Skjøndt hans Tænkemaade var letsindig, fandt jeg dog et Slags Behag i hans Omgang, thi han var nøie bekjendt med mange Forhold og morede mig ofte; heller ikke havde jeg endnu seet Prøver paa den Uforskammenhed, hvorover jeg hørte Adskillige beklage sig. Det var ham, som havde ført mig omkring i Kjøbenhavn; han kaldte mig en langsom Discipel, men paastod, at jeg skjulte udmærkede Anlæg.

„Ved Himlen, du læser!" Med disse Ord traadte han en Aften ind i mit Værelse.

„Jeg er ene," svarede jeg; „hvad andet skulde jeg vel bestille!"

„Alt andet, hellere end at læse. Jeg forsikkrer dig, jeg har i en heel Maaned ikke aabnet en Bog. Jeg kan ikke taale at læse, og jeg er desuden overbeviist om, at vi ere skabte til noget ganske Andet, end til at dræbe Liv og Lystighed i de døde Bøger."

„Det troer jeg ogsaa."

„Men naar du troer det," vedblev han og antog en faderlig Tone, „hvorfor følger du da ikke din bedre Overbeviisning? Du seer mig virkelig noget bleg ud i Aften."

„Synes du?" var mit Svar; thi naar han blev affecteert, blev jeg ironisk.

„Ingen Kulde, ingen Ligegyldighed! Jeg kommer i Aften til dig med et Forslag, som vil behage dig. Men jeg er træt og tørstig. Du har vel ikke Noget at drikke?"

„Viin?" spurgte jeg.

„Ja, helst Viin, kjære Munk! Vinen vil opmuntre dig."

Jeg sendte Bud efter en Flaske Viin og satte mig i Sofaen ved Siden af ham. Hans Forslag gik ud paa, at vi skulde deeltage i en stor Maskerade, som snart vilde finde Sted; vi bleve enige, og da han ingen Penge havde, laante jeg ham en halv Snees Daler.

Da han gik ud af Døren, sagde han til mig: „Vogt dig for et slet Rygte. Man har fortalt mig, at du ofte nynner Melodien til en gemeen Vise. Jeg er vis paa, at det kun er Melodien, som behager dig, men man skal dog tage sig iagt." Jeg smiilte og lod ham gaae.

Da Aftenen kom, toge vi derhen. Jeg var næsten bleven forstemt ved Synet af den brogede Mængde, men

henimod Midnat fængsledes min Opmærksomhed af en fortryllende Vals, hvis Toner snart lode vildt og brusende, snart ømme og veemodige; de syntes mig at ligne Stemmer fra Verden, der klagede over Livets Smerte, men atter opfordrede til at glemme den i dristigt Mod og vilde Glæder. „Liflig er den klare Viin, blød er Elskovs Arm,“ saaledes sang min Sjæl, og der opstode Tanker hos mig, om at benytte Aftenen bedre, end jeg hidtil havde gjort. I dette Øieblik kom Marker tilbage; han havde skilt sig fra mig kort efter vor Indtrædelse. „Følg hurtig med,“ sagde han. „To yndige Piger have mistet deres Ledsager; jeg har tilbudet dem min Beskyttelse, og de have taget derimod. Vi dele.“ Jeg fulgte ham uden at overveie det Usandsynlige i hans Fortælling; Damerne stode tæt ved; jeg bød den Ene min Arm. Omsider kjørte vi hjem i samme Vogn. Hiin Stemning havde behersket mit Væsen den hele Aften, og først her opdagede jeg, af hvad Slags disse Damer vare; i samme Øieblik var ogsaa mit Væsen koldt, og min Villie fast som Jern. „Du har bedraget mig!“ sagde jeg med Strænghed til min Ledsager og vilde gaae, men fandt Døren tillaaset. „Luk op!“ befalte jeg. Man adlød ikke. Marker betragtede mig med et ondskabsfuldt Blik. „Elendige!“ sagde jeg med dæmpet Stemme, „jeg kunde have Lyst til at straffe dig,“ men fik i det Samme Øie paa en høi Mand med mørke Miner, der var kommen ind, uden at

jeg havde seet hvorledes. „Ved Himlen!“ raabte jeg, „troer I at kunne standse mig? Der er Penge, hvis jeg er i Eders Gjeld; men nu, Plads! eller jeg skal rase iblandt Eder.“ Jeg stod paa Grændsen af den Tilstand, hvori vore Forfædre gik Bersærkergang. Min Modstander saae betænksom paa mig og lukkede mig ud, uden at sige et Ord; jeg ilede hjem og naaede min Bopæl i den høieste Forbittrelse. Den næste Dag kom Marker op til mig; „er det dig!“ raabte jeg, da jeg saae ham, og foer op; han abnede min Hensigt, skyndte sig bort og undgik saaledes, at blive kastet ned af Trapperne.

Saalænge jeg havde været i Kjøbenhavn, var jeg bestandig bleven dybt bevæget ved Synet af de mange Mennesker, som her vandrede omkring i pjaltede Klæder og med blege, mismodige, halv fortvivlede Ansigter. Min Følelse var ikke blot Medlidenhed med deres Nød; den var ogsaa Bedrøvelse over Mennesket, Bedrøvelse over mig selv. Naar jeg i hine Ulykkeliges hele Væsen læste Menneskets Nedværdigelse, Aandens Død og Sandselighedens Seier, og dog ikke kunde tillægge dem alene Skylden, men maatte anklage den hele Slægt og den fattige Kjærlighed, da fremstode deres sørgelige Skikkelser for mig som Vidner imod Sjælens Udødelighed, imod dens Evne til at modtage og dens Værdighed til at opnaae den. Saaledes følte jeg mig hendraget til Fattige af det usleste Slags; jeg har besøgt dem paa deres

Forlystelsesssteder og deeltaget i deres jammerlige Gilder; min Følelse vilde gjenfinde Mennesket i dem, min Tanke lære af dem at fatte, hvad Mennesket var.

Jeg erindrer, at engang jeg var hjemme, bragte Lyden af en syngende Basstemme mig til at aabne Døren. En høi Mand, klædt i Trøie og Beenklæder, med et blegt Ansigt og grove Træk, sad paa et Trappetrin og syntes ved de Gesticulationer, hvormed han ledsagede sin Sang, at tilkjendegive, hvor lykkelig han følte sig.

„Er du fuld?“ raabte jeg til ham. „Ligefra Morgenstunden lugte Muserne af Viin,“ svarede han. „Er De virkelig fuld saa tidlig paa Dagen?“ spurgte jeg atter, noget forbauset ved dette Svar, der tydede hen paa classisk Læsning.

„Nei, Herre! kun lystig, lystig!“

„Det skulde glæde mig, om De vilde komme op og spise Frokost med mig.“

Han kom. „Hvem er De?“

„Anonymus.“

„Hvorledes, intet Navn? Og De har aldrig havt noget?“

„Jeg erindrer det ikke. Nu stræber jeg blot at være Menneske.“ Med disse Ord tømte han et Glas Brændeviin.

„Men hvad er De, eller hvad har De været?“

„Intet.“

„De bærer Knevelsbart?"

„Som Samson. Det forhøier Styrken."

„De lever altsaa af Intet?"

„Ja."

„Det vil sige af Godtfolks Lomme?"

„Kjender De Godtfolk? Jeg har aldrig kjendt Godtfolk; jeg har aldrig kjendt Andre, end Rige og Fattige."

„De er en ussel Karl. Tænkte jeg, som De, saa samlede jeg de Fattige og gjorde Oprør mod de Rige."

„De Fattige mangle Mod; thi de faae ikke nok at spise."

„Hvad lever De da for? hvorfor hænger De Dem ikke?"

„Jeg lever for min Kjæreste."

„De er forlovet?"

„Jeg var forlovet; men min Kjæreste er gift. Det morer hende daglig at see mig." Paa disse Ord fulgte en Latter, som bragte mig til at gyse.

„En saadan Tænkemaade kalder jeg slet."

„Det er ikke nogen Tænkemaade; det er Livet."

„De har fri Villie."

„Ja, til at drikke." Derpaa sang han:

„Hvorfor tøve mine Venner,
Nu da Festen er beredt" ....

„Holdt, Karl!" raabte jeg. „Du er en fortvivlet Synder!"

„Dreng!“ svarede han med et forbittret Aasyn; „er jeg kommen op til dig for at høre Grovheder! Naar du bliver fattig, bliver du ogsaa ond.“ Med disse Ord gik han.

En Aften, jeg stod paa Gaden, og hjalp en Fattig at lede i Rendestenen efter nogle Penge, han der havde tabt, blev jeg overrasket af et Menneskes Latter, hvis Nærværelse jeg nu først bemærkede. Jeg vendte mig imod ham med en Mine, der skulde udtrykke, at jeg følte mig fornærmet, men som hans Latter lød dæmpet og velvillig, saaledes var jeg strax forsonet, efterat have betragtet ham i nogle Øieblikke. Høi og rank udviste hans Legemsbygning en fuldkommen Symmetrie; hans Dragt var simpel, og hans Holdning ædel; Blidhed, Forstand og et mandigt Sind var at læse i hans skjønne Ansigt. „Tilgiv mig!“ sagde han; „har De ingen Penge hos Dem?“ Jeg benægtede hans Spørgsmaal; hændelsesviis havde jeg den Aften heller ingen Penge hjemme. Han erstattede den Fattige, hvad han havde tabt, og vi fulgtes sammen hen ad Gaden. „Her boer jeg,“ sagde han og pegede paa et Huus; „og der er min Bopæl,“ svarede jeg og viste ham en Gadedør, der ikke var langt fra hans. Han studsede og saae paa mig. „Jeg kjender Dem vist,“ vedblev han; „jeg har om Aftenen undertiden seet Dem staae her paa Gaden og stirre op til hine Vinduer, der altsaa ere Deres egne.“ Jeg besindede mig

og svarede ham, at det vel var muligt. Han smiilte og fik mig uvilkaarlig til at lee, da han med fast og hævet Stemme gjorde den Bemærkning: „Man er ikke altid vel tilmode.“ Vi bleve enige, om at ville gjøre hinandens Bekjendtskab, og at han skulde denne Aften besøge mig. „Jeg studerer Medicin,“ sagde han; „mit Navn er Falbe;“ det var et Navn, som jeg havde hørt yngre Studerende udtale med Ærbødighed. Jeg fortalte ham, hvad jeg hed, og at jeg var Student, men paa hans Spørgsmaal, om hvad jeg studerede, blev jeg ham Svaret skyldig; jeg havde længe været meget flittig, men havde intet Navn for mine Studier.

„De har altsaa Interesse for de Fattige“, sagde han til mig, efterat vi vare komne ind i mit Værelse, og han havde gjort sig bekjendt med min Leilighed.

„Jeg føler mig ofte utilfreds ved at være lykkeligere end Andre“, var mit Svar.

„Og mener De, at have gjort nogen Erfaring med Hensyn paa de Fattige?“

„Jeg troer det. Det synes mig, som de Fleste ere selv Skyld i deres Fattigdom.“

„De holder dog alligevel af dem?“

„Ja!“

„Det kommer af, at Skylden er ikke større, end at de endnu kunne frelses. Men deres udvortes Kaar maae

først forbedres. Mennesket tænker sjelden paa sin aandelige Nød, før den physiske er afhjulpet."

„Heller ikke," lagde jeg til, „kunne de komme til at troe paa noget Høiere i Livet, naar ikke dette træder dem imøde; Kjærligheden maa aabenbare sig for dem, hvis de ikke skulle synke hen i en fuldkommen Materialisme."

„Netop dette," sagde Falbe med et glad Smiil. „Man fører Ingen ind i Guds Rige ved smukke Ord; et godt Exempel indeholder Anviisningen; uden dette bliver Ordet til Forargelse. Men De synes mig kun at være bekjendt med den Klasse af Fattige, som bære deres Armod til Skue; der gives ogsaa andre Fattige, som leve paa Tagkamre og ernære sig af Vand og Brød; som arbeide om Natten og i al deres Elendighed bevare et fromt Sindelag; som ...." her standsede han; Mine og Tone røbede en dyb Følelse. „Dog," vedblev han, „vi ville ikke tale mere om denne Sag. Jeg disputerede før i Aften med Nogle, som meente, at man var godgjørende nok, naar man afkjøbte Arbeiderne deres Fabrikater, og kun levnede hiin umiddelbare Godgjørenhed en meget ringe Plads; deraf kommer min Lyst til at udgyde mig. Lad mig hellere høre, hvorledes De har det. Jeg spurgte Dem før, om hvad De studerede, og De svarede ikke. Siig mig nu — jeg troer, De

forstaaer mit Spørgsmaal — hvad tænker De paa, hvad stræber De efter?"

Jeg havde ved første Øiekast fattet Kjærlighed til ham: hans hele Væsen opvakte min inderste Fortrolighed. „Efter Sandhed," svarede jeg.

„Min Ven," sagde han og lagde sin Haand paa min, „saa har De en Broder i mig; vi ville omgaaes hinanden og glæde os over hinanden; vi ville med et reent og standhaftigt Sind vandre sammen mod det høie Maal." Jeg modtog hans Tilbud; vi bleve Venner og saaes fra denne Aften næsten daglig. Et nyt Liv opranbt for mig i Kjøbenhavn. Jeg var stolt af hans Venskab og lærte hver Dag at elske ham høiere. Aldrig forstyrrede en Misforstaaelse vort skjønne Forhold. Vi deelte med hinanden Sorg og Glæde; en Lysttour, en Flaske Viin, en dristig Tale eller en munter Sang forhøiede vor ungdommelige Ild, naar Livet undertiden syntes os at blive for trykkende. Vi vare begge flittige og manglede derfor aldrig Stof til Samtale; især lærte jeg meget af ham. Falbe meente, at den Aften, han traf mig, var jeg paa Veie til at blive en Særling eller en Hypochondrist; mulig havde han Ret. I vort Bekjendtskabs første Dage bleve vi enige om at sige Du til hinanden.

Engang, jeg kom til ham, beskjæftigede han sig just med at betragte to menneskelige Hjerner. „See her!"

sagde han; „denne Hjerne tilhører en Mand, den anden en Qvinde; du vil bemærke, at i hiin ere de forreste Hjernelapper mere udviklede, end de bageste, i denne er det Modsatte Tilfældet. Hvad mener du vel, Grunden kan være dertil?" Jeg tilstod, at jeg ikke havde nogen Forestilling derom. „Ingen anden," sagde han, „end at Manden besidder mere Forstand end Følelse, Qvinden mere Følelse end Forstand." Jeg studsede. „Betragt disse Hjernenerver," vedblev han. „Du vil see, at de ere saa forskjellige, at man kan kjende dem fra hinanden. Det kommer af, at hver Nerve har sin Function."

„Er det muligt," raabte jeg.

„Jeg tør sige," svarede han, „at ingen Tanke kommer istand uden en Vibration af Nerverne. — Disse Hjerner have tilhørt sunde Mennesker; men denne," her fremtog han en tredie, „er Hjernen af en Afsindig. Du vil bemærke, hvor blød denne Masse er i Sammenligning med den anden."

„Efter Døden," sagde jeg, „maa altsaa Tanken ophøre; naar Organet hensmuldrer, fattes ogsaa Evnen til at tænke: Jeg."

„Lad os sige Sandheden."

„Men hvad bliver der saa af Udødeligheden?"

„Saavidt vi vide, gives der ingen Udødelighed. Aldrig syntes nogen Lære mig daarligere, end den paa menneskelig Viisdom byggede Udødelighedslære. Hiin

Erfaring, at uden Hjerne gives der ingen Bevidsthed, er ikke tilstrækkelig bleven paaagtet af de selvkloge Philosopher."

„Men Udødeligheden, kjære Falbe!"

„Christendommen omtaler en Opvækkelse af Graven. Har du aldrig overveiet disse Ord?"

„Jeg ansaae dem kun som en Form for Læren."

„Jeg troer, at er Udødelighed mulig, da er den mulig paa denne Maade. Gud kalder Sjælen tillive ved sit almægtige Ord. Den Lære lader sig høre."

Da Sommeren kom, gjorde jeg en Reise til mit Hjem; jeg havde indbudet Falbe til at ledsage mig, men tilfældige Omstændigheder holdt ham tilbage i Kjøbenhavn. Blandt Passagererne paa det Skib, som førte mig til Bornholm, var ogsaa Marker; vi havde ikke talt med hinanden siden det Optrin, jeg ovenfor beskrev; her traadte han hen til mig med sit livlige, lurende Blik og det sædvanlige Smiil paa sine Læber. „Hvor du har forandret dig," sagde han til mig; „i Sandhed! havde du altid seet saaledes ud, da skulde jeg aldrig have vovet at føre dig op til mine smukke Veninder."

„Jeg troer dog ikke, jeg har forandret mig saameget," svarede jeg med Kulde. „Har du forandret dig?"

„Derom vil jeg spørge dig, kjære Munk! Jeg har tabt al min Tillid til Speilet og speiler mig ikke længer.

Har du nogensinde seet to Speile, der gjengave dig det samme Billede af dit Ansigt? Men da jeg føler, hvor vigtigt det er at kjende sig selv, fortsætter jeg trolig mit Selvstudium; kun flygter jeg nu til mine Venners Domme. Siig mig, Munk! har jeg forandret mig?"

„Jeg troer det ikke."

„Nu vel, det ønsker jeg ogsaa helst. Men see der! Jomfru M. skal reise med. Jeg vil gaae hen at speile mig i hendes Øine. Du kan troe, jeg har i Grunden et dybt Gemyt; hver Gang jeg seer mine gamle Inclinationer, føler jeg atter en Rest af min gamle Kjærlighed."

Markers Opførsel syntes at vise, at han ikke gjorde Fordring paa mit Venskab; vare vi enige i denne Henseende, da havde jeg intet imod, at omgaaes med ham. Vi talte oftere med hinanden, og jeg indbød ham til at besøge mig paa Bornholm.

Med inderlig Glæde gjensaae jeg mit Hjem; jeg havde ofte følt Længsel derefter, skjøndt jeg aldrig var plaget af Hjemvee. Hvilken uendelig Skat af Nydelser indeslutte ikke de kjendte Steder; hvor let og uden Møie vender ikke Erindringen, understøttet af disse, tilbage til den svundne Tid, og hvor sød er ikke den Hvile, som Sjælen føler, medens den lever blot i Erindringen! Eet meente jeg kun at savne; en Ven, der havde fulgt mig hid, en Ven, som havde levet med mig, en Ven, der

vilde blive hos mig for bestandig; jeg elskede Falbe, men naar jeg stod ved Havet og stirrede hen paa de forbiseilende Skibe, da tænkte jeg paa Amalie.

Under dette Ophold modtog jeg ofte Invitationer til min Oncle, der levede som den rige Mand, og hvis Huus bestandig var opfyldt af Gjester. Min Opførsel imod ham var venlig, men det var umuligt for mig at have Tillid til ham; derimod fandt Marker, som gjorde Brug af min Indbydelse, et større Behag i at omgaaes med ham; han tilbragte sin meste Tid i min Formynders Huus, og det varede ikke længe, før deres gjensidige Forhold tydede hen paa et nøie Venskab. Først om Aftenen pleiede jeg at samles med dem, og vi morede os da med Drik og Spil.

„Endelig kommer du da!“ raabte Marker mig imode, da jeg den sidste Aften, vi tilbragte paa Bornholm, traadte ind til min Oncle; „vi have snart spiist, og jeg har længtes efter dig. Drik!“ vedblev han og skjænkede et stort Glas fuldt med Cognac; „var du kommen et Øieblik før, da skulde du have hørt, hvor klart jeg beviste, at om stærke Drikke end foraarsage megen Elendighed, saa læge de dem ogsaa. Ikke sandt, Munk? Du har selv været fuld; var det ikke af Glæde, du gjorde alle de svinglende Bevægelser?“ Jeg lo, men svarede intet. En Mand, der sad ved Siden af mig, troede maaskee at sige mig noget Behageligt ved at hviske mig

i Øret: „Han har den hele Aften talt som en Aand fra Helvede." Marker opsnappede disse Ord. „Kald mig en Laps," indvendte han, „men ikke mere. Jeg kunde være en god Laps, naar jeg ikke saa let blev rød i Hovedet. Hvad De ellers siger om Helvede, da mener De vel, at der maa være saa slemt. Har De aldrig bemærket, at Øiet kan vænne sig til at see i Mørket? Paa samme Maade, tænker jeg, kan Vanen selv gjøre det Opholdssted, De nylig nævnede, ret behageligt."

I denne Tone fortsatte han Conversationen. Han havde megen Fornøielse af at være piqvant og studerede formelig paa sine Indfald; jeg har engang truffet ham ifærd med at udtænke et „Indfald, der kunde bringe Folk til at græde." Ved Hazardspillet var han Banquier; jeg havde tabt betydeligt til ham de foregaaende Aftener; det var mig forsaavidt kjært, som jeg vidste, at hans Formuesomstændigheder vare aldeles ødelagte. Imedens han blandede Kortene, sagde han: „De kan aldrig troe, mine Herrer! hvormeget Ondt jeg engang har lidt af et Skakspil. Hver Nat gjorde det en ganske forfærdelig Støi. Jeg vil alvorlig advare Dem imod Beendreierne; man kan ikke stole paa dem. Jeg er overbeviist om, mit Spil var dreiet af Menneskebeen. Va banqve!" Vi havde Alle tabt. Hans Held varede ved, til et Glas Viin, der blev væltet over Kortene, nødte ham til at tage et andet Spil. Han tabte og trøstede sig over sit Tab

ved at gjøre Udfald paa Lykken, men forbeholdt sig Revanche med Hensyn paa mig.

Den første Gang jeg efter min Tilbagekomst atter var paa Comedie, blev jeg forelsket i en ung Dame, der ved sin Skjønhed tiltrak sig Alles Opmærksomhed; mine Følelser for hende bleve forhøiede derved, at hun oftere fæstede sit Blik paa mig. Det er forunderligt, hvor let en Forelskelse kan opstaae; Forfængeligheden har sin Deel deri, men Sagnene om Elskovsdrikke og Kasten med Runer have deres Grund i det Uforklarlige ved Øieblikkets Magt. Hele den næste Dag tilbragte jeg paa Gaden i Haab om at møde hende; om Aftenen fik jeg et Besøg af Falbe. „Kom hen til min Familie imorgen,“ bad han; „du vil faae en meget smuk Pige at see; lov mig blot Eet: ikke at blive forelsket.“

„Er det blot ikke hende, som jeg igaar saae i Theatret, da tør jeg nok love dig det.“

„Du er allerede forelsket?“ sagde Falbe med et Smiil.

„Ja, og du blev det maaskee selv, hvis du saae hende. Hun havde saa tænksomt og tillige saa blidt et Blik, saa yndig en Mine og saa roligt et Væsen. Hendes Klædning var rig og smagfuld, og hendes Arme vare hvide som Snee.“

„Beskrivelsen kunde maaskee passe,“ sagde Falbe efter-

tænksomt; „jeg veed ikke, om hun var paa Comedie igaar-aftes."

„Hvo er hun, hvo er hun, — veed du hendes Navn?" spurgte jeg heftigt.

„Den Dame, som jeg mener," svarede han, „er en Datter af Kammerherre N., hvem du oftere har seet hos os. Det sidste Aar har hun tilbragt paa Landet; hendes Fader er fattig og formaaer ikke altid at lade hende glimre her i Byen; — thi at glimre, det er den Dames høieste Ønske, som jeg mener."

„Det er vel heller ikke den Samme," var mit Svar. „Hvorfor vil du ellers ikke, at jeg maa blive forelsket?"

„Fordi en Forelskelse kunde have alvorlige Følger; den kunde lede til Forlovelse; og er du ikke deri enig med mig, at Ingen af os er endnu moden for sligt et Forhold?" Jeg taug. Vi kæmpe begge," vedblev han, „for at vinde den fulde menneskelige Bevidsthed; lad denne Kamp snart være mere, snart mindre klar for os selv, vist er det dog, at som vi ikke have opnaaet hiin Bevidst-hed, saaledes kæmpe vi for at vinde den. Denne vor Natur bør vi agte paa, agte den som vor Natur og vort Kald, og naar den er skeet sin Ret, naar vi ere blevne færdige med os selv, da ville vi søge det andet Menneske, med hvem vi ville forenes, og da, min kjære Theodor!

men ogsaa kun da, skulle vi selv blive lykkelige, gjøre den Elskede lykkelig og danne lykkelige Familier."

„Ved Himlen! du har Ret," svarede jeg.

Den næste Aften besøgte jeg Falbe i hans Familie; den unge Dame var alt kommen; det var den samme, som jeg havde seet i Theatret. Jeg var henrykt over at træffe hende her, fandt Leilighed til at underholde mig med hende og gjorde dette paa en Maade, der tildrog sig hendes Faders Opmærksomhed. Denne Mand var ligesaa forfængelig, som fattig; han havde altid været vel stemt imod mig, og især behandlet mig med Forekommenhed fra den Tid, han fik at vide, at min Slægt var adelig.

Det varede ikke længe, før jeg blev indført i N.s Cirkler, og Frøkenen viste mig Velvillie, skjøndt intet afgjort Fortrin. Jeg skulde maaskee snart af hendes egen Mund have søgt at erfare, hvorvidt jeg turde haabe paa hendes Gjenkjærlighed, hvis ikke hendes Fader havde hindret mig. En Aften, da jeg drak Thee med ham alene, var jeg just ved at slaae et Par Kopper itu kommen i en Tilstand, hvori man er let at erobre af en Person, for hvem man undseer sig. Jeg troer, han benyttede sig af Øieblikket, da han sagde til mig: „Jeg vil fortælle Dem Noget! Kammerjunker S. har isinde at frie til min Datter. — Jeg seer, hvilket Indtryk disse Ord gjøre paa Dem; jeg veed, at De elsker hende, og

jeg kan berolige Dem med, at Sagen vil ikke saasnart blive afgjort. Oprigtig talt saae jeg hellere Dem som Svigersøn; benyt Dem nu af den Underretning, jeg har givet Dem. Men Eet maae De love mig, — S. har lovet mig det Samme, — at De ikke vil frie til min Datter, før De har sagt det til mig." Jeg lovede det og takkede ham for hans Venskab; han gjorde nogle Spørgsmaal om mine Formuesomstændigheder og gav mig Haab om at blive udnævnt til Kammerjunker.

Min tidligere Tænkemaade havde for afgjort en Retning, til ikke at træde i Conflict med min nye Lidenskab. Da tænkte jeg undertiden: selv om jeg ikke vinder Guds Rige, kan jeg dog blive lykkelig, naar jeg blot maa vinde Frøken N.s Kjærlighed. Saaledes begyndte min Stemning at grændse til Hovmod, og mine Tanker at antage et fornemt Sving; det var Falbes Frygt, som gik i Opfyldelse, og uagtet jeg i Selskab med ham var bedre, end ellers, mærkede jeg dog ikke sjelden, at han betragtede min Lidenskab med Bekymring.

En Dag, da han besøgte mig, viste jeg ham en Rose, som Frøken N. havde skjænket mig den foregaaende Aften. Mit Haab var fast, og min Glæde stor. Falbe elskede mig for høit til ikke at dele min Glæde; vi talte med hinanden om min Lykke og mine Udsigter. Under vor Samtale kom Marker. Da han var Falbe ubekjendt, forestillede jeg dem for hinanden. Jeg veed ikke, om

det var i øieblikkelig Distraction, eller fordi det saaledes var hans Vane, at min Ven tog Marker saa haardt i Haanden, at denne skreg. Falbe blev forlegen. Da Marker havde sat sig, sagde han: „De maa ikke undres over, at jeg skreg. Damerne have forkjælet min Haand; den er kun vant til Damers Haandtryk.“ Falbe betragtede ham med et lynende Blik, og Marker skyndte sig med at røgte sit Ærende; han erindrede mig om, at jeg havde lovet ham Revanche og indbød mig til et Spilleparti. Jeg lovede at komme; ved Afskeden sagde han „Adieu“ til Falbe paa en saa utaalelig Maade, at denne forsikkrede mig, han nær havde svaret ham med et Ørefigen.

Den Aften, jeg havde lovet, indfandt jeg mig hos Marker; det øvrige Selskab, der kun bestod af faa og mig fordetmeste ubekjendte Personer, var allerede kommen. Tonen, som herskede iblandt dem, var slet; det frapperede mig ikke; den var tillige, i Markers Maneer, jovial og vittig; den behagede mig næsten; thi jeg sammenlignede med dette Selskab og de Tanker, hvorom det syntes at dreie sig, den Lykke, jeg allerede meente at eie. Om een af disse Folk sagde Marker i Forbigaaende til mig: „Betragt den Fyr derovre i de sorte, forslidte Klæder. Det er en Revolutionsmand; ikke sandt? Det var Søndagsdragten, nu kniber det.“ Det var et godt Indfald, men slet anvendt; thi den Omtalte var en fattig Student.

Da vi havde spiist, bleve vi enige om, at forandre vor L'hombre til et Hazardspil. Vi spillede Halvtolv. Jeg var i en overmodig Stemning og besatte Kortene høit; Marker sagde Vittigheder og vandt bestandig. Een af hans første Fortællinger var denne: „Jeg talte idag med en Tigger, der sagde til mig: Min Fader var en Skjelm og gav mig i Daaben Navnet Bacchus; dette er Aarsagen til alle mine Ulykker.“ Vi drak Champagne, og Marker udbragte en Skaal for den, vi elskede; mit Mod voxte; jeg vilde med eet Slag vinde Alt tilbage og besatte et Kort med 100 Rigsdaler. De Andre studsede og trak sig tilbage; Marker og jeg vare de eneste Spillende. Jeg tabte. Der indtraadte en Standsning; Marker beregnede høit sin Gevinst. Den var stor. „Nu kan du altsaa betale,“ sagde jeg og forlangte et Kort endnu. Jeg tabte. Marker saae triumpherende paa mig Det var Had, som reiste sig i mit Bryst; jeg vilde ikke, at han maatte være mig overlegen; jeg vilde triumphere. Jeg vedblev at spille, vovede hver Gang en Sum, saa stor som hans Gevinst, og tabte bestandig. Da fik jeg Hjerterdame. Det er min Dame, tænkte jeg, paa hende skal jeg vinde. „1000 Rigsdaler! Tør du vove 1000 Rigsdaler?“ Han havde ophørt at tale; vi saae hinanden stivt i Øinene. Jeg fik en Treer og derpaa en Tier. „Hvormeget har jeg tabt?“ spurgte jeg. Man nævnede mig en betydelig Sum. Jeg var forbittret over mit

Tab; men Begjerlighed efter at faae mine Penge tilbage var ikke den eneste Følelse, som bevægede mig, da jeg endnu en Gang besatte et Kort; jeg forudfølte Tabet, men trøstede mig ved min stolte Ungdom og mit kjække Mod. Det var sidste Gang, jeg spillede; jeg stod op og underskrev et Gjeldsbeviis paa næsten 6000 Rigsdaler.

Den af Markers Gjester, som jeg ovenfor betegnede, ledsagede mig paa Hjemveien. „Jeg er overbeviist om," sagde han, „at De i Aften er bleven et Offer for et skjændigt Bedrageri. Havde De ikke bestandig seet Marker i Øinene, men seet paa hans Fingre, vilde De maaskee have opdaget, at han spillede falsk."

„Saae De, at han spillede falsk?" spurgte jeg.

„Det gjorde jeg vel ikke; men jeg har stærk Mistanke til ham."

„Meddeelte De ikke denne Mistanke til Nogen?"

„Nei; thi tvende af de Tilstedeværende vare hans intime Venner, og den Tredie var ikke ædru."

Vi skiltes ad, og jeg lovede mig selv, aldrig meer at spille. Det er forunderligt, med hvilken Lethed man strax efter at have begaaet en urigtig Handling lover aldrig at gjentage den. En Mistanke til os selv bliver ogsaa tilbage; deraf komme Eder og høitidelige Løfter. Jeg lovede det derfor med Eed. „En heftig Charakteer," sagde Falbe senere til mig, „kan i Spillets Hede

let forvexle den tilsyneladende Underlegenhed, som ligger i at tabe, med den sande Underlegenhed, som afhænger af Kraft og Svaghed; men saaledes fristes han til at gjøre fortvivlede Forsøg paa at vinde. Jeg spiller aldrig, hverken høit eller lavt; jeg har følt, at Spil nærer usle Lidenskaber."

Et Par Dage efter denne Begivenhed modtog jeg et Brev fra Bornholm af følgende Indhold:

„Paa Grund af det Venskab, jeg bar for Deres afdøde Fader, føler jeg mig opfordret til at underrette Dem om, at der her i den sidste Tid har udbredt sig et Rygte, ifølge hvilket Deres Formynder har angrebet Deres Capital og forødt betydelige, Dem tilhørende, Summer. Jeg maa lægge til, at dette Rygte synes at tale Sandhed; efter Alt, hvad jeg hører, kan der kun blive Spørgsmaal om Bedrageriets Størrelse."

Her fulgte en detailleret Fremstilling af de Grunde, hvorpaa Brevskriveren, hvem jeg kjendte som en paalidelig Mand, byggede sin Anklage; Brevet endte med en Opfordring til mig at reise til Bornholm og med et Løfte om Bistand ved Sagens videre Forhandling.

Jeg manglede nogle faa Dage i atten Aar; dem kunde jeg indhente paa Reisen. Brevet kom mig forsaavidt beleiligt. Kun Eet smertede mig· det var mit Forhold til Frøken N. Jeg iilte hen til hendes Fader og

fortalte ham om min Formues Ruin; jeg fordulgte ham ikke, hvilket Tab jeg selv havde tilføiet mig i Spil. Han beklagede mit Uheld, dadlede min Lidenskabelighed og trøstede mig med, at man kunde være lykkelig uden Penge. Disse Ord gave mig Mod til at tale om hans Datter. „Tal ikke om hende," afbrød han mig; „jeg har Grund til at troe, at hun gjengjelder den Mands Lidenskab, som jeg tidligere har nævnet for Dem." Skjøndt jeg indsaae, hvad der bevægede ham til at tale i denne Tone, saa maatte jeg dog gaae bort med et forstyrret og dybt bedrøvet Sind; thi hans Ord berøvede mig Ret til at rose mig af hendes Gjenkjærlighed, og jeg var ydmyget som en Spiller.

Jeg gik hen til Falbe og traf ham hjemme. „Hvad er hændt dig?" spurgte han hurtig, da jeg traadte ind, og iilte mig imøde.

„Jeg har tabt min Formue, og R. behandler mig med Kulde. Han tillader aldrig, at jeg faaer hans Datter."

Falbes Aasyn røbede den fuldkomneste Medfølelse; men hans Oine straalede, og hans Stemme trængte ind i min Sjæl, da han sagde: „Uforfærdet skulle Stykkerne ramme ham!"

„Uforfærdet", gjentog jeg med et smerteligt Smiil.

„Saaledes taler min Ven," sagde han og trykkede

mig til sit Bryst; „og lad os nu tale noiere om denne Sag."

„Kammerjunker S.", sagde Falbe i Samtalens Løb, „har i disse Dage modtaget en betydelig Arv. Han er ung, smuk, dannet og behagelig, — nu faaer du aldrig Frøken N.; tro mig, hendes største Lyst er at glimre. Men vær glad derover; dig venter en bedre Lykke. Der er een Ting, hvorfor det glæder mig meget, at du bliver reven ud af dette Forhold. Du skulde have traadt ind i Rækken af de Begunstigede; du skulde, imod din Samvittighed og din herlige Natur, have været een af dem, der erholde for et smukt Ord langt Mere, end Andre kunne tilkjæmpe sig ved redelige Bestræbelser og anstrængt Flid. Glæd dig over, at denne Udsigt er tilintetgjort. Den Begunstigede staaer udenfor Samfundet; han er den, i hvem Uretfærdigheden bliver synlig; han mister sine Medborgeres Tillid; han bliver en Gjenstand for deres Had."

„Jeg vil aldrig høre til denne Klasse," sagde jeg og lagde min Haand i hans; gik derpaa hjem og græd over mit Liv.

Afreisens Øieblik kom. Skjebnen vilde, at jeg paa Veien til Toldboden mødte Kammerjunkeren Arm i Arm med den Pige, jeg havde elsket. Begge saa glade og lykkelige ud. Jeg hilste dem; men Smerten gjennemborede mit Hjerte. Falbe ledsagede mig; han forstod mine

Følelser og citerede et Vers, som engang havde tiltalt os begge:

"Mit Flag er heiset. Vinden Seilet fylder,
Mens dristig hæver sig den ranke Mast.
Og det er Morgen. Østens Sol forgylder
Det store Hav, som bære skal min Last.
Den lette Bølge frisk om Skibet skyller, —
Den bruse vildt! mit Skib er stærkt og fast;
Og brister det, velan, da lad mig synke;
Men aldrig lære Bølgen mig at klynke."

Jeg gik ombord, og vi sagde hinanden Farvel. Skibet var beredt til Afreisen; en gunstig Vind fyldte vore Seil, og vi fjernede os hurtigt fra Kjøbenhavn. „Skjul dig kun for mit Blik," sagde jeg; "du skjænkede mig ingen Lykke, og sender mig tilbage uden Haab. Hjem igjen til min Fødeø; der vil jeg leve for dig, Natur! der vil jeg skjule mig i landlig Eensomhed." Den kolde Nordenvind peb igjennem Tougværket; jeg hyllede mig tættere i min Kappe og skuede med Lyst paa det vide Hav og de skummende Bølger.

Dog, eet godt og venligt Minde tog jeg med fra Kjøbenhavn; det var Mindet om min Ven. Den foregaaende Aften havde jeg tilbragt hos ham; han havde indbudet mig, men mig alene, og modtog mig som til en Fest. Vox-lys brændte rundtomkring i Værelset; Blomstervaser vare hensatte paa Bordet; selv var han iført sin bedste Dragt.

Mit Hjerte smeltede ved dette Tegn paa Kjærlighed; det gjorde Skilsmissen lettere, thi det glædede mig uendeligt og forhøiede min Selvfølelse. Dog kunde Falbe ikke skjule sin Smerte. „Jeg er ældre, end du," sagde han til mig, da vi drak den sidste Skaal i ædel Rhinskviin, „men jeg ærer dig som min Ven; jeg har oplevet mig selv i dig, og jeg elsker dig som min Broder. Nu maae vi skilles; tro mig, denne Tid er ogsaa en Sorgens Tid for mig. Men jeg har det Haab, at vi atter skulle møde hinanden og være lykkeligere end nu." Min Kjærlighed til Falbe var ubegrændset; hans Væsen var indtagende, hans Charakteer beskeden, hans Aand var fri og klar og dyb, — Havet lig, naar man igjennem det klare Vand kan skue ned til den dybe Bund. Dertil kom, at hans Sæder vare rene; han tilstod, at uden Tro kan der ikke være Dyd; men som om han ahnede, at Troen engang vilde komme, beredte han sig værdig til dens Modtagelse og ventede from og ydmyg paa Helligaandens Kald. Det klang undertiden forunderligt for mig, naar han sagde, at han ikke troede; Troen syntes mig at ligge ham saa nær; hans Tale forraadte saa ofte et Sind, der bevægede sig med Tillid i en høiere Verden. Mindet om ham tog jeg med paa min Reise og Mindet om, at denne Mand var min Ven. Naar jeg sammenlignede ham med Frøken N., da var det ikke den bedste Deel af mit Jeg, som hendrog mig til hende.

Saasnart jeg var ankommen til Bornholm, krævede jeg min Oncle til Regnskab. Dette blev aflagt uden Nettens Mellemkomst; thi han erklærede sig strax villig til at meddele mig alle de Oplysninger, jeg forlangte. Rygtet havde i alle Henseender talt Sandhed; han havde bedraget mig for betydelige Summer; jeg eiede nu ikke meget Mere, end den Gaard, min Fader havde efterladt mig. Een Omstændighed opbragte mig i den Grad, at jeg nær havde overgivet ham i Nettens Hænder. Jeg fik tilfældigviis et Brev at see fra Marker, hvis Indhold røbede, at han og min Oncle havde sammensvoret sig til min Ruin. Min Oncle tilstod uden Betænkning, at ifølge en Aftale mellem Marker og ham skulde hiin ved Spil søge at fravinde mig, hvad denne havde bedraget mig for. Hans Aabenhjertighed gjorde mig eftergivende; men Marker besvarede aldrig et Brev, hvori jeg meddeelte ham den Opdagelse, jeg havde gjort.

Jeg tog da nu min Gaard i Besiddelse og begyndte som Landmand at udføre en Livsplan, hvormed jeg fra Barndommen af havde været fortrolig. Faa Stillinger i Livet kunne være lykkeligere end denne. Stedse i Kamp med Naturen bliver Landmanden næsten altid den Seirende; Heden forandrer sig under hans Hænder til en frugtbringende Mark; han haaber ikke blot paa Frugter af sit Arbeide, men seer dem virkelig. Jeg indsaae Fordelene ved min Stilling, men var dog ikke tilfreds.

Det var min Lyst at tumle mig i Livet; det var mit Haab, at jeg igjennem en rig Erfaring skulde komme til Klarhed i Tanken og Fred i Hjertet; nu levede jeg her, ene, afskaaret fra Verden. Der var saa tomt og øde i de gamle, velbekjendte Værelser; Mindet knyttede sig gjerne til dem, men Haabet var flygtet derfra; jeg maatte bort, ud i den vide Verden, prøve Livets Lyst og Livets Smerte, om mine bedste Forhaabninger nogensinde skulde opfyldes. Tvungen var jeg allerede nu traadt ind i det stille, stadige Liv; det var min Beslutning, at tilintetgjøre denne Tvang og efterhaanden ordne mine Anliggender paa en Maade, der atter tillod mig paa længere Tid at forlade mit Hjem.

Det havde været mit Ønske allerede som Dreng at komme til Sandheds Erkjendelse; endnu paastod jeg, at en levende Tro var den største Lykke, et Menneske kunde besidde; jeg ønskede mig denne Lykke og bad ofte til Gud at maatte troe paa ham. Men jeg var reist fra Kjøbenhavn i en mismodig Stemning, og hver Gang jeg senere greb mig i denne, spurgte jeg mig selv, om ikke Mennesket i Medgang elsker Livet, i Modgang Døden. Jeg troede ved Erfaringer paa mig selv og andre at kunne besvare dette Spørgsmaal bekræftende; og skjøndt jeg paa Grund af min indskrænkede Erfaring ikke vovede nogen absolut Bekræftelse, saa havde jeg dog i dette Spørgsmaal mit stadige Problem, af hvis Løsning det vilde

afhænge, om jeg ikke engang kunde føres til at kalde Religionen unyttig. Dertil kom, at gamle materialistiske Indvendinger atter dukkede op; jeg havde elsket Naturvidenskaberne og anvendte endnu mangen Fritime paa deres Studium; de syntes mig at lære Eenheden af Kraft og Materie, og jeg formaaede ikke at hæve mig derover.

Jeg blev derfor en Tvivler, skjøndt aldrig en Vantro; jeg vaklede i min Kjærlighed til Livet og meente undertiden, det var bedst at døe. Naar man intet elsker, bliver man ulykkelig. Jeg elskede Naturen; den holdt mig opreist; men Naturen formaaer ikke at frelse en Sjæl.

Et afsides liggende Qvistkammer var Helligdommen i mit Huus. Grønt Fløiel, besat med Guldstjerner, skjulte Loft og Vægge; en rigtforgyldt Læneстol og et lille Bord stod midt paa Gulvet; et gyldent Bæger og en kostbar Pibe hørte med til Værelsets Bohave: der begav jeg mig ofte hen, røg af min Pibe og drak af mit Bæger, skuede gjennem Vinduet ud over det vide Hav, og tænkte og smiilte over Livet og over mig selv.

Saaledes levede jeg mørk og indesluttet i mig selv. Ingen besøgte mig, og jeg besøgte Ingen. Mine Tjenestefolk kaldte mig en god Herre, og jeg behandlede dem godt; de troede ogsaa, jeg var en god Christen, thi jeg bestyrkede dem i Religiøsitet. Havde min Forstand været mindre oplyst, var jeg bleven Alchemist; Naturen er hem-

melighedsfuld, og skjuler den ikke Sandheden, saa skjuler den Kraften: det tyktes mig stort, at være Naturens Herre.

Men selv i denne Stemning besjæledes jeg af en levende Interesse for hine Dages store Begivenheder. Den franske Revolution var udbrudt og skred mægtigen fremad; den havde ofte været en Gjenstand for mine Samtaler med Falbe; vi saae af den en ny Verdensalder udvikle sig. Den skjænkede min Phantasie rigelig Næring, og jeg længtes efter at betræde Frankrig og Paris.

Og hermed vil jeg glide hen over et Tidsrum af mit Liv, der indtager næsten to Aar. Til jeg atter vender tilbage til mig selv, vil jeg lade Falbe tale; for ham var dette Tidsrum af stor Betydning.

Nogle Maaneder efter min Afreise fra Byen sendte han mig et Brev af følgende Indhold:

„Nu er jeg Christen. Jeg har forsaget Tvivlen og iført mig Troens lyse Klædebon. Jeg havde aldrig troet, det var saa let. Det har kun kostet mig et Vil; jeg er Christen; thi jeg vil være Christen.

Jeg har længtes efter denne Time; Fred i min Sjæl, Mod til at elske Livet, kraftfuld Virksomhed — o! jeg har længtes derefter. Nu først har jeg fundet det alt, og blot ved en Handling af min frie Villie! Jeg forstaaer det ikke; hvorfor tøvede jeg saa længe? Christendommen syntes mig altid viis.

Dog, Eet forstaaer jeg, der hører Villie til. „Omvend dig og tro." Hvilke simple Ord, men hvor sande! Tvivlen leder ikke til Tro, men Omvendelsen.

Jeg omvendte mig; ved Herrens Naade omvendte jeg mig. Jeg gav ham min Tvivl, min Uro, min Bekymring; jeg gav ham ogsaa mit Liv; han gav mig Troen til Gjengjeld. Nu troer jeg; nu er jeg glad og lykkelig; jeg giver ham hver Dag mine Tvivl; jeg giver ham hver Dag mig selv; og han bevarer mig i sig og tillader mig at troe paa ham."

Dette var Hovedindholdet af Falbes Brev; dengang forstod jeg det ikke; heller ikke vakte det lignende Kræfter hos mig. I Forbindelse hermed vil jeg meddele Læseren adskillige af min Vens Tanker over Christendommen; nogle af dem har jeg uddraget af hans Breve; andre gjengiver jeg i deres oprindelige Form.

Hedenskabet er nu afblomstret. Til Christi Tid var det naturligt og derfor ogsaa livsfrodigt, og frembragte mange store Mænd. Christus er Vendepunktet.

Nogle sige: vore Laster voxe med vore Dyder. Denne Erfaring er ikke gjort af Christne. Den Christne følger ikke den onde Drift, og Helligaanden qvæler den mere og mere.

Disciplene vare ikke i aandeligt Samfund med Jesus for hans Himmelfart; dette sees allerede deraf, at de flygtede, da han blev greben. De vare ikke engang saa gode Kammerater, som mange Røvere have været. Først da han forlod Verden, og Synet af hans Person blev dem unddraget, kom den Hellig Aand.

Det er mærkeligt, at kun een Slægt, Abrahams Slægt, bevarede Troen paa den sande Gud, og at det just er i denne Slægt, at Gud har aabenbaret sig.

Ismael var Isaaks Halvbroder. Fra Ismael nedstammer Muhamed. Muhamedanerne fik ogsaa kun den halve Sandhed.

Joderne vare Guds udvalgte Folk; men de forstode ikke Betydningen heraf. Gud udvalgte dem, for i Tiden gjennem dem at kunne udvælge Alle.

Naar vi finde saa faa Gode i Verden og kalde saa Mange dorske og ligegyldige, da gjøre vi det ofte, fordi de ikke ville deeltage i vore Planer for det Gode. Deeltage da vi i alle gode Planer, eller kunne vi gjøre det?

Hedningerne vare tolerante mod hinanden, thi deres Tro var den samme og forstyrrede ikke den gjensidige Tryghed. Men denne Tryghed ophæevedes ved de Christnes Opposition; Hedningerne bleve bange, og de Onde iblandt dem sloge Rolighedsforstyrrerne ihjel. Dette er den sande Aarsag til Forfolgelserne.

Om Christi Barndom er Intet os fortalt, fordi Historien derom er ligegyldig. Hans Barndomshistorie vilde ikke kunne forklare hans Manddomshistorie. Om Maaden, hvorpaa Aabenbaringen skeer, haves ingen Historie. Gud aabenbarer sig i ham, — Mere kan der ikke siges.

I vort Hovmod troe vi, at Lykken bestaaer i Udmærkelse; vi tage Feil: Lykken bestaaer i Lighed.

Kunde man antage en evig Død for Nogle, da skulde det være for den, hvem ingen elsker. En Saadan maa være slet, og en Saadans Død gjorde intet Skaar i de Andres Salighed. Saalænge endnu eet Menneske elsker os; saalænge eet Menneskes Bøn, det være sig her eller i Himlen, opstiger for os til Gud, ere vi ikke fortabte. Derfor siges der: „Beder for hinanden."

Havde den Maade, hvorpaa Gud har aabenbaret sig i Christus, været saa let at fatte, som mange Rationalister mene, da skulde Jesus vist ikke have brugt saamange forskjellige Udtryk derom, hvorved han just angiver, at den menneskelige Forstand ikke kan fatte, hvorledes det egenlig forholder sig.

Naturalisterne gjøre en Slutning, som maaskee kan fremstilles paa denne Maade: Den Erfaring, at man seer Taskenspillerkunster, er langt hyppigere end den, at man seer Mirakler. Følgelig: naar man seer Mirakler, skal man kalde dem Taskenspillerkunster.

Man vil ikke paa Grund af Guds Forudvidenhed ophæve den menneskelige Frihed; hvorfor vil man da paa Grund af Guds Forudvidenhed ophæve Bønnens Kraft? Kunde ikke den stærke, troende Bøn have den frie Villies Kraft?

Det er ikke en Indvending mod Christendommen, men en Indvending mod Guds Forsyn, at Christendommen ikke er bleven Alle forkyndt. Ligesom Opdragelse, Anlæg, ydre Forhold, er ogsaa Christendommen Noget, der gives efter Guds urandsagelige Viisdom.

Spørgsmaalet er ikke: „Have Andre uden Tro paa Christus kunnet troe paa Gud og Sjælens Udødelighed?“ thi Erfaring kan ikke afgjøre noget herom; men Spørgsmaalet er: „Kan jeg gjøre det?“

Ogsaa Fortiden havde sine Troende: det var dem, som længtes efter en Aabenbaring.

Er Gud til, da maa han ogsaa være kjærlig. Vi trænge saa meget til en Aabenbaring, at den kjærlige Gud maa ville skjænke os en saadan. Er der ingen Aabenbaring, da kan jeg ikke troe, at Gud er kjærlig, eller at han er til. — Saaledes maa den naturlige Religion paa sit høieste Punkt føre til den aabenbarede, eller til slet ingen.

For at være lykkelig maa man sætte sin Glæde i, at man er til, og ikke i Livets Tilfældigheder. Men for at glæde sig over, at man er til, maa man kjende sit Værd. Dette kjender man kun, naar man har Kundskab om Aanden, dens Forhold og Bestemmelse, — naar man har Kundskab om Guds Rige.

Der er en vis Melancholie, som er fælleds for alle Mennesker, men aftager, jo mere vi blive Christne. Den

opstaaer af en sand og dyb Kjærlighed til Livet, der frygter for, at Alt er forkrænkeligt, og at det skjønne Liv engang skal ophøre.

Apostlene maatte ikke have Guld eller Sølv i deres Belter. De skulde have Troen, og Intet uden Troen, og dog vise Verden, at de vare lykkelige. Først saaledes kunde Menneskene lære, at Troen gjør lykkelig.

Det er mærkværdigt, at Mange paastaae, at man uden Christus kan komme til Tro paa Gud og Sjælens Udødelighed, da just disse Mange i Almindelighed ere de samme, som hverken antage nogen personlig Gud, eller nogen Udødelighed med Bevidsthed, og altsaa negte begge Dele.

Man seer, at der er Feil i Berettelsen af Facta i det Nye Testamente; men meget mere maa der da kunne være Feil i Beretttelsen af Jesu Taler; thi Taler erindres ikke saa let som Begivenheder. Man kan da sige: nogle af Jesu Ord ere forvanskede; de, som ere forvanskede, findes iblandt dem, der bære Tidsalderens Præg.

Alle ere enige i, at Troen forhøier Dyden; thi af tvende Onde afskye baade Christne og Ikkechristne mere den, som siger, at han troer, end den, som forkaster Troen.

Siger man, at Stræben efter Religion er Sværmeri, saa vise dog Stjernerne paa Himlen, at der er Mere til end denne Jord.

Naturen taler om Gud med mange Stemmer, men Mennesket lærer først ved Christendommen at fortolke dem.

Hvad var Begivenheden paa Pintsefesten andet, end Lynilden, der svævede over Apostlenes Hoveder, men uden at gjøre dem Skade? De bleve forfærdede, men atter frimodige ved Synet af Guds Bistand, og fyldtes af den Hellig Aand. Lynilden gjorde ogsaa Luther til Reformator.

Guds Aabenbaring er i Biblen forbundet til Eet med den menneskelige Fremstilling, ligesom Livet beroer paa en Forbindelse af Aand og Materie, og hver en Handling paa Forbindelsen af Guds Styrelse og den menneskelige Frihed. Biblens Bogstav ihjelslaaer, thi den er menneskelig.

En engelsk Philosoph har sagt, at alt, hvad han gjorde, gjorde han for sin Middagsmad. Et oprigtigt Ord, der fortjener den høieste Paaskjønnelse! Og det er

sandt: de fleste af vore udvortes Handlinger have Hensyn paa vort Livsophold, eller dog paa noget Jordisk. Men hiin Mand oversaae den hele Række af aandelige Gjerninger, vore Sjælekampe, vore Tvivl og Fristelser, der aldeles ikke have et saadant Hensyn.

Den Christnes Tro paa et andet Liv er fast som Stjernen, medens den i den nøiere Bestemmelse af dette Livs Beskaffenhed er ubestemt som Skyen.

Sætningen: hvad man ønsker, det troer man, kan som Indvending kun bruges mod Afgudsdyrkerne, der tillægge deres Guder de samme Lyster, som de selv have, men ikke mod al Tro; thi det er indlysende, at Troens Gjenstand, Sandheden, maa være lyksaliggjørende og stemme overeens med Aandens høieste Ønsker.

Til Grund for Tvivl i Religion ligger maaskee altid Følelsen af Uværdighed. Man tvivler dog i Grunden aldrig, om en Magt er til, men om man er Gjenstand for denne Magts vise Kjærlighed.

Da Christendommen blev Statsreligion, fremtraadte Hierarchiet; thi nu optog Kirken en Mængde umyndige Christne, der lode sig skræmme af Kirkens Repræsentanter,

og disse kunde ikke modstaae Fristelsen. Staten selv var altsaa Skyld i Hierarchiet.

Den religiøse Sværmer glemmer det Universelle, som er opgaaet i ham, over at han har optaget det Universelle, og hans Jeg bliver for ham af samme Betydenhed som det Universelle selv.

Columbus's Modstandere gjorde sig Reisen til America meget let; paa samme Maade bærer den saakaldte naturlige Theologie sig ad med Religionen.

Man siger: for Menigmand er det Sørgelige og det Religiøse nær beslægtede Ideer. Det er sandt; men hvor det er Tilfældet, har det sin Grund deri, at Omvendelsen ikke er bevirket. Ved Ordet Synd, Død, Hellighed o. s. v. vaagner Bevidstheden om Synd og forbinder sig paa en ganske naturlig Maade med Sorg. Her viser Menigmand sig bedre, end den fordærvede Mand af Dannelse.

Med det fulde og faste Forsæt aldrig at falde, maa man dog ikke forbinde det Hovmod, at ville forbyde andre Folk at troe, at vi kunne falde.

Jeg tænkte over mit Livs daarlige Handlinger og blev mismodig. Da opsteg til min Trost den Tanke: i Fremtiden vil jeg give Exempel paa den mest glimrende Dyd. Men strax faldt det mig ind: „glimrende Dyd;" — altsaa er Ærgjerrighed mit Motiv; hvortil skal en saadan Dyd føre; mon den kan føre mig over Graven? Da tænkte jeg istedetfor: med Rolighed vil jeg i Fremtiden skue ud over Livet, handle godt og klogt og foragte Menneskenes Domme. Men allerede følte jeg mit Hjerte svulme af stoisk Stolthed; hvortil, tænkte jeg da, skal ogsaa denne Dyd føre? — „Nei," hviskede en Stemme til mig, „giv dig tabt, giv dig hen til Gud, bed — bed om Tilgivelse, om Kraft, om Naade; bliv i ham og lev i ham, saa skal du leve!"

Jeg har hørt nogle Theologer sige, at de ikke vilde være Præster, fordi deres Tro ikke stemmer overeens med Kirkens Lære. Stemmer den blot med Christi Lære, hvorfor frygte de da? Skamme de sig ved den Kirke, som Christus har styret?

De have megen Uret, som opdigte Historier, for deri at lade Hedninger og Muhamedanere spille en smuk Rolle; de ville saaledes vise, at ikke blot Christne kunne være

gode. Men de tage Feil; her kommer det just an paa sande Exempler.

Christus siger til den rige Yngling: „Sælg alt, hvad du har, og følg mig!" Munkene solgte af denne Grund alt, hvad de havde, og gik i Ørken. Findes der to Ting, som ligne hinanden mindre, end en Munk og en Apostel?

Hele Jordkloden vil paa den yderste Dag være at ansee som den hensmuldrede Menneskeslægt. Af Jorden skal Mennesket vækkes til et nyt Liv.

Jeg lader mig kun lidet skræmme af noget Bogstav i Biblen; Christus er født i mit Hjerte; ogsaa til mig er Parakleten kommen.

Een herlig Virksomhed forestaaer os i Livet, rig paa Afvexling, rig paa Seier og Glæde; det er Kampen mod os selv.

Vi takke Gud for, at den christelige Læres Sandhed ikke kan bevises. Var dette Tilfældet, da var der ikke Plads for Friheden. Er Tvivl umulig, da er ogsaa Tro umulig. Jøderne fik ikke Tegnet at see fra

Himlen; Lazarus maatte ikke vise sig for den rige Mands Brødre, og efter sin Opstandelse aabenbarede Frelseren sig kun for de Troende.

I August Maaned 1792 havde jeg ladet foretage en Hovedreparation ved min Gaard; Hovedbygningens teglhængte Tag, de store, blanke Ruder og de hvide Vægge syntes at vidne om Eierens Velstand. Jeg havde været heldig som Landmand, medens min Oncle daglig sank dybere i Armoden. Uorden og Fattigdom var kjendelig paa hans Gaard og paa hans Marker, i hans Families Klædedragt og i Alt, hvad jeg hørte om hans Levemaade.

Hans ældste Søn, en Dreng paa femten Aar, som jeg tidligere har havt Leilighed til at omtale, havde kun faaet en slet Opdragelse og ingen Underviisning. Hans Navn var Martin. Hver Gang, jeg mødte ham, betragtede han mig med usikkre, fjendtlige Blikke og undveg mig hurtig; hans bevægelige Miner og livfulde Øine tydede maaskee hen paa gode Anlæg. Han hadede mig; og jeg kunde forklare mig Grunden dertil, naar jeg betænkte, at hans Faders Ruin syntes at skrive sig fra min Ankomst; men det smertede mig meget, hvad een af mine Folk fortalte engang, jeg kom hjem fra en Ridetour, at han havde seet denne Dreng springe frem fra nogle Buske, hvori han havde holdt sig skjult, og slaae et Søm

Fodsporet af min Hest. Overtroen mener derved at foraarsage Hestens Lamhed.

En Aften tillod jeg mine Folk at deeltage i et Gilde, der tilfældigviis blev feiret paa een af de nærliggende Gaarde. Det havde været en tør og varm Sommer; Høsten var næsten tilendebragt; Aftenen var smuk og stille. Jeg gik ned til Stranden, løste min Baad og seilede ud, som jeg ofte pleiede at gjøre.

Den næste Dag skulde der foretages en Udpantning hos min Oncle; hans Udsigter for Fremtiden vare i høieste Grad sørgelige. Jeg overtænkte denne Sag og udkastede en Plan til at formilde hans Skjebne; jeg vilde sætte hans Børn i Kost paa gode Steder og sikkre ham og hans Kone Beboelsen af et Huus og Benyttelsen af dets Jorder. Dernæst henvendte jeg mit Sind paa min egen Fremtid. I dette Efteraar vilde jeg begynde min Reise. Med inderlig Glæde dvælede jeg især ved Tanken om det forestaaende Møde med Falbe. Han var for Tiden udenlands paa Regjeringens Bekostning og havde lovet paa Tilbagereisen at besøge mig; men jeg vilde forekomme ham, opsøge ham i Straßburg, hvorfra hans sidste Brev var skrevet, og hvor han meente at ville blive November over, og overraske ham med min Ankomst. Det var længe siden, jeg havde været saa tilfreds som denne Aften; jeg lænede mig tilbage i Baaden og skuede mildt bevæget imod den skjønne Himmel. Foroven

tændte sig de klare Stjerner, og hist i Vesten straalte Dagens Blomst, Himlens ophøiede, evig vexlende Skuespil, Aftenrøden i sine mange Farver. Glad og veemodigt var dens Udseende, sammensat af Smiil og Taarer; Stjernen, som brændte i den lyse Bund, syntes som en gylden Fugl at flyve hen og forkynde et saligt Budskab. Jeg takkede Gud for hans Naade, og lovede et fromt og helligt Liv.

„Er jeg lykkeligere nu, end jeg var i min Barndom?" spurgte jeg mig selv; jeg vovede ikke at besvare dette Spørgsmaal med Ja. Uvilkaarlig mindedes jeg den Aften, da jeg seilede her i en vældig Storm, og Lyset, der var antændt i min lille Bugt, bragte mig Frelse. Pludselig saae jeg Lys. Det var hvirvlende Flammer, der i Masser af Røg hævede sig fra et Punkt i Landet, der ikke var fjernt. „Det er din Gaard, som brænder," sagde mig en bange Ahnelse; jeg anstrængte mig for at komme i Land; jeg naaede det, jeg besteg Klipperne, jeg iilte hen over Markerne, — det var min Gaard, som brændte. Jeg kom for seent til at redde; mine Folk og nogle Venner vare ilede til, men anstrængte sig forgjeves; Laderne laae allerede i Aske, Ilden omspændte Hovedbygningen paa alle Kanter, og bragende styrtede Taget sammen.

Mit Tab var stort; thi Luerne havde fortæret mit Chatol med mange vigtige Papirer, som deri fandtes.

Man beklagede mig, og jeg havde ikke Lyst til at høre paa Klager; jeg ønskede desuden uforstyrret at kunne overtænke min Stilling og gik derfor ind i den lille Skov, som omgav Brandstedet; der satte jeg mig paa en Træstub, hvor Ingen kunde see mig. Jeg havde neppe sat mig, for jeg fik Øie paa en voren Dreng, der stod bag et Træ som fastgroet til Jorden, bleg og synlig forfærdet, med det stirrende Blik heftet paa de rygende Ruiner. Det var Martin; jeg gik hen til ham, lagde min Haand paa hans Skulder og spurgte: „Hvorfor har du stukket min Gaard i Brand?“ Han skjælvede og bøiede sig og foer med Haanden til Panden. „Ubesindige Dreng!“ vedblev jeg, „vover du at fordærve, hvad Flid og Retsind har bragt i Stand? Du vilde hævne dig: Ikke sandt? Du meente, jeg var din Families Fjende. Vid da, at din Fader har bedraget mig, at han selv har styrtet sig i Ulykke; nu har du tilintetgjort, hvad din Fader levnede mig.“ Han sank til Jorden og knugede mit Knæ til sit Bryst. Tankefuld lod jeg ham for nogle Øieblikke blive i denne Stilling. Da traadte jeg tilbage og sagde til ham: „Vend dine Øine mod Himlen! Hisset over de klare Stjerner boer en retfærdig Gud. Han er taus, men giver Agt paa Alt; han saae dig for, da du færdedes med Ilden ene i de fremmede Værelser; endnu seer han dig; han seer dig altid. Jeg gaaer bort;

tal du med din Gud; intet Menneske skal faae din Misgjerning at vide." Jeg gik, og Drengen faldt med sit Ansigt mod Jorden.

At reise bort, saasnart som muligt, blev nu mit eneste Ønske. Jeg solgte mine Marker og forærede Martin, hvem jeg havde raadet at gaae tilsøes, en større Sum til sit Udstyr, end han maaskee ellers havde faaet; thi aldrig vare Penge mig ligegyldigere end nu. Min Oncle var uskyldig; men han havde ahnet Sagens Sammenhæng og blev paa min Begjering indviet i Hemmeligheden; han havde altid viist en ufornuftig Kjærlighed imod sine Børn; intet Under derfor, at han tilkjendegav mig en oprigtig Taknemlighed og begyndte at angre sit tidligere Forhold. Men under disse Omstændigheder formaaede jeg ikke at hjælpe ham; alt, hvad han havde, blev solgt, hvorpaa han indskibede sig i den Hensigt at gaae til Nordamerica, hvor hans Kone havde Slægt og Venner.

Een af de sidste Dage, jeg tilbragte paa Bornholm, gik jeg mod Aften hen til min forrige Eiendom og vandrede i mangeslags Tanker omkring i den yndige Egn. En ung Pige, smuk og god, som jeg kjendte fra tidligere Tider, kom mig imøde. „God Aften, Adil!" sagde jeg. Hun besvarede min Hilsen. „Hvorhen saa silde?"

„Til Bolsker."

„Til Præsten i Bolsker?"

„Ja."

„Hvad vil du ham?"

„Jeg har Noget at tale med ham om."

„Har du en Synd at skrifte?"

Hun rødmede og saae paa mig med usikkre, men venlige Blikke. „Skrift for mig," sagde jeg og lagde min Arm om hendes slanke Liv: „jeg kan høre Skriftemaal saa godt som en Præst, og jeg vil tilgive dig." Jeg drog hende ned ved min Side paa en mosgroet Klippeblok, løste hendes brune Lokker og kyssede hende.

„De var ikke god til Præst," sagde hun og smiilte.

„Mon du var bedre? Jeg vil skrifte for dig. Jeg har mange Synder at skrifte."

„Lad mig høre."

„Jeg elsker dig, og Intet uden dig. Jeg vil blive hos dig og glemme alt Andet."

„Det var ikke værdt."

„Og naar jeg har levet hos dig, og min Ungdom er forbi, og din Ungdom er forbi, saa vil jeg døe."

Hun betragtede mig med et uroligt Blik. „Frygt ikke," vedblev jeg; „først vil jeg leve, men saa vil jeg døe. Livet er smukt, saalænge du er smuk, ellers er Døden bedre."

Hun taug som før.

„Forstaaer du mig ikke? En ung og deilig Pige kan trøste os for nogen Tid; men tilsidst, tilsidst" .....

Hun rev sig hurtig løs og gik og vilde ikke vende tilbage. Jeg kom hjem i en misfornøiet Stemning og spurgte mig selv, om jeg var Forfører.

I Begyndelsen af October tog jeg over til Stralsund og fortsatte derfra min Reise til Straßburg. Jeg reiste hurtigt, thi jeg havde et Maal for Øie; det var Mødet med Falbe. I hans Selskab vilde jeg glemme al min Sorg; hans Samtaler skulde atter opmuntre mig; hos ham vilde jeg atter lære, at Livet fortjener at elskes. Jeg naaede Straßburg; opfyldt af glade Forventninger forhørte jeg mig efter hans Bopæl, men han var der ikke længer; for fire Dage siden var han afreist til Gießen. „Velan," tænkte jeg, „saa træffes vi dog snart," og næste Dag sad jeg atter paa Postvognen.

Min Hund løb ved Siden af Vognen. En Dag kom en Mand os imøde, som drev en Flok Faar. Faarene spredte sig, og Manden slog efter min Hund med sin svære Pidsk. „Rør den ikke!" raabte jeg truende. Han forfulgte den med en ondskabsfuld Mine og tilføiede den et Slag, som udrev dens ene Øie; Hunden hylede af Smerte og søgte Ly under Vognen. Da sprang jeg rasende ned, greb den Ondskabsfulde, kastede ham til Jorden og tugtede ham med hans Pidsk, saalænge jeg kunde røre min Arm. Efterat jeg igjen havde sat mig paa Vognen, sagde min Kudsk: „Et Menneske for en Hund! mig synes der er Forskjel." „Stille," raabte jeg med

Tordenstemme, „stille! Hvis ikke, styrter jeg dig ned af Vognen!“ Han taug; jeg forlangte Tømmen, kjørte selv og jog Hestene frem i flyvende Carriere. Da jeg kom til næste Gjestgiversted, befandt min Hund sig meget ilde; jeg laante en Pistol og skjød den, og tænkte et Øieblik efter, om jeg ikke skulde skyde mig selv.

Den 1ste November naaede jeg Gießen; det var min Fødselsdag; „den vil blive en Glædesdag,“ tænkte jeg, da vi kjørte ind i Byen; „thi jeg skal feire den med Falbe.“

Men Falbe var der ikke, og stærkere end nogensinde før knugede Mismodet mit Hjerte. Den kolde Efteraarsblæst foer hen igjennem Gaderne, hvor jeg vandrede som en Fremmed, kun en Gjenstand for nysgjerrige Blikke; thi en ung og deilig Qvinde, der næsten standsede et Øieblik, da hun saae mig, og betragtede mig med glad Forundring, forsvandt som et yndigt Drømmesyn. Jeg gik hjem paa mit Værelse, men søgte forgjeves at fatte mig; Værelset var koldt, Vertinden uvenlig og Meublementet fattigt; selv de hvide snorlige Gardiner foran de smaa Vinduer indgøde mig Mismod. Om Aftenen gik jeg atter ud og iilte hen igjennem de tomme Gader. „Oprørsmand?“ tænkte jeg; „nei! — Lastefuld? — heller ikke!“ Jeg spottede Livet, foragtede Lasten og lo af de franske Frihedsmænd, men standsede foran et Huus, hvorfra Musikens Toner og glade Stemmer lode sig høre; der paa=

kaldte jeg Lykken som Livets høieste Guddom. „Lykken,“ tænkte jeg, „den vilde jeg tilbede, den vilde jeg offre Alt; men den er mig negtet, og dø enhver, hvem den er negtet!“ Ja Doden, Døden, — den begjerede jeg.

Jeg kjøbte mig derfor en Dolk, gik hjem og laasede min Dør og satte mig ned, for endnu engang at kaste et Blik tilbage. „Ulykkelig!“ lød det fra hver en Krog i mit Bryst, „ulykkelig!“ gjentog jeg høit for mig selv. „Men jeg har været lykkelig,“ sagde jeg atter og trykkede mine Hænder mod Øinene for at standse en frembrydende Taarestrøm. „Du er bedrøvet,“ hviskede paany en Stemme, og et Lysglimt foer igjennem min Sjæl, da den vedblev: „og naar du er bedrøvet, skal du stræbe at blive bedre.“ Det var min Moders Ord. „Herre!“ tænkte jeg omsider, „jeg vil det. Jeg vil give dig Alt, min Fred, min Lykke, mig selv; giv mig da til Gjengjeld den levende Tro paa dig!“ Gud bønhørte mig; med en Glæde og Frimodighed som aldrig før skuede jeg fra denne Dag ud i Livet.

Jeg fortæller dig dette, kjære Læser! fordi jeg har intet Bedre at fortælle dig; at give sig hen til Gud er en livsfrisk Handling, Aandens Seier og Frihedens største Daad. Derfor blev Friheden os skjænket, denne ophøiede Gave, der saa ofte frygteligt misbruges, at der skulde være Væsener til, der besad den hellige Evne, at kunne fornegte sig selv og frit give sig hen til Gud; og denne Handling er den evige Glædes Kilde, Begyndelsen til

det nye Liv, til det nye, bedre og lykkeligere Menneske. Hvor stort blev ikke mit Mod fra denne Dag! Jeg læste hine hellige Mænds Skrifter, der vare de første, som gave sig hen til Gud, og i Pauli Ord: „Hvo skal kunne skille os fra Christi Kjærlighed? Trængsel, eller Angst, eller Forfølgelse, eller Hunger, eller Nøgenhed, eller Fare, eller Sværd? Nei, i alt dette seire vi ved ham, som elskede os," fandt jeg Forjættelsen for min Fremtid. Jeg vidste nu, at man kunde seire over Mismod; jeg havde seiret derover; jeg kaldte det en afskylig Last, og qvalte det for bestandig. I Sandhed! Sløret blev tagen fra mine Øine. Der stod det jo saa tydeligt, Frelseren havde selv sagt det: „Og hver den, som hører disse mine Ord og ikke gjør derefter, han skal lignes ved en daarlig Mand, som byggede sit Huus paa Sand. Og en Skylregn faldt, og Vandløbene kom, og Uveiret blæste, og det faldt, og dets Fald var stort," — hvorledes var det muligt, at jeg før skulde kunne troe, eller høste der, hvor jeg ikke havde saaet, jeg, som sjelden tog Gud paa Raad og klagede over Livet, naar det ikke behagede mig! — Det er sandt: i Medgang elske vi Livet og i Modgang Døden, men at troe paa Gud er evig Medgang, og Troen bevares ved at lyde hans Bud.

Jeg fandt snart en Ven, som deelte min Lykke. En Aften, jeg gik igjennem Gaderne, standsede jeg ved

at høre en Melodie blive spillet, som jeg kjendte; en glad Ahnelse opstod hos mig, Erindringen kom mig til Hjælp: det var i Gießen Amalie Normanns Fader vilde nedsætte sig; jeg traadte nærmere og lyttede og syntes at høre de Ord:

„Og ved Aftenstund hun bange staaer,
Udenfor en fattig Ridders Gaard“ ....,

jeg tvivlede ikke længer, men traadte ind i Huset og aabnede Døren. En ung Pige sad ved Claveret og spillede. „Jeg kjender Dem,“ sagde jeg; „mit Navn er Theodor Munk; vi have seet hinanden paa Bornholm.“

„Det er virkelig Dem?“ sagde hun. „Jeg meente at have mødt Dem for faa Dage siden, men De kjendte mig ikke, og jeg frygtede for at have taget Feil. Hvor meget vil min Fader ikke glæde sig ved atter at see Dem.“

„Det var altsaa Dem, jeg mødte, Amalie! ja, nu kjender jeg Dem atter.“ Jeg beundrede hendes Skjønhed; det var min yndige Barndomsveninde, der var voxet op til en herlig Pige; endnu det frie, muntre Blik, det aabne Væsen, de røde Kinder og den ranke Vært. „Og denne Sang,“ vedblev jeg, „den erindrer De endnu?“

„Jeg har ofte sunget den,“ svarede hun; „men i Aften sang jeg den, maaskee fordi jeg troede at have mødt Dem.“

Jeg glædede mig ved hendes Ord. Normann

traadte ind og i et Øieblik var Bekjendtskabet fornyet. Vi tilbragte med hinanden en lykkelig Aften, og jeg lovede efter deres Anmodning daglig at besøge dem. Amalie blev min Sjæls Veninde; for hende udtalte jeg de mange nye Tanker, som bevægede mit Sind.

Et Par Uger efter min Ankomst til Gießen traf jeg den Ven, efter hvem min Længsel var bleven større end nogensinde før. Jeg saae ham staae ved Rækværket og betragte Bølgerne, som jeg gik over Broen, der fører til den anden Side af Floden Lahn; „Falbe!" raabte jeg, og Falbe trykkede mig til sit Bryst. Han fortalte mig, hvad der havde bragt ham til at forandre sin Bestemmelse og forhalet hans Reise; jeg bad ham at følge med til mit Værelse. Du gjetter, min Læser! Gjenstanden for vor Samtale; men aldrig saae jeg et saa ophøiet Billede af Glæden, eller hørte saa ædelt et Udtryk for Begeistringen som i denne Time.

Falbes ømme og kjærlighedsfulde Sindelag fremtraadte endnu tydeligere i hans Væsen end før. Han lignede den muntre Vandringsmand, der allesteder føler sig hjemme; saa let var hans Opførsel, saa sorgløst hele hans Liv. Jeg har hørt ham trøste Ulykkelige; han hjalp med kraftig Daad, hvor Hjælp var mulig; men hans blotte Ord har ofte fremkaldt lyse Straaler i sorgmodige Blikke. Jeg elskede ham for høit til ikke at fortælle ham, hvilken Glæde jeg følte over hans Væsen; da sagde

han til mig: „Jeg er lykkelig, uendelig lykkelig; overalt træder Guds Kjærlighed mig imøde; — men Eet staaer tilbage: der er Mange, som ikke sige det.“ Jeg forstod ham og tænkte som han, og vi sluttede en Pagt om i Livet at staae Ulykken bi.

Troen vækker vor Virksomhed; selv i Besiddelse af det høieste Gode hige vi bestandig efter at meddele det til Alle; men for at kunne virke med mere Kraft søger Troen sig et Samfund, og i dette Samfund nyde vi allerede i det Mindre, hvad vi i Tiden forvente af en fuldendt Tilstand: Opbyggelse af hinandens Tro og Glæde ved hinandens Lykke. Det var i denne Aand, jeg følte Lyst til at forene et Selskab, hvis Grundlag skulde være Troen paa Christus som vor Frelser, og hvortil Adgang skulde staae aaben for dem, der vilde love uden Hensyn til jordisk Fordeel at forsvare og fremme den christelige Morals Opretholdelse i Livet. Falbe optog denne Tanke med Varme, og otte Studenter i Gießen forenede sig efterhaanden med os. Vi kaldte os „de Befriede,“ thi Christendommen havde gjort os frie; der fandtes iblandt os unge Mænd af udmærkede Evner; og lod der sig end i vore Sammenkomster mange Indfald høre, som en høiere Alder havde kaldt overmodige, eller en større Eftertanke havde forkastet som uudførlige, vist er det dog, at vi Alle elskede vort Selskab og det Øiemed, hvori det var traadt sammen. Vi samledes to Gange om Ugen; Tiden

var fuld af Begivenheder, hvorpaa vort Princip kunde finde sin Anvendelse, og mangen kraftfuld Opfordring eller frimodig Bedømmelse gik fra vort Selskab over i Tydsklands Blade og Journaler.

Men naar jeg undlader at give en nøiere Udvikling af hiint Selskabs Virksomhed, fordi en saadan vilde ligge udenfor denne Bogs Grændser, og derimod meddeler nedenstaaende Begivenhed, da skeer det kun paa Grund af de vigtige Følger, som denne havde for mig. Selskabet har senere misbilliget sin Andeel i den, og den var maaskee aldrig kommen til Udførelse, naar vor Phantasie havde været mindre levende.

Der levede dengang i Gießen en theologisk Professor ved Navn Solmer, som efter Alles eenstemmige Mening forbandt ringe Dygtighed med megen Indbildskhed. Da han engang havde fortalt sine Tilhørere om Balthasar Becker, der for mange Aar siden udfordrede Djævelen, lagde han til, at dette var et godt Exempel og et kraftigt Middel til at udrydde Overtroen, og forglemte sig endelig i den Grad, at han høitidelig gjentog Beckers Udfordring. Vi afhandlede en Aften denne Sag med hverandre, og Selskabet deelte sig imellem Spøg og Harme, indtil een af vore Venner, en livlig Theolog, der var fuld af gode Indfald, sprang op og raabte: „Jeg veed et Middel til at bringe Solmer paa andre Tanker!" Vi forlangte at høre det. „Jeg har udarbeidet en Afhand-

ling over et Priisspørgsmaal. Maaskee den bliver antagen. I den forseglede Billet nævner jeg „Satan" som Forfatter. Det tilfalder Solmer at aabne Billetterne; han læser, bliver forfærdet og vover aldrig meer paa Sligt." Hans Paafund vakte et stormende Bifald, og tvende andre, en Jurist og en Mediciner, der hver i sit Fag havde udarbeidet lignende Afhandlinger, lovede i Øieblikkets Lystighed at gjøre det Samme. Sagen var aftalt og blev den næste Dag udført, jeg veed ikke med hvilken Stemning.

Dagen kom, da Censuren skulde offenliggjøres. Høitideligheden foregik i en Kirke, som Universitetet brugte ved festlige Leiligheder; Solmer besteg Prædikestolen. Veiret var mørkt; det var en Sondageftermiddag i October Maaned; da Solmer kom til Enden af sin Tale, begyndte det allerede at skumre. „Jeg skal nu," sagde han, „meddele Dem de forskjellige Faculteters Bedømmelser af de indkomne Afhandlinger. Syv Afhandlinger ere indkomne til det theologiske Facultet, fire til det juridiske, og fem til det medicinske; af disse har een i hvert Fag vundet Prisen.

Forfatteren af den theologiske Afhandling har til Devise valgt: „Alting har sin Tid." Hans Navn," her aabnede han Billetten, „er — Satan!" En lydelig Mumlen opstod i Forsamlingen; nogle reiste sig og spurgte, om de havde hørt rigtig. Solmer fattede sig. „Et slet

Menneske," sagde han, „har paa en plump Maade villet spotte vort Universitet. Hans Opførsel vil neppe finde Bifald og endnu mindre Efterligning. Lader os glemme denne Taabelighed. — Forfatteren af den juridiske Afhandling, hvis Devise lyder saaledes: „Jeg frygter ikke," — han aabnede atter en Billet, — „er — Satan!" Solmer blegnede, og hans Skræk meddeelte sig til Flere. Man forlangte at overbevise sig med egne Øine; han gav Papirerne fra sig; Sagen var rigtig. „Endnu have vi een tilbage," vedblev han omsider med møisom tilkæmpet Fatning; „det er den medicinske. Forfatteren skriver: „Som man saaer, saa skal man ogsaa høste." Solmer tørrede Sveden af sin Pande; derpaa rev han Papiret op. Det ofte gjentagne Ord lød atter fra hans Læber, og med et Udraab af Forfærdelse kastede han Billetten fra sig. Alle, som ikke vare indviede i Hemmeligheden, viste Tegn paa Uro; men medens nogle af de nærmest Staaende søgte at opsnappe det sidste fatale Papiir, faldt Solmers Blik paa Organisten, der af Begjerlighed efter at iagttage, hvad der skete, strakte sig ud fra sit ophøiede Sæde og derved antog Skikkelsen af en Flyvende. „Han kommer, han kommer!" raabte den ulykkelige Mand, foer ned af Prædikestolen og iilte ud af Kirken, fulgt af næsten alle sine Tilhørere.

Da vi Dagen efter kom sammen, var Ingen af os tilfreds. Begivenheden havde forarget os selv; vi havde

ikke tænkt, den vilde faae et saadant Udseende. Vore Betænkeligheder forøgedes derved, at den af vore Venner, som havde givet Ideen, fortalte os, at Solmer var syg og phantaserede. Vi bør berette ham det Hele," føiede han til; „vi bør ved alle Midler, som staae i vor Magt, søge at overbevise ham om, at vi ere Forfatterne." Alle vare enige med ham; Solmer blev overbeviist og kom sig atter.

Men denne Mand var ikke saa ædelmodig som mine Venner. Han havde lovet at tilgive, men hans Forbittrelse var alligevel for stor, til at han ikke skulde søge at hævne sig. Omstændighederne vare ham gunstige; Urolighederne i Mainz holdt Gemytterne i stadig Frygt, og enhver Begeistring paadrog sig en levende Mistanke. I Underhandlingerne med ham var vort Selskab bleven nævnet, og jeg omtalt som Stifteren; han valgte mig til sit Offer, og mod Slutningen af November blev jeg forviist fra Byen som stærkt mistænkt for revolutionaire Planer.

I denne Beskyldning tog man Feil. Endnu før jeg forlod Bornholm, var den franske Konge bleven fængslet, og allerede dengang tvivlede jeg undertiden, om jeg med Glæde vilde kunne følge Revolutionens fremtidige Udvikling; men den 21. Januar 1793 faldt Ludvigs Hoved, og fra dette Øieblik betragtede jeg den med Bedrøvelse. Hele det Selskab, hvortil jeg havde sluttet mig,

deelte mine Anskuelser; vor Forbittrelse imod Terroristerne steg undertiden til den høieste Lidenskab, og da jeg kort før min Forviisning læste i Avisen Chaumettes Tale ved Fornuftens første Tilbedelse, da nærede jeg kun eet Ønske, Ønsket om, at kunne tilintetgjøre Robespjerre og alle hans Tilhængere. Forsaavidt kom min Forviisning mig ikke ubeleiligt. Jeg var paa Bornholm traadt ind i Milicen som Officeer; jeg havde sikkret mig Papirer, der i Udlandet kunde bevise min Adkomst til denne Værdighed, og min Beslutning var hurtig tagen: jeg vilde søge en Plads i den allierede Armee og af yderste Evne kæmpe imod de rasende Franskmænd.

Under mit Ophold i Gießen havde Falbe været bortreist i flere Maaneder; han havde saaledes ikke taget nogen Deel i hiin academiske Forbrydelse, og heller ikke været Vidne til Optrinet i Kirken. Faa Dage, før jeg fik Befaling at forlade Byen, var han atter vendt tilbage.

„Det er en Straf, der rammer vort Selskab," sagde jeg til ham.

„O nei, min Theodor! vær du kun rolig; I have just ikke handlet ret, men jeg beundrer vore tre Venners Uegennyttighed."

„Du mener, jeg tør reise med frit Mod?"

„Ja. Og hvad er dit Løsen, nu du gaaer i Kamp?"

„Frihed og Lighed!"

„Det vilde ogsaa være mit. Forunderligt nok, at

hvo, som elsker Frihed og Lighed, maa gaae i Kamp med Frihedens og Lighedens Apostler."

„Havde de blot ikke Vaaben i Hænderne."

„Deri ligger Opfordringen. Disse Vaaben lære, at de ere Sandselighedens og Tyranniets Apostler."

„Og Grunden dertil er vel den," sagde jeg, „at Frihed og Lighed kommer, ligesom Guds Rige, ikke synlig, men indvortes i Hjertet. Den Christne har allerede disse Goder og behøver derfor ikke at tilkæmpe sig dem. Hans Kamp for Frihed og Lighed yttrer sig kun i at respectere Andres Ret og kue sit eget Hovmod."

„Og tale et godt Ord til sine Brødre," lagde Falbe til.

„Ogsaa dette. Men naar Nogen kommer til mig med Vaaben i Haanden og taler om Frihed og Lighed, da søger han at paatvinge mig en ny Religion; da forlanger han, at jeg skal ombytte Aanden med Materien, tage Verden for Gud og bespotte de hellige Navne."

„Saaledes," sagde Falbe, „komme vi vel til en Antagelse, som ved første Øiekast maatte synes at modsige sig selv, den nemlig, at hvo, som høiest elsker hine Navne, aldrig kan gribe til Vaaben for dem, men vel imod dem."

„Imod dem!" udbrød jeg, „hvor sørgeligt! Frihed og Lighed! De hellige Navne, som skulle straale i uforduncklet Glands, naar denne Verden med al sin Herlighed gaaer tilgrunde! Maatte dog Europas Konger agte paa

Kongen, der laae i Krybben og ikke havde det, hvortil han kunde helde sit Hoved! Allerede Moses lærte, at en Konge skal ikke hovmode sig over sine Brodre."

„Blot Fyrsterne vilde sorge for Oplysning og det daglige Brod," meente Falbe; „mere troer jeg neppe, man kan fordre af dem. Staten er ikke Kirken."

Da Falbe forlod mig, gik jeg hen til Normann. Jeg elskede Amalie, og jeg havde Grund til at troe, at hun elskede mig igjen, men det Usikkre i min Stilling havde altid fraraadet mig ethvert Forsøg paa at knytte et synligt Baand imellem os. Skjøndt vi derfor vare lykkelige, jeg tor vel sige i Bevidstheden om hinandens Kjærlighed, saa havde jeg dog altid bestræbt mig for, at min hele Opforsel imod hende kunde gjelde som Udtrykket af den høieste broderlige Kjærlighed. Jeg traf Normann ene i Dagligstuen; han var en god og retskaffen Mand og elskede mig som en Søn. „Var jeg rig," sagde han i Samtalens Løb, „da vilde jeg forlade denne By; men det er ikke saaledes; Krigen har forandret Meget, og jeg maa være glad, hvis det blot vil lykkes mig at beholde mit Udkomme." Jeg taug til denne Ytring, fordi den havde et vist Hensyn til hans Kundskab om min Kjærlighed til hans Datter og mine Grundsætninger i denne Henseende; heller ikke vakte den nogen Frygt hos mig for hans og Amalies Fremtid. Kort efter traadte hun ind. Hun var saa smuk paa denne Dag; Hatten og

Shawlet forhøiede hendes jomfruelige Anstand; hendes Kinder vare saa røde, hendes Mine saa munter, og hendes livfulde, mørke Øine, der under Hattens Skygge antoge et Præg af forhøiet Ømhed, fæstede sig saa venligt og fortroligt paa mig. Det smertede mig dybt, medens hun lagde Tøiet fra sig og fortalte i hvad Ærende, hun havde været ude, at jeg skulde skilles fra hende, og at jeg skulde fortælle hende det; men min Reise var bestemt til næste Morgen, og jeg var kommen for at tage Afsked. Hun blev bleg, hendes Øine fyldtes med Taarer, og hun holdt sig ved en Stol, som var mit Budskab hende for tungt. „Amalie!" udbrød jeg og greb hendes Hænder, „Deres Billede vil følge med mig, hvorhen jeg saa gaaer, og døer jeg, da kunde jeg udbede mig den Naade af Gud, at maatte sendes hen i Deres Nærhed og virke for Deres Held."

„Hvor hurtigt Alt kan forandre sig," sagde hun. „Jeg havde vant mig til at leve med Dem; jeg havde aldrig tænkt paa at skulle skilles fra Dem."

„Vi ville heller ikke skilles," svarede jeg; „vid, at hver Gang De tænker paa mig, da tænker ogsaa jeg paa Dem; vore Tanker skulle mødes, og vi ville atter glæde os i hinandens Selskab." Hun græd heftigt. „Amalie! jeg elsker Dem!" vedblev jeg. „Nu vil jeg sige, hvad jeg saa længe har fortiet; jeg elsker Dem, og jeg vil aldrig elske nogen Anden. Deres Ven, Deres Broder,

Deres Beskytter vil jeg altid være; kommer jeg engang tilbage, da vil jeg spørge, om De elsker mig."

Rødmen farvede atter hendes Kinder, og et lykkeligt Smiil svævede om hendes Mund. Hun saae mig trofast ind i Øiet og sagde til mig: „Hvorfor skulde jeg ikke svare nu? Jeg elsker Dem, og jeg kan aldrig elske nogen Anden."

„Saa tager jeg denne Kjærlighed med, saa slutte vi en Pagt for Evigheden. Eet Haab har jeg, at De ikke vil bedrøves formeget."

„Nu maa De hellere reise," sagde hun og kastede sig til mit Bryst; „nu vil Glæden seire over Smerten; Bevidstheden om at være elsket er allerede lyksaliggjørende."

„Har De nogensinde tvivlet?" spurgte jeg.

„Jeg har haabet derpaa, men først Ordet løser alle Tvivl."

Hendes Kjærlighed forhøiede i den Grad hendes Elskværdighed, at jeg hengav mig til Følelsen af min Lykke med salig Forundring, over at Jorden kunde eie en saadan Fryd. Jeg syntes mig hensat i Paradiset, naar jeg beskuede den Glæde, der lyste i hendes Aasyn, naar jeg hørte de søde Ord, der strømmede saa livligt fra hendes Læber og løde saa inderlige, som om Hjertet længe havde opbevaret dem for denne Time. Men Afskedens Øieblik kom.

„Hvad giver du mig med paa min Reise?" spurgte jeg.

„Gud er med dig," sagde hun med from Begeistring.

„Gud er med mig," sagde jeg, „og i ham ville vi søge vort Samfund; kun i Himlen skal Englen vandre ved min Side; her paa Jorden var det for stor en Lykke. Men vi have vort Samfund i Gud; derfor skulle vi ikke skilles for evigt."

„Derfor vil jeg være rolig, selv om jeg i mange Aar ikke skulde see dig: jeg veed, vi sees igjen."

Mine Venner ledsagede mig den næste Dag. En halv Miil fra Gießen stege vi op ad en lav og skovbevoxet Bjergryg. Som vi havde naaet dens Spidse, skiltes Skyerne; Solen straalede atter klar og blank og oplivede et majestætisk Landskab, der med rige Afvexlinger udstrakte sig foran os til alle Sider. Vi standsede og hengave os tause til det ophøiede Syn. Falbe greb min Haand. „Her ville vi sige dig Farvel," sagde han til mig; „herfra ville vi see dig drage bort; vore Ønsker følge med dig; med inderlig Kiærlighed ville vi tænke paa vor Broder i det Fjerne." — „Og i dette hellige Øieblik," sagde en anden af mine Venner, „ville vi fornye det Løfte, vi engang have aflagt for hinanden." — „Ja, lader os fornye det," istemte Falbe med Begeistring, „og altid nyt og frisk og uforandret skal det leve i os Alle." — „I Tillid til Guds naadefulde Bistand," sagde vor Ven, „lover jeg at bære Korset efter min Frelser og stræbe at gjøre mig lig med Alle, og Alle lige med mig." — „Vi love det," lød det rundtomkring. — „Og aldrig

skal Mismod betage mit Sind, aldrig skal Sorgen udslukke mit Mod, thi Aandens Frugt er Glæde, og Jesus Christus seirer evindelig." — „Ja, Glæde er Aandens Frugt!" — „Og aldrig vil jeg skjælve for Jordens Magter; mit Ord skal være Sandhed, min Rost skal være stærk og frimodig; thi hvad kunne Mennesker gjøre os!" — „Nei, hvad kunne Mennesker gjøre os!" raabte vi Alle. Jeg rev mig ud af mine Venners Omfavnelser, besteg en Hest, hvorpaa mit Reisetoi var pakket, og da jeg tredie Gang vendte mig omkring, svang de deres Hatte til Afsked og tilraabte mig det sidste Levvel.

Jeg traadte ind i den preussiske Armee som Frivillig, deeltog i nogle Skjermydsler, og erholdt det følgende Aar i Begyndelsen af Juni Maaned en Ansættelse som Capitain.

Den 20. Juni marscherede Coburg fra Tournai for at undsætte Charleroi. Jeg stod ved Avantgarden. Efter at være ankommen i Nærheden af Byen, fik min Oberst Befaling at indtage en Høi, der, svagt besat af de Franske, skulde være vor Armees yderste Hovedforpost. Det skete. Faa Dage efter forefaldt Slaget ved Fleurus. Den allierede Armee syntes at skulle blive den Seirende, men henimod Aften fik Coburg Underretning om, at Charleroi havde overgivet sig Dagen iforveien. Vi fik Befaling til Retirade. Ved en saadan Leilighed er det yderste Punkt det farligste. Franskmændene stor-

mede op ad Høien, da vi forlode den, og tilintetgjorde os aldeles. Mange af mine Kammerater vare allerede faldne, da en Kugle, som traf mig i den høire Skulder, ogsaa kastede mig til Jorden; vore Fjender iilte hen over os; tilsidst standsede nogle, som med Raabet „Hannoveranere!“ begyndte at myrde og plyndre. Jeg slap med et smerteligt Bajonnetstik og blev den følgende Dag bragt til Fangernes Lazaret i Charleroi.

Jeg var allerede begyndt at helbredes for mine Saar, da den Sal, hvori jeg laae, en Dag blev besøgt af nogle Militaire i glimrende Uniformer, der med Tegn paa stor Ærbødighed ledsagede en ung Mand i civil Dragt. Han var lille af Bært, hurtig i sine Bevægelser og klædt med større Ombyggelighed, end Franskmændene dengang pleiede. Under hans sorte Øienbryn flammede et mørkt, alvorligt Blik; hans tykke, stærkt puddrede Haar var kastet tilbage over Panden; den Maade, hvorpaa han bar sit Hoved, lodret paa den brede og høie Kjolekrave, forhøiede det Bydende i hans Udseende. Jeg formodede strax, det var et Medlem af Conventet.

„Den Syge her er en dansk Officeer,“ sagde Lægen, som viste ham omkring, idet han pegede paa mig.

Han standsede med en Mine, hvori maaskee nogen Forundring lod sig tilsyne. „En dansk Officeer?“ gjentog han. „Reiser man saa langt for at bekæmpe Friheden?“

Jeg besvarede hans foragtelige Blik med et lignende

og dreiede mit Hoved til en anden Side. Han traadte et Par Skridt nærmere. „De forstaaer mig?“ spurgte han heftig og saae paa mig med funklende Øine.

„Frihed!“ sagde jeg. „Kald det Tyrannie.“

Han blev atter rolig. „Seieren skal lære Dem Sandhed,“ sagde han.

„Troer De at seire? Daglig føder Tyranniet nye Tyranner, som fortrænge de gamle; tilsidst maa Tyranniet fortære sig selv.“

Han stampede i Gulvet og vendte sig imod sine Ledsagere. „Borger Saint-Just!“ sagde den frygtsomme Læge, „den Syge har phantaseret.“

„Saint-Just!“ raabte jeg og reiste mig paa mit Leie. „Er De Saint-Just?“ Han saae paa mig, og jeg betragtede ham taus i nogle Øieblikke.

„Nu! hvad vil De Saint-Just?“

„Jeg vilde kun ret indpræge mig Trækkene af een af hine Fortvivlede, der kæmpe uden Rist eller Ro for tilsidst at styrte i Afgrunden. Jeg vilde læse i Deres Aasyn for at see, om det var denne Fortvivlelse, eller kun Misundelse imod de Rige og Mægtige, der havde drevet Dem til at myrde.“

I hans Aasyn kæmpede en rasende Forbittrelse; gjentagne Gange slog han med Haanden paa Sengestolpen. „Denne Fange føres til Paris!“ befalede han og forlod derpaa Værelset.

Lægen paa Hospitalet var menneskekjærlig nok til at holde mig tilbage, saalænge det var muligt; men efter min fuldkomne Helbredelse gaves der intet Paaskud til at forhale min Afreise. Jeg reiste altsaa, escorteret af franske Soldater.

Man havde Exempler paa, at Krigsfanger vare i Paris blevne anklagede for Sammensværgelse imod Nationen og paa denne Anklage førte til Guillotinen. Dette Ord „Sammensværgelse imod Nationen" havde en vid Betydning, og egenlige Beviser krævedes ikke. Jeg havde fornærmet Saint-Just og opvakt hans Vrede; det var at forudsee, at han vilde tage Hævn, og at hans Hævn maaskee vilde føre mig til Guillotinen.

Jeg elskede Livet; derfor trængte jeg til Trøst; men jeg mindedes Frelserens Ord: „Frygter ikke for dem, som kunne ihjelslaae Legemet." Den Christne kan være rolig under alle Livets Omvexlinger; saalænge han lever, er det hans Glæde at kæmpe for Guds Rige, og maa han døe, hvo vil da formene ham en Plads, hvorpaa han kan døe med Hengivenhed til Gud? Lykkelig den, som tænker saaledes; han er den Frie; lykkelig jeg, om det altid maa lykkes mig at tænke saaledes; det vil beroe paa et reent Liv og paa Guds Naade; men dengang var det hiin Tanke, som hævede mit Mod og lod mig med freidigt Blik skue Faren, som truede mig. Kun Eet udbad jeg mig af Gud: jeg vilde ikke føres til Skafottet uhørt

og i Overilelse; jeg vilde ikke slæbes derhen i trykkende Baand; fri skulde min Død være, som mit Liv var frit, og før min Død vilde jeg synge min Svanesang.

Men endnu var min Time ikke kommen. Sildig paa Eftermiddagen den 28. Juli naaede vi Paris; Folket strømmede i store Masser op ad Gaderne; Alt tydede hen paa en vigtig og glædelig Begivenhed; „Republikken leve!" "Conventet leve!" lød det fra alle Kanter. Mine Ledsagere forhørte sig, om hvad der skete; man svarede dem, at Robespjerre var falden; de forlode min Vogn, selv steg jeg ned og gik den Vei, som Folkets Bevægelse viste mig. Pludselig hed det: „De komme!" Vi standsede, og Karrerne, hvorpaa de Dømte vare bundne, kjørte forbi os. Der laae han, Robespjerre, den Ulyksalige, iført den Dragt, som han Dagen iforveien havde baaret paa Festen for det høieste Væsen, dengang en Triumphator med en frygtelig Magt, nu den mest Foragtede af alle Dødelige, mishandlet, besudlet med Blod, omgiven af en skrækkelig Pøbel, der tilkjendegav sit Bifald paa en Maade, at jeg for et Øieblik tvivlede, om jeg befandt mig iblandt Mennesker. Jeg skjalv for Herrens Straffedomme, da jeg saae ham og de Andre, blandt hvilke Mængdens Raab gjorde mig opmærksom paa Saint-Just. Bleg, men med et Ansigt, hvori Skrækken syntes aldrig at skulle kunne male sit Billede, sad han paa Karren og skuede uforfærdet omkring sig. Hans Blik traf mit, men han kjendte

mig neppe; brændende Flammer skjulte sig i hans Øine bag kold Ligegyldighed.

Mit Liv var sikkret, og min bittre Vrede imod Revolutionen forsvunden. Skjøndt blodig endnu, standsede den dog her og begyndte fra nu af sin retrograde Bevægelse. Men da Uhyret var fældet, havde Krigen tabt sin Interesse for mig; jeg var derfor glad, da jeg efter syv Maaneders Fangenskab kunde aflægge Løftet om ikke mere at føre Vaaben imod Frankrig og saaledes erholde min Frihed.

Efter et kort Ophold i den allierede Armee iilte jeg til Gießen. Under mit Fangenskab havde jeg Intet hørt fra Amalie; jeg frygtede for, at mine Breve ikke havde naaet hende. Hvor bekymret jeg end undertiden havde været for hende, saa svandt dog Frygten nu, jo nærmere jeg kom hendes Hjem, og hvor længtes jeg ikke efter atter at see hende! Nu, følte jeg, var jeg modnet til Mand; jeg havde prøvet Livet og draget Lærdom deraf; jeg havde tumlet mig i Verden og lært det Gode og det Onde, Fordærvelsens og Velsignelsens Kilde at kjende; nu først kunde jeg slaae mig til Ro og i Roligheden udvikle min Kraft og begynde at virke; Formen, hvorunder jeg vilde virke, havde jeg ikke bestemt; jeg havde ikke Forkjærlighed for nogen, men var tilfreds med mange; kun derpaa var jeg fast besluttet at ville virke i mit Fædreland.

I det Huus, hvor Amalies Fader havde boet, blev jeg modtaget af Folk, som jeg ikke kjendte. Normann var død for et halvt Aar siden i trange Kaar, og hans Datter var flyttet et andet Sted hen. Man ledsagede mig til hendes Bolig; det var et uanseeligt Huus i en afsides liggende Gade. Deelt imellem Glæde og Bekymring iilte jeg op ad Trapperne; hun var ikke hjemme; men et Kors, hvormed jeg idag for Amalies Skyld havde prydet mit Bryst, indgød Vertinden saamegen Tillid, at hun paa min Anmodning førte mig ind i hendes Værelse. Der ventede jeg paa hende; hun var gaaet ud i et Ærende og vilde snart vende tilbage.

Hvor smukt var ikke dette Værelse i al sin Tarvelighed! Ligeoverfor Sofaen hang hendes Faders Portrait; det var et godt Maleri og et fuldkommen Billede af hans Personlighed. Den høie Pande, de brune Øine og mørke Øienbryn vare Træk, hvori hans Datter lignede ham; en vis Charakteersvaghed, som var udgydt over det Hele, tilhørte kun ham. Han skuede venligt, næsten livligt ned paa mig, som hilste han i mig sin Datters Ven. Det runde Bord, som jeg kjendte fra den fordums Dagligstue, var opfyldt af qvindelige Arbeider; de vidnede om, at Amalie maatte ernære sig ved sine Hænders Gjerninger. Smaa Jalousier dækkede de nederste Ruder af de gammeldags Vinduesfag; men de hvide Gardiner vare ophængte ligesaa smukt som i Salen i hendes Faders Huus. Et Laur-

bærtræ, som ved sin Skjønhed ofte havde tiltrukket sig min Opmærksomhed, stod paa Gulvet og skyggede over en lille Fugl, der sad og qviddrede i sit Buur i Vinduet og saae paa mig med nysgjerrige Blikke. Paa en Hylde stode nogle Bøger, og over Døren hang et Elfenbeens Crucifix, som var et Arvestykke i hendes Familie. Jeg var som hjemme paa det fremmede Sted; mit Hjerte bankede af Kjærlighed til den altid Elskede, og jeg faldt paa Knæ for Billedet af min Frelser, der tillader Menneskene allerede her paa Jorden at være saa lykkelige: fra ham var Freden kommen.

Jeg ventede ikke længe. Amalie traadte ind; bleg og rank syntes hun mig at være høiere, end dengang jeg forlod hende. Med et Glædesudraab sank hun i mine Arme, og da hun atter opløftede sit Ansigt imod mig, straalede det i Følelsen af en Lykke, som bragte hendes Kinder til at gløde og hendes Øine til at lyse, men dog ikke udslettede det Udtryk af ædel Alvor og stille Tænksomhed, som havde tegnet sig paa hendes Pande. „Saa seer jeg dig atter," sagde hun; „saa samledes vi dog igjen," og de sødeste Navne strømmede fra hendes Læber.

„Og mine Venner?" spurgte jeg hende, da hun havde fortalt mig, hvorledes hun havde levet, „veed du noget om dem?"

„Een af dem fulgte dit Exempel og gik i Krig mod Franskmændene. Han faldt for ikke længe siden."

„Veed du hans Navn?"

„Hans Navn var Selden."

„Ham!" raabte jeg. „Det var ham, som Falbe havde reddet. Det var et ungt Menneske af megen Phantasie og et godt Hjerte, men vildledt og ulykkelig. Falbe rev ham ud af Fordærvelsen, og han blev optagen i vort Selskab. Men de Andre?"

„Saavidt jeg veed, have de Alle forladt Gießen."

„Saa er der Intet, som holder mig tilbage her; thi, ikke sandt Amalie? du følger med mig?"

Hun bøiede sit Hoved til Svar og lagde sin Haand i min.

Faa Dage efter blev jeg viet til Amalie; strax efter Vielsen begav vi os paa Reisen. Jeg havde besøgt de Steder, hvor jeg havde vandret med mine Venner; nu vare disse borte, og hine Steder mindede mig kun om svunden Lyst; derfor længtes jeg efter Falbe og mit Fædreland.

Paa Kirkegaarden i Nexøe staaer en Søile, huggen af Sandsteen; en simpel Indskrift er at læse derpaa med Navnet „Wilhelm Falbe."

Jeg slutter disse Blade Nytaarsaften 1796. I Mai Maaned seilede jeg fra Kjøbenhavn til Nexøe, hvorhen Forretninger kaldte mig. Jeg vidste, at Falbe var Landphysicus paa Bornholm og havde tænkt at overraske ham med mit Besøg. Da jeg gik igjennem Byen, bemærkede jeg en Gruppe af fattige Folk, der omgave Indgangen til eet af de større Huse: en Kone sad med bedrøvet Mine paa et Trappetrin og tyssede paa sine legende Børn; en gammel Mand stod i Døren og med-

deelte en Anden Underretning om en Syg, som befandt sig i Huset. Jeg spurgte, hvo den Syge var; i Svaret forekom Navnet „Falbe.“ Jeg iilte ind i Stuen. Den Syge slumrede. Hans Træk vare blege; Døden havde allerede berørt disse hvide Læber; men det var Falbe, det var min Ven.

Jeg satte mig paa en Stol ved Siden af hans Leie. Hvor tankefuld var ikke denne høie Pande! hvor blidt og roligt havde ikke disse Øienlaage lukket sig! Men han aandede endnu; endnu levede han; o, hvor meget havde jeg ikke givet for dette Liv!

Jeg kastede et Blik paa de Faa, som vare tilstede. Der stod en Mand i Præstekjole; det var Holm, min gamle Lærer. „De kom tilbage i en sørgelig Time,“ sagde han; „Deres Ven vil døe.“ Jeg taug; thi jeg saae, at han havde Ret, men Taarer brøde frem af mine Øine. „Han var Christen,“ sagde Holm; „af ham har jeg lært, hvad Christendom er.“

Ingen Prydelse fandtes paa de hvide Vægge. Bohavet var fattigt; man saae ingen Gjenstand af Værdi uden en Samling af Bøger og nogle videnskabelige Apparater. „Hvoraf,“ spurgte jeg med Smerte, „kommer denne Fattigdom?“ „En farlig Epidemie,“ svarede man, „har i den senere Tid raset her paa Øen; han har bortgivet Alt til de Syge og Fattige; nu har Sygdommen angrebet ham selv.“

Falbe aabnede sine matte Øine. Venligt heftede de sig paa enhver af de Tilstedeværende; da saae han mig. Jeg kastede mig paa Knæ ved hans Seng og trykkede hans Hænder til mit Bryst. „Theodor?“ sagde han. „Gud være lovet for denne Time!“ — „Du maa ikke

forlade os!" raabte jeg; „med dig vil Haabet doe." — „Med Haab gaaer jeg bort," sagde han, „og Haabet bliver tilbage hos dig."

„Og Livets Krone venter den, som blev tro til Enden," lød det fra en Krog af Værelset.

„Jeg venter Salighed hos min Herre, Jesus Christus", sagde Falbe med et Blik mod Himlen; „jeg haaber, at skulle skue ham, den Fuldendte; jeg haaber, at skulle skue Jordens Helte; jeg haaber, at han vil forunde mig en Plads iblandt dem, der elske deres Medbrødre og gjerne ville lindre deres Nød."

„Det skal du. Du skal fra Himlen skue ned til os og dele vor Nød."

„Dele Nød," gjentog han. „Hvor sødt er det ikke at dele sine Medbrødres Nød, naar man elsker Jesus Christus. Et Liv endnu for at dele Menneskenes Nød!"

„Vi ville følge dit Exempel," sagde jeg; „vi ville virke, vi ville lide og dele." Han trykkede mine Hænder fastere og fastere; da brast hans Øine og Døden foer over hans Ansigt.

Fire Dage efter blev han begravet. Fra alle Kanter af Øen vare Folk komne sammen, for at følge ham til Jorden. De Fattige sluttede sig til Toget; Ingen vovede at formene dem denne Ret. Byens Præst talte over de Ord: „Jeg har stridt den gode Strid, fuldkommet Løbet og bevaret Troen."

Men Falbes Aand lever endnu, og den skal omsvæve mig i min Manddom. Til denne Dag var Veien mig let, thi en Engel vandrer ved min Side.

